

JACK LONDON

BÍLÝ TESÁK

KNIHOVNA MLADÉHO BLASATELE SV. 12.

Bílý tesák

Jack London

1 KAPITOLA

1. Cesta za masem

Na obou březích říčky se chmuřil temný prales. Nedávná vichřice strhala se stromů bílý obal jinovatky a zdálo se, že se stromy o sebe opírají – černé, zlověstné v hasnoucím světle. Nesmírné ticho bylo nad zemí. Kraj sám byl pustý, bez života a bez pohnutí, tak opuštěný a mrazivý, že ani nepůsobil dojmem smutku. Tajil se v něm výsměch, smích strašlivější než smutek – smích neradostný jako úsměv sfingy, smích studený jako mráz a chmurný jako sám neomylný osud. Byla to panovačná a nepřístupná moudrost věčnosti, vysmívající se marnosti života a úsilí žít. Byla to divočina divošská, severská pustina, nadaná mrazivým srdcem. Ale i v této zemi se hýbal vzdorný život. Dolů po zamrzlé říčce se lopotilo spřežení severských psů, zpola vlků. Naježenou srst měli pokrytu jinovatkou. Jejich dech zmrzal ve vzduchu, sotva vyšel z tlamy. Usazoval se jim na srsti a tvořil krystalky jinovatky. Psi byli zapřaženi do kožených postrojů a koženými postraňky byli připoutáni k saním, jež vlekli za sebou. Saně neměly lyží. Byly vyrobeny ze silné březové kůry, jež plnou plochou spočívala na sněhu. Přední konce obou březových pruhů byly zahnuty vzhůru, aby snáze ujížděly po sněhu, který před sebou hrnuly jako vzdutou vlnu. Na saních ležela dlouhá úzká truhla a byla bezpečně převázána koženými provazy. Na saních byly ještě jiné věci – příkrývky, sekera, hrnek na vaření kávy a pánev, ale nejnápadnější mezi nimi byla truhla.

Před psy prošlapával člověk širokými sněžnicemi namáhavě sníh. Za saněmi klopýtal druhý. Na saních v dlouhé truhle ležel třetí muž, jehož lopota už byla navždy skončena – muž, jehož divočina zkrušila a zdolala, až se nemohl hýbat ani zápasit. Divočina nemá ráda pohyb. Život je jí nepříjemný, protože život je pohyb a divočina se vždycky snaží pohyb zničit. Zmrazuje vodu, aby jí zabránila téci k moři, vyhání mízu ze stromů, až promrznou na duši, a nejkrutějším, nejstrašnějším způsobem drtí a podmaňuje člověka – toho člověka, jenž je nejhybnější ze všech živých tvorů, stále ve vzpouře proti diktátu, že se všech pohyb musí nakonec zastavit ve ztrnulosti.

Avšak před saněmi a za nimi se plahočili dva nezastrašení, nepodmanitelní muži, kteří ještě nebyli mrtvi. Těla měli zahalena kožešinami a měkce vydělanou losí kůží. Vlasy a zarostlé tváře měli tak pokryty ledovými krystalky ze zmrzlého dechu, že jejich obličej nebyly k poznání. Dodávalo jim to vzezření příšerných masek hrobníků, pohřbívajících ducha v jakémsi strašidelném světě. Ale

povahou to byli mužové pronikající statečně do země opuštěnosti, výsměchu a ticha, trpasličí dobrodruzi, odvažující se do obřího dobrodružství, vrhající se proti moci světa tak vzdáleného, cizího a bez života jako sama propast vesmíru.

Postupovali beze slova, jen dech prozrazoval práci jejich těl. Na všech stranách bylo mrtvé ticho, doléhající na ně hmatatelnou přítomností. Působilo na jejich mysl, jako tlak mnoha atmosfér hlubinné vody působí na tělo potápěče. Drtilo je váhou nekonečné nezměrnosti a nezměnitelné zákonitosti. Zatlačovalo je do nejodlehlejších koutů jejich vlastní mysli, mačkajíc z nich jako šťávu z hroznů všechnu tu falešnou horlivost, nadšení a nesprávné sebevědomí lidské duše, až se jim zdálo, že jsou omezeni a malí, pouhá zrnka prachu, pohybující se s nepatrnou lstivostí a malou moudrostí v záludné hře mocných a slepých živlů a přírodních sil.

Uběhla hodina a po ní druhá. Bledé světlo krátkého dne bez slunce začínalo vyprchávat, když tichým ovzduším projel slabý, vzdálený výkřik. Stoupal prudce do výše, až dosáhl nejvyššího tónu, kde chvíli setrval, tetelivý a napjatý, a pak pomalu dozníval. Mohl to býti nářek ztracené duše, kdyby v něm nebyla zněla jistá divokost a hladová chtivost. Přední muž obrátil pomalu hlavu, až se jeho oči setkaly s pohledem zadního muže. A potom oba na sebe zakývali hlavou přes podlouhlou truhlu na saních.

Zazněl druhý výkřik, jenž projel tichem ostře jako jehla. Oba muži věděli, odkud přicházel. Zněl zezadu, odkudsi ze sněhové pouště, kterou právě překročili. Potom zazněl třetí, odpovídající výkřik, rovněž kdesi vzadu a nalevo od druhého.

„Jdou po nás, Bílí!“ řekl muž jdoucí před saněmi.

Jeho hlas zněl chraptivě a nepřírozeně. Bylo vidět, že mluví s námahou.

„Masa je tu málo,“ odpověděl mu kamarád. „Už jsem několik dní neviděl králičí stopu.“

Potom už nemluvili, ačkoli pozorně naslouchali loveckým výkřikům, které se za nimi začaly ozývat.

Když nastalo šero, uhnuli se psy do skupiny hustých smrků na břehu řeky a postavili tábor. Rakev položená vedle ohně jim sloužila za lavici i stůl. Severští psi s vlčí krví v žilách se schoulili na opačné straně ohně, vrčíce a chňapajíce po sobě, ale nejevíce chuti odplížit se do tmy.

„Zdá se mi, Henry, že se drží nezvykle blízko tábora,“ poznamenal Bili.

Henry, jenž seděl schoulen nad ohněm, srážeje kouskem ledu černou kávu, přikývl. A nepromluvil, až když se posadil na rakev a začal jíst.

„Ti vědí, kde mají kůži v bezpečí,“ prohodil. „Raději by žrali, než by se dali

sežrat. Ti psi jsou moudří.“

Bili zavrtěl hlavou. „Nuže, já nevím.“

Kamarád se na něj překvapeně podíval. „To je po prvé, kdy tě slyším tvrdit, že jsou moudří.“

„Henry,“ řekl druhý muž, žvýkaje s chutí velké fazole, „nevšiml sis náhodou, jak se vztekali, když jsem je krmil?!“

„Vrčeli trochu víc než obvykle,“ souhlasil Henry.

„Kolik máme psů, Henry?“

„Šest“

„Nuže, Henry, ...“ a Bili se na okamžik odmlčel, aby jeho slova zněla významněji.

„Máme šest psů. Vytáhl jsem z pytle šest ryb. Dal jsem každému psovi jednu a na jednoho se nedostalo.“

„Špatně jsi počítal.“

„Máme šest psů,“ opakoval druhý muž klidně. „Vytáhl jsem šest ryb. Jednouchý nedostal žádnou rybu. Vrátil jsem se tedy k pytli a dal mu jednu.“

„Máme jen šest psů,“ pravil Henry.

„Henry,“ pokračoval Bili, „já neříkám, že to jsou všichni psi, ale rybu jich dostalo sedm.“

Henry přestal jíst, a podíval se přes planoucí oheň, počítal psy.

„Teď je jich jen šest,“ řekl.

„Viděl jsem jednoho, jak utíkal pryč přes sníh,“ prohlásil Bili s chladnou jistotou.

„Viděl jsem jich sedm.“

Henry na něj soucitně pohlédl a řekl: „Budu hrozně rád, až budeme mít tuto cestu za sebou.“

„Co tím chceš říci?“ otázal se Bili.

„Míním tím, že ten náš náklad ti jde na nervy a začínáš vidět duchy.“

„Myslil jsem si to,“ odpověděl Bili vážně. „A proto, když jsem ho viděl utíkat po sněhu pryč, podíval jsem se na sníh a spatřil jsem stopy. Potom jsem spočítal psy a bylo jich šest. Ty stopy tam dosud jsou. Chceš se na ně podívat? Já ti je ukážu.“

Henry neodpověděl, jen dále mlčky žvýkal, a když dojedl, zapil hrnkem kávy.

Potom si otřel ústa hřbetem ruky a řekl: „Ty se tedy domníváš, že to byl –“
Přerušil ho dlouhý, naříkavý výkřik, pronikavě smutný, znějící odněkud ze tmy. Zarazil se, aby mu naslouchal, a potom dokončil větu, mávnuv rukou ve směru zvuku, „– jeden z nich?“

Bili přikývl: „To bych myslel spíš než cokoli jiného. Všiml sis, jaký povyk ti psi tropili?“

Výkřik za výkřikem, vzájemně si odpovídající, změnilo hluboké ticho v poklidný

hluk. Zněly se všech stran a psi prozradili svůj strach, schoulivše se tak blízko u ohně, že jim žár spaloval srst. Bili přihodil na oheň nový kus dřeva a zapálil „ si dýmku.

„Zdá se, že ti není dnes do řeči,“ prohodil Henry.

„Henry, ...“ pokračoval Bili a zamyšleně dýmal.

„Henry, tak jsem uvažoval, oč je on šťastnější.“

A ukázal palcem na truhlu, na níž seděli.

„My, Henry, až zemřeme, budeme šťastni, budeme-li mít nad sebou dostatek kamenů, aby na nás psi nemohli.“

„Ale my nemáme příbuzné, peníze a všechno ostatní jako on,“ odvětil Henry.

„Pohřeb na dálku je něco, co si nemůžeme dovolit.“

„Já jen nechápu, Henry, proč chlapík, jako byl tento, jenž byl ve své vlasti lordem nebo něčím podobným a nikdy si nemusil lámat hlavu, co bude jíst a čím se přikryje, proč se takový člověk toulá po zapomenutých koncích světa. To nechápu.“

Bili otevřel ústa, aby odpověděl, ale rozmyslil si to. Místo toho ukázal na stěnu tmy, která je se všech stran tísnila. V naprosté temnotě nebylo vidět žádných pohybujících se stínů, pouze pár očí v ní hořel jako dva uhlíky. Henry ukázal hlavou na druhý a třetí pár. Kolem tábora se stahoval kruh planoucích očí. Chvilími se některý pár pohnul nebo zmizel, ale za okamžik znovu vzplanul. Nepokoj psů rostl. Připlížili se až k nohám mužů a při nastalém zmatku se jeden pes převalil do ohně a zaštěkl bolestí. Vzduchem zavanul zápach jeho spálené srsti. Zmatek způsobil, že se kruh planoucích očí na okamžik rozestoupil, ale znovu se stáhl, jakmile se psi uklidnili.

„-Bille, je věru velké neštěstí být bez střeliva.“

Bili dokouřil dýmku a pomáhal svému druhovi prostříit ko-žišiny a příkrývky na smrkové větve, které nakladli před večeří na sníh. Henry zamručel a jal se rozvazovat mokasíny.

„Kolik jsi říkal, že nám zbývá nábojů?“ otázal se.

„Tři,“ zněla odpověď. „A já bych si přál, aby jich bylo aspoň tři sta. Potom bych jim u všech čertů ukázal, zač je toho loket!“

A zahrozil hněvivě pěstí na planoucí oči. Zutý mokasín postavil opatrně před oheň.

„A přál bych si, tibly se ten mráz strhal,“ pokračoval. „Čtrnáct dní už je čtyřicet pod nulou. A kéž bych se nebyl nikdy vydával na tuto cestu, Henry! Nelíbí se mi to. Necítím se jaksi bezpečně. A když už jsme u těch přání, přál bych si, abychom měli tuto cestu za sebou a seděli u ohně ve stanici McGurryho a hráli karty, – to je vše, co bych si přál.“

Henry zamručel a vlezl do přikrývek. Když usínal, vyrušil jej kamarádův hlas.

„Poslyš, Henry, proč toho druhého, který si sem přišel pro rybu, naši psi neroztrhali? Tím si stále znovu marně lámou hlavu.“

„Ty příliš přemýšlíš, Bille,“ ozvala se ospalá odpověď. „Nikdy jsi takový nebyl. Teď už mlč a jdi spát, nebo budeš ráno jako opilý! Máš asi zkažený žaludek, a to tě sužuje.“

Muži usnuli, těžce oddychující, pod společnou přikrývkou. Oheň pohasl a kruh planoucích očí se stahoval kolem ohniště. Psi se schoulili až k samým pánům, každou chvíli výhružně mručeli, když se některý pár planoucích očí odvážil příliš blízko. Jednou se tak rozštěkali, že to probudilo Billa. Vylezl opatrně zpod přikrývky, aby neprobudil spícího kamaráda, a přihodil na oheň několik polen. Jakmile začala hořet, kruh planoucích očí se vzdálil do tmy. Pohlédl letmo na schoulené psy. Potom si protřel oči, podíval se na psy důkladněji a zalezl opět pod přikrývku.

„Henry!“ zamumlal. „Henry!“

Henry, zpola se probudiv, otázal se: „Co se děje?“

„Nic,“ odpověděl Bili, „je jich zase sedm. Právě jsem je...“

Henry přijal tuto zprávu se zamručením, a znovu usínaje, začal chrápat.

Ráno procítl Henry první a burcoval kamaráda. Do svítání byly ještě tři hodiny, ačkoliv už bylo šest ráno. Henry se jal potmě připravovat snídani, zatím co Bili svinoval kožišiny a přikrývku, připravuje saně k další cestě.

„Poslyš, Henry,“ otázal se náhle, „kolik psů jsi říkal, že máme?“

„Šest.“

„Chyba!“ prohlásil Bili vítězoslavně.

„Zase jich je sedm?“ otázal se Henry.

„Ne, pět, jeden zmizel.“

„Proklatě!“ vykřikl Henry hněvivě, zanechal vaření a počítal psy.

„Máš pravdu, Bille,“ prohlásil konečně. „Tlust'och je pryč.“

„A běhal jako namaštěný blesk, když se rozběhl. Nikde ho není vidět.“

„Také už ho nevidíme,“ prohlásil Henry. „Roztrhali ho za živa. Vsadil bych se, že ještě stékal, když ho polykali, pro-klatci!“

„Byl to vždycky hloupý pes,“ řekl Bili.

„Ale žádný hloupý pes by neměl být tak pošetilý, aby šel a spáchal takovým způsobem sebevraždu.“ Přehlédli zbytek psího spřežení, odhadující zkušeným okem vlastnosti každého zvířete. „Vsadím se, že by to z nich nikdo neudělal.“

„Nemohl je odehnat od ohně klackem,“ souhlasil Bili. „Vždycky jsem si myslel, že s tím Tlust'ochem není něco v pořádku.“

A to byl epitaf mrtvému psu, jenž zahynul na severské stezce – bohatší než

epitaf mnohého jiného psa, ba i mnohého člověka.

2. Vlčice

Když muži snědli snídani a přivázali na saně skrovnou táborovou výzbroj, obrátili se zády k veselému ohni a rozjeli se do tmy. Vzápětí se začaly ozývat nesmírně smutné výkřiky, zněly tmou, vzájemně na sebe volaly a odpovídaly si. Muži přestali hovořit. V devět hodin začalo svítat. V poledne obloha na jihu zrudověla, označujíc místo, kde mezi sluncem a severským světlem ležel ohyb země. Avšak růžová barva brzy vybledla. Šedé denní světlo vytrvalo až do třetí hodiny odpolední. Pak i ono vyprchalo a na opuštěnou mlčící krajinu se snesla arktická noc.

Když se rozestřela tma, lovecké výkřiky, znějící se všech stran, přibližovaly se tolik, že několikrát nahnaly strach lopotícím se psům a uvrhly je do krátkého zmatku.

Po jednom takovém záchvatu strachu, když se oběma mužům podařilo dostat psy zase do správného směru, řekl Bili: „Kéž by někde našli kořist, pustili se za ní a nechali nás na pokoji!“

„Jdou člověku strašlivě na nervy,“ souhlasil Henry.

A více nemluvili, až když si zase postavili tábor.

Henry se nakláněl nad oheň, přidávaje do hrnce s vařícími se fazolemi kousky ledu. Vtom jej polekal temný úder, Billův výkřik a pronikavé, bolestné zavrčení psa. Narovnal se včas a zahlédl temné zvířecí tělo, mizející ve tmě. A tu spatřil Billa stojícího mezi psy. V jedné ruce vítězně třímal klacek a ve druhé držel za ocas kus sušeného lososa.

„Polovinu ho dostal,“ hlásil, „ale já jsem ho přece přetáhl. Slyšel jsi, jak zaječel?“

„Jak vypadal?“ tázal se Henry.

„Neviděl jsem, ale měl čtyři nohy, tlamu a srst jako obyčejný pes.“

„Bude to, myslím, ochočený vlk.“

„Je proklatě krotký, když si přijde tak drze pro kus ryby až sem!“

Když se najedli, usedli na dlouhou truhlu a zamyšleně kouřili. Kruh planoucích očí se kolem nich stáhl ještě úže než dříve.

„Kéž by někde přišli na stádo losů nebo jinou zvěř, vydali se za ní a nechali nás na pokoji!“ opakoval Bili své odpolední přání.

Henry zamručel souhlasně. Čtvrt hodiny seděli mlčky. Henry zíral upřeně do ohně a Bili na kruh očí, jež hořely ve tmě těsně za hranicí světla a stínu.

„Kéž bychom už byli u McGurryho!“ začal Bili znovu.

„Přestaň s tím skuhráním!“ vybuchl Henry hněvivě. „Máš překyselený žaludek, a to je tvoje celá nesnáze. Vezmi si lžičku sody a hned budeš příjemnějším

společníkem.“

Ráno Henryho probudil příval kleteb, vycházejících z Billových úst. Henry se zdvihl na loket a spatřil kamaráda, jak stojí mezi psy vedle rozdělaného ohně a hrozí kamsi do tmy s tváří zkřivenou vztekem.

„Co se stalo?“ zavolal na něj Henry.

„Skokan je pryč!“ dostal odpověď.

„Není možná!“

„Říkám, že je pryč!“

Henry vyskočil z příkrývek a běžel ke psům. Opatrně je počítal a pak se připojil k svému druhovi, proklínaje divočinus která je oloupila o dalšího psa.

„Skokan byl z celého spřežení nejsilnější,“ prohlásil nakonec Bili.

„A nebyl to hloupý pes,“ dodal Henry.

A tak byl pronesen ve dvou dnech druhý epitaf.

Zachmuření snědli snídani a zapřáhli do saní zbývající čtyři psy. Nový den byl opakováním všech předešlých. Muži se plahočili beze slova po tváři zmrzlého světa. Nesmírné ticho rušily jen výkřiky pronásledovatelů, ono neviditelné, co jim bylo stále v patách. S příchodem noci, jež nastávala brzy odpoledne, zněly hlasy blíže, jak se pronásledovatelé podle zvyku přibližovali. A psi se současně vzrušili a dostávali strach, podléhající zmatku, který zapléтал postraňky a ještě více krušil oba muže.

„Dnes vám to překazíme, hlupáci,“ řekl toho večera spokojeně Bili, vztyčiv se po vykonaném díle.

Henry zanechal vaření, aby se šel na to podívat. Jeho druh psy svázal a uvázal je podle indiánského způsobu ke klackům. Každému psu převázal krk řemenem ze surové kůže a k řemenu těsně u šíje psa, aby se k němu nemohl dostat zuby, přivázal silný klacek přes metr dlouhý. Druhý konec klacku přivázal jiným řemenem ke kolíku zaraženému do země. Pes nemohl překousat řemen, kterým byl připoután ke klacku, a klacek mu bránil přehryzat kůži, kterou byl připoután ke kolíku.

Henry pochvalně zakýval hlavou.

„To je jediný způsob, jak udržet Jednouchého,“ řekl. „Dovede překousat kůži jako nůž a skoro tak rychle jako nůž. Ráno zde budou všichni v pořádku.“

„To se můžeš vsadit,“ ujišťoval Bili. „Jestliže některý z nich bude chybět, zůstanu bez snídaně.“

„Oni prostě vědí, že nemáme dosti nábojů, abychom je mohli pobít,“ poznamenal Henry, než ulehli ke spánku, ukazuje na kruh svítících očí, který je svíral. „Kdybychom do nich mohli poslat několik ran, byli by opatrnější. Takhle jdou každou noc blíže a blíže. Zastiň si oči před ohněm a podívej se upřeně

tamhle! Vidíš ho?“

Oba muži se chvíli bavili pozorováním šerých zjevů, pohybujících se na hranici světla a tmy. Když se chvíli upřeně dívali na místo, kde ve tmě planul pár očí, pomalu rozeznávali šeré obrysy zvířete. Někdy dokonce viděli, jak se ty matné zjevy pohybují.

Náhlé vzrušení mezi psy upoutalo pozornost obou mužů. Jednouchý krátce, dychtivě kňučel, vyrážeje na konci klacku zoufale do tmy a vzápětí se obraceje, a zuřivě chňapal po dřevu.

„Podívej se tamhle, Bille!“ zašeptal Henry.

Do okruhu ozářeného ohněm se plíživými pohyby kradlo zvíře podobné psu. Pohybovalo se s nedůvěrou a odvahou, obezřele pozorujíc lidi a upírajíc pozornost na psy. Jednouchý se zoufale napjal na konci klacku směrem k vetřelci a dychtivě kňučel.

„Zdá se, že se ten starý hlupák mnoho nebojí,“ řekl Bili tlumeným hlasem.

„To je vlčice,“ šeptal Henry, „a to vysvětluje zmizení Tlust'ocha i Skokana. Ona pracuje pro smečku. Přivábí psa a ostatní se na něj vrhnou a rozsápou ho.“

Oheň zapraskal, když se jedno poleno hlučně rozpadlo. Při tom hluku podivné zvíře uskočilo zpátky do tmy.

„Henry!“ prohodil Bili.

„Nač myslíš?“

„Myslím, že to byl právě ten, kterého jsem přetáhl klackem.“

„O tom není nejmenší pochybnosti,“ odvětil Henry.

„A dále bych chtěl při té příležitosti poznamenat,“ pokračoval Bili, „že známost toho zvířete s táborovými ohni je podezřelá a nemorální.“

„Zná věru víc, než by měl slušný vlk vědět,“ souhlasil Henry. „Vlk, který je tak chytrý, že jde mezi psy v době krmení, má jistě zkušenosti.“

„Starý Villan měl kdysi psa, který utekl k vlkům,“ uvažoval Bili nahlas. „Zastřelil jsem ho ze smečky na loších pastvinách u Lesní říčky. A starý Villan plakal jako malé dítě. Říkal, že ho neviděl tři roky. Po celou tu dobu běhal s vlky.“

„Myslím, že jsi na to přišel, Bille! Ten vlk je pes a žral už mnohokrát rybu z lidské ruky.“

„A naskytne-li se mi příležitost, bude z toho vlka, který je pes, pouhá mršina,“ prohlásil Bili. „Nemůžeme už ztratit více zvířat.“

„Ale máš jen tři náboje,“ namítal Henry.

„Počkám, až to bude jistojistá rána,“ odvětil Bili.

Ráno Henry rozdělal znovu oheň a vařil snídani, zatím co jeho soudruh spokojeně chrápal.

„Spal jsi tak spokojeně,“ řekl mu Henry, když ho budil k snídani, že jsem neměl

svědomí budit tě.“

Bill se ospale pustil do jídla. Všiml si, že má prázdný kávový hrnek, a sáhl po něm. Ale hrnek stál mimo jeho dosah vedle Henryho.

„Poslyš, Henry,“ otázal se mírně, „nezapomněl jsi na něco?“

Henry se velmi starostlivě rozhlédl a zavrtěl hlavou. Tu Bili ukázal na prázdný hrnek.

„Nedostaneš žádnou kávu,“ prohlásil Henry.

„Došla nám káva?“ otázal se Bili úzkostlivě.

„Nemyslíš, že to ublíží mému trávení?“

Billova tvář zrudla hněvem.

„Pak bych věru rád slyšel, abys mi to vysvětlil,“ řekl nevrle. „Spanker je pryč,“ odpověděl Henry. Pomalu, s výrazem člověka resignovaně přijímajícího neštěstí, otočil Bill hlavu a jal se počítat psy. „Jak se to stalo?“ otázal se apaticky.

Henry pokrčil rameny. „Nevím, leda že mu Jednouchý přehryzal řemeny a uvolnil ho. Sám to nemohl provést, to je jisté.“

„Ten prokletý pes!“ pronesl Bili vážně a pomalu beze stopy hněvu, který jím lomcoval. „Když nemohl přehryzat vlastní řemeny, přehryzal Spankerovy.“

„Nuže, Spanker už má všechny strasti za sebou, teď je už asi sežrán a běhá po kraji v břiše dvaceti různých vlků,“ zněl Henryho epitaf tomuto poslednímu ztracenému psu. „Vezmi si trochu kávy, Bille!“

Avšak Bili zavrtěl hlavou.

„Jen si posluž!“ vybízel Henry, nabízeje mu hrnek.

Bili však odstrčil nabízený hrnek stranou. „Ať mě vezme čert, jestliže se napiji. Řekl jsem, že nebudu snídat, zmizí-li nám ještě další pes, a nebudu!“

„Je to zpropadeně dobrá káva,“ lákal jej Henry.

Bili však byl neúprosný a jedl suchary, zapíjeje je tlumeným proklínáním Jednouchého za úskok, který jim provedl.

„Dnes je přivázu tak, aby k sobě nemohli,“ řekl Bili, když se vydávali na další cestu.

Urazili však sotva sto metrů, když se Henry, jenž kráčel před saněmi, shýbl a zdvihl cosi, nač narazily jeho sněžnice. Bylo tma a neviděl, ale poznal to hmatem. Odhodil to zpátky, takže se věc odrazila od saní a padla Billovi k nohám.

„Možná, že to budeš potřebovat,“ řekl Henry.

Bili překvapeně vykřikl. Bylo to vše, co zůstalo ze Spankera – klacek, k němuž byl přivázán.

„Sežrali ho i s kůží a se vším ostatním,“ prohlásil Bili. „Ten klacek je čistý jako

píšťala. I řemeny na obou koncích sežrali. Jsou zatraceně hladoví, Henry, a způsobí nám ještě mnoho starostí, než budeme mít tuto cestu za sebou.“

Henry se vzdorně zasmál. „Ještě nikdy mě vlci takhle nestíhali, ale zažil jsem horší věci a vyšel jsem z nich se zdravou kůží. Je třeba více než hrstky takových bestíí, aby zkrušily tvého věrného druha, Bili!“

„Já nevím, nevím,“ mumlal Bili zlověstně.

„To poznáš, až dorazíme k McGurrymu.“

„Já nejsem nijak zvlášť nadšen,“ trval Bili na svém.

„Nejsi ve své kůži, to je to celé,“ prohlásil Henry. „Potřebuješ trochu chininu, a já ti dám důkladnou dávku, jakmile dorazíme k McGurrymu.“

Bili zabručel, projevuje nesouhlas s touto diagnosou, a pohroužil se v mlčení.

Den se podobal všem ostatním. Začalo svítat až v devět hodin. Ve dvanáct jižní obzor rozehřálo neviditelné slunce a pak nastalo studené šedé odpoledne, jež se po třech hodinách rozplynulo v noc.

Právě když se slunce marně namáhalo prorazit mraky, Bill vytáhl pušku z řemenů, jimiž byla připoutána k saním, a řekl: „Ty ujížděj dál, Henry, a já zkusím, co uvidím.“

„Zůstaň raději při saních,“ odporoval jeho druh. „Máš jen tři náboje a nevíš, co se může přihodit.“

„Kdo teď skuhrá?“ otázal se Bili vítězně.

Henry neodpověděl a plahočil se dále sněhem sám. Často se obracel a úzkostlivě se díval do šedé pustiny, v níž zmizel jeho druh. Bili se objevil asi za hodinu, využiv zatáček, které saně musely dělat.

„Rozptýlili se a loví v širokém okruhu, držíce se ustavičně za námi,“ hlásil. „Oni totiž vědí, že nás dostanou a že musí jen čekat. Zatím jsou ochotni vzít zavděk vším, co se jim naskytne.“

„Chceš říci, že oni si myslí, že nás mají jisté?“ otázal se Henry trochu uštěpačně.

Avšak Bili ho ignoroval. „Viděl jsem některé. Jsou hodně vyhublí. Myslím, že už několik neděl neměli sousta, kromě našeho Tlust'ocha, Skokana a Spankera, a je jich tolik, že to mnoho nevydalo, jsou neobyčejně hubení. Žebra mají jako valchy a žaludky až u hřbetu, říkám ti, že jsou zoufalí, a roz-zuří-li se, pozor na ně!“

Po několika minutách Henry, jenž teď běžel za saněmi, tiše, varovně hvízdal. Bili se obrátil, rozhlédl se a potom klidně zastavil psy. Za nimi, za posledním ohybem řeky, rozběhlo se po jejich stopě huňaté zvíře. Čenich mělo schýlený ke sněhu a běželo zvláštním, plíživým, hladkým klusem. Když se zastavili, i ono se zastavilo, zdvihlo hlavu a natáhlo k nim nos, který se chvěl, jak zkoumal jejich

zápach.

„To je vlčice,“ prohlásil Bili.

Psi ulehli do sněhu a Bili se vrátil kolem nich k druhovi čekajícímu u saní.

Společně potom pozorovali podivné zvíře, které je pronásledovalo už několik dní a jemuž se podařilo zničit polovinu jejich psího spřežení.

Zvíře udělalo po pečlivém průzkumu několik kroků vpřed. To několikrát opakovalo, až bylo vzdáleno sotva sto metrů. Tam se zastavilo se– zdviženou hlavou u skupiny smrků a zrakem i čichem zkoumalo oba čekající muže.

Zíralo na ně podivným zamyšleným pohledem, jako se dívá pes, avšak v jeho zamyšleném výrazu nebylo ani stopy psí oddanosti. Byl to pohled rozvážný hladem, stejně krutý jako tesáky šelmy a nemilosrdný jako sám mráz.

Na vlka to bylo zvíře velké a jeho vyhublá kostra prozrazovala mohutné rozměry.

„Je vysoký s hlavou hodně přes metr od země,“ poznamenal Henry. „A já se vsadím, že je dlouhý skoro půl druhého metru.“

„Má na vlka trochu divnou barvu,“ poznamenal Bili. „Ještě nikdy v životě jsem neviděl rezavého vlka. Zdá se skoro, že je skořicový.“

Zvíře ve skutečnosti nebylo skořicově zbarveno. Srst mělo docela vlčí. Její základní barva byla šedá, ale přece měla jemný červený odstín, který chvílemi mizel a zase se zjevoval. Hned byl šedý, nápadně hnědý a vzápětí svítil rudým nádechem, který nebylo možno správně popsat.

„Vypadá na první pohled jako velký tažný pes,“ řekl Bili. „Nedivil bych se, kdyby zavrtěl ocasem.“

„Haló, huňáči!“ zavolal. „Pojď sem, ať jsi kdo jsi!“

„Ani trochu se tě nebojí,“ smál se Henry.

Bili zahrozil rukou a hlasitě zavolal, ale zvíře nejevilo strachu. Mohli pouze vidět, jak trochu ztrnulo, dávajíc bedlivější pozor. Stále se na ně dívalo zamyšleným pohledem, prozrazujícím krvežíznivost a hlad. Oni byli maso a ono mělo hlad, bylo by se na ně vrhlo, kdyby k tomu mělo odvahu.

„Poslyš, Henry,“ řekl Bili, bezděčně ztlumiv hlas pod tíhou myšlenky, která jej napadla, „máme tři náboje. Ale tohle je jistá rána. Nemohu tu bestii minout. Už nám zničila tři naše psy a musíme tomu učinit konec. Co tomu říkáš?“

Henry souhlasně přikývl. Bili obezřele vytáhl ze saní pušku. A zdvíhal ji k rameni, ale nezdvihl, neboť v tom okamžiku vlčice uskočila do smrkového lesíka a zmizela v něm.

Oba muži na sebe pohlédli. Henry chápavě zahvzdil.

„Mohl jsem vědět,“ chechtal se Bili nahlas, ukládaje pušku zpátky na saně, „že vlčice, která je tak chytrá, že se přijde se psy nažrat, bude také něco vědět o

bouchačkách. Já ti řeknu, Henry, že ta ničema je příčinou všech našich nesnází. Nebýti jí, měli bychom teď šest psů místo tří. A řeknu ti, že ji dostanu. Je příliš chytrá, aby se dala zastřelit na otevřené prostoře. Ale já si na ni počínám. A provrtám ji tak jistě, jako že se jmenuji Bili.“

„Neměl by ses při tom příliš vzdalovat,“ varoval jej Henry. „Kdyby se ta smečka na tebe vrhla, potom ty tři náboje budou mít cenu tří kroků do pekla. Ta zvířata jsou proklatě hladová, a jakmile se na tebe vrhnou, Bille, jistě tě zdolají,“ Toho večera se časně utábořili. Tři psi nemohli táhnout saně tak dlouho ani tak rychle jako šest zvířat a jevíli neomylné známky vyčerpanosti. Oba muži se odebrali časně na lože, když se Bili ještě přesvědčil, že psi jsou od sebe přivázáni tak daleko, aby si vzájemně nemohli překousat řemeny.

Avšak vlci se stali drzejšími a několikrát vyburcovali oba muže ze spánku. Odvážili se tak blízko k ohni, že se psi zmítali strachem a bylo nutno několikrát za noc přiložit na oheň, aby krvelačné šelmy byly udržovány v bezpečné vzdálenosti.

„Slyšel jsem námořníky vyprávět o žralocích sledujících lod,“ prohodil Bili, když zalézal pod přikrývku, přihodiv na oheň. „Nuže, ti vlci jsou pozemní žraloci. Znají svou práci líp než my a nejdou po naší stopě proto, aby se proběhli. Dostanou nás. Jistě nás dostanou, Henry!“

„Už tě zpola mají, když takhle mluvíš,“ odvětil Henry břitce. „Člověk je napolo poražen, když si to říká. A tys už napolo sežrán těmi svými řečmi.“

„Dostali už lepší lidi, než jsme my dva,“ odpověděl Bili.

„Zanech toho skuhrání! Unavuješ mě tím.“

Henry se hněvivě obrátil na druhou stranu, ale byl překvapen, že Bili se nechová stejně hněvivě. To bylo divné, neboť Billa snadno břitká slova rozzlobila. Henry o tom dlouho uvažoval, než usnul, a když se mu už víčka klížila, napadla ho myšlenka: „Není o tom pochybnosti, Bili je hrozně zkrušen, Musím ho zítra povzbudit.“

3. Volání hladu

Den začal nadějně. Za noci neztratili žádného psa, a vyjeli na stezku do ticha, tmy: a mrazu s dosti veselou náladou. Zdálo se, že Bili zapomněl na zlé předtuchy z předešlého večera, a dokonce se psy žertoval, když v poledne převrhli saně na nesnadném úseku cesty.

Byl to nepříjemný zmatek. Saně se převrhly lyžinami vzhůru a zůstaly zaklíněny mezi stromem a vysokou skalkou, takže muži byli nuceni psy odpřáhnout, aby rozmotali změt. Namáhali se obrátit saně, když si Henry všiml, jak se Jednouchý plíží pryč.

„Hej, pojď sem, Jednouchý!“ vykřikl, narovnáva se a hledě za psem.“

Ale Jednouchý se dal do běhu po sněhu a vlekl postrašky za sebou. Na sněhu rozrytém stopou saní čekala na něj vlčice. Když se k ní přiblížil, stal se náhle obezřelým. Kráčel ve střehu a náhle se zastavil. Prohlížel si ji obezřele a nedůvěřivě, ale přece toužebně. Zdálo se, že se vlčice na něj usmívá, ceníc na něj zuby spíše lákavým než výhružným způsobem. Učinila k němu několik kroků a zastavila se. Jednouchý se k ní blížil, stále ve střehu a obezřele, ohon i uši maje napjaty, hlavu vysoko vztyčenu.

Pokoušel se očichati se s ní, ale ona mu hravě a plaše couvla. Na každý jeho krok vpřed učinila krok vzad. Krok za krokem jej lákala z bezpečí lidských druhů. Jednou, jako by mu byla hlavou prolétla nějaká neurčitá výstraha, ohlédl se po převržených saních, na své druhy ze spřežení a na oba muže, kteří jej volali.

Ale jeho nejistotu zaplašila vlčice. Přišla až k němu, na okamžik se dotkla nosem jeho čenichu a začala znovu plaše ustupovat před jeho opatrným postupem.

Zatím si Bili vzpomněl na svoji pušku. Byla však pod převrženými saněmi, a když je s Henrym narovnali, Jednouchý stál příliš blízko vedle vlčice a byl příliš daleko, aby bylo možno riskovati ránu.

Jednouchý poznal svůj omyl příliš pozdě. Dřív než postřehli příčinu jeho změněného chování, oba muži spatřili, jak se obrátil a utíká zpátky k nim. Ale vtom se s obou stran vyřítilo asi dvacet vlků, vychrtlých a šedých, kteří mu nadbíhali, aby jej zaskočili. Plachost a hravost vlčice okamžitě zmizela. Vrhla se s divošským zavrčením na Jednouchého. Pes ji setřásl a pokusil se oběhnout smečku, která mu zatím přeřízla přímou cestu k saním. Ale každý okamžik se objevovali další vlci a přidávali se ke štvanci. Vlčice uháněla krok za Jednouchým a držela se mu v patách.

„Kam jdeš?“ vykřikl náhle Henry a položil svému druhovi ruku na rameno. Bili ruku setřásl. „Nestrpím to,“ odpověděl. „Nedostanou už ani jediného z našich psů, budu-li tomu moci nějak zabránit.“

A uchopiv pušku, vrazil do podrostu, který rostl po obou stranách stezky. Jeho plán byl docela jasný. Považuje saně za střed kruhu, který teď Jednouchý obíhal, Bili mu chtěl běžet naproti a doufal, že se mu s puškou v ruce za bílého dne podaří vlky zahnat a psa zachránit.

„Haló, Bille!“ křičel za ním Henry. „Bud' opatrný! Neodvažuj se daleko!“ Henry usedl na saně a čekal. Nemohl dělat nic jiného. Bili mu už zmizel s očí, ale chvílemi mohl vidět Jednouchého, jak zmizel a znovu se objevoval mezi podrostem. Henry soudil, že jeho ústup je beznadějný. Pes si byl vědom nebezpečí, jež mu hrozilo, ale uháněl ze všech sil ve vnějším kruhu, zatím co

vlčí smečka běžela ve vnitřním, menším kruhu. Bylo marné doufat, že by tak Jednouchý předběhl svoje pronásledovatele, že by unikl z jejich kruhu a doběhl k čekajícím saním.

Pronásledovatelé a pronásledovaný se rychle blížili jednomu bodu. Henry věděl, že tam kdesi na sněhu, za clonou stromů a podrostu, setkají se vlčí smečky, Jednouchý a Bili. Ale stalo se to příliš rychle, daleko rychleji, než očekával. Uslyšel výstřel a po něm dva další, jdoucí rychle za sebou, a věděl, že Billovi došlo střelivo. A vzápětí uslyšel prudké vrčení a štěkot. Poznal zaječení Jednouchého, plné bolesti a hrůzy, a uslyšel výkřik udeřeného vlka. A to bylo vše. Vrčení přestalo. Štěkot dozněl. A na opuštěný kraj se opět sneslo hluboké ticho.

Henry seděl dlouho na saních. Bylo zbytečné jít se podívat, co se stalo. Věděl to, jako kdyby se to bylo odehrálo před jeho očima. V jednom okamžiku se probral ze ztrnulosti a spěšně vyhrabal zpod příkrývky sekeru. Ale opět se posadil a uvažoval, zatím co se dva zbylí psi choulili a třásli u jeho nohou. Konečně znaveně vstal, jako by byla z jeho těla vyprchala všechna pružnost, a jal se přivazovat psy k saním. Přehodil si přes rameno provaz jako postraněk a táhl se psy. Neušel daleko. Sotva se začalo smrákat, spěšně si zřídil tábor. Dbal, aby měl dostatečnou zásobu dříví. Nakrmil psy, uvařil a snědl večeři a ustlal si těsně vedle ohně.

Nebylo mu však přáno těšit se z odpočinku. Než zavřel oči, vlci se přiblížili nebezpečně blízko. Už nemusel napínat oči do tmy, aby je viděl. Stáli kolem něho a ohně v úzkém kruhu. Viděl je jasně v záři ohně, jak leží, sedí nebo se plíží po břiše. Někteří dokonce spali. Několik jich leželo schouleno na sněhu jako psi, užívali spánku, který jemu byl odepřen.

Udržoval jasně planoucí oheň, věda, že ten je jedinou překradou mezi jeho masem a jejich hladovými tesáky. Jeho dva psi leželi schouleni vedle něho, každý po jednom boku, skučeli a kňučeli a někdy i zoufale vrčeli, když se některý vlk příliš přiblížil. V takových okamžicích, když jeho psi zavrčeli, celý kruh čekajících šelem se vzrušil. Vlci vyskakovali na nohy a tlačili se k ohni, vrčeli a dychtivě štěkali. Potom se celý kruh zase uklidnil a někteří vlci se znovu schoulili ke spánku.

Avšak čekající kruh jevil ustavičnou chuť vrhnout se na něj. Krok za krokem, píd' za pídí se šelmy plížily po břiše k ohni, stahující kruh, až byly skoro na doskok. A tu Henry vytrhl / ohně hořící dřevo a vrhl je na smečku. Vlci okamžitě ustoupili, hněvivě štěkajíce a zděšeně vrčíce, když hořící dřevo zasáhlo a popálilo některé příliš odvážné zvíře.

Ráno zastihlo muže uštvaneho a znaveného nevyspáním. Uvařil si snídani ještě

za tmy, a když v devět hodin svítající den odehnal vlky dále od tábora, pustil se do práce, kterou v noci promyslel. Nasekal mladé stromky a přivázal je napříč vysoko ke kmenům vřkolků stromů jako lešení. Potom, po-uživ postraňků jako zdvihačích lana, vyzdvihl s pomocí psů rakev na toto primitivní lešení.

„Dostali Billa a dostanou možná i mne, ale nikdy nedostanou tebe, mladý muži!“ pravil, oslovuje mrtvé tělo, spočívající na vyvýšených márách.

Potom se vydal na další cestu, utíkaje za odlehčenými saněmi, jež poskakovaly za ochotnými psy, neboť i oni věděli, že bezpečí je očekává až v obchodní stanici McGurryho. Vlci je teď docela zjevně pronásledovali, běžíce za nimi a podle nich, rudé jazyky jim visely z tlam a z hubených boků jim při každém pohybu vystupovala žebra. Byli velmi vyhublí, pouhá kůže napjatá přes kostru a šlachy – tak hubené, že se Henry divil, že se ještě drží na nohách a neklesnou do sněhu.

Neodvážil se cestovat až do tmy. V poledne slunce nejen že ohřálo jižní obzor, nýbrž vystrčilo dokonce okraj svého bledě zlatého terče nad čáru spojující zemi s oblohou. Henry to radostně přivítal jako znamení, že se dny začínají dloužit.

Slunce se vracelo. Ale sotva světlo slunce pohaslo, už se zastavil, aby zřídil tábor. Zbývalo mu ještě několik hodin šedého denního světla smutného soumraku, i využil jich, aby si našťípal ohromnou zásobu dříví na oheň.

S nocí se dostavila hrůza. Nejen že hladovějící vlci byli drzejší, ale nedostatek spánku začal Henryho zdolávat. Usínal proti své vůli, sedě schoulen u ohně, přikrývky máje přehozeny přes ramena, sekeru mezi nohama a po obou stranách tísněn svými poděšenými psy. Jednou procitl a spatřil sotva čtyři metry před sebou velikého šedého vlka, největšího z celé smečky. A když se na něj díval, šelma se pohodlně protáhla jako líný pes, důkladně si zívla a pánovitě se na něj zahleděla, jako by byl jen pozdrženou hostinou, jež se musí dostavit.

Tuto jistotu dávala najevo celá smečka vlků. Mohl jich napočítat aspoň dvacet.

Hladově na něj civěli nebo klidně spali na sněhu. Připomínali mu děti shromážděné kolem prostřeného stolu a čekající na dovolení jíst. A on byl masem, kterým se chtěli nasytit! i uvažoval, jak a kdy hostina započne.

Když rovnal nasekané dříví na oheň, objevil zájem o své tělo, který nikdy předtím necítil. Pozoroval své pohybující se svaly a nesmírně jej zajímal promyšlený mechanismus prstů. Ve světle ohně opětovně skrčoval a natahoval prsty, děláje jimi různé složité pohyby. Prohlížel si útvar nehtů, vtiskoval si je do masa a těšil se z nervového pocitu, který v něm budily. Fascinovalo jej to a náhle začal milovat to své křehké tělo, jež pracovalo tak krásně, hladce a jemně. Potom se pln strachu rozhlížel po uzavřeném kruhu čekajících vlků, a tu si s hrůzou uvědomil, že to jeho nádherné tělo, jeho živoucí maso, není nic

jiného než potrava krvelačných šelem, kořist jejich hladových tesáků! Má je nasytit, jako maso losů a králíků nasýtilo často jej.

Procitl z krátkého spánku, jenž se podobal tíživé můře, a spatřil červenavou vlčici před sebou. Seděla od něho sotva dva metry, zamyšleně na něj hledíc. Oba jeho psi mu kňučeli a vrčeli u nohou, ale ona si jich nevšímalá. Zírala upřeně na muže a on jí bezděčně okamžik vracel ten zaujatý pohled. Nebylo na ní nic výhružného. Dívala se naň pouze velmi zamyšleně, ale on věděl, že se tato zamyšlenost rovná velkému hladu. Byl potravou a pohled na něj v ní probouzel chuťové pocity. Tlamu měla otevřenu, sliny z ní kanuly, olizovala si plece v předtuše šťavnatých hodů.

Henrym projel křečovitý pocit strachu. Sáhl spěšně pro hořící poleno, aby jím po ní mrštil. Ale sotva natáhl ruku, ještě dřív než sevřel dřevo v prstech, uskočila zpátky do bezpečí. Henry poznal, že byla zvyklá, aby se po ní něčím házelo. Zavrčela, když uskočila, vycenila bílé tesáky až ke kořenům a její zamyšlený výraz okamžitě zmizel. Byl vystřídán pohledem tak krvežíznivé nenávisti, že se Henry bezděčně zachvěl. Pohlédl na ruku držící poleno a všiml si promyšlené jemnosti, s jakou prsty poleno svíraly, jak se přizpůsobovaly jeho nerovnému povrchu, objímajíce dřevo vrchem i spodem, a jak malíček, octnův se příliš blízko ohořelé části polena, citlivě a samočinně se zkroutil zpátky od bolestivého žáru na chladnější místo. Zároveň se mu zdálo, že vidí ty citlivé a jemné prsty drtit a rvát bílými tesáky vlčice. Nikdy neměl tak rád své tělo jako teď, kdy bylo tolik ohroženo.

Celou noc odháněl hořícími poleny hladovou smečku. Když proti své vůli usnul, probudilo jej kňučení a vrčení psů. Přišlo ráno, ale tu po prvé denní světlo nezahnalo vlky. Muž marně čekal, až odejdou. Zůstali kolem něho shromáždění v kruhu, dávajíce najevo svoje vlastnické právo, jehož drzost otřásala jeho odvahou.

Podnikl zoufalý pokus vyrazit na cestu. Ale v okamžiku, kdy opustil ochranný oheň, skočil po něm odvážnější vlk.

Minul ho. Zachránil se, uskočiv zpátky, a vlčí tesáky se s cvaknutím sevřely na šíři ruky od jeho stehna. Celá smečka byla na nohou a hnala se na něj, takže musel žhavá polena házet na všechny strany, než zahnal vlky do uctivé vzdálenosti.

Ani za denního světla se teď neodvažoval odejít od ohně, aby si nasekal nové dříví. Deset metrů od něho stál ohromný suchý smrk. Strávil půl dne tím, že svůj táborový oheň posunoval k tomuto stromu, maje stále po ruce několik hořících dřev, aby je vrhal po svých nepřátelích. Když se konečně octl u stromu, zkoumal jeho okolí, aby jej porazil tím směrem, kde bylo nejvíce

drobného paliva.

Noc byla opakováním předešlé, pouze potřeba spánku se zvýšila. Vrčení psů pozbývalo účinnosti. Mimo to vrčeli ustavičně, takže jeho otupělé a ospalé smysly už to ani nevnímaly. Náhle procitl a ulekl se. Vlčice stála sotva metr od něho. Mechanicky sáhl po hořícím polenu a prudce jí je vrazil do rozšklebené, vrčící tlamy. Uskočila zpátky, vyjíc bolestí. Radoval se ze zápachu spáleného masa a srsti a pozoroval vlčici, jak opodál kroutila hlavou a vztekle vrčela. Tentokrát však, než usnul, přivázal si k pravé ruce jedlový pařízek. Sotva na chvíli zavřel oči, probudila jej palčivá bolest. Několik hodin to opakoval. A po každé, když procitl, zahnal vlky planoucími poleny, přiložil znovu na oheň a přivázal si nový kus dřeva k ruce. Všechno šlo dobře, až si jeden kus dřeva z ospalosti špatně uvázal. A když zavřel oči, dřevo mu vypadlo z ruky.

Snil. Zdálo se mu, že je ve stanici McGurryho. Bylo tam teplo a pohodlně on hrál s faktorem karty. Dále se mu zdálo, že stanice byla obležena vlky. Vyšli před samými vraty. Chvilími se s faktorem u hry odmlčeli, aby naslouchali a zasmáli se marným pokusům vlků dostat se dovnitř. A tu náhle v tom podivném snu něco zaprašťelo. Dveře se dokořán otevřely. Viděl vlky hrnouce se do velké světnice. Vrhli se přímo na něj a na faktora. A když se dveře rozlétly, jejich vytí nesmírně zmohutnělo. Toto vytí jej teď sužovalo. Jeho sen přecházel v cosi jiného – nevěděl však v co, ale nad tím nade vším znělo to strašlivé vytí.

Tu procitl a shledal, že vytí bylo skutečné. Kolem něho to skučelo a štěkalo. Vlci se na něj vrhali. Rojili se kolem něho a skákali na něj. Jeden se mu zakousl do ramene. Instinktivně skočil do ohně, a když se odrazil od země, ucítil pronikavou bolest, jak se mu zuby zaryly do nohy. A potom začal boj ohněm. Ruce navlečené do těžkých rukavic byly jimi dočasně chráněny, a tak se jal na všechny strany rozhazovat žhavé uhlíky, až se jeho táborový oheň podobal chrlící sopce.

To však nemohl dlouho vydržet. Tvář měl opuchlou žárem, obočí a řasy ožehnuty a nohy už nemohly vydržet pálení. Drže v každé ruce planoucí pochodeň, vyskočil z ohně. Vlci ustoupili. Na všech stranách, kam dopadly žhavé uhlíky, syčel sních a každou chvíli některý vlk vyskočil se zavrčením do výše, když šlápl na žhavý uhel.

Hodiv planoucí dřeva po nejbližších šelmách, muž odhodil doutnající rukavice na sních a jal se poskakovat po sněhu, aby si ochladil nohy. Jeho psi byli pryč a Henry dobře věděl, že byli pokračováním hostiny, která začala před několika dny Tlust'ochem a jejímž posledním chodem měl pravděpodobně být za několik dní on sám.

„Ještě jste mě nedostali!“ křičel divoce, hroze pěstí na hladové šelmy, a při

zvuku jeho hlasu se celé smečky zmocnilo podivné vzrušení, všichni se začali vrtět a vlčice se k němu přiblížila, civějíc na něj s hladovou dychtivostí. Henry se dal do práce, aby provedl novou myšlenku, která jej napadla. Rozšířil oheň v široký kruh. Sám ulehl uprostřed tohoto kruhu a položil pod sebe kožešiny na ochranu před tajícím sněhem. Když se tak uchýlil pod ochranu ohně, celá smečka popošla zvědavě až k samému ohnivému kruhu, aby se podívala, co se s ním stalo. Až dosud byli odháněni od ohně a teď se kolem něho rozložili úzkým kruhem jako psi, mžou-rajíce očima, zívajíce a protahujíce si těla v nezvyklém teple. A tu se vlčice posadila na zadek, zdvihla čenich k nebi a začala výt. Vlci se k ní jeden po druhém připojili, až celá smečka s čenichy zdviženými ke hvězdám vyla své volání hladu.

Nastal úsvit a konečně den. Oheň dohořival. Dříví docházelo a bylo nutno opatřit nové. Henry se pokusil vystoupit z ohnivého kruhu, ale vlci se proti němu vrhli. Uskakovali stranou před hořícími dřevy, ale už před nimi neutíkali. Marně se je pokoušel zahnat. Když se toho vzdal a vrátil se zpátky do kruhu, jeden vlk po něm skočil, minul ho a padl všemi čtyřmi na žhavé uhlíky. Zaječel hrůzou, zavrčel a vyběhl ze žhavého kruhu, aby si ochladil tlapy na sněhu.

Muž se sklesle posadil na příkrývky. Tělo měl malátně nachýlené vpřed. Skleslá ramena a hlava na kolenou prozrazovaly, že se vzdal marného zápasu. Občas zdvihl hlavu, aby se podíval na dohasínající oheň. Ohnivý kruh dostával trhliny, jak se žhavé uhlí rozpadávalo v popel. Tyto trhliny se zvětšovaly a ohnivé pruhy se zmenšovaly.

„Myslím, že si můžete pro mne kdykoliv přijít,“ mumlal. „Ale já budu stejně spát“ Jednou se probudil a v mezeře ohnivého kruhu rovnou před sebou spatřil vlčici, zírající mu přímo do očí.

Za chvíli opět procitl, ačkoli se mu zdálo, že to trvalo celou věčnost. S celým místem se stala zázračná změna – tak zázračná změna, že jej úplně probudila. Něco se přihodilo. Zprvu to nechápal. A pak poznal, co to vlastně bylo: vlci byli pryč. Zbýval jen ušlapaný sníh, ukazující, jak mu byli blízko.

Znovu ho přemáhal spánek a hlava mu klesala hluboko na kolena, ale vtom se leknutím vzpamatoval.

Uslyšel křik lidí, svištění saní, vrzání postrojů a dychtivé oddechování namáhajících se psů. Od řeky k jeho táboru mířily čtvery saně, proplétající se mezi stromy. Šest mužů stálo kolem muže schouleného uprostřed dohasínajícího ohnivého kruhu. Třásli jím a vráželi do něho, aby ho přivedli k vědomí. Díval se na ně jako opilý a blábolil ospale: „Rezavá vlčice... přichází se psy ke krmení... nejdřív sežrala ryby pro psy... potom sežrala psy... a potom snědla Billa...“

„Kde je lord Alfred?“ křičel mu jeden z mužů do ucha a hrubě jím třásl. Henry zavrtěl pomalu hlavou. „Ne, toho nesnědla. Leží na stromě v posledním táboře.“

„Mrtev?“ křičel muž.

„Je v truhle,“ odpověděl Henry a vytrhl mrzutě rameno z mužova sevření.

„Poslyšte, dejte mi pokoj... jsem skoro hotov... dobrou noc, hoši!“

Oční víčka se mu zachvěla a zavřela se. Brada mu klesla na prsa. A než jej položili na přikrývky, jeho chrápání otřásalo mrazivým vzduchem.

Ale bylo slyšet ještě jiný zvuk. Zněl daleko a liše v dálavě. Bylo to volání hladové smečky. Vydávala se po stopě jiné kořisti, než byl muž, který jí právě unikl.

II. KAPITOLA

1. Zápas tesáků

Vlčice první zaslechla lidské hlasy a svištění saní po sněhu a první utekla od obklíčeného muže, ležícího v kruhu dohasínajícího ohně. Smečka se nechtěla vzdát kořisti, kterou konečně uštvala. A tak váhala několik minut a zkoumala blížící se zvuky, pak se i ona rozběhla zpátky po stopě vlčice.

V čele smečky uháněl veliký vlk – jeden z několika vůdců. On řídil smečku v palach za vlčicí. On vrčel varovně na mladší členy smečky nebo po nich chňapal tesáky, když se ho ctižádostivě pokoušeli předběhnout. A on zrychlil krok, když spatřil vlčici klusající volně po sněhu.

Vlčice se k němu připojila a utíkala po jeho boku, řídila se krokem smečky. Vlka na ni nevrčel, ani na ni necenil zuby, když ho chvílemi skokem předběhla.

Naopak, zdálo se, že je jí příznivě nakloněn, víc než jí bylo milé, neboť když se k ní příliš přiblížil, zavrčela a vycenila na něj zuby. A občas mu dokonce ostře chňapla po pleci. Tehdy nedal najevo žádný hněv. Pouze uskočil stranou a vyrazil několika ztrnulými skoky vpřed.

To byla jeho jediná nesnáz s vedením smečky. Vlčice však měla jiné nesnáze. Po jejím druhém boku běžel starý vyhublý vlk, zešedivělý a poznamenaný jizvami četných zápasů. Běhal vždycky po jejím pravém boku. Snad proto, že měl jen jedno, a to levé oko. Také se k ní rád v běhu přiblížil, až se jí dotkl krku nebo hlavy nosem. Bránila se těmito pozornostem rovněž zuby jako vůči druhovi po levém boku, ale když jí oba současně zahrnuli svými pozornostmi, tu se zuřivě ohnala tesáky na obě strany, aby najednou odrazila oba nápadníky. Přitom musela udržovat krok se smečkou a dávat pozor na cestu. Tehdy oba vlci, běžící s ní, vycenili zuby a zavrčeli na sebe přes její hřbet.

Po každém odmítnutí, když starý vlk uskočil stranou před ostrými tesáky vlčice, narazil plecí na tříletého vlka, jenž běžel po jeho slepé pravé straně. Tento

mladý vlk byl už vyspělý a vzhledem k vyhladovělému stavu smečky byl nadprůměrně silný a svěží. Přesto běžel o hlavu za svým starším jednookým druhem. Když se někdo pokusil běžet před starším vlkem, jeho zavrčení a chňapnutí jej ihned zahnal zpátky na podružné místo. Někdy však zůstal obezřele pozadu a vtlačil se mezi starého vlka a vlčici. To vzbudilo dvojí nebo i trojí odpor. Když vlčice nevrle zavrčela, starý vůdce se obrátil po tříletém druhovi. Někdy se ona obrátila s ním. A někdy se obrátil i mladý vůdce po levé straně.

Kdyby bylo bývalo dosti potravy, byly by bývaly zápasy neustálé a smečka by se byla pomalu rozpadla. Ale situace smečky byla zoufalá. Vlci byli dlouhým hladem na kost vyhublí. Pohybovali se tedy pomaleji, než bylo jejich zvykem. Za smečkou klopýtali její slabí, nejmladší a nejstarší členové, v čele běželi nejsilnější. A přece i ti byli podobnější kostlivcům než vlkům. Přesto se všichni, vyjma kulhající, pohybovali lehce a bez známek únavy. Zdálo se, že jejich šlachovité svaly jsou nadány nevyčerpatelnou energií. Za každým ocelovým stažením svalu následovalo další a další, bez konce.

Toho dne urazili mnoho mil. Utíkali celou noc a druhý den je zastihl opět na cestě. Běželi po povrchu zmrzlého, mrtvého světa. Nikde se nic živého nehýbalo. Jen oni sami se pohybovali nesmírnou pustinou. Jen oni sami tam žili a hledali jiné žijící tvory, aby je pozřeli a mohli dále žít.

Překročili deset horských hřebenů a deset říček v předhoří, než jejich hledání bylo odměněno. Tam přišli na losy. První, kterého napadli, byl velký statný samec. Zde bylo maso a nebylo chráněno žádným ohnivým kruhem, ani plamennými střelami. Znali ta široká kopyta a rozložitá parohy a zapomněli na obvyklou trpělivost a opatrnost. Byl to krátký a zuřivý boj. Napadli velkého samce se všech stran. Páral jim břicha nebo jim rozbíjel hlavy mistrnými ranami svých mohutných kopyt. Drtil je a lámal svými rozložitými parohy. Zadupával je v zuřivé sebeobraně do sněhu. Ale byl předem ztracen a konečně klesl s vlčicí zakousnutou do krku, zatím co ostatní jej rvali a hltali za živa, než se přestal zmítat.

Teď měli potravy nadbytek. Los vážil skoro čtyři metrické centy, čili bylo tu celých deset kilogramů masa pro každého ze čtyřiceti členů smečky. Dovedli však stejně důkladně hodovat jako lovit, takže za několik hodin nezbylo z nádherného zvířete nic, jen několik rozházených kostí.

Teď odpočívali a spali. S plnými žaludky nastaly sváry a rvačky mezi samci a trvaly několik dní, než se smečka rozběhla. Bylo po hladu. Vlci byli teď v kraji hostícím hodně zvěře, a třeba stále lovili ve smečce, lovili obezřeleji, odhánějíce od malých stád březí samice nebo zmrzačené staré samce.

A tak konečně v této zemi hojnosti přišel den, kdy se vlčí smečka rozdělila na dvě části a ty se rozešly různým směrem. Vlčice, provázená po levém boku mladým a po pravém jednookým starým vlkem, vedla smečku dolů k řece Mackenzie a přes ni do jezerní krajiny na východě. Tento zbytek smečky se každého dne tenčil. Dva a dva, samec a samice, ji opouštěli. Občas některého samce zahnal ostré tesáky soků. Nakonec zbyli jen čtyři: vlčice, mladý vůdce, jednooký starý vlk a ctižádostivý tříletý vlček.

Vlčice se zatím stala velmi zlou. Její tři nápadníci nosili známky její zlé nálady. Nikdy jí však neopláceli stejným způsobem, nikdy se jí nebránili. Nastavovali plece jejím nejzúřivějším útokům, snažíce se vrtěním chvostů a přešlapováním utišit její hněv. Jestliže však byli k ní samá laskavost, byli na sebe jako d'asi. Tříletý vlk se stal ve své ctižádosti příliš divokým. Napadl jednookého vlka se slepé strany a rozerval mu ucho. Ačkoli starý šedivý vlk viděl jen na jedno oko, použil proti jeho mládí a síle mnohaleté zkušenosti. Ztracené oko a zjizvený nos byly důkazem jeho zkušeností. Přežil příliš mnoho zápasů a nebyl v pochybnostech, co má dělat.

Zápas začal poctivě, ale neskončil poctivě. Nebylo možno určit výsledek boje, neboť třetí vlk se připojil ke starému a společně, starý i mladý vůdce smečky, napadli ctižádostivého tříletého vlčka a začali ho krušit. Se dvou stran na něj dorážely tesáky bývalých kamarádů. Rázem byly zapomenuty dny, kdy lovili společně, i kořist, kterou uštvali, a hlad, který trpěli. To byly věci náležející minulosti.

Zatím vlčice, vlastní příčina toho všeho, seděla spokojeně na zadku a pozorovala boj. Dokonce ji to těšilo. To byl její den, který často nepřicházel, kdy se ježila hřívá a tesák narážel na tesák a trhal krvavé maso, všechno pro ni.

A v tomto zápase tříletý vlček podlehl životem. Po obou jeho bocích stáli dva sokové a zírali na vlčici, jež seděla, šklebíc se, opodál. Avšak starší vůdce byl moudrý, velmi moudrý. Mladší vůdce obrátil hlavu, aby si olízl ránu na pleci. Tím nastavil ohnutý krk sokovi. A starší vlk svým jediným okem postřehl příležitost. Vyrázil zespoda a zakousl se sokovi do krku. Byla to dlouhá, hluboká a tržná rána. Jeho ostrý tesák pronikl ke krční tepně a přehryzl ji. A pak starý odskočil.

Mladý vůdce strašlivě zavrčel, ale jeho vrčení doznělo chroptivým kašlem. Krváčeje a kašlaje, smrtelně raněn, skočil na staršího vlka a rval se s ním, zatím co mu život prchal ze žil, nohy pod ním slábly, oči mu hasly a jeho rány a skoky ochabovaly.

A po celou tu dobu vlčice seděla na zadku a šklebila se.

Když mladý vůdce zůstal ležet na sněhu a už se nehýbal, Jednooký přistoupil k vlčici. Jeho chování prozrazovalo vítězství a opatrnost. Zřejmě očekával odmítnutí a byl očividně překvapen, když na něj nevycenila hněvivě tesáky. Po prvé jej vlídně přijímala.

Za chvíli běželi vedle sebe jako dobří kamarádi, kteří si rozumějí. Dny mýjely a oni k sobě stále lnuli, společně lovíce a hodující na zvěři. Po nějaké době vlčice zneklidněla. Zdálo se, že hledá cosi, co nemůže najít. Zajímaly ji díry pod kořeny stromů a věnovala mnoho času slídění ve skalních dírách, skulinách a pod převislými břehy. Starý Jednooký už ji vůbec nezajímal, ale provázel ji dobromyslně při hledání, a když se její slídění na některém místě příliš dlouho protáhlo, uléhal na zem a čekal, až bude hotova.

Nezdržovali se na jednom místě, nýbrž toulali se širým krajem, až dospěli k řece Mackenzie. Podle ní pomalu postupovali, často se od ní odchylovali, aby lovili zvěř podél jejích malých přítoků, ale vždycky se k ní zase vraceli. Někdy potkávali jiné vlky, zpravidla v párech, ale nedávali vzájemně najevo nepřátelství ani radost ze setkání, ani nejevili chuti znovu se spojit ve smečku. Několikrát potkali vlky osamělé. Byli to vždycky jen samci a jevili sto chutí připojit se k Jednookému a k jeho družce. Tomu se však oba vzpírali, a když se postavili bok po boku proti vetřelci, ježíce se a ceníce naň zuby, družný samotář se obrátil, vtáhl ocas mezi nohy a běžel dál svou osamělou cestou.

Jedné měsíční noci, když běželi tichým hvozdem, Jednooký se náhle zastavil. Zdvihl čenich, napjal ocas a dychtivě zkoumal vzduch. Zdvihl rovněž jednu nohu jako pes. Nebyl spokojen a zkoumal dále vzduch, snaže se porozumět zprávě, kterou mu přinášel vítr.

Jeho družce postačil jediný závan a běžela dál, aby ho ujistila, že je všechno v pořádku. Ačkoli ji následoval, byl stále v pochybnostech a neodolal, aby se občas nezastavil a bedlivě nezkoumal podezřelou výstrahu.

Vlčice obezřele vyšla na pokraj velké světliny uprostřed lesa. Několik okamžiků tam stála sama, potom se k ní připojil Jednooký, obezřele se plíže vpřed, napínaje všechny smysly a maje celý hřbet podezíravě naježen. Stanuli vedle sebe, pozorovali, naslouchali a větřili.

Slyšeli rvoucí se, supající psy, hrdelně hlasy mužů, pronikavé hlasy křičících žen a jednou i naříkavý výkřik dítěte. Kromě velkých kožených stanů nebylo mnoho vidět, jen planoucí oheň, pod níž se míhaly stíny přecházejících lidí, a dým pomalu stoupající do klidného vzduchu. Ale k jejich nosu doléhaly myriády pachů indiánského tábora a vyprávěly složitou historii, která byla Jednookému nepochopitelná, ale vlčice dobře znala každou její podrobnost.

Byla tím podivně rozechvěna a větřila s rostoucí rozkoší. Ale starý jednooký vlk

měl své pochybnosti. Prozrazoval nedůvěru a obrátil se opatrně k odchodu. Vlčice se ho však povzbudivě dotkla čenichem na krku a znovu se upřeně zadívala na tábor. V její tváři se opět zračila zamyšlenost, ale nebyla podmíněna hladem. Chvěla se touhou, která ji lákala jít blíž k tomu ohni, svářit se se psy a uhýbat lidským kopancům.

Jednooký pobíhal netrpělivě kolem ní. Vzápětí se jí zmocnil starý nepokoj a pocítila naléhavou touhu nalézt věc, kterou tak dlouho hledala. Obrátila se a klusala zpátky do lesa k velké radosti Jednookého, jenž běžel kousek před ní. Tak se zase octli pod ochranou stromů.

Když běželi hvozdem, tiše jako stíny v měsíčním svitu, přišli na lesní průsek. I jali se zkoumat otisky nohou ve sněhu. Byly to čerstvé stopy. Jednooký běžel obezřetně napřed, následován v patách družkou. Běželi širokými tlapami po sněhu měkkém jako samet, když Jednooký zahlédl bílý stín, který se mihl průsekem. Vyrazil okamžitě vpřed jako blesk a hnal prchavý bílý stín před sebou.

Hnali se úzkým průsekem, vroubeným po obou stranách mladým smrkovým lesem. V dáli bylo vidět konec průseku, ústícího na mýtinu zalitou měsícem. Jednooký rychle doháněl bílý stín. Skok za skokem jej doháněl. A teď už byl na něm. Ještě jeden skok a byl by do něho zaryl zuby. Ale tento skok neprovedl, neboť bílý stín vylétl před ním do výše a sněžný zajíc prováděl ve vzduchu divoký tanec, nevraceje se na zem.

Poděšený Jednooký prudce uskočil, přikrčil se na sních a zlobně vrčel na tu strašlivou věc, kterou nechápal. Ale vlčice jej klidně minula, zůstala okamžik stát a potom vyskočila po tancujícím zajíci. I ona vyskočila hodně vysoko, ale ne tak vysoko jako její kořist, a tesáky jí kovově zacvakaly naprázdno. I vyskočila po druhé a po třetí.

Její druh se pomalu zdvihl se sněhu a pozoroval ji. Konečně dal najevo nelibost nad jejími opětovanými nezdary a sám se vymrštil do výše. Sevřel zajíce zuby a dopadl s ním zpátky na zem. Ale zároveň uslyšel podezřelý praskavý zvuk a k svému úžasu spatřil jediným okem, jak se mladý smrček po něm ohnul, aby jej udeřil. Pustil kořist a uskočil zpátky z dosahu podivného nebezpečí, zlobně vrčel, cenil zuby a vztekle se naježil. A v tom okamžiku se smrček pružně narovnal a zajíc znovu vylétl do vzduchu a divoce tam tancoval.

Vlčice byla pohněvána a kousla svého starého druha vyčítavě do plece, a on, poděšen a nevěda, co znamená ten neočekávaný útok, zlobně se po ní ohnal a sedřel jí tesákem kůži s čenichu. Nechácala rovněž jeho nenadálý útok a skočila po něm, rozhořčeně vrčíc. A tu poznal svůj omyl a snažil se ji uklidnit. Ale ona se po něm stále oháněla. Zanechal toho tedy, začal běhat dokola a

hlavu odvracel od ní, aby unikl jejím tesákům, kterými jej poznamenala na plecích.

Zatím zajíc nad nimi vesele tancoval ve vzduchu. Konečně usedla vlčice na sních a starý jednooký vlk, bojící se teď více své družky než tajemného smrčku, vyskočil opět po zajíci. A když s ním klesal zpátky na zem, díval se upřeně svým jediným okem na smrček. Opět jej následoval k zemi. Skrčil se pod hrozící ranou, celý se zježil, ale zajíce ze zubů nepustil. Avšak rána nedopadla. Smrček zůstal nad ním ohnut. Když se pohnul, i on se zahýbal, a tak na něj vlk malomocně vrčel sevřenými čelistmi, když zůstal nehybně sedět, smrček se také nehýbal. I usoudil vlk, že bude bezpečnější, když se nebude hýbat. Ale teplá krev čerstvě zabitého zajíce tak lahodně chutnala na jazyku!

Teprve jeho družka jej vysvobodila z tísně, v níž se bezděčně octl. Vzala mu zajíce z tlamy a klidně mu uhryzla hlavu, zatím co se smrček nad ní hrozivě kýval a třepal. Za chvíli vyletěl smrček zase do výše a víc je neznepokojoval, zůstal ve svislé poloze, v níž měl podle přírody růst. A potom vlčice s Jednookým pozřela zajíce, kterého jim chytil tajemný smrček.

Ve hvozdě byly další průseky a světliny, kde viseli ve vzduchu zajíci a vlčí pár se na nich pásal. Vlčice šla vždycky napřed, následována pozorným Jednookým, jenž se učil olupovat zaječí nástrahy – vědomosti, která mu v budoucnu hodně prospěla.

2. Doupě

Celé dva dny se zdržovali vlčice s Jednookým v okolí indiánského tábora. On byl pln obav a nejistoty, ale jeho družku tábor vábil a nechtěla odejít. Ale když se jednoho časného rána vzduch otřásl výstřelem z ručnice a těžká kule se zaryla do stromu několik pídí nad hlavou Jednookého, neváhali více, uháněli dlouhým, lehkým klusem a brzy byli na míle daleko od nebezpečí.

Nešli však daleko – jen dva dny, neboť pro vlčici bylo naléhavé najít tu věc, kterou tak usilovně hledala. Byla stále těžší a mohla běžet jen pomalu. Jednou, když pronásledovala sněžného zajíce, kterého by byla jinak lehce dopadla, musela se vzdát, lehnout si a odpočívat. Jednooký šel k ní, ale když se jí dotkl jemně nosem na krku, ohnala se po něm tak zuřivě, že se převalil na záda a udělal směšný pohyb, snaže se uniknout jejím zubům. Byla teď nevrlejší než dřív, ale on se stal trpělivějším a shovívavějším.

Konečně našla věc, kterou hledala. Bylo to několik mil proti toku malé říčky, jež v létě vtékala do řeky Mackenzie, ale nyní byla promrzlá až na dno – mrtvý tok bělostného ledu od pramene až k ústí. Vlčice znaveně klusala po břehu za svým druhem, když přišla k převislému hlinitému břehu. Uhnula stranou a zamířila k němu. Jarní sněhy a povodně podemlely břeh a na jednom místě vytvořily z

úzké trhliny malou jeskyni.

Vlčice se zastavila u vchodu sluje a bedlivě si prohlížela hlinitou stěnu. Potom oběhla spodní i vrchní hranu břehu až k místu, kde přecházel v krajinu. Vrátila se k jeskyni a vlezla úzkým vchodem dovnitř. Něco přes metr se musela plazit po břiše, dále se stěny rozestoupily a utvořily dutinu průměru asi dvou metrů. Avšak strop byl tak nízký, že se ho vlčice téměř dotýkala hlavou. Bylo tam sucho a útulno. Vlčice si prohlížela dutinu s úzkostlivou péčí, zatím co Jednooký, jenž se pro ni vrátil, stál u vchodu a trpělivě ji pozoroval. Sklonila hlavu k zemi, míříc čenichem na místo před předními tlapami. Otočila se několikrát kolem toho místa a potom se znaveným vzdechem, skoro zamručením, se schoulila, natáhla nohy a ulehla, obrácena hlavou k východu. Jednooký se na ni smál, zvědavě napínal uši a vlčice viděla, jak dobromyslně vrtěl ohonem. Sama položila spokojeně uši nazad, otevřela tlamu a vystrčila jazyk, dávajíc tak najevo, jak je ráda a spokojena.

Jednooký měl hlad. Ačkoli ulehl před vchodem a spal, jeho spánek byl neklidný. Ustavičně se probouzel a napínal uši k venkovskému jasnému světu, kde se odráželo od sněhu dubnové slunko. Když si zdříml, k jeho sluchu stále doléhalo tiché zurčení neviditelných pramének vody z tajícího sněhu, i budil se a pozorně naslouchal. Slunce se vrátilo a celý ten probouzející se severský svět jej volal. Život se začínal hýbat. Ve vzduchu tkvěla předtucha jara, tušení života, rašícího pod sněhem, mízy stoupající do stromů a pupenů, lámajících mrazivá pouta. Vlk vrhal úzkostlivé pohledy po své družce, ale ona nejevila chuti vstát. Vyhlédl ven a spatřil několik poletujících sněžných strnadů. Už chtěl za nimi vyběhnout ven, ale znovu se ohlédl po své družce, ulehl a dřímal. Do ucha mu vniklo pronikavé, krátké zapištění. Několikrát si ospale otřel čenich tlapou, potom procítl. Těsně před špičkou nosu mu poletoval pišticí komár. Byl to dospělý komár, jenž ležel celou zimu zmrzlý pod kůrou stromu a teď ho slunce probudilo k životu. Jednooký nemohl déle vzdorovat volání širého světa. A mimo to měl hlad.

Připlazil se ke své družce a pokoušel se ji přimět, aby vstala. Ale ona na něho jen vrčela, a tak vyšel ven do zářivého slunce sám. Našel pod nohama tající, špatně schůdný sníh a vydal se vzhůru po zamrzlé říčce, kde sníh zastíněný stromy byl ještě tvrdý a krystalický. Toulal se tak celých osm hodin a vrátil se za šera hladovější, než když odcházel. Našel kořist, ale ne-ulovil ji. Propadal se do tajícího sněhu a brodil se jím, zatím co sněžní zajíci, opatřeni přirozenými sněžnicemi, uháněli lehce po povrchu sněhu.

Vlk se zarazil před vchodem do jeskyně, jat náhlým podezřením. Zevnitř vycházely tiché, podivné zvuky. Nepocházely od jeho družky, a přece mu byly

vzdáleně povědomé. Vplížil se obezřele po břiše dovnitř, ale tam jej uvítalo varovné zavrčení vlčice. Přijal je klidně, zůstal ležet opodál a pln zájmu naslouchal tomu tichému, dušenému vzlykání a vrnění.

Jeho družka jej podrážděně odháněla, a tak se svinul a zůstal spát u vchodu. Když přišlo jitro a do doupěte vniklo tlumené světlo, vydal se znovu za zdrojem vzdáleně povědomých zvuků. Ve varovném zavrčení jeho družky zněl nový tón. Byla to žárlivost, a tak opatrně zůstal v bezpečné vzdálenosti. Přesto rozpoznal mezi jejími předními nohama pět přitulených tělíček, chabých a nemohoucích, jež byla slepá a tiše vrněla. Byl tím překvapen. Nebylo to po prvé, kdy se mu tohle přihodilo v jeho dlouhém a úspěšném životě. Přihodilo se mu to už mnohokrát, ale po každé jej to nově překvapilo.

Jeho družka se na něj úzkostlivě dívala a vytrvale, tlumeně mručela. Kdykoli pak se jí zdálo, že se k ní příliš přiblížil, přešlo její mručení ve zlobné vrčení. Neměla z vlastní zkušenosti vzpomínek na podobnou událost, ale pud, jenž byl zkušeností všech vlčích matek, jí připomínal otce, kteří snědli své právě narozené a nemohoucí potomstvo. Projevoval se jako mocný strach, který jí radil, aby bránila Jednookému prohlédnout si mláďata zblízka.

Nehrozilo jim však nebezpečí, neboť starý Jednooký pocíťoval vliv pudu, který zdědil po svých vlčích předcích. Nepochyboval o něm, ani si s ním nelámal hlavu. Cítil jen, jak plní každý jeho sval, a bylo docela přirozené, že jej uposlechl, obrátil se zády ke své právě zrozené rodině a vydal se ven lovit kořist, na níž závisel jeho život.

Asi šest mil od doupěte se říčka rozdvojovala a její dvě ramena se rozbíhala v pravém úhlu do hor. Jednooký se vydal proti levému ramenu a brzy přišel na čerstvou stopu. Očichal ji a shledal tak čerstvou, že se rychle přikrčil a zahleděl se směrem, kam zmizela. Potom se obezřele obrátil a vydal se vzhůru proti pravému rameni. Stopa byla mnohem větší než jeho, i věděl, že za takovou stopou na něj čekalo velmi málo masa.

Když urazil asi půl míle proti pravému rameni říčky, zaslechl hryzáni. Plížil se za kořistí a spatřil dikobraza, jenž stál opřen o strom a hryzal jeho kůru. Jednooký se k němu plížil obezřele, ale bez naděje. Znal to zvíře, ačkoli se s ním ještě nikdy nesešel tak vysoko na severu, a ještě nikdy v životě mu dikobraz neposloužil, za potravu. Ale už dávno poznal, že existovaly věci jako náhoda a příležitost, a tak se stále plížil k podivnému zvířeti. Nikdy nebylo možno říci, co se stane, neboť živí tvorové se vždycky chovali jinak.

Dikobraz se stočil v kouli a na všechny strany vystrčil dlouhé, ostré bodliny, jež vzdorovaly útoku. Jednooký jednou v mládí zblízka přičichl k podobné a zdánlivě nehybné kouli poseté bodlinami a vzápětí dostal prudkou ránu bodlinatým

ocasem do nosu. Jeden osten mu uvízl v nose a celé týdny jej trýznil palčivou bolestí, než se ho konečně zbavil. A tak se pohodlně přikrčil v bezpečné vzdálenosti od nebezpečného ocasu a čekal úplně zticha. Nedalo se říci, co se může stát. Dikobraz se mohl rozvinout. Mohla se naskytnout příležitost roztrhnout ostnatému zvířeti ostrými pazoury měkké, nechráněné břicho. Ale po půlhodinovém čekání vlk vstal, vztekle zavrčel na nehybnou kouli a běžel dál. Čekával příliš často a marně na dikobrazy, až se rozvinou, proto nechtěl déle marnit čas. Ubíhal dále proti toku pravého ramene. Den se vlekl a nic neodměnilo jeho námahu.

Probuzený otcovský pud jej však neodbytně poháněl vpřed. Musí najít nějaké maso. Odpoledne přišel na kúra sněžného. Vyšel z houštiny a octl se tváří v tvář přihlouplému ptáku. Seděl na pařezu sotva na stopu před jeho nosem. Oba se na sebe zadívali. Pták se polekán vznesl, ale vlk jej srazil tlapou na zem, skočil po něm a chytil ho do zubů, zatím co pták se tloukl na sněhu, pokoušeje se vzlétnout. Když ryl zuby do měkkého masa a drtil kosti, zachtělo se vlkovi jíst, ale tu se upamatoval, obrátil se a běžel s kurem v tlamě k domovu.

Asi míli nad rozvodím, klouzaje neslyšně po sněhu jako šedý stín, přišel na otisky velkých tlap, které objevil už zrána. Protože stopy vedly jeho cestou, sledoval je, připraven na setkání s jejich původcem na každém ohybu říčky. Vystrčil hlavu za velkým balvanem na místě, kde začínal neobvykle velký ohyb říčky, a spatřil cosi, co jej rázem přitisklo na sních. Byl to původce širokých stop, velká rysice. Krčila se zrovna jako on ráno před velkou koulí posetou bodlinami. Byl-li předtím Jednooký prchavým stínem, stal se teď přízrakem toho stínu a plížil se oklikou proti větru k mlčící, nehybné dvojici.

Ulehl do sněhu, položil sněžného kúra vedle sebe a skrze Jehličí nízkého smrku pozoroval hru o život, jež se před ním rozvíjela – čekající rysici a čekajícího dikobraza, kteří si ukládali o život. Byla to velmi napínavá hra, při níž život jednoho závisel na pozření druhého a život druhého na tom, aby nebyl pozřen. Starý jednooký vlk, krčící se v úkrytu, hrál tu podivnou hru s nimi, čekal na nějaký rozmar náhody, jenž by mu pomohl na cestě za masem, které bylo zdrojem jeho života.

Uplynula půlhodina a za ní druhá a stále se nic nedělo. Ost-nitá koule byla nehybná jako z kamene a rysice jako by byla ztuhlá mrazem, a starý Jednooký jako by byl mrtev. A přece všechna tři zvířata byla v této hře o život až bolestně napjata a chvěla se nedočkavostí pod rouškou zdánlivé ztrnulosti.

Jednooký se lehce pošinul vpřed a vyhlédl s rostoucí dychti-vostí ven. Něco se tam dělo. Dikobraz konečně usoudil, že jeho nepřítel odešel. Pomalu, obezřele rozvíjel kouli neproniknutelného krunýře. Nebylo na něm znát žádných obav ani

úzkosti. Pomalu, velmi pomalu se naježená koule narovnávala a protahovala. Jednooký, jenž to napjatě pozoroval, cítil, jak se mu náhle v tlamě bezděčně sbíhají sliny, tak byl vzrušen živým masem, které se pomalu před ním rozvínovalo jako prostřená hostina.

Dikobraz se docela nerozvinul, když postřehl nepřítele. V tom okamžiku sekla po něm rysice tlapou. Její rána byla rychlá jako blesk. Tlapa se ztrnulými drápy, zahnutými jako orlí pařáty, vnikla pod měkké břicho a vzápětí prudce trhla zpátky. Kdyby se byl dikobraz úplně rozvinul nebo kdyby nebyl spatřil nepřítele zlomek vteřiny předtím, než rána dopadla, byla by tlapa unikla bez úhony, ale mrsknutím ocasu vrazil do ní dikobraz několik ostrých ostnů dřív, než ji rysice zatáhla zpátky.

Všechno se to událo současně – rána, protivýpad, zoufalé zaječení dikobrazovo a překvapený, bolestný výkřik velké kočky. Jednooký vzrušením vstal, uši maje napjaté a ocas rozechvěně natažen. Rysice se dala přemoci vztekem a vrhla se zuřivě na zvíře, které ji tak bolestně poranilo. Dikobraz kvičel a mručel bolestí v rozervaném bříše. Chabě se pokoušel svinout v ochrannou kouli a znovu mrskl ostnitým ocasem. A velká kočka opět zaječela bolestí a překvapením.

A potom začala couvat a frkat, v nose měla napícháno bodlin jako v polštářku na jehly. Otírala si nos tlapami, snažila se palčivé ostny vyvrátit, strkala nos do sněhu a třela si jej o nízké větve, ustavičně poskakujíc vpřed, vzad i na strany, šílená bolestí a hrůzou.

Frkala a zuřivě mrskala kolem sebe krátkým, jakoby uťatým ocasem. Konečně zanechala divokých skoků a na chvíli se uklidnila. Jednooký ji stále pozoroval. Ani on nemohl přemoci leknutí a bezděčné zježení hřbetu, když rysice neočekávaně vyskočila do vzduchu a vyrazila táhlé, strašlivé zaječení. Potom se rozběhla vzhůru proti říčce a ječela při každém skoku. • Teprve když její řev zanikl v dáli, odvážil se Jednooký vyjít z houštiny. Kráčel tak opatrně, jako by byl celý sníh pokryt naježenými, vztyčenými bodlinami, číhajícími na jeho měkká chodidla. Dikobraz jej přivítal zuřivým kvičením a cvakáním dlouhých zubů. Podařilo se mu znovu svinout se v kouli, ale nebyla už tak pevná jako dříve, neboť měl břišní svaly příliš rozervány. Břicho měl rozpáráno skoro napříč a silně krvácel.

Jednooký nabral do tlamy sníh prosycený krví, žvýkal jej, vychutnával a polykal. To jen zostřílo jeho hlad, byl však příliš stár, aby zapomněl na opatrnost. Vyčkával. Ulehl a čekal, zatím co dikobraz skřípěl zuby, mručel a vzdychal a občas krátce zakvikal. Za chvíli Jednooký zpozoroval, že naježené ostny klesají a tělo se začíná třást. Chvění vzápětí přestalo a ozvalo se poslední zacvakání dlouhých zubů. Potom všechny ostny úplně klesly, tělo se protáhlo a zůstalo

nehybně ležet.

Jednooký natáhl nervósně přední tlapu a obrátil nataženého dikobraza na záda. Nic se nestalo. Byl mrtev. Upřeně jej chvíli pozoroval, potom ho vzal opatrně do zubů a vydal se dolů podél říčky. Částečně nesl a částečně vlekl dikobraza s hlavou odvrácenou stranou, aby nešlápl na jeho bodlinaté tělo. Náhle si na něco vzpomněl, pustil kořist a klusal zpátky pro sněžného kúra. Neváhal ani okamžik. Věděl naprosto přesně, co má dělat, to jest pustil se do kúra, pozřel jej na místě a pak se vrátil pro druhou kořist.

Když přitáhl výtěžek celodenního lovu do jeskyně, vlčice si ho důkladně prohlédla, obrátila k němu čenich a lehce jej olízala na krku. Ale vzápětí ho zahnala od štěňat zavrčením, jež bylo méně drsné než obvykle a spíše omluvné než výhružné. Její instinktivní strach z otce vlastního potomstva vyprchal. Choval se jako dobrý otec vlk, nejevil ničemnou touhu zničit mladé životy.

3. Šedý vlček

Lišil se od svých bratří a sester. Jejich srst už dostávala rezavý nádech zděděný po matce vlčici, jen on jediný se barvou srsti zvrhl po otci. Byl jediným šedým vlčkem z celého vrhu. Zrodil se do vlčího rodu – vlastně byl celý Jednooký s jedinou výjimkou, že totiž měl dvě oči místo otcova jediného. Šedý vlček, dokud byl slepý, hmatal, čichal a chutnal, sotva však prohlédl, viděl všechno velmi jasně. Brzy poznal své dva bratříky a dvě sestřičky. Začínal s nimi chabě, nemotorně dovádět, ba i potýkat se a v krčku mu směšně chrčelo (předzvěst budoucího vrčení), když se rozčílil. A dávno předtím, než prohlédl, naučil se hmatem, chutí a čichem poznávat matku – zdroj tepla, tekuté potravy a něžnosti. Měla hebký, laskavý jazyk, který jej příjemně hladil po srsti a nutil ho, aby se k ní přitulil a spokojeně usnul.

A tak většinu svých prvních měsíců života prospal, ale teď už docela dobře viděl, zůstával déle vzhůru a seznamoval se důkladně se svým okolím. Jeho svět byl šerý, on to však nevěděl, protože nepoznal jiný svět. Byl temný, ale jeho oči se dosud nemusely přizpůsobit jinému světlu. Jeho svět byl velmi malý. Hranicemi byly rozměry doupěte, ale protože vlček neznal venkovský širý svět, nikdy jej úzké prostředí netísnilo.

Brzy však objevil, že se jedna stěna jeho světa liší od ostatních. Přitahovala ho neodolatelným půvabem, ještě než otevřel oči a mohl si ji prohlédnout. Světlo, jež odtamtud přicházelo, bilo jej do zavřených víček a budilo v očních nervech dojem červeně zbarvených a podivně příjemných záblesků. Život jeho těla a každá žilka jeho těla, vlastní podstata jeho těla, lišící se od jeho osobního života, toužily po tomto světle a vábily jeho tělo k němu stejně, jako promyšlená chemie žene rostliny za sluncem.

Z počátku, než se v něm zrodil vědomý život, ustavičně lezl k ústí jeskyně. A v tom s ním byli jeho bratři a sestry zajedno. Nikdy v tom krátkém období ani jediný z nich netíhl do temných koutů doupěte. Světlo je přitahovalo, jako by byli rostlinami, jejich chemické životní pochody vyžadovaly světla jako existenční nezbytnosti a jejich maličká huňatá tělíčka tíhla za ním slepě a mechanicky jako výhonky révy. Později, když se u každého mláděte vyvinula individualita a když si uvědomovala popudy a tužby, přitažlivost světla rostla. Ustavičně lezla za ním a matka je po každé od něho odehnala.

Tak poznal šedý vlček, že matka měla i jiné vlastností než hebký, konejšivý jazyk. Svým ustavičným lezením za světlem se seznámil s jejím nosem, kterým jej dovedla ostře šťouchnout, a později i s její tlapou, jíž ho tiskla a několikrát převalila rychlým, vypočítavým úderem. Tak poznal bolest a nakonec se naučil unikat bolesti, především tak, že se nevystavoval nebezpečí, a za druhé, když už se ho odvážil, ustupováním a uskakováním. To byly samé vědomé počiny, výsledek jeho prvních zkušeností se světem. Předtím se vyhýbal bolesti automaticky, protože věděl, že bolí.

Byl divoký malý vlček, zrovna jako jeho bratři a sestry. Dalo se to čekat, neboť byl masožravé zvíře. Pocházel z pokolení, které lovalo maso a živilo se masem. Jeho otec a matka se živilo pouze masem. Mléko, které ssál od prvního dne svého probouzejícího se života, pocházelo přímo z masa a teď, když byl měsíc stár a sotva týden viděl, začínal sám jíst maso, které vlčice zpola strávila a vyvrhovala pěti rostoucím vlčatům, protože jim už nestačilo její mléko.

Vlček byl nejdivočejší z celého vrhu. Dovedl mručet silněji než všichni ostatní. První se naučil opatrným úderem tlapy převalit druhého sourozence. A první chytil jiného vlčka za ucho a cloumal jím v zubech sem a tam. A způsobil matce nejvíce nesnázi s odháněním mláďat od východu z jeskyně.

Přitažlivost světla pro mladého vlčka denně rostla. Ustavičně se vydával na dobrodružné výpravy k otvoru jeskyně a stejně vytrvale byl odháněn. Nevěděl však, že je to východ. Nevěděl nic o průchodech, jimiž se přechází s místa na místo. Neznal jiného místa a tím méně cestu k němu. Proto východ z jeskyně byl pro něho stěnou – světelnou stěnou. Čím bylo slunce obyvatelům vnějšího světa, tím byla jemu tato světelná stěna. Vábila ho, jako svíčka vábí můru. Ustavičně se jí snažil dosáhnout. Život, který v něm tak rychle rostl a mohutněl, ustavičně jej pobízel k oné světelné stěně. Život bušící v něm věděl, že je to jediná cesta ven, cesta, kterou mu bylo určeno vyjít. Ale on sám o tom nevěděl nic. Nevěděl vůbec, že existuje nějaký vnější svět.

Na této světelné stěně byla jedna podivná věc. Jeho otec (naučil se už poznávat otce jako druhého obyvatele svého světa, jenž spal blízko světla a přinášel

potravu) – jeho otec procházel přímo světelnou stěnou a mizel v ní. To šedý vlček nechápal. Ačkoli mu matka nikdy nedovolila přiblížit se k oné stěně, mohl se volně přibližovat k ostatním stěnám a po každé narazil jemným nosíkem na tvrdou překážku. Bolelo ho to. A po několikerém takovém dobrodružství nechal stěny na pokoji. Nepřemýšleje o tom, přijímal ono mizení ve světelné stěně jako otcovu zvláštnost, právě jako mléko a polostrávené maso byly zvláštností matčinou.

Vlček ve skutečnosti nepřemýšlel – alespoň ne tak, jak je zvykem u lidí. Jeho mozek pracoval jen mdle. A přece jeho úsudky byly stejně bystré a jasné jako ty, k nimž dospívají lidé. Měl zvyk přijímat věci bez otázky odkud a proč. Ve skutečnosti tak třídil všechny jevy. Nikdy si nelámal hlavu tím, proč se nějaká věc stala. A tak když několikrát narazil nosíkem na zadní stěnu doupěte, uvědomil si, že do stěny nevnikne. A stejně jako samozřejmost přijímal fakt, že jeho otec dovedl ve stěně zmizet. Ale ani trochu jej neznepokojovala touha vypátrat příčinu rozdílu mezi sebou a otcem. Logika a fyzika nehrály žádnou úlohu v jeho duševním vývoji.

Jako většina tvorů divočiny poznal brzy hlad. Přišla doba, kdy nejen došla zásoba masa, nýbrž i mléko přestalo prýštit z matčiny hrudi. Vlčata zprvu kňučela a plakala, ale většinou spala. Netrvalo dlouho a byla vysílena hladem. Už se nehašte-řila, ani na sebe nevrčela, a jejich dobrodružné výpravy ke světelné stěně přestaly docela. Vlčata spala a život v nich pomalu dohasínal. Jednooký byl zoufalý. Běhal široko daleko a spal jen málo v doupěti, jež se stalo smutným a bědným. Vlčice také opouštěla svoji mlad' a vydávala se za masem. V prvních dnech po narození mlád'at Jednooký několikrát zašel k indiánskému táboru a oloupil zaječí nástrahy, ale indiánský tábor se s tajícím sněhem a uvolněním řek odstěhoval, a tuk zdroj masa vyschl.

Když se šedý vlček probudil k životu a znovu se začal zajímat o vzdálenou stěnu, shledal, že obyvatel jeho malého světa ubylo. Zbývala mu jen jedna sestřička, všichni ostatní sourozenci zmizeli. Když zesílil, byl nucen hrát si sám, neboť jeho sestra už nezdvíhala hlavu, ani se nepohybovala po jeskyni. Maličké tělo se mu zaoblovalo masem, které teď jedl, ale jí se dostalo nezbytné potravy už pozdě. Ustavičně spala, maličká kostra potažená kůží, v níž oheň života pomalu dohasínal, až uhasl docela.

A potom přišla doba, kdy šedý vlček neviděl otce mizet a znovu se objevovat ve stěně, ani uléhat ke spánku u vchodu do doupěte. Stalo se to na konci druhého a méně krutého hladu. Vlčice věděla, proč se k nim Jednooký nevrátil, ale nemohla to šedému vlčkovi nijak sdělit. Vydala se sama za masem proti levému rameni říčky, kde žil rys, a sledovala den starou stopu Jednookého. A našla jej,

či lépe jeho pozůstatky, na konci té stopy. Kolem viděla četné známky zuřivého zápasu, který tam byl vybojován, a stopy rysice, jež se po dobytém vítězství vrátila do svého doupěte. Než odešla, vlčice našla to doupě, ale stopy ukazovaly, že rysice byla uvnitř, a vlčice se dovnitř vlézt neodvážila.

Od té doby se vlčice na svých lovech vyhýbala levému rameni. Neboť věděla, že rysice má v doupěti vrh mlád'at, a znala rysa jako nevrleho, zlého tvora a strašlivého rváče. Několik vlků mohlo docela snadno zahnat vztekle prskajícího rysa na strom, ale docela něco jiného bylo, když samotná vlčice potkala rysici, která měla v doupěti kupku hladových mlád'at.

Ale divočina je divočina a mateřství je mateřství, to vždycky zuřivě hájí svou mlad', ať v divočině nebo mimo ni. Nebyl daleko čas, kdy se vlčice odvážila pro své šedé mládě k levému rameni říčky a k doupěti ve skalách a vystavila se zuřivému hněvu rysice.

4. Stěna světla

V době, kdy matka začínala opouštět doupě a odcházela na lovecké výpravy, vlček dobře znal zákon, který mu zapovídal přibližovat se ke vchodu. Tento zákon mu matka mnohokrát vnutila nosem a tlapou. Ale vedle toho se ve vlčkovi vyvíjel i pud strachu. Ještě nikdy se ve svém krátkém jeskynním životě nesetkal s ničím, čeho by se musel bát. A přece byl v něm strach. Přišel k němu od vzdálených předků, přes tisíce prožitých životů. Bylo to dědictví, které získal od Jednookého a vlčice. A jim se ho zase dostalo ode všech generací vlků, kteří žili před nimi. Strach – onen odkaz divočiny, jemuž žádné zvíře nemůže uniknout, ani jej vyměnit za maso.

A tak vlček znal strach, ačkoliv neznal podstatu strachu. Možná, že jej považoval za jednu ze stinných stránek života, neboť už poznal několik jeho stinných stránek. Poznal hlad, a když nemohl ukojit hlad, měl nepříjemný pocit. Tvrdý pocit stěn sluje, ostrý dotek matčina nosu, bolestný úder její tlapy a svíravý hlad několikrát opakovaný mu naznačovaly, že na světě není jen samá volnost, že život má hranice a strážně. A tyto hranice a strážně byly zákonem. Poslouchat jich znamenalo unikat bolesti a dojít spokojenosti.

Neuvažoval však o tomto problému po lidsku. Rozeznával a třídil pouze věci, které bolely a které nebolely. A po takovém roztrídění se vyhýbal věcem, jež bolely, překážkám a strážním, aby se mohl těšit spokojenosti a darům života. A tak se stalo, že poslouchal zákona určeného matkou a zákona oné neznámé a bezejmenné věci, strachu, a nepřibližoval se k východu z jeskyně. Zůstávala pro něj bílou stěnou světla. Když matka odešla, většinu času prospal, a když bděl, byl velmi zticha, potlačoval všechny naříkavé zvuky, jež se mu draly z hrdla.

Jednou, když tak ležel a bděl, uslyšel v bílé stěně podivný zvuk. Nevěděl, že to je rosomák a že se celý chvěje nad vlastní odvahou a obezřele zkoumá čichem obsah jeskyně. Vlče vědělo pouze, že funění je cosi nezvyklého, netřiditelného, a proto neznámého a strašlivého – neboť neznámo bylo jedním z hlavních činitelů budících strach.

Šedému vlčku se na hřbetě zježila srst, ale ani nehlesl. Jak mohl vědět, že ona neznámá věc, která funěla, působila mu ježení srsti? Netryskalo to ze žádné jeho vědomosti, a přece to byl viditelný projev strachu, jenž byl v něm a pro nějž ve svém životě neměl žádného vysvětlení. Avšak strach byl provázen ještě jiným pudem – skrýt se. Vlčete se zmocnil šílený strach. Zůstalo ležet bez hlesu, ztuhlé jako kámen, zdánlivě mrtvé. Jeho matka, když se vracela domů, zavrčela, ucítivši rosomákovu stopu, vrazila do jeskyně a lízala a očichávala synka s nezvyklou něžností. A vlček cítil, že nějak unikl velké bolesti.

Avšak ve vlčkovi pracovaly ještě jiné síly. Nejmohutnější z nich byl růst. Pud a zákon žádaly od něho poslušnost. Avšak růst vyžadoval neposlušnost. Matka a strach jej odháněly od bílé stěny. Růst je život a životu je navždy určeno, aby tíhl ke světlu. Proto nebylo možno stavět hráze přívalu života, který v něm stoupal, mohutněl vlček každým soustem masa, které pozřel, každým vdechnutím vzduchu. Konečně jednoho dne příval života odplavil strach a poslušnost a vlček se dral k východu.

Zdalo se, že na rozdíl ode všech stěn, s nimiž se dosud utkal, tato bílá stěna před ním ustupuje, jak se k ní blíží. Jeho dychtivě natažený choulostivý nosík nenarazil na žádnou tvrdou stěnu. Hmota oné bílé stěny se zdála poddajná a nehmatatelná jako světlo samo. A protože v jeho očích měla zdánlivý tvar, vstoupil do podivné světlé stěny a koupal se v látce, z níž se skládala.

Bylo to úžasné. Batolil se pevnou hmotou. A světlo bylo čím dál jasnější. Strach jej nabádal, aby se vrátil, ale růst ho poháněl vpřed. Náhle se octl před vchodem do jeskyně. Stěna, o níž se domníval, že je, náhle před ním uskočila do nezměrné dálavy. Světlo se stalo bolestně jasným. Oslňovalo ho. Mimo to se ho zmocňovala závrať z toho náhlého a ohromného rozšíření prostoru. Jeho oči se automaticky přizpůsobily zvýšené světelnosti, stahovaly se, aby vyhověly zvýšené vzdálenosti předmětů. Bílá stěna zprvu uskočila za dosah jeho zření. A teď ji zase viděl, ale byla velmi vzdálena. I její vzezření se změnilo. Teď to byla pestrá stěna složená ze stromů vroubících říčku, ze vzdálené hory tyčící se nad stromy a z oblohy, jež vystupovala vysoko nad horu.

Zmocnil se ho velký strach. To byl další kus strašlivého neznáma. Krčil se před vchodem do jeskyně a zíral jen na svět. Velmi se bál. Protože to bylo neznámo, bylo mu nepřátelské. Proto se mu na zádech zježila srst a on skrčil chabé

pysky a pokoušel se o zuřivé a povzbuzující zavrčení. Ve své malosti a hrůze vyzývavě hrozil celému světu.

Nic se však nestalo. Rozhlížel se dál a zapomněl vrčet. Zapomněl se rovněž bát. Strach na tu chvíli překonal růst, který na sebe vzal tvářnost zvědavosti. Vlček si začal všimnout blízkých předmětů – volného úseku říčky, jež se blyštěla v slunci, jedle rozčísnuté bleskem, jež stála na úpatí hory, a hory samé, jež se táhla až k němu a končila půl metru pod ústím jeskyně, před níž se choulil. Vlček prožil všechny své dny na rovné hlíně. Nikdy nezažil bolestného pádu. Nevěděl vůbec, co je před. A proto vykročil odvážně vpřed. Protože zadníma nožkami spočíval ještě na plošině před jeskyní, svalil se po hlavě dolů. Země ho udeřila tak tvrdě do nosíku, že bolestně zaštěkal. A potom se valil střemhlav po svahu. Zmocnil se ho děs. Neznámo ho konečně chytilo do svých spárů. Bezohledně se ho zmocnilo a chtělo mu strašně ublížit. Teď strach překonal růst, i začal vlček ječet jako poděšené štěně.

Neznámo jej unášelo do neznámé pohromy, a proto štěkal a ječel nepřetržitě. Bylo to něco jiného, než když se choulil ztrnulý strachem, zatím co neznámo číhalo kdesi vpředu. Teď ho neznámo pevně svíralo. Teď by mu neposloužilo mlčet. Mimo to jím zmítal nikoliv strach, nýbrž děs.

Avšak svah se pomalu protahoval a jeho úpatí bylo porostlé trávou. Tam pozbyl vlček setrvačnosti. Když se konečně zastavil, vyrazil poslední zděšené štěknutí a potom dlouze, bolestně zakňučel. A dále, jako by se to rozumělo samo sebou a jako by to byl dělal v životě už tisíckrát, jal se olizovat suchou hlínu, již byl obalen.

Potom se vlček posadil a rozhlížel se kolem sebe, jako by se rozhlížel první člověk, kdyby dopadl na Mars. Vlček se prodral stěnou světla, neznámo ho pustilo ze zajetí a teď zde seděl bez úhony. Avšak první člověk na Marsu by se cítil rozpačitější, než se cítil náš vlček. Bez jakékoli předchozí vědomosti, bez tušení, že by něco takového existovalo, cítil se výzkumníkem v docela novém světě.

Teď, když ho strašlivé neznámo pustilo ze zajetí, zapomněl docela, že neznámo chovalo nějakou hrůzu. Uvědomoval si pouze zvědavost o všechny věci, které kolem sebe viděl. Prohlížel si travu pod sebou a suchý kmen rozčísnuté jedle na pokraji mýtiny. Náhle na něj vyrazila veverka, oběhla strom a velmi jej poděsila. Příkrčil se a zavrčel. Ale veverka byla stejně poděšena. Vyběhla na strom a s bezpečného místa se na něj zuřivě durdila.

To dodalo vlčkovi odvahy, a třebas ho vzápětí smrtelně polekal datel, pokračoval pln důvěry v čísla. Jeho důvěra byla tak veliká, že když proti němu drze vyskočil malý pták, rozehnal se po něm hravou tlapkou. Dostal však za to

prudký klofanec do měkkého nosíku, že se přikrčil a bolestně zaječel. Jeho zoufalý hlas polekal ptáka, že ulétl.

Avšak vlček se učil. Jeho mdlý, maličký mozek už začínal rozeznávat. Byly věci živé a neživé. Před živými věcmi se musel míti na pozoru. Věci neživé zůstávaly stále na svém místě, avšak věci živé se ustavičně pohybovaly a nedalo se nikdy říci, co učiní. Od nich bylo možno očekávat jen neočekávané a na to musel být připraven.

Putoval velmi neohrabaně. Narážel na suché větvičky a různé věci. Větev, o níž se domníval, že je daleko s cesty, vzápětí jej udeřila do nosu anebo mu přejela bolestně žebra. Půda byla nerovná. Někdy klopýtl a padl na nos. A stejně často pod ním povolila noha a udeřil se do ní. Dále našlapoval na kaménky a oblázky, jež se pod ním převalovaly a učily ho, že nehybné věci nejsou stejně nepohnuté jako jeho jeskyně, a dále, že se nehybné malé věci snáze obracely nebo padaly než věci veliké. Ale každou nehodou se učil. Čím déle šel, tím šel lépe.

Přizpůsoboval se. Učil se odměřovat pohyby svých svalů, znát svoje tělesné možnosti a meze, měřit vzdálenost mezi předměty a mezi předměty a sebou. • Přálo mu štěstí začátečníka. Jsa rozeným lovcem masa (ačkoliv to nevěděl), narazil náhodou na kořist právě před doupětem, hned na své první výpravě do světa. Stalo se čirou náhodou, že přišel na dovedně ukryté hnízdo kůra sněžného. Padl přímo do něho. Zkoušel kráčet po kmeni padlé borovice, ale shnilá kůra pod ním povolila a on se zoufalým zaštekutím padl skrze větvičky a lisí i nízkého keře na zem, přímo mezi sedm kuřat!

Mláděta křičela a on se jich zprvu bál. Ale potom si všiml, že jsou velmi malá, a dodal si odvahy. Hýbala se. Dotkl se jednoho tlapou a hned se začalo hýbat prudčeji. To jej velmi bavilo. Přičichl k němu. Vzal je do tlamy. Mládě se bránilo a lehtalo jej na jazyku. Zároveň pocítil vlček hlad. Sevřel čelisti.

Vtom se srazil s nějakým pernatým vírem. Byl zmaten a oslepen údery křídel. Skryl si hlavu mezi přední tlapy a za-štek. Rány rostly. Matka mláděat zuřila. Rozhněvalo jej to. Vstal, vrčel a jal se oháněti tlapkami. Zaryl jí ostré zoubky do jednoho křídla a zuřivě jím cloumal. Sněžný kur se zoufale bránil a zasazoval mu volným křídlem rány. Byl to první vlčkův zápas. Byl nadšen. Zapomněl docela na neznámo. Nebál se už ničeho. Bojoval, rval se s živým tvorem, který jej napadl. A tento živý tvor byl rovněž masem. Zmocnila se ho chuť zabíjet. Právě zničil několik maličkých živých tvorů. Teď zničí i toho velkého živého tvora. Byl příliš zaměstnán a šťasten, že si ani neuvědomil, jak je šťasten. Byl příliš rozechvěn a rozradostněn novým, mohutnějším způsobem života, jaký dosud nepoznal.

Držel stále křídlo a vrčel skrze zaťaté zuby. Kur jej vyvekl kus ven z houštiny.

Potom se obrátil a pokoušel se dovléci jej zpátky do úkrytu, ale vlček ho vlekl na mýtinu. Pták přitom ustavičně křičel a bil volným křídlem, zatím co kolem poletovalo jeho bělostné peří jako sníh. Vlček byl nesmírně vzrušen. V žilách se mu vzbouřila a bušila všechna bojovná krev jeho rodu. To byl jeho pravý život, ačkoli to nevěděl. Uvědomoval si své poslání ve světě, dělal to, k čemu byl stvořen – zabíjet zvěř a zápasit s ní než ji zabije. Ospravedlňoval svou existenci. Více nad to život nedovede, neboť život dosáhne svého vyvrcholení, když koná ze všech sil to, k čemu byl vyzbrojen.

Sněžný kur se po chvíli přestal zmítat. Vlček držel samici ustavičně za křídlo. Leželi vedle sebe na písku a zírali si do očí. Vlček zkoušel hrozivě, krvelačně vrčet. Pták jej kloval do nosu, který měl po předešlých dobrodružstvích bolestivý. Vlček přivíral bolestí oči, ale nepustil. Pták ho kloval znovu a znovu. Vlček přestal přivírat oči a kňučel. Pokoušel se odlézt od samice, zapomínaje, že když ji stále drží za křídlo, vleče ji za sebou. Na pohmožděný nos mu dopadal celý déšť ran. Bojovný zápal v něm ochaboval, i pustil náhle kořist, stáhl ocas mezi nožky a uháněl pryč přes mýtinu v neslavném ústupu.

Ulehl, aby si odpočinul na opačné straně mýtiny. Jazyk měl vyplazený, těžce oddychoval a kňučel bolestí v poraněném nose. Když tam tak ležel, náhle si uvědomil, že mu hrozí něco strašlivého. Řítilo se naň neznámo se všemi svými hrůzami, i zalezl před ním instinktivně do houštiny. Sotva tak učinil, ovanul jej prudký závan větru a nad ním se zlověstně přeneslo veliké okřídlené tělo.

Jestřáb snesl se s oblohy a minul ho jen o píd'. –

Zatím co ležel v houštině, zotavuje se z prožité hrůzy a polekaně vyhlížeje ven, na opačné straně mýtiny vylétla z vyloupeného hnízda zoufalá matka. Pro bolest nad ztrátou mláďat nevěnovala pozornost okřídlenému blesku padajícímu s oblohy. Ale vlček jej viděl, bylo to pro něj výstrahou a poučením – ten prudký slet jestřába, jeho krátké zastavení nad zemí, úder natažených pařátů, jež se začaly do kořisti, kurův bolestný, postrašený výkřik a jestřábův rychlý let vzhůru do modra s kořistí v pařátech.

Trvalo dlouho než vlček o-pustil svůj úkryt. Naučil se mnohému. Živí tvorové jsou masem. Jsou dobří k snědku. Ale jsou příliš velcí, mohou působit bolest. Je moudřejší jísti malé živé tvory, jako byla mláďata kúra sněžného a nechat velké tvory, jako byla jejich matka, na pokoji. Pociťoval lechtání ctižádosti, tíživou touhu po novém boji s kurem – jenže jestřáb kúra unesl. Možná, že tam bylo ještě víc takových ptáků. Půjde a podívá se.

Slézal po podemletém břehu k říčce. Ještě nikdy v životě neviděl vodu. Půda pod nohama vypadala bezpečná. Neměla žádných nerovností. Slézal statečně, ale náhle se zřítíl, ječe strachem, do náruče neznáma! Byla chladná a dech se

mu zatajil, jak se prudce lekl. Do plic se mu valila místo obvyklého vzduchu voda. Dusil se a působilo mu to smrtelnou bolest. Znamenalo to pro něj vlastně smrt. Neměl uvědomělé vědomí smrti, ale jako každé zvíře divočiny byl nadán pudovým tušením smrti. Smrt byla pro něj největší pohromou. Ona byla vlastní podstatou neznáma, byla souhrnem všech hrůz neznáma, největší a nevypočitatelnou katastrofou, která jej mohla stihnout, nic o ní nevěděl a mohl se od ní všeho obávat.

Vyplul na hladinu a do otevřené tlamy mu vnikl lahodný vzduch. Už se nepotopil. Začal sekat všemi čtyřmi, jako kdyby to byl jeho starý zvyk, a plaval. Břeh byl vzdálen sotva metr, ale vlček se vynořil obrácen zády k němu, a tak spočinul očima na protějším břehu a jal se k němu ihned plavat, říčka byla úzká, ale místy se rozšiřovala na deset metrů.

Uprostřed řečiště zachytil vlčka proud a nesl jej s sebou. Potom ho uchvátila peřej pod tichou tůň. Tam mu plavání moc nepomáhalo. Voda jej střídavě potápěla a vynášela nad hladinu. Zmítala jím a pohazovala na balvany. Při každém nárazu na kámen zaštěkl, takže bylo možno zjistit, kolikrát se udeřil. Pod peřejí byla druhá tůň. Tam se ho zmocnil vír, odnesl jej k břehu a něžně ho vyhodil na písčinu. Vlček se zoufale dral od vody a lehl si. Získal další poznatky o světě. Voda nebyla živá, a přece se pohybovala. Mimo to vypadala pevná jako země, a přece neměla vůbec její pevnosti. Usoudil z toho, že věci nejsou vždycky takové, jak vypadají. Vlčkův strach před neznámým byl vrozenou nedůvěrou, kterou jeho zkušenosti jen posílily. Proto měl celý život chovat nedůvěru ke vzhledu věcí. Musí dříve poznat pravou podstatu každé věci, než jí může plně věřit

Toho dne čekalo na něj ještě jedno dobrodružství. Vzpomněl si, že na světě existuje bytost, která je jeho matkou. A tu si uvědomil, že po ní touží víc než po všech ostatních věcech světa. Dobrodružstvími, jež právě prožil, bylo unaveno nejen jeho tělo, ale i jeho malý mozek byl znaven. Za celý jeho krátký život nepracoval tak usilovně jak toho jediného dne. Mimo to se mu chtělo spát. A tak se vydal hledat jeskyni a matku. Pociťoval zároveň přival opuštěnosti a bezradnosti.

Batolil se podél houštiny a zaslechl pronikavý náhlý výkřik. Před očima se mu mihlo cosi žlutého. I spatřil lasici uhánějící pryč od něho. Byla to maličká živá věc, a proto se nebál.

U samých nohou pak spatřil velmi maličkého živého tvora: Mladá lasička se podobně jako on neposlušně vydala za dobrodružstvím a teď se pokoušela před ním skrýt. Obrátil ji prackou na záda. Podivně skřípavě zavrňela. A vzápětí se mu znovu před očima mihl žlutý blesk. Uslyšel opět ten pronikavý,

strach nahánějící výkřik a zároveň dostal prudkou ránu na krk a ucítil ostré zuby matky lasice, jak se mu zaryly do masa.

Zatím co postrašen štěkal a zmateně couval, spatřil matku lasici, jak skočila po mláděti a zmizela s ním bleskem v houštině. Rána po jejích zubech ho na krku ještě bolela, ale bolestněji byla poraněna jeho sebeúcta. Posadil se a smutně kňučel. Ta matka lasice byla tak maličká, a přece tak rvavá! Měl ještě poznat, že lasice byla na svou velikost a váhu nejkrvelač-nějším, nejproradnějším a nejstrašlivějším lovcem ze vší divočiny. A mělo se mu hned dostat aspoň zčásti této vědomosti.

Ještě kňučel, když se matka lasice znovu objevila. Majíc už mládě v bezpečí, neskočila po něm. Blížila se obezřetněji a vlček mohl pozorovat její hubené, hadovité tělo a její vztyčenou, hranatou hadí hlavu. Její pronikavý, výhružný hlas mu ježil všechny chlupy na hřbetě, i zavrčel na ni varovně. Přicházela blíž a blíže. Udělala skok, rychlejší než jeho nezkušený zrak, a její žluté hubené tělo zmizelo na okamžik z dohledu. A vzápětí mu visela pod krkem, zarývajíc mu zuby do masa a srsti.

Zprvu vrčel a pokoušel se s ní rvát, ale byl příliš mlád, byl to jeho první den v širém světě, a tak jeho vrčení přešlo v kňučení a jeho zápas se stal pokusem o ústup. Lasice však ani na okamžik nepovolila čelisti. Držela se stále krku a snažila se proniknout zuby až tam, kde bublala velká krční tepna. Lasice je pijákem krve a pije nejraději přímo z pramene života.

Šedý vlček by tam byl zahynul a nikdo by si byl na něj ani nevzpomněl, kdyby nebyla z křoví vyrazila jeho matka vlčice. Lasice pustila vlče a skočila po krku vlčici, ale minula se ho a zakousla se jí do pysku. Vlčice mrštila prudce hlavou jako bičem a vyhodila lasici vysoko do vzduchu. A než dopadla na zem, tesáky vlčice sevřely její hubené, žluté tělo a lasice zahynula ve vlčí tlamě.

Vlček poznal nový přívál lásky své matky. Její radost nad tím, že ho našla, zdála se větší než jeho, že byl nalezen. Očichávala ho, laskala jej a lízala mu rány od zubů lasice. Potom si společně pochutnali, matka a syn, na krvežíznivé lasici a odebrali se spolu do jeskyně spát

5. Zákon masa

Vlček se rychle vyvíjel. Odpočíval dva dny a potom se znovu odvážil ven z jeskyně. Na této dobrodružné výpravě našel maličkou lasičku, na jejíž matce si pochutnal, a postaral se, aby mladá lasice šla za starou. Avšak na této výpravě už nezabloudil. Když se unavil, našel zpáteční cestu do jeskyně a spal. A každého dne potom vycházel a toulal se po širém okolí.

Začínal přesně odhadovat svou sílu a slabost a věděl, kdy má být výbojný a kdy obezřelý. Poznal, že třeba být stále opatrný, vyjma vzácné okamžiky, kdy

jist vlastní neohroženost, dával se unášet vztekem a vášní.

Vždycky se stal malým rozrušeným démonem, kdykoli přišel na zatoulaného kúra sněžného. A nikdy neopominul zuřivě odpovědět durdící se veverce, s níž se po prvé setkal u rozčísnuté jedle. I spatření jespáka jej vždycky velmi rozrušilo, neboť nikdy nezapomněl na klovnutí do nosu, které dostal od prvního zástupce toho rodu, s nímž se setkal.

Ale někdy naň ani jespák nepůsobil, a to tenkrát, když se sám cítil ohrožen nějakou jinou číhající šelmou. Nikdy nezapomněl na jestřába a jeho stín jej vždycky zahnal do nejbližší houštiny. Už se nebatolil. Dostával pomalu matčinu chůzi, plíživou a opatrnou, ale přesto nadanou rychlostí, která byla stejně klamná jako nepostižitelná.

Pokud kořisti se týče, přálo mu štěstí pouze na začátku. Zatím sedm kurových kuřat a maličká lasička bylo vše, co ulovil. Jeho touha zabíjet rostla s ubíhajícími dny. Toužil hladově po veverce, která se naň tak hlasitě durdila a oznamovala všem zvířatům, že se maličký vlček blíží. Ale zrovna jako ptáci ulétají do vzduchu, veverky dovedly vyšplhat na stromy a vlček se mohl přikrást nepozorován k veverce, pouze když byla na zemi.

Vlček měl velkou úctu k matce. Dovedla ulovit maso a vždycky mu přinesla jeho díl. A mimo to se ničeho nebála. Nenapadlo ho, že tato nebojácnost byla podmíněna zkušeností a znalostmi. Působila však na něj dojmem síly. Jeho matka představovala sílu, a jak rostl, cítil tuto sílu v pádnějších úderech její tlapy. Šťouchání nosem se změnilo v bolestný stisk tesáků. I proto ctil svou matku. Vynucovala si od něho poslušnost, a čím byl starší, tím byla ona nevrlejší.

Hlad se znovu dostavil a vlček s jasnějším vědomím poznal jeho svíravou bolest. I vlčice během běhání za masem zhubla. Teď už v jeskyni spala zřídka kdy a trávila většinu času na honbě za kořistí. Ale marně. Tento hlad nebyl dlouhý, ale velmi krutý. Vlček už nenalézal mléko v matčině hrudi, ani nedostal jediného sousta masa.

Předtím lovil jen z hravosti a pro zábavu, nyní však lovil se smrtelnou vážností a nic nenalézal. A přece tento neúspěch jen zrychlil jeho vývoj. Studoval bedlivěji zvyky veverky a snažil se s větší dovedností připlížit se k ní a překvapit ji. Pozoroval lesní myši a pokoušel se vyhrabat je z děr, naučil se také mnohému o zvycích jespáků a datlů. A přišel den, kdy jej jestřábův stín nezahnal do houštiny. Sílíl, zmoudřel a nabýval sebedůvěry. Mimo to byl v zoufalém postavení. A tak se posadil na nenápadném místě na zadek a lákal jestřába s oblohy, neboť věděl, že se tam nahoře v modru vznášelo maso, to maso, po němž jeho prázdný žaludek dychtil tak neodbytně. Ale jestřáb odmítal spustit se

dolů a zápasit, a tak vlček zalezl do houštiny a kňučel tam zklamáním a hladem. Konečně bylo po nouzi. Matka přinesla domů kořist. Bylo to podivné maso, lišící se ode všeho, co dosud přinesla. Bylo to rysí mládě, zpola vzrostlé, zrovna jako vlček, ale menší. A bylo celé jeho. Matka ukojila hlad jinde, sežrala ostatní mláďata rysice. Nevěděl o zoufalé odvaze jejího činu. Věděl jen, že mládě s hedvábnou srstí je maso, a tak je jedl a každým soustem byl blaženější.

Plný břich svádí k nečinnosti a vlček usnul v jeskyni, při-tulen k matce. Náhle jej probudilo její zavrčení. Ještě nikdy ji neslyšel tak strašlivě zavrčet. Snad to byl nejhrůznější zvuk, jaký v životě vydala. Měla k tomu důvod, který nikdo neznal líp než ona. Rysovo doupě nelze vyloupit bez trestu. Vlček spatřil, jak se ve světle odpoledního slunce krčila ve vchodu doupěte veliká rysice. Srst se mu při tom pohledu zježila na hřbetě. To byl skutečný strach a nebylo ani třeba, aby mu to řekl pud. Nepostačil-li sám pohled, potom řev vetřelce, začínající vrčením a končící chraptivým zaječením, přesvědčoval úplně.

Vlček ucítil nutkání života, vstal a postavil se statečně po bok matky. Ona jej však zahanbujícím odrazila za sebe. Rysice pro nízký vchod nemohla skočit, a když se rozběhla plíživě vpřed, matka vlčice po ní skočila a přitiskla ji k zemi. Vlček viděl málo z celého zápasu, který provázelo strašlivé vrčení, prskání a ječení. Obě zvířata se zmítala po jeskyni. Rysice užívala zubů i drápů, kdežto vlčice mohla používat jen tesáků. Jednou vlček vyskočil a zaryl rysici zuby do zadní nohy. A držel ji a zuřivě vrčel. Ačkoli to nevěděl, překážel váhou svého těla volným pohybům zuřící šelmy a ušetřil tím matku od četných ran. Náhle se obě zvířata na něj převalila a nohu mu vytrhla z tlamy.

Vzápětí obě matky od sebe odskočily, a než se opět srazily, rysice sekla mohutnou tlapou po vlčkovi, roztrhla mu plec až na kost a odhodila jej stranou ke stěně sluje. Ke všeobecnému zmatku přibylo vlčkovo bolestné, polekané vytí. Ale zápas trval tak dlouho, že měl kdy vyplakat se a pocítil druhý příval odvahy. Když se blížil konec zápasu, držel zase rysici za zadní nohu a zuřivě ji hryzal.

Rysice byla mrtva, ale vlčice byla velmi slabá a zkrušená. Nejdřív polaskala vlčka a olízala mu rány, ale krev, kterou ztratila v zápase, odňala jí všechnu sílu, a tak celý den a noc proležela vedle zabitého nepřítele bez hnutí, sotva dýchajíc. Celý týden nevyšla z doupěte, vyjma k vodě, a to se pohybovala pomalu a bolestně. Ke konci týdne byla rysice pozřena a rány vlčice se zahojily do té míry, že se mohla opět vydat za masem.

Vlček měl celou plec ztuhlou a bolavou a nějakou dobu kulhal po strašlivé ráně, kterou tenkrát dostal. Ale zdálo se mu, že se celý svět změnil. Pohyboval se v

něm s větší sebedůvěrou, s pocitem zdatnosti, který neznal před zápasem s rysicí. Díval se na svět krvelačněji, bojoval a zaryl zuby do masa nepřítele, a zůstal na živu. A pro to pro všechno se nesl směleji s nádechem vyzývavosti, která mu byla nová. Už se nebál menších zvířat Jeho bázlivost se zmenšila, ačkoli neznámo jej nikdy nepřestalo tísnit svými záhadami a hrůzami nehmatelnými a věčně hrozícími.

Začal provázet matku na jejích výpravách za masem. Viděl, jak se zabíjí kořist, a účastnil se toho. A svým mdlým rozumem chápal zákon masa. Byly dva druhy života – jeho vlastní a cizí. K jeho vlastnímu patřil on a jeho matka. K druhému náleželi všichni ostatní živí tvorové, kteří se hýbali. Ale ten druhý druh se dělil. Jedna část byla ta, kterou jeho rod zabíjel a jedl. Tato část se skládala z tvorů, kteří nebyli lovci, a z malých lovců. Druhá část zabíjela a žrala jeho rod nebo byla zabíjena a požírána jeho rodem. Z tohoto roztrídění vyšel zákon. Cílem života je maso.

Všude kolem sebe viděl, jak se ten zákon uplatňuje. Snědl kuřata sněžného kúra. Jestřáb snědl jejich matku. A jestřáb by měl být také sněden. Později, když zesílil, toužil ulovit jestřába. Snědl mláďata rysice. Matka rysice by ho byla také sežrala, kdyby sama nebyla bývala zabita a pozřena. A tak to šlo dál.

Všichni živí tvorové kolem něho žili podle tohoto zákona a on sám byl součástí tohoto zákona. Byl rozený lovec. Jeho jedinou potravou bylo maso, živé maso, které před ním rychle prchalo nebo ulétalo do vzduchu, šplhalo na strom nebo se utíkalo pod zem, stavělo se mu na odpor a rvalo se s ním, či dokonce jej pronásledovalo.

Vlček měl jen jediný cíl, jedinou myšlenku, jedinou ctižádost. Vedle zákona masa zbývalo mu naučit se ještě spoustě menších zákonů, jichž měl poslouchat. Svět byl pln překvapení. Život, který v něm bouřil, a hra jeho svalů mu poskytovaly nezměrné štěstí. Štvátí kořist bylo pro něho zážitkem plným vzrušení a radosti. Zápasy a rvačky byly proň rozkoší. Sám děs a tajemství neznáma vedly k jeho životu.

A byly v něm požitky a radosti. Míti plný břich, líně dřímat na slunci – takové věci byly proň plnou odměnou za prožité strážně a námahy a samy o sobě jej uspokojovaly: Byly to projevy života a život je vždycky blažen, když se může projevat Proto si vlček nestěžoval na nepřátelské prostředí. Byl velmi čilý, velmi spokojený a sám na sebe velmi hrdý.

III. KAPITOLA

1. Tvůrci ohně

Vlček se do toho dostal neočekávaně. Byla to jeho vlastní vina. Byl neopatrný. Vyšel z jeskyně a běžel se dolů k bystřině napít. Možná, že si toho nevšiml,

protože byl rozespalý. (Celou noc byl na lovu a zrovna se probudil.) A jeho bezsta-rostnost byla možná zaviněna tím, že běžel po známé stezce k vodě. Ubíral se po ní už tolikrát a nikdy se mu tam nic nepříhodilo.

Ubíral se dolů kolem rozčísnuté jedle, přešel světlinu a klusal mezi stromy. A tu to najednou spatřil i ucítil. Před ním sedělo na zadku mlčky pět živých tvorů, jaké ještě nikdy neviděl. Bylo to jeho první setkání s lidmi. Muži, když ho spatřili, nevyskočili na nohy, ani nevycenili zuby, ani nezavrčeli. Nehýbali se a seděli mlčky a zlověstně.

Vlček se také nehýbal. Každý pud jeho divoké přirozenosti ho nutkal, aby uháněl divoce pryč, kdyby se v něm náhle a po prvé nebyl ozval jiný, opačný pud. Zmocnila se ho posvátná hrůza. Zkrušil jej do nemohoucnosti mohutný pocit vlastní slabosti a malosti. Zde byla panovačnost a moc, cosi nesmírně vzdálené jeho chápání.

Vlček ještě nikdy neviděl člověka, ale přece měl vrozený pud vztahující se k člověku. Mlhavě poznával v člověku živočicha, který si vybojoval nadvládu nade všemi ostatními tvory divočiny. A vlček se teď nedíval na člověka vlastníma očima, nýbrž zrakem všech minulých předků – očima, jež zíraly ze tmy na ohně nespočetných zimních táborů, civěly z bezpečné vzdálenosti a ze skrytu houštin na to podivné, dvou-nohé zvíře, jež bylo pánem všech živých tvorů. Vlčka ovládlo kouzlo jeho dědictví, strach a úcta, zrozená ze staletého zápasu a nashromážděná zkušeností minulých generací. Toto dědictví bylo příliš silné pro vlka, jenž byl teprve štěnětem. Kdyby byl býval dospělý, byl by utekl, ale takto se schoulil, ohromen strachem, zpola nabízeje poddanství, které jeho rod nabízel od toho okamžiku, kdy se první vlk přišel ohřát k člověkovu ohni.

Jeden z Indiánů vstal, šel k němu a sklonil se nad ním. Vlček se přikrčil těsněji k zemi. Bylo to neznámo, konečně ztělesněné ve hmotné maso a krev, jež se nad ním sklánělo a sahalo po něm, aby se ho zmocnilo. Srst se mu bezděčně zježila, skrčil pysky a vycenil maličké tesáky. Ruka vznášející se nad ním jako osud zaváhala a muž promluvil, směje se: „Wabam wabisca ip pit ta.“ (Podívejte se, bílé tesáky!)

Ostatní Indiáni se hlasitě zasmáli a vybízeli svého druha, aby vlčka zdvihl. Ruka klesala níž a níže, zatím co ve vlčkovi bouřil zápas pudů. Pociťoval dva mocné pudy – vzdát se a bojovat. A výsledkem byl kompromis. Učinil obojí. Zůstal přikrčen ležet, až se ho ruka dotkla, a potom bojoval, zaryl zuby do ruky. Vzápětí dostal ránu do hlavy, až se převálil. A všechna řvavost z něho rázem prchla. Přemohlo jej dětství a poddanský pud. Posadil se na zadek a žalostně zaštěkal. Ale muž, kterého kousl do ruky, byl pohněván. Vlček dostal druhou ránu do hlavy, znovu se posadil a vyl ještě žalostněji. Čtyři Indiáni se smáli ještě

hlasitěji a také kousnutý muž se dal do smíchu. Obklopili štěně a smáli se mu, zatím co vlček nařikal hrůzou a bolestí. Když byl v nejlepším, cosi zaslechl. Indiáni to také uslyšeli. Ale vlče vědělo, co to bylo. Vydalo poslední nářek, v němž znělo víc vítězoslávy než žalu, utichlo a čekalo na příchod matky, své divoké a nepřemožitelné matky, která napadala a zabíjela všechny tvory a nikdy se nebála. Vrčela vztekle v běhu. Uslyšela nářek svého mláděte a spěchala mu na pomoc.

Vrazila mezi ně rozlícena, rozšklebena mateřskou úzkostí a bojovností. Ale vlčkovi se líbil pohled na její bojovný hněv. Radostně zaštěkl a vyskočil jí v ústrety, zatím co lidé o několik kroků ustoupili. Vlčice se zježenou srstí stanula proti mužům vedle mláděte, temně mručíc. Tvář měla celou zkřivenou zlověstným vztekem, krčila nos až k očím a divoce vrčela.

A tu se ozval výkřik jednoho z mužů. „Kiče!“ vykřikl a v jeho hlase znělo překvapení. Vlče ucítilo, jak se jeho matka při tom zvuku zachvěla.

„Kiče!“ vykřikl muž opět, tentokrát břitce a velitelsky.

A tu spatřil vlček svou matku, tu nebojácnou vlčici, jak se krčí, až se dotkla břichem země, kňučela, vrtěla ocasem a poddávala se. Vlček to nechápal. Byl ohromen. Znovu se ho zmocnila posvátná bázeň před člověkem. Jeho instinkt byl správný. Matka jej potvrdila, I ona se podrobovala těm podivným lidským tvorům.

Muž, jenž promluvil, šel k ní. Položil jí ruku na hlavu a ona se ještě více přikrčila. Nechňapla po něm, ani se o to nepokusila. Potom k ní přistoupili ostatní muži, obklopili ji a ohmatávali a ona se proti tomu nijak nebránila. Byli velmi vzrušeni a vyráželi z hrdla mnoho zvuků. Jejich hlasy však nevyjadřovaly hněv, rozhodl vlček. Choulil se vedle matky a stále se ještě ježil, ale poddával se.

„To není nic divného,“ hovořil jeden Indián. „Její otec byl vlk.“

„Je tomu už rok, Šedý Bobře, co utekla,“ řekl druhý Indián.

„To není nic divného, Lososí Jazyku,“ odpověděl Šedý Bobr. „Bylo to v době hladu a neměli jsme pro psy maso.“

„A tak žila s vlky,“ řekl třetí Indián.

„Zdá se, Orle,“ odpověděl Šedý Bobr, „že tohle je toho důkaz,“ a položil ruku na štěně.

Vlček při dotyku ruky trochu zavrčel a ruka se zdvihla, aby jej udeřila. Vlček spustil nakrčené pysky a klesl poslušně na zem, zatím co se ruka vrátila a třela jej za ušima a po zádech.

„Tohle je důkaz toho,“ pokračoval Šedý Bobr, „že jeho matka je Kiče. Ale jeho otec byl vlk. Proto je v něm trochu psa a hodně vlka. Jeho tesáky jsou krásně bílé, a proto se bude jmenovat Bílý Tesák. Domluvil jsem. Je to můj pes. Nebo

nepatřila Kiče mému bratru? A není můj bratr mrtev?“

Vlček, jenž tak dostal jméno, ležel a pozoroval. Lidští tvorové ještě chvílemi vydávali z úst podivné zvuky, potom Šedý Bobr vytáhl nůž z pochvy visící mu kolem krku, šel do houštiny a uřízl tam silný prut. Bílý Tesák jej pozoroval. Do prutu udělal na obou koncích nožem zářezy a do nich přivázal pruhy surové kůže. Jeden řemen ovázal Kiči kolem krku, šel s ní k úzké jedli a uvázal druhý řemen kolem kmenu.

Bílý Tesák ji následoval a ulehl vedle ní. Lososí Jazyk po něm vztáhl ruku a převalil jej na záda. Kiče k tomu úzkostlivě přihlížela. Bílý Tesák cítil, jak se ho opět zmocňuje strach. Nemohl docela potlačit zavrčení, ale nechtěl chňapnout. Ruka s ohnutými prsty mu příjemně třela břicho a hravě jej převalovala se strany na stranu. Bylo to směšné a nehezké, ležet tam tak na zádech s nohama trčícíma do vzduchu. Mimo to byla to tak dokonale bezmocná poloha, že se celá přirozenost Bílého Tesáka proti ní bouřila. Nemohl se nijak bránit. Kdyby mu ten lidský tvor chtěl ublížit, Bílý Tesák věděl, že by mu neunikl. Jak by byl mohl uskočit, máje všechny čtyři nohy roztaženy ve vzduchu? A přece poddanství přemáhalo jeho strach, a tak jen tiše mručel. Toto vrčení nemohl potlačit a muž proti tomu také neprotestoval ranou do hlavy. Mimo to bylo to všechno tak podivné, že Bílý Tesák zakoušel nevysvětlitelný pocit rozkoše, když ho ruka třela sem a tam. Když jej převalila na bok, přestal vrčet, a když jej prsty začaly třít za ušima, jeho rozkošný pocit se zvýšil, a když jej muž nakonec pohladil celého, zanechal ho o samotě a odešel. Bílého Tesáka opustil všechn strach. Měl ještě mnohokrát poznat strach ve styku s člověkem, ale přece jenom to bylo znamení nebojácného společenství s člověkem, k němuž měl nakonec dospět.

Po chvíli Bílý Tesák uslyšel blížít se podivné zvuky. Rychle je rozpoznal, věděl, že jsou to hlasy lidí. Za několik minut se objevil zbytek indiánského kmene, táhnoucí v husí řadě. Byli to další muži, mnoho žen a dětí, celkem čtyřicet duší, všichni důkladně obtíženi táborovou výzbrojí a potřebami. Bylo s nimi i mnoho psů, kteří kromě štěnat byli rovněž obtíženi táborovou výzbrojí. Na zádech nesli pevně převázané balíky nákladu, vážící dvacet až třicet liber.

Bílý Tesák ještě nikdy v životě neviděl psy, ale při prvním spatření cítil, že byli z jeho rodu, ačkoliv trochu odlišní. Lišili se však velmi málo od vlků. Jakmile objevili vlčka a jeho matku, vrhli se na ně. Bílý Tesák se zježil, vrčel a chňapal proti ženoucí se vlně rozčilených psů, která se přes něj převalila. Cítil bolestné zarývání zubů do těla a sám kousal a hryzal nohy a břicha nad sebou. Nastal divoký zmatek a řev. Vlček slyšel zuřivé vrčení Kiče, jež bojovala za něj, a slyšel křik lidských tvorů, temné údery klacků do těl a bolestné výkřiky

zasažených psů.

Uplynulo jen několik vteřin, než byl zase na nohou. Teď viděl lidské tvory, jak odhánějí psy klacky a kameny, hájili ho před zuřivými zuby zvířat, která byla z jeho rodu, a přece se nějak lišila. A třeba v jeho mozečku nebylo místa pro jasný pojem takové abstraktní věci, jako je spravedlnost, přece jaksi cítil spravedlnost lidských tvorů a tušil v nich, čím vsutku byli – tvůrce zákona a vykonavatele zákona. Oceňoval rovněž moc, s jakou zákon prováděli. Na rozdíl ode všech zvířat, s nimiž se dosud setkal, nekousali, ani neškrabali. Uplatňovali svou živou sílu neživými předměty. Mrtvé věci poslouchaly jejich rozkazů. A tak klacky a kameny, vrhané těmi podivnými tvory, létaly vzduchem jako živí tvorové a zasazovaly psům bolestné rány.

Jeho mysl byla tato moc neobyčejná, nadpomyslná a nadpřirozená, přímo božská. Bílý Tesák z podstaty své přirozenosti nemohl nikdy nic vědět o bohu, v nejlepším případě mohl znát jen ty věci, jež byly přístupny jeho smyslům, ale úžas a posvátná hrůza, které choval před těmito lidskými tvory, připomínaly úžas a posvátnou hrůzu člověka při spatření nějaké nebeské bytosti na vrcholu hory, vrhající oběma rukama blesky na ohromný svět

Poslední pes byl zahrán a hluk utichl. Bílý Tesák si lízal rány a uvažoval o tomto prvním setkání se smečkou a s její krutostí. Nikdy se mu ani nezdálo, že by se jeho rod skládal z více členů než Jednookého, matky a jeho samého. Tvořili kmen ode všech odlišný, a zde náhle objevil mnoho tvorů zřejmě ze stejného rodu, jako byl sám. A byl podvědomě roztrpčen, že se na něj jeho vlastní rod při prvním spatření vrhl a pokusil se ho zničit. Stejně ho mrzelo, že jeho matka byla přivázána k prutu, třeba jí to udělali vládci, lidští tvorové. To zavánělo pastí, otroctvím. A přece o pastech a otroctví nic nevěděl. Volnost toulat se, běhat a odpočívat podle chuti byla jeho zděděným právem, a zde byla porušena. Matčiny pohyby byly omezený na délku prutu, který omezoval i jeho, neboť ještě nevyspěl tolik, aby mohl postrádat matku.

Nelíbilo se mu to. A stejně se mu nelíbilo, když se lidští tvorové zdvihli a pokračovali v pochodu, neboť maličký lidský tvor vzal prut za druhý konec a vedl zajatou Kiči za sebou, a za Kiči šel Bílý Tesák, velmi znepokojen a ustarán tímto novým dobrodružstvím, do něhož se dostal.

Ubírali se dolů údolím říčky, daleko za nejvzdálenější toulky Bílého Tesáka, až přišli na konec údolí, kde se říčka vlévala do řeky Mackenzie. Tam rozbili tábor na místě, kde byly na tyčích vysoko od země uloženy kanoe a kde stála dřeva na sušení ryb. Bílý Tesák se rozhlížel užaslýma očima. Převaha těchto lidských tvorů rostla na každém kroku. Ovládali všechny ty psy ostrých tesáků. Všechno dýchalo jejich silou. Ale vlčkovi se zdálo ještě úžasnějším jejich ovládní

neživých věcí, jejich schopnost sdělovat pohyb nehybným věcem, jejich schopnost měnit i samu tvář světa.

Zvlášť tato věc naň mocně působila. Všiml si stavění tyčových koster pro stany. To samo o sobě nebylo tak pozoruhodné, neboť to dělali titíž tvorové, kteří vrhali klacky a kameny na velkou vzdálenost. Ale když se tyčkové kostry proměnily v indiánské stany, pokryté látkou a kůžemi, Bílý Tesák byl ohromen. Působily naň ohromné rozměry stanů. Zdvíhaly se na všech stranách kolem něho jako obludné, rychle rostoucí živé útvary. Vyplňovaly skoro celý jeho obzor. Báł se jich. Tyčily se zlověstně nad ním. A když je vítr rozkýval, schoulił se vlček postrašen, obezřele je pozoroval a byl připraven uskočit, kdyby se pokusily vrhnouti se na něj.

Ale jeho strach před stany brzo pominul. Viděl ženy a děti bez úrazu do nich vstupovat a zase vycházet, viděl často psy, jak se pokoušeli vlézt do nich, ale byli odháněni břitkými slovy a létajícími kameny. Brzy odešel od matky a plížil se opatrně k nejbližšímu stanu. Poháněla jej zvědavost růstu – nutnost učit se, žít a podnikat pro zkušenost. Posledních několik kroků ke stěně stanu urazil nesmírně pomalu a opatrně. Události toho dne jej připravily na neznámo, projevující se nejúžasnějšími a nejnemyslitelnějšími způsoby. Konečně se dotkl nosem plachty. Vyčkával. Nic se nestalo. Potom očichával podivnou tkaninu, prosycenou zápachem lidí. Zakousl se zuby do látky a lehce zatáhl. Nic se nestalo, ačkoli nejbližší části stanu se pohnuly. Zatáhl silněji. Plachta se pohnula více. Bylo to zajímavé. Zatahal víc a opět, až se rozhýbal celý stan. A potom jej pronikavý výkřik Indiánky ve stanu zahnal zpátky ke Kiči. Pak se však už nebál vysokých, objemných stanů.

Za chvíli se odvážil zase od matky. Její prut byl přivázán ke kolíku zaraženému do země, a tak jej nemohla následovat.

Spatřil, jak se k němu pomalu blíží štěně trochu větší a starší než on, tvářící se velmi vznešeně a důležitě. Toto štěně, jak ho Bílý Tesák později slyšel volat, jmenovalo se Lip-lip. Mělo zkušenosti ve rvačkách se štěňaty a rádo se rvalo. Lip-lip byl z rodu Bílého Tesáka, a protože byl ještě štěně, nevypadal hrozivě. A tak byl Bílý Tesák ochoten přátelsky se s ním seznámit. Ale když se cizinec zastavil a skrčil pysky, Bílý Tesák se také zastavil a odpověděl nakrčením pysků. Obcházeli se napjatě, vrčeli a ježili se. Trvalo to několik minut a Bílému Tesáku se to začínalo docela líbit jako nějaká hra. Ale vtom Lip-lip s pozoruhodnou mrštností vyskočil, chňapl po Bílém Tesákovi a zase odskočil. Kousl jej do plece poraněné rysicí, která ho dosud bolela až ke kosti. Bílý Tesák zaštekł překvapením a bolestí, ale vzápětí se v návalu hněvu vrhl na Lip-lipa a zuřivě ho kousal.

Avšak Lip-lip strávil celý život v táboře a vybojoval už mnoho zápasů se štěňaty. Třikrát, čtyřikrát, šestkrát zaryl ostré zoubky do nováčka, až Bílý Tesák, štekaje zahanbeně, utekl se pod matčinu ochranu. Byl to první z četných zápasů, které ještě měl s Lip-lipem vybojovat, neboť byli od počátku rozenými nepřáteli, určenými k věčnému sváru.

Kiče olízala Bílého Tesáka chlácholivě jazykem a snažila se ho přimět, aby zůstal u ní. Ale jí mžíla zvědavost. Za několik minut se vydal na nový výzkum. Přišel k jednomu z lidských tvorů, Šedému Bobrovi, jenž seděl na patách a kutil cosi s dřívky a mechem, rozloženým na zemi. Bílý Tesák šel blíž a pozoroval jej. Šedý Bobr vydával ústy zvuky, jež si Bílý Tesák vyložil jako nikoli nepřátelské, i šel blíž.

Zeny a děti přinášely Šedému Bobrovi další dřívka a suché větve. Byla to patrně velmi důležitá věc. Bílý Tesák šel tak blízko, až se dotkl kolena Šedého Bobra, byl tak zvědav, že zapomněl, že je to strašlivý lidský tvor. Náhle spatřil vycházet ze dřívek a mechu pod rukama Šedého Bobra podivnou věc jako mlhu. A potom se mezi dřívky objevila poskakující a kroučící se maličká věc zbarvená jako slunce na obloze. Bílý Tesák nevěděl nic o ohni. Přitahoval ho, jako jej kdysi v dětství lákalo k sobě světlo před vchodem do jeskyně. Plížil se těch několik kroků k ohni. Slyše Šedého Bobra, jak se za ním chechtá, a věděl, že to není nepřátelský zvuk. A vtom se dotkl nosíkem plamene a vytáhl k němu jazyk.

Na okamžik byl ohromen. Neznámo, číhající uprostřed dřívek a mechu, chytilo ho zuřivě za nos. Bolestně naříkaje, uskočil zpátky. Kiče při tom zvuku vyskočila na konci prutu a strašlivě se vztekala, že mu nemohla jít na pomoc. Ale Šedý Bobr se hlasitě smál, pleskal se do stehů a vyprávěl celému táboru, co se přihodilo, až se všichni burácivě smáli. Avšak Bílý Tesák seděl na zadku a kvílel a naříkal, ubohá opuštěná postavička uprostřed lidských tvorů!

Byla to nejhorší bolest, jakou dosud poznal. Nos i jazyk mu opálila ta živoucí věc téže barvy jako slunce, jež vyrostla pod rukama Šedého Bobra. Plakal a naříkal bez ustání a každý jeho nářek uvítali lidští tvorové novým výbuchem smíchu. Pokoušel se olíznout si nos jazykem, ale jazyk měl také po-pálený a dvě bolesti spojené dohromady bolely dvojnásob, a tak plakal ještě zoufaleji a beznadějněji než dříve.

A tu se ho zmocnil stud. Znal smích a jeho význam. Nevíme, jak zvířata znají význam našeho smíchu a jak vědí, kdy se jim smějeme, ale Bílý Tesák to věděl. A styděl se, že se mu lidští tvorové smějí. Obrátil se a utíkal pryč, nikoliv před bolestí ohně, nýbrž před smíchem, který jej zraňoval ještě hlouběji a pálil ho až v duši. Utekl se ke Kiči, která se vztekala na konci prutu jako smyslů zbavená –

ke Kiči, tomu jedinému tvorů na celém světě, jenž se mu nesmál. Sněslo se šero a nastala noc. Bílý Tesák ležel vedle matky.

Nos a jazyk jej stále bolely, ale trápila ho větší nesnáž. Stýskalo se mu po domově. Cítil, jak mu cosi chybí, zakoušel touhu po klidu a míru říčky a jeskyně ve břehu. Život se stal příliš rušným. Bylo tam tolik těch lidských tvorů, mužů, žen i dětí, a všichni hlučeli a hádali se. A byli tam psi, kteří se neustále rvali a působili hluk a zmatek. Osvěžující samota jediného života, který znal, byla ta tam. Zde i vzduch se zachvíval životem. Ustavičně hučel a šuměl. Neustálá změna zvuků napínala jeho nervy a smysly, činila jej nervosním, neklidným a trápila jej ustavičnou předtuchou, že se něco stane. Pozoroval lidské tvory, přecházející po táboře. Způsobem vzdáleně podobným tomu, jakým se lidé dívají na bohy, které si sami stvořili, díval se i Bílý Tesák na lidské tvory před sebou. Byly to vyšší bytosti, vpravdě bohové. Jeho mdlému chápání byli stejně zázrační, jako jsou bohové lidem. Byly to vladařské bytosti, nadané všemi možnými neznámými schopnostmi, pánové všeho živého i neživého – které poslouchalo všechno, co se hýbalo, kteří udělovali pohyb tomu, co se nehýbalo, a vytvářeli život, slunečně zbarvený a bodající život ze dřeva a mechu. Byli tvůrci ohně. Byli skutečně bozi!

2. Otroctví

Pro Bílého Tesáka byly dny plny zkušeností, V době, kdy Kiče byla přivázána k prutu, běhal po celém táboře, pátral, zkoumal, učil se. Rychle se seznamoval s různými obyčejí lidských tvorů, avšak známost nebudila opovržení. Čím lépe je poznával, tím víc mu dokazovali svoji převahu, tím lépe chápal jejich tajemnou moc a tím výše stoupala jejich bohorovnost.

Lidští tvorové byli neomylní bohové, jimž nebylo možno uniknout. I jeho matka Kiče se jim podrobila, jakmile ji po prvé zavolali jménem, a tak i on je začal poslouchat. Ustupoval jim z cesty, jako by to byla jejich samozřejmá výsada. Když kráčeli, vyhýbal se jim. Když jej zavolali, přišel. Když mu hrozili, zalezl. Když mu rozkázali, aby táhl, rychle zmizel. Neboť za každým jejich přáním se tajila moc vynutit si splnění toho přání, moc, která bolela, vyjadřujíc se ranami a kopanci, létajícími kameny a palčivými šlehy biče.

Náležel jim, jako jim náleželi všichni psi. Musel jednat podle jejich rozkazů. Jeho tělo jim náleželo, aby je mrzčili, šlapali po něm, trýznili. Tyto poznatky si rychle vštěpoval. Bylo to krušné, neboť to odporovalo všemu silnému a velitelskému v jeho povaze, a třeba se mu to nelíbilo, když se tomu učil, bezděčně se to učil mít rád. Znamenalo to vkládat vlastní osud do cizích rukou, přesunout životní existenci na jiného. To samo o sobě byla odměna, neboť je vždycky snazší opírat se o jiného než státi sám.

Avšak toto odevzdání sama sebe lidským tvorům tělem i duší nestalo se v jediném dni. Nemohl se okamžitě zřít svému divokému dědictví a svých vzpomínek na divočinu. Byly dny, kdy se blížil k pokraji pralesa, stál tam a naslouchal čemusi, co jej volalo z dálavy. A vždycky se vracel neklidně a znepokojen, liše a zamyšlen kňučel vedle Kiče a lízal jí tvář dychtivým, tázavým jazykem.

Bílý Tesák se rychle seznamoval se zvyky tábora. Znal nespravedlnost a chamtivost starších psů, když jim byly hozeny ryby nebo maso k žrádлу. Poznával, že muži byli spravedlivější, děti ukrutnější a ženy laskavější, neboť mu házely občas kost nebo kus masa. A po několika bolestných příhodách s matkami zpola odrostlých štěňat došel k poznání, že je vždycky dobré nechat takové matky na pokoji, pokud možno se jim vyhýbat a uhnout jim z cesty, když přicházejí.

Ale kletbou jeho života byl Lip-lip. Jsa větší, starší a silnější, vybral si Bílého Tesáka a pronásledoval ho. Bílý Tesák se s ním dosti ochotně rval, ale byl po každé přemožen. Jeho nepřítel byl na něj příliš velký. Lip-lip se stal pro něj postrachem. Kdykoli se odvážil, od matky, rváč se mu vždycky objevil v patách, vrčel na něj, dorážel naň a vyčkával příležitosti, kdy nebude žádný lidský tvor nablízku, aby na Bílého Tesáka skočil a donutil jej k zápasu. A protože Lip-lip vždycky zvítězil, velmi se mu to líbilo. Stalo se to největší radostí jeho života, zrovna jako se to stalo pro Bílého Tesáka největší trýzní.

Avšak Bílý Tesák se tím nedal zastrašit. Ačkoli dostal nejvíc ran a byl vždycky poražen, jeho duch zůstal nezkrúšen. Přece to však mělo na něj špatný vliv. Stával se zlomyslným a nevrlym. Byl od narození divoké povahy, ale vlivem ustavičného pronásledování stal se ještě divočejším. Veselá, hravá a dětská stránka jeho povahy se nemohla vyvíjet. Nikdy si nehrál a neskotačil s ostatními štěňaty tábora. Lip-lip mu to nedovolil. Kdykoli se k nim Bílý Tesák přiblížil, Lip-lip se na něj vrhl, vyzýval ho a rval se s ním tak dlouho, až ho zahnal.

Tak byl Bílý Tesák oloupen o značnou část svého dětství a rychleji dospíval. Protože se jeho energie nemohla vybíjet hrou, uzavřel se do sebe a jeho duševní vývoj se urychlil. Stal se prohnáným, měl dosti volného času, aby mohl vymýšlet všelijaké úskoky. Protože nedostal patřičný podíl masa a ryb při všeobecném krmení táborových psů, stával se obratným zlodějem. Musel si shánět potravu sám a sháněl ji obratně a byl tím Indiánkám někdy obtížný. Učil se plížit kolem tábora, být lstivý, vědět o všem, co se kde dělo, vidět a slyšet všechno a podle toho uvažovat, vymýšlet úspěšné způsoby a prostředky, jak by se vyhnul svému neúprosnému trýzniteli

Již v prvních dnech pronásledování sehrál svůj první velký lstivý kousek a po

prvé v něm okusil sladkost pomsty. Právě jako Kiče, když běhala s vlky, lákala do záhuby psy z lidských táborů, tak i Bílý Tesák vlákal Lip-lipa do Kičinych pomsty-chtivých tesáků. Utíkáje před Lip-lipem, probíhal Bílý Tesák křížem krážem mezi indiánskými stany. Byl dobrý běžec, rychlejší než kterékoli štěně jeho velikosti a rychlejší než Lip-lip. Ale při tomto závodě neutíkal nejlíp, držel se jen na krok před svým pronásledovatelem.

Lip-lip, rozčilen honbou a blízkostí své oběti, zapomněl na opatrnost a na místo, kde je. Když si to uvědomil, bylo už pozdě. Zahnul plnou rychlostí kolem jednoho stanu a naběhl přímo na Kiči, ležící na konci prutu. Zoufale vyštěkl a vtom už jej sevřely trestající čelisti Kiče. Byla přivázána, ale nemohl jí snadno uniknout. Převalila ho na záda, aby jí nemohl utéci, a nemilosrdně jej rvala svými tesáky.

Když se mu konečně podařilo vytrhnout se jí, postavil se namáhavě na nohy, zle zřízen a zkrušen na těle i na duchu. Srst měl zježenu v krvavých chomáčích, kde jej vlčice podrá-sala zuby. Zůstal stát na místě, kde vstal se země, otevřel tlamu a vydal dlouhý, zoufalý nářek štěněte. Ale ani ten mu nebylo dovoleno dokončit. Když byl v nejlepším, Bílý Tesák se na něj vrhl a zakousl se mu do zadní nohy. V Lip-lipovi už nezbývalo ani trochu bojovnosti a dal se na hanebný útěk, pronásledován v patách svou obětí, hnala jej až do jeho stanu. Tam mu Indiánky přispěchaly na pomoc a teprve deštěm kameNí odehnaly Bílého Tesáka, jenž se proměnil v zuřivého démona.

Pak přišel den, kdy Šedý Bobr rozhodl, že Kiče už neuteče, a odvázal ji. Bílý Tesák byl potěšen matčinou svobodou. Provázel ji radostně po táboře, a dokud zůstal u ní, Lip-lip se držel v uctivé vzdálenosti. Bílý Tesák se dokonce na něj ježil a procházel se vyzývavě, ale Lip-lip jej ignoroval. Nebyl hloupý a vyčkával s pomstou, až zastihne Bílého Tesáka někde o samotě.

Jednoho dne později se Bílý Tesák zatoulal s Kičí na pokraj hvozdu blízko tábora. Vedl tam matku krok za krokem, a když se zastavila, snažil se ji zlákatí dále. Volala ho říčka, doupě a tiché hvozdy a chtěl, aby Kiče šla tam s ním. Utíkal několik kroků, zastavil se a ohlédl. Nehýbala se. Kňučel prosebně a pobíhal hravě sem a tam v podrostu. Vrátil se k ní, lízal jí tvář a znovu se rozběhl. A ona se stále nehýbala. Zastavil se a pozoroval ji pln napětí a dychtivosti, ale to pomalu z něho vyprchalo, když obrátila hlavu a zadívala se zpátky k táboru.

Tam ve volné přírodě jej cosi volalo. Jeho matka to také slyšela. Ale slyšela rovněž jiný hlas – volání ohně a člověka – volání, na něž odpovědět bylo dáno ze všech zvířat jen vlkovi a divokému psu, kteří jsou bratři.

Kiče se obrátila a pomalu klusala zpátky k táboru. Silněji než fyzické pouto řemenu držel ji v zajetí tábor. Neviditelní a tajemní bohové ji stále svírali svou temnou mocí a nechtěli ji pustit. Bílý Tesák se posadil ve stínu břízy a tiše kňučel. Silně tam voněla jedle a vzduch byl prosycen jemnými lesními pachy, které mu připomínaly starý svobodný život přede dny otroctví. Ale byl stále jen nedorostlým štěnětem, a silnější než volání člověka nebo divočiny byl hlas matčin. Po všecken čas svého krátkého života byl na ní závislý. Doba nezávislosti měla teprve přijít. A tak vstal a klusal smutně zpátky k táboru. Jen jednou či dvakrát se zastavil, usedl, kňučel a naslouchal volání, které znělo z pralesa.

V divočině je krátký ten čas, který tráví matka s mláďaty, avšak pod vládou člověka je někdy ještě kratší. Právě tak tomu bylo u Bílého Tesáka. Šedý Bobr byl zadlužen u Orla. Orel se chystal na výpravu po řece Mackenzie k Velkému

jezeru otročímu. Kus červené látky, medvědí kůže, dvacet nábojů a Kíče zaplatily dluh. Bílý Tesák viděl, jak matku odvádějí do Orlovy kanoe, a pokusil se ji následovat. Avšak Orlova rána jej zahнала zpátky na břeh. Kanoe odrazila. Bílý Tesák skočil do vody a plaval za ní, neposlouchaje křik Šedého Bobra, aby se vrátil. Bílý Tesák nedbal ani lidského tvora, svého boha, tak byl poděšen ztrátou své matky!

Avšak bohové jsou zvyklí na poslušnosti a Šedý Bobr pln hněvu skočil do kanoe, aby psa pronásledoval. Když Bílého Tesáka dohonil, sáhl po něm a vyzdvihl ho za krk z vody. Nepoložil ho však hned na dno kanoe. Držel ho jednou rukou ve výši a druhou rukou jej bil. Ale jaké to bylo bití! Měl těžkou ruku a každá rána působila promyšlenou bolest.

Pod ranami, jež na něj pršely hned s té a hned s oné strany, Bílý Tesák se zmítal sem a tam jako bláznivé kyvadlo. Lomcovaly jím smíšené pocity. Zprvu pociťoval překvapení. Potom se dostavil přechodný strach, několikrát zaštěkl pod ranami ruky. Ale pak rychle následoval hněv a projevila se jeho svobodná povaha. Vycenil zuby a vrčel nebojácně rozhněvanému bohu do očí. Tím však jen zvýšil bohův hněv. Rány dopadaly rychleji, tíživěji a promyšleněji.

Šedý Bobr bil a Bílý Tesák vrčel. To však nemohlo trvat věčně. Jeden nebo druhý se musí vzdát. A vzdal se Bílý Tesák. Opět se ho zmocňoval strach. Po prvé v životě byl doopravdy bit. Občasné rány klackem nebo kamením, které dříve dostal, byly pohlazením proti tomuto bití. Zhroutil se a začal ječet a štěkat. Po každé ráně zaštěkl, ale jeho strach přešel v děs, až konečně nepřetržitě vyl bolestí.

Posléze Šedému Bobru zemdlela ruka. Bílý Tesák, bezvládně visící, nepřestával naříkat. Zdálo se, že to jeho pána, jenž jej hrubě hodil na dno kanoe, uspokojilo. Kanoe zatím unášel proud. Šedý Bobr sáhl pro pádlo. Bílý Tesák mu ležel v cestě.

I kopl do něho vztekle nohou. V tom okamžiku vzplála v Bílém Tesáku znovu jeho nespoutaná přirozenost a on zaryl zuby do nohy v mokasínu.

Bití, jež dostal předtím, bylo nic proti tomu, které dostal teď. Hněv Šedého Bobra byl strašlivý, právě jako strach Bílého Tesáka. Bil ho nejen rukou, nýbrž i tvrdým dřevěným pádlem, a když ho konečně hodil zpátky do kanoe, byl vlček odřen a potlučen na celém těle. A opět, tentokrát úmyslně, jej Šedý Bobr kopl. Bílý Tesák však neopakoval útok na jeho nohu. Naučil se další lekci svého otroctví. Nikdy, za žádných okolností se nesmí opovážit kousnout boha, který byl jeho pán a velitel, tělo jeho pána a velitele je posvátné a nesmí být znesvěceno zuby takového tvora, jako je pes. To je pravděpodobně nejtěžší zločin, který není možno přehlédnout ani odpustit.

Když se kanoe vrátila k břehu, Bílý Tesák ležel, kňučel a bez pohnutí očekával vůli Šedého Bobra. A Šedý Bobr si přál, aby vylezl na břeh, neboť jej tam vyhodil, vlček se udeřil do boku a rány jej začaly znovu bolet. Postavil se na nohy a stál, kňučel a celý se chvěl. Vtom se na něj vrhl Lip-lip, jenž pozoroval celý výjev s břehu, převalil ho a zaryl do něho zuby. Bílý Tesák byl příliš zkrušen, aby se mohl bránit, a bylo by se mu zle vedlo, kdyby byl Šedý Bobr Lip-lipa nekopl tak prudce, že odlétl na tři metry daleko. To byla spravedlnost lidského tvora a Bílý Tesák i tehdy ve svém žalostném stavu pocítil lehký záchvěv vděčnosti. Kulhal poslušně Šedému Bobrovi v patách celou vesnicí až k jeho stanu. A tak Bílý Tesák poznal, že právo trestat patří bohům a je odepřeno menším tvorům, kteří jim byli podřízeni.

Když té noci všecko ztichlo, Bílý Tesák vzpomínal na matku a truchlil pro ni. Truchlil však tak hlasitě, že probudil Šedého Bobra, a ten jej opět zbil. Od té doby, když bohové byli nablízku, naříkal vlček jen tiše. Ale někdy odešel sám na pokraj hvozdu a ulevil svému žalu vytím a skučením.

V té době mohl podlehnout vzpomínkám na doupě a říčku a prchnout do divočiny, ale držela ho vzpomínka na matku. Jako lovící lidští tvorové odcházeli a vraceli se, tak i ona se jednoho dne vrátí do vesnice. I zůstával v otroctví a čekal na ni.

Ale nebylo to tak docela nešťastné nevolnictví. Bylo tam mnohé, co jej zajímalo. Ustavičně se něco dělo. Nebylo konce podivným věcem, které ti bozi dělali, a on vždycky přihlížel. Mimo to se učil, jak vycházet s Šedým Bobrem, který od něho požadoval poslušnost, přísnou, bezpodmínečnou poslušnost, za ni unikal bití a byl trpěn.

Dokonce sám Šedý Bobr mu někdy hodil kousek masa a hájil ho před ostatními psy, než se nažral. Takový kus masa měl cenu. Byl ku podivu cennější než deset kusů masa z ruky nějaké squaw. Šedý Bobr ho nikdy nelaskal, ani nehladil. Snad to byl tlak jeho ruky, snad jeho spravedlnost, snad jen jeho moc, a možná, že všechny tyto věci dohromady, jež působily na Bílého Tesáka, a tak se mezi nimi vyvíjelo jisté pouto náklonnosti.

Lstivě a skrytými cestami, právě tak jako silou klacku a kamene byla kuta pouta Tesákova otroctví. Jeho rodové vlastnosti, jež na počátku umožnily jeho předkům jít k ohňům lidí, byly vlastnosti schopné vývoje. Vyvíjely se v něm a táborový život, jakkoli strastný, stával se nepozorovaně jeho srdci drahý. Bílý Tesák si toho ani nebyl vědom. Znal jen žal nad ztrátou Kiče, naději na její návrat a hladovou touhu po volném životě, jaký kdysi žil.

ii. Vyvrhel

Lip-lip neustával otravovat jeho život, a tak se Bílý Tesák stával proradnějším a

divočejším, než bylo přirozené. Divokost byla částí jeho přirozenosti, ale divokost, která se v něm vyvíjela, přesahovala přirozené meze. Proslul proradností i mezi lidskými tvory. Kdykoli vznikla v táboře nějaká rvačka a vřava, kdykoli se ozval křik některé squaw pro kus ukradeného masa, vždycky v tom byl Bílý Tesák. Indiáni se nenamáhali hledat příčinu jeho chování. Viděli jen výsledky a ty byly zlé. Byl úskočný a kradl, dělal neplechy a působil nesnáze, rozezlené Indiánky mu říkaly do očí, zatím co se na ně upřeně díval, připraven uskočit před vrženým kamenem nebo klackem, že je vlk a ničema a že špatně skončí.

Tak se stal vyvrhelem rušného tábora. Všichni mladí psi se připojili k Lip-lipovi proti němu. Mezi nimi a Bílým Tesákem byl rozdíl. Snad vycíťovali jeho divoký, vlčí původ a instinktivně k němu cítili nepřátelství, jaké pes chová k vlkovi. Ať tomu bylo jakkoli, připojili se k Lip-lipovi. A jakmile se jednou postavili proti němu, měli dobrý důvod, aby pokračovali v nepřátelství. Všichni, jeden po druhém, ucítili jeho zuby, a nutno říci k jeho dobru, že více dával, než dostával. Mnohé z nich by byl vyplatil v poctivém zápase, ale poctivý zápas mu byl odepřen. Začátek takového souboje byl znamením pro všechny mladé psy v táboře, aby se sběhli a vrhli se na něj.

Z hromadného pronásledování se naučil dvěma věcem: jak se bránit, když byl hromadně napaden, a jak jednotlivému protivníkovi v nejkratší době co nejvíce ublížit. Udržet se na nohou při útoku celé smečky bylo otázkou života a on to dobře chápal. Stal se kočkou svou schopností udržet se na nohou. Dospělí psi jej mohli srazit vzad nebo stranou nárazem svých těžkých těl, on vždycky dopadl nohama na matku zemi.

Zápasy psů začínají zpravidla předehtou – vrčením, ježením a obcházením protivníka. Ale Bílý Tesák se učil nedbáti tohoto úvodu. Váhání znamenalo, že se naň sběhnou všichni mladí psi. Proto musel rychle vykonat svou práci a zmizet. I naučil se nedávat najevo svůj pravý úmysl. Zaútočil a pokousal protivníka dřív, než ten se mohl připravit na útok. Tak se naučil zasazovat rychlé a kruté rány. Také poznal význam náhlého překvapení. Přepadnout psa, rozervat mu plec nebo roztrhnout ucho dřív, než si uvědomil, co se s ním děje, znamenalo poloviční vítězství.

Mimo to bylo pozoruhodně snadné povalit psa překvapeného náhlým útokem, a přitom povalený pes vždycky na okamžik odkryl měkkou spodní část krku – lehce zranitelné místo, kde bylo možno ohrozit jeho život. Bílý Tesák to místo znal. Byla to vědomost zděděná přímo od dravých generací vlků. A tak Bílý Tesák podnikal útoky touto methodou: Především si našel osamělého psa, za druhé jej překvapil a povalil na záda, a za třetí se mu zakousl do měkkého krku.

Protože dosud nevypěl, jeho čelisti nebyly ještě tak silné ani velké, aby učinily jeho útok smrtelným, ale mnohý mladý pes pobíhal po táboře s rozervaným hrdlem jako důkazem úmyslu Bílého Tesáka. A jednoho dne, když zastihl jednoho ze svých nepřátel o samotě na pokraji hvozdu, podařilo se mu opakovaným útočením na krk prokousnout mu krční tepnu, z níž mu tak vytekli život. Toho večera byl v táboře velký rozruch. Někdo jej při tom pozoroval a donesl to majiteli zabitého psa, Indiánky se rozpomněly na všechny krádeže masa, a tak na Šedého Bobra dotíraly četné pohněvané hlasy. Ale Indián odhodlaně hájil vstup do svého stanu, v němž vinníka ukryl, a odepřel vydati ho pomstě, po níž jeho soukmenovci volali.

Bílého Tesáka začali nenávidět lidé i psi. Po celou dobu svého vývoje nezažil bezpečného okamžiku. Zuby každého psa a ruce všech lidí byly proti němu. Jeho příbuzní jej vítali vrčením a bohové kletbami a kamením. Žil v ustavičném napětí. Byl stále na stráž, připraven na útok, dával pozor po neočekávaných střelách, připraven jednat různě a chladnokrevně zaútočit s vyceněnými zuby nebo uskočit s hrozivým vrčením.

Co se vrčení týče, dovedl vrčet strašlivěji než kterýkoli starý nebo mladý pes v táboře. Účelem vrčení je buď varovat, nebo zastrašit a je třeba vědět, kdy ho nutno užít. Bílý Tesák věděl, jak má vrčet a kdy má vrčet. Do svého vrčení vkládal všechno, co v něm bylo proradného, zlého a strašlivého. Skrčil výhružně nos, zježil srst na hřbetě, vyplazoval nervosně jazyk, jako by to byl rudý had, uši položil nazad, očima nenávistně blýskal, skrčil pysky a vycenil tesáky – a dovedl tak zarazit skoro každého útočníka. A toto zaražení protivníka, když jím byl neočekávaně napaden, poskytlo mu čas myslit a rozhodnout se pro nejlepší způsob boje. Ale často se takto získaná přestávka tak prodloužila, že s útoku vůbec sešlo. A Bílý Tesák svým hrozivým vrčením umožnil nejednomu dospělému psu čestný ústup s bojiště.

Byl-li sám vyvržen ze smečky nedospělých psů, smečka při jeho krvežíznivých methodách a neobyčejné odvaze draho platila jeho pronásledování. Nesměl-li běhat se smečkou, stalo se, že ani žádný člen smečky nesměl běhat mimo smečku. Bílý Tesák mu to nedovolil. Pro jeho zákeřnou a číhavou taktiku se mladí psi báli běhat sami, s výjimkou Lip-lipa byli nuceni sdružovat se dohromady na ochranu před strašlivým nepřítelem, kterého si sami udělali. Štěně, které se zatoulalo k řece, bylo brzy buď mrtvé, nebo bouřilo tábor bolestným a postrašeným ječením, když prchalo před Bílým Tesákem, který tam na ně v záloze číhal.

Avšak odvetám Bílého Tesáka nebylo konce, ani když mladí psi poznali, že se musí zdržovat pohromadě. Přepadal je, jakmile je někde zastihl samotné, a oni

zase napadli jeho, kdykoli se shlukli. Stačilo ho někde zahlédnout, aby se za ním rozběhli, a tu jej zpravidla zachránila jeho rychlost. Ale běda psu, který při takovém pronásledování předběhl smečku! Bílý Tesák se naučil neočekávaně přepadnout pronásledovatele, který běžel v čele smečky, a rozpáral ho dřív, než k němu smečka doběhla. To se přiházelo velmi často, neboť jakmile se psi rozběhli, zapomínali se v zápalu štvance, kdežto Bílý Tesák nikdy neztratil duchapřítomnost. Ohlížel se při běhu a byl ustavičně připraven bleskem se obrátit a vrhnout se na příliš horlivého pronásledovatele, jenž běžel před ostatními.

Mladí psi si musí hrát. Z nedostatku lepší zábavy měli zalíbení v tomto drobném válčení. Tak se hon na Bílého Tesáka stal jejich hlavní zábavou – někdy smrtelnou a vždycky nebezpečnou hrou. Bílý Tesák zase, jsa z nich nejrychlejší, odvážil se kamkoli. V době, kdy marně čekal na návrat své matky, často prohnal smečku v divé honbě po vůkolních hvozdech. A vždycky jí unikl. Její hluk a řev mu říkal, kde je, kdežto on utíkal mlčky a sám jako pouhý stín, proplétající se mezi stromy, jako kdysi jeho otce a matka. Mimo to byl úže spojen s divočinou než oni, znaje lépe její tajemství a úskoky. Jeho oblíbenou lstí bylo zahladit po sobě stopu v běhuté vodě, pak ulehl do pobřežní houštiny a čekal, zatím co zmatená smečka kolem něho marně pobíhala a štěkala.

Nenáviděn svým plemenem i lidmi, nezkrotný, ustavičně pronásledován a sám pronásleduje jiné, vyvíjel se rychle a jednostranně. To nebyla půda, v níž by mohla rozkvést laskavost a odhodlanost. O takových věcech neměl nejmenšího zdání. Zákon, jemuž se učil, žádal poslouchat silné a utlačovat slabé. Šedý Bobr byl bůh, a k tomu silný. Proto ho Bílý Tesák poslouchal. Ale každý pes menší nebo slabší než on byl slabý a musel být zničen. Jeho vývoj určovala síla. Aby mohl čelit ustavičnému nebezpečí bolesti, ba i zkázy, jeho dravé i ochranné schopnosti se nadměrně vyvíjely. Byl bystřejší než všichni ostatní psi, měl rychlejší nohy, byl prohnanejší, nebezpečnější, mrštnější, samý sval a šlacha, vytrvalejší, ukrutnější, krvelač-nější, inteligentnější. Musil si osvojit všechny tyto vlastnosti, neboť jinak by nebyl uhájil život v tom nepřátelském prostředí, které jej obklopovalo.

4. Cesta bohů

Na podzim toho roku, když se dny krátily a ve vzduchu bylo cítit ostrý dech mrazu, naskytla se Bílému Tesáku příležitost dosíci svobody. V indiánské vesnici byl už několik dní velký shon. Letní tábor se rušil a celý kmen se zavazadly a stany se chystal odejít na podzimní lovy. Bílý Tesák to všechno pozoroval dychtivýma očima, a když Indiánky začaly strhávat stany a nakládat kanoe u břehu, porozuměl. Kanoe už odjížděla a některá zmizela dolů po řece.

Bílý Tesák se dobrovolně rozhodl vyčkávat příležitosti, aby mohl vyklouznout z tábora do lesů. V běhuté říčce, na níž se začínal tvořit led, skryl svou stopu, zalezl do houštiny a čekal. Čas míjel a on spal nepřetržitě celé hodiny. A tu jej probudil hlas Šedého Bobra, volající jeho jméno. Bylo slyšet i jiné hlasy. Bílý Tesák slyšel, jak ho volá i žena Šedého Bobra a Mit-sah, jeho syn.

Bílý Tesák se chvěl strachem, a třebaš byl v pokušení vylézt z úkrytu, odolal mu. Po chvíli hlasy zanikly a vlček vylezl, aby se radoval z úspěchu svého podniku. Šeřilo se a Bílý Tesák se chvíli proháněl mezi stromy, raduje se ze svobody. A tu si neočekávaně uvědomil svou opuštěnost. Posadil se, aby uvažoval a naslouchal pln nejistoty mlčícímu pralesu. Zdálo se mu zlověstné, že se nikde nic nehýbalo. Vy-ciťoval číhající nebezpečí, neviděné a nepředvídatelné. Prohlížel si podezíravě mohutné stromy a temné stíny, v nichž se mohlo skrývat nebezpečí.

A potom mu bylo zima. Zde nebyla teplá stěna indiánského stanu, k níž by se schoulil. Nohy jej zábly, i jal se přešlapovat. Otočil kolem nich huňatý ohon, aby si je zahřál, a měl vidění. Nebylo v tom nic divného, neboť se v jeho mozku otiskla řada duševních obrazů. Viděl před sebou opět tábor, kožené stany a planoucí ohně. Slyšel pronikavé hlasy žen, mručení mužů a vrčení psů. Měl hlad a vzpomínal na kusy masa a ryb, které mu házeli. Zde však nebylo žádné maso. Nic než hrozné a nestavitelné ticho.

Otroctví ho zchoulostivělo. Neodpovědnost jej oslabila. Zapomněl, jak se sám probíjet. Noc se na něj šklebila a jeho smysly, navyklé šumu a ruchu tábora, ustavičnému přívalu obrazů a zvuků, nyní zahálely. Nedalo se nic dělat, vidět ani slyšet. Napínal sluch i zrak, aby postřehl nějaké porušení ticha a nehybnosti přírody. Byl zkrušen tou nehybností a pocitem, že mu hrozí něco strašlivého. Vyskočil nemálo poděšen. Così ohromného a beztvareho mu přešlo před očima. Byl to stín stromu, vržený měsícem, s jehož tváře vítr odvál mraky. Uklidnil se a tiše kňučel, ale vzápětí potlačil kňučení ze strachu, že by mohl na sebe přivábit nějaké nebezpečí.

Kterýsi strom, stahující se nočním mrazem, hlasitě zapraskal. Bylo to právě nad ním. Zaštěkl zděšeně. Zmocnil se ho strach, i utíkal šíleně k vesnici. Cítil neodolatelnou touhu po ochraně a po společnosti člověka. Cítil kouř tábora. V uších mu hlasitě zněly táborové zvuky a křik. Vyšel z pralesa na mýtinu ozářenou měsícem, kde nebylo stínů ani temnoty. Ale žádná vesnice nepozdravila jeho oči. Docela zapomněl, že vesnice zmizela.

Jeho útěk rázem skončil. Neměl kam utéci. Plížil se zkrušen opuštěným táborem, očichával hromady smetí a odhozené hadry bohů. Byl by býval rád, kdyby kolem něho rachotilo kamení, házené rozhněvanými Indiánkami, kdyby na

něj dopadla ruka rozčileného Šedého Bobra, jak by byl radostně uvítal Lip-lipa a celou tu vrčící, zbabělou smečku!

Přišel na místo, kde stál stan Šedého Bobra. Posadil se doprostřed a zdvihl nos k měsíci. V krku cítil křečovitě stahy, otevřel tlamu a srdceryvným zavytím žaloval svou opuštěnost a strach, touhu po Kiči a všechny minulé strasti a bědy a tušení budoucích útrap a nebezpečí. Bylo to dlouhé vlčí zavytí, upřímné a truchlivé, první, jaké dosud vydal.

Příchod denního světla zaplašil jeho obavy, ale zvýšil jeho opuštěnost. Holá země, která krátce předtím byla oživena lidmi, drtila ho svou opuštěností. Netrvalo dlouho, než se rozhodl. Vrazil do lesa a běžel dolů po proudu říčky. Běžel celý den. Neodpočinul si. Zdálo se, že je rozhodnut běžet věčně. Jeho železné tělo neznalo únavy. A když se dostavila únava, zděděná vytrvalost jej pobízela k novému vypětí sil a poháněla jeho vzdorující tělo kupředu. Tam, kde řeka zahýbala k sráz-ným skalám, vyšplhal na vysoké hory v pozadí, ftičky a potoky spěchající k hlavní řece přebrodil nebo přeplul. Často utíkal po tvořícím se okrajovém ledu, nejednou se probořil a zápasil s ledovým proudem o život. A stále dával pozor na stopu bohů a na místo, kde uhnuli od řeky a zamířili do vnitrozemí.

Bílý Tesák byl inteligentnější než průměrná zvířata jeho druhu, ale jeho duševní obzor přece nebyl tak široký, aby viděl až na druhý břeh Mackenzie. Což jestliže stopa bohů uhýbala na druhé straně? To mu nikdy nenapadlo. Snad později, když více cestoval, zestaral a zmoudřel a zvěděl více o stopách a řekách, byl by snad na to přišel. Ale tato duševní schopnost byla ještě daleko. Ted' běžel slepě, myslil jen na svůj břeh Mackenzie.

Utíkal celou noc. Ve tmě narážel na překážky, zdržovaly ho, ale neodstrašily. Druhý den v poledne, když běžel nepřetržitě už třicet hodin, jeho ocelové svaly slábly. Jen jeho duševní vytrvalost jej udržovala na nohou. Nejedl čtyřicet hodin a byl zesláblý hladem. Opakovaná koupel v ledové vodě měla na něj zhoubný vliv. Hezký kožich měl odřen, široké tlapy omačkány a zkrvaveny. Začínal kulhat a kulhání se zhoršovalo. Ke všemu se obloha zatáhla a začal padat sníh – syrový, tající, lepkavý sníh, jenž klouzal pod nohama, přikrýval krajinu a nerovnou půdu, činil chůzi nesnadnější a bolestnější.

Šedý Bobr zamýšlel utábořit se toho večera na druhém břehu Mackenzie, neboť v tom směru ležela hledaná loviště. Avšak na tomto břehu, krátce než se zešeřilo, Klú-kúč, žena Šedého Bobra, spatřila losa jdoucího pít. Kdyby nebyl šel los pít, kdyby Mit-sah nebyl pro vánici špatně kormidloval, kdyby Klú-kúč nebyla zahlédla losa a kdyby ho Šedý Bobr nebyl zabil šťastnou ranou z pušky, všechno, co se potom přihodilo, bylo by se událo jinak. Šedý Bobr by se nebyl

utábořil na tomto břehu Mackenzie. Bílý Tesák by byl šel dál a buď by byl zahynul, nebo našel cestu ke svým divokým bratrům a stal se jedním z nich – vlkem až do konce života.

Snesla se noc. Sníh poletoval hustěji a Bílý Tesák, jenž tiše kňučel, belhaje se vpřed, přišel na čerstvou stopu ve sněhu. Byla tak čerstvá, že ihned poznal, co znamená. Kňuče dychti-vostí, sledoval ji od břehu řeky mezi stromy. Uslyšel hluk tábora. Spatřil zář ohně, vařící Klú-kúč a Šedivého Bobra, sedícího na bobku a žvýkajícího kus syrového loje. V táboře bylo čerstvé maso!

Bílý Tesák očekával bití. Skrčil se, a když na to pomyslí, trochu se naježil, ale šel dál. Věděl, že ho očekává bití, a bál se. Věděl také, že bude mít příjemný oheň, ochranu bohů, společnost psů – nepřátelskou sice, ale přece jen společnost, tak potřebnou jeho přirozenosti.

Plížil se příkrčen k ohni. Šedý Bobr ho spatřil a přestal žvýkat lůj. Bílý Tesák se plížil vpřed, krčil se v pokoře svého ponížení a zotročení. Plazil se přímo k Šedému Bobru, každým krokem pomaleji a zkroušeněji. Konečně ulehl k nohám svému pánu, do jehož vlastnictví se teď dobrovolně tělem i duší vzdával. Přišel z dobré vůle, aby usedl u ohně člověka a dal se jím ovládat. Bílý Tesák se chvěl, čekaje na potrestání, až na něj dopadne. Ruka se nad ním pohnula. Příkrčil se bezděčně pod očekávanou ranou. Nedopadla, Podíval se kradmo vzhůru.

Šedý Bobr trhal kus loje ve dvě. Vlček velmi zlehka a podezíravě nejdříve lůj očichal a potom se do něho pustil. Šedý Bobr poručil, aby mu přinesli maso, a chránil jej před ostatními psy, než je snědl. Potom, vděčen a spokojen, ulehl Bílý Tesák u nohou Šedého Bobra, zíral do ohně, který jej ohříval, mžou-ral očima a podřimoval, jsa bezpečen, že ráno nebude bloudit zkrušen pustými hvozdy, nýbrž bude běhat v táboře lidských tvorů, mezi bohy, jimž se vzdal a na nichž závisel.

5. Spolek

Asi uprostřed prosince se Šedý Bobr vydal vzhůru proti řece Mackenzie, Mit-sah a Klú-kúč jej provázeli. Jedny saně, tažené psy, které buď vyměnil za kožišiny, nebo si vypůjčil, řídil sám. Druhé, menší saně řídil Mit-sah a ty táhlo spřežení štěnat. Byla to spíše hračka než opravdové saně, ale působila velikou radost Mit-sahovi, jenž cítil, že začíná konat na světě mužnou práci. Zároveň se učil řídit psy a štěnata si zvykala postrojům. Nicméně malé saně také konaly jistou službu, neboť vezly dvě stě liber výzbroje a potravin.

Bílý Tesák už v táboře viděl psy plahočit se v postroji, takže se mnoho nevzpíral, když naň po prvé navlekli řemení. Kolem krku mu dali mechem vycpaný obojek, jenž byl spojen dvěma řemeny s popruhem, který se mu táhl

přes prsa a podél boků. Popruh byl připjat k dlouhému provazu, kterým se táhly saně.

Ve spřežení bylo sedm štěňat. Narodila se na jaře a byla stará devět nebo deset měsíců, Bílému Tesáku bylo teprve osm. Každý pes byl přivázan k saním jediným provazem. Provazy nebyly stejně dlouhé a lišily se o délku psího těla. Každý provaz vedl k železnému kruhu v čele saní. Saně byly bez lyžin a opatřeny jen pruhy březové kůry. Konce měly zahnuty vzhůru, aby nehrnuly sněh. Touto konstrukcí byla váha saní a nákladu rozdělena po největší sněhové ploše, neboť sněh byl prašný a velmi měkký. Podle téže zásady co nejstejněměrnějšího rozdělení váhy byli psi zapřaženi paprskovitě od železného kruhu v čele saní, aby žádný neběžel v patách druhému.

Toto vějířovité uspořádání mělo ještě jinou výhodu. Provazy různé délky bránily psům napadat zezadu ty, kteří běželi před nimi. Chtěl-li jeden pes napadnout druhého, musel se obrátit proti tomu, jenž běžel za ním. Ale v tom případě by se s ním byl střetl tváří v tvář a mimo to musel čelit poháněčovu biči. Ale nejpodivnější výhoda tohoto uspořádání byla v tom, že pes, který se pokoušel napadnout psa před sebou, musel silněji táhnout saně, a čím více táhl, tím rychleji saně jely a tím rychleji ohrožený pes utíkal. A tak zadní pes nikdy nemohl dohonit předního. Čím rychleji utíkal, tím rychleji běžel ten, kterého chtěl napadnout, a tím rychleji uháněli ostatní psi. Tím i saně ujížděly rychleji, a tak člověk vchytrale využíval přirozenosti psů k vládě nad zvířaty.

Mit-sah se podobal otcí, osvojil si mnoho z jeho zralých vědomostí. Všiml si už ve vesnici, jak Lip-lip pronásledoval Bílého Tesáka, ale tehdy Lip-lip byl cizí pes a Mit-sah se odvážil jen občas zahnat jej kamenem. Ale teď byl Lip-lip jeho pes, a tak se mu pomstil tím, že jej dal na nejdelší provaz z celého spřežení. Tím vlastně povýšil Lip-lipa na vůdce, ale ve skutečnosti mu odňal všechnu vážnost, neboť místo aby byl poháněčem a vládcem celého spřežení, byl jím nenáviděn a pronásledován.

Protože táhl na konci nejdelšího provazu, psi jej stále viděli před sebou utíkat. Viděli z něho jen huňatý chvost a ubíhající zadní nohy – a tak jim zdaleka nenaháněl takovou hrůzu jako naježená hříva a svítící tesáky. A psi, vidouce ho běžet, dychtili jej dohonit, měli dojem, že před nimi utíká.

Jakmile se saně rozjely, celé spřežení vyrazilo za Lip-lipem a tato štvance trvala celý den. Zprvu jevil chuť obrátit se na své pronásledovatele, žáril pln vzteku na svou důstojnost. Ale v tom okamžiku jej Mit-sah přetáhl svým desetimetrovým bičem ze sobího střeva a přinutil ho běžet dál. Lip-lip mohl čelit smečce, ale nemohl čelit biči, a tak mu nezbývalo než poslušně běžet v čele ostatních a v bezpečné vzdálenosti před jejich zuby.

Avšak v hlubinách indiánské mysli se skrývalo ještě větší chytráctví. Aby přiostril ustavičné pronásledování vůdce spřežení, Mit-sah jej vyznamenával svou přízní před ostatními psy. Toto nadřezování v nich budilo žárlivost a nenávisť. Mit-sah mu před nimi dával maso, a dával je pouze jemu. To je rozzuřilo. Vztekali se kolem, právě mimo dosah biče, zatím co Lip-lip požíral maso pod Mit-sahovou ochranou. A když neměl maso, Mit-sah zanechal smečku opodál a dělal, jako když Lip-lipa krmí.

Bílý Tesák se ochotně ujal práce. Měl větší zkušenosti než ostatní psi v poslouchání nadvlády bohů a poznal dokonaleji marnost odporu proti jejich vůli. Mimo to pronásledování od smečky snížilo u něho význam psa a zvýšilo význam člověka. Nenavykl si záviset na společnosti svých příbuzných. Mimo to na Kiči už skoro zapomněl, a tak hlavní způsob výrazu, který mu zůstal, projevoval poslušností k bohům, jež uznal za své pány. Pracoval tedy vytrvale, učil se kázni a byl poslušen. Jeho služba se vyznačovala věrností a ochotou. To jsou základní vlastnosti vlka, i vlka smíšeného se psem, ochočeného, a Bílý Tesák byl jimi nadán v neobyčejné míře.

Mezi Bílým Tesákem a ostatními psy existovalo společenství, ale plné ustavičných zápasů a nepřátelství. Nikdy se nenaučil hrát si s nimi. Dovedl jen bojovat a rval se s nimi, opláčeje jim stonásobně všechny rány, které mu uštedřili v době, kdy byl Lip-lip vůdcem smečky. Ale Lip-lip už nebyl vůdcem, vyjma to, když utíkal na konci dlouhého provazu před svými druhy a vlekl poskakující saně za sebou. V táboře se držel blízko Mit-saha, Šedého Bobra nebo Klú-kúč. Neodvážil se vzdálit od svých bohů, neboť teď byly proti němu tesáky všech psů, a tak okoušel trpkosti pronásledování, jemuž byl dříve vystaven Bílý Tesák.

Po svržení Lip-lipa mohl se stát vůdcem smečky Bílý Tesák. Ale na to byl příliš nevrlý a samotářský. Ustavičně trestal své druhy ze spřežení a jinak je úplně ignoroval. Uhýbali mu z cesty, když šel mimo, a ani nejsmělejší se mu neodvážil ukrást maso. Naopak, sami rychle hltali své žrádlo z obavy, aby jim je nevzal. Bílý Tesák znal dobře ten starý zákon divočiny: Utlačuj slabé a poslouchej silných! Sám snědl své maso co nejrychleji a potom běda psu, který ještě nebyl hotov! Zavrčení a záblesk tesáků a pes mohl žalovat své rozhořčení hvězdám, zatím co Bílý Tesák s chutí dojídal jeho porci.

Občas se některý pes vzbouřil, ale byl okamžitě podroben, Tak Bílý Tesák nevycházel ze cviku. Žárlil na své osamocení uprostřed smečky a často zápasil, aby si je udržel. Takové zápasy trvaly krátce. Byl proti ostatním příliš mrštný. Dostali výprask dřív, než se pustili do boje, byli pokousáni a zaliti krví dřív, než si uvědomili, co se s nimi stalo.

Kázeň, kterou Bílý Tesák udržoval mezi psy, byla stejně přísná jako kázeň udržovaná bohy u saní. Nikdy jim nedovoľoval žádných výstřelků. Vynucoval si u nich neúprošnou úctu. Mezi sebou si mohli dělat co chtěli. To se ho netýkalo. Ale chtěl, aby ho nechávali o samotě, aby mu ustupovali z cesty, když se mu zachtělo jít mezi ně, a vždycky aby uznávali jeho nadvládu. Stačilo, aby se trochu bojovně vztyčili, nakrčili nos nebo naježili srst a hned se na ně nemilosrdně a krutě vrhal a rychle je přesvědčoval, že chybili.

Byl zlým tyranem. Jeho nadvláda byla tvrdá jako ocel. Pomstychtivě utlačoval slabé. Ne nadarmo byl vystaven nemilosrdnému boji o život v dobách svého dětství, když se sám s matkou, bez cizí pomoci, musel bránit a vítězil v krvežíznivém zápase s divočinou. A ne nadarmo se učil chodit tiše v přítomnosti vyšší moci. Utlačoval slabé, ale ctil silné. A za dlouhého putování s Šedým Bobrem chodil věru tiše mezi dospělými psy v táborech neznámých lidských tvorů, s nimiž se setkali.

Měsíce mýjely a Šedý Bobr byl stále na cestě. Síla Bílého Tesáka mohutněla dlouhými hodinami pochodu a ustavičnou námahou v saních a zdálo se, že jeho duševní vývoj je už takřka dokončen. Naučil se dokonale znát svět, v němž žil. Jeho názor na život byl chmurný a materialistický. Svět, jak ho viděl, byl krutý a brutální, svět bez tepla, svět, v němž něžnost, láska a jasná pohoda neexistovaly.

Necítil lásky k Šedému Bobrovi. Pravda, byl to bůh, ale velmi krutý bůh. Bílý Tesák rád uznával jeho nadvládu, ale byla to nadvláda založená na vyšší inteligenci a hrubé síle. V bytosti Bílého Tesáka bylo cosi, co dychtilo po této nadvládě, protože jinak by se nebyl vrátil z divočiny, aby se podrobil. Jeho přirozenost měla hlubiny, které ještě nikdy nezměřil. Laskavé slovo, pohlazení od Šedého Bobra by by pronikly do těch hlubin, ale Šedý Bobr nepřenášel laskavá slova, ani psy nehladil. Nebylo to v jeho povaze. Jeho svrchovanost byla divošská, i vládl divošsky, spravedlnost vykonával klackem, přestoupení zákona trestal bolestnou ranou a zásluhu odměňoval nikoliv laskavostí, nýbrž zadržanou ranou.

A tak Bílý Tesák nevěděl nic o nebi, které pro něj mohla chovat lidská ruka. Mimo to neměl vůbec rád lidské ruce.

Choval k nim podezření. Bylo sice pravda, že občas dávaly maso, ale častěji rozdávaly bolest. Ruce náležely k věcem, kterých bylo třeba se stříci. Vrhaly kameny, mávaly klacky, kyji a biči, rozdávaly rapy, a když se ho dotkly, uměly tak obratně působit bolest štípáním a kroucením. V cizích vesnicích se seznámil s rukama dětí a poznal, že dovedou působit krutou bolest. Jednou by mu bylo maličké děcko vyrazilo klackem oko. Vlivem těchto zkušeností se stal

nedůvěřivým ke všem dětem. Nesnesl je. Jakmile se k němu zlověstnými rukama přiblížily, vstal a odešel.

Bylo to v jedné vesnici u Velkého otročího jezera, kde v obraně proti zlu lidských rukou musil pozměnit zákon, jemuž se naučil od Šedého Bobra: že totiž je neprominutelným zločinem kousnout některého z bohů do ruky. V té vesnici se podle zvyku všech psů ve všech vesnicích vydal Bílý Tesák slídit po něčem k snědku. V jednom koutě sekal indiánský hoch sekerou zmrzlé losí maso a kousky odletovaly na sněh. Bílý Tesák, jenž slídlil kolem, zastavil se a začal ty kousky žrát. Náhle si všiml, že hoch odložil sekeru a sáhl po těžkém kyji. Bílý Tesák uskočil právě včas před padající ranou. Hoch jej pronásledoval a pes, cizinec v oné vesnici, vběhl mezi dva stany a shledal, že se octl v pasti pod vysokým hlinitým břehem.

Bílý Tesák nemohl nikam uniknout, vyjma mezerou mezi dvěma stany, a v té stál chlapec, držel klacek připravený k ráně a blížil se k zaskočené oběti. Bílý Tesák zuřil. Postavil se proti chlapci, ježil se a vrčel, uražen ve svém smyslu pro spravedlnost. Znal zákon masa. Všechny odpadky náleží psu, který je našel. Nic zlého neprovedl, neporušil žádný zákon, a přece se ho ten chlapec chystal bít. Bílý Tesák ani nevěděl, co se stalo. Učinil to v návalu vzteku. A provedl to tak rychle, že chlapec ani nevěděl, jak se to přihodilo. Věděl jen tolik, že byl nějakým nevysvětlitelným způsobem poražen do sněhu a že mu ruku třímající klacek roztrhly zuby Bílého Tesáka. Bílý Tesák věděl, že porušil zákon bohů. Zaryl zuby do posvátného masa jednoho z nich a nemohl očekávat nic než nejstrašnější trest. Utekl k Šedému Bobru a skrčil se za jeho ochrannými nohama, když rodina pokousaného chlapce přišla žádat o pomstu. Odešli však neuspokojeni. Šedý Bobr obhájil Bílého Tesáka, právě tak jako Mit-sah a Klúkúč. Bílý Tesák pozoroval zápas břitkých slov a hněvivé posunky a věděl, že jeho čin byl schvalován. A z toho poznal, že byli bohové a bohové. Byli jeho bohové a byli cizí bohové a mezi nimi byl rozdíl. Z rukou svých bohů musil přijímat vše, spravedlivé i nespravedlivé. Nebyl však nucen přijímat nespravedlnost z rukou bohů cizích. Bylo jeho právem bránit se jí zuby. A to byl rovněž zákon bohů.

Než zhasl den, Bílý Tesák se dověděl víc o tomto zákonu. Mit-sah sbíral ve hvozdě dříví a utkal se s pokousaným chlapcem, s nímž bylo více hochů. Vyměnili si prudká slova. A tu všichni hoši napadli Mit-saha. Rány na něj pršely se všech stran. Bílý Tesák tomu zprvu přihlížel. To byla záležitost bohů, nikoliv jeho. Ale tu si uvědomil, že byl napaden Mit-sah, jeden z jeho vlastních bohů. Nebyl to žádný rozumný popud, který přiměl Bílého Tesáka učinit, co potom udělal. Záchvat hněvu jej pobídl, aby se vrhl mezi zápasící. Za pět minut byl les

naplněn prchajícími hochy, z nichž mnohý krvácel na znamení, že zuby Bílého Tesáka nezahálely. Když Mit-sah vyprávěl v otcově táboře, co se stalo, Šedý Bobr rozkázal dát Bílému Tesákovi maso. Nařídil, aby mu dali mnoho masa, a Bílý Tesák, když ležel spokojen a nažrán u ohně, věděl, že zákon došel potvrzení.

Těmito zkušenostmi se Bílý Tesák naučil znát zákon majetku a povinnost hájit majetek. Od hájení těla vlastního boha k hájení jeho majetku byl jen krok a tento krok on učinil. Co bylo jeho boha, to musil hájit proti celému světu, i když při tom pokousal jiné bohy. Takový čin nejen že byl svatokrá-dežný, nýbrž byl spojen i s nebezpečím. Bohové byli všemocní a pes proti nim nebyl ničím, a přece se jim Bílý Tesák naučil čelit s divokou bojovností a bez bázně. Povinnost stála nad strachem a kradoucí bohové se naučili nechávat majetek Šedého Bobra na pokoji.

Tak poznal Bílý Tesák jednu důležitou věc, že totiž kradoucí bůh byl zpravidla zbabělý bůh a dával se rád na útěk při nejmenším poplachu. A dále poznal, že uběhl velmi krátký čas mezi jeho poplašným znamením a příchodem Šedého Bobra. Postřehl, že zloděje nezaháněl strach před ním, nýbrž strach před Šedým Bobrem. Bílý Tesák nepůsobil poplach štěkáním. Nikdy neštěkal. Měl ve zvyku vrhnout se přímo na vetřelce a pokud možno zarýt do něho tesáky. Protože byl nevrlý a samotář a neměl nic s ostatními psy, hodil se neobyčejně k hlídání majetku svého pána, a Šedý Bobr jej v tom cvičil a povzbuzoval. Tak se Bílý Tesák stal ještě zuřivějším, nezkrotnějším a samotářštějším.

Měsíce mýjely a spolek psa a člověka se čím dále tím více utužoval. Byl to prastarý spolek a uzavřel jej s člověkem první pes, který k němu přišel z divočiny. A jako všichni ti vlci a psi, kteří jej následovali, Bílý Tesák dospěl k tomu spolku sám. Jeho podmínky byly prosté. Za boha z masa a krve dal svou svobodu. Potrava a oheň, ochrana a společnost, to byly věci, jež dostával od boha. A za to hlídal jeho majetek, hájil jeho tělo, pracoval pro něj a poslouchal ho.

Míti boha znamená sloužit mu. Bílý Tesák sloužil z povinnosti a posvátné hrůzy, nikoli však z lásky. Nevěděl, co je láska. Nepoznal lásky. Kiče byla příliš vzdálenou vzpomínkou. Mimo to nejen že opustil divočinu a svůj rod, když se vzdal člověku, ale podmínky spolku byly takové, že i kdyby se byl ještě kdy setkal s Kičí, nebyl by opustil svého boha a nešel by za ní. Jeho oddanost člověku byla větší než láska k svobodě a k vlastnímu plemeni a zdála se jakýmsi zákonem.

6. Nouze

Blížilo se jaro, když Šedý Bobr skončil své dlouhé putování. Byl duben a Bílému

Tesákovi byl právě rok, když dotáhl saně do vesnice, jež byla jeho domovem, a Mit-sah jej vypřáhl ze saní. Ačkoli nebyl ještě ani zdaleka dorostlý, Bílý Tesák byl vedle Lip-lipa největším jednoročním psem z celé vesnice. Po svém otci vlku a matce Kiči zdědil postavu a sílu a mohl se už měřit s dospělými psy. Ale neměl ještě vyspělé svaly. Tělo měl štíhlé a šlachovité, nikoliv masivní. Měl stříbrně šedou srst jako plnokrevný vlk a vůbec všechny známky vlka. Čtvrtina psí krve, kterou zdědil po Kiči, nezanechala na něm žádných tělesných známek, hrála v něm však důležitou úlohu v jeho duševním vývoji.

Toulal se vesnicí a poznával s klidným uspokojením rozličné bohy, které znal před dlouhou cestou. A potom tam byla spousta psů, odrostlá štěňata jako on sám a dospělí psi, kteří se mu už nezdáli tak hroziví, jak mu je kreslila paměť. Báł se jich méně než dříve a procházel se mezi nimi s lhostejným klidem, který mu byl stejně nový jako příjemný.

Byl tam Basik, prošedivělý starý pes, který dříve jen vycenil tesáky a zahnal Bílého Tesáka do kouta. Poučoval Bílého Tesáka, jak je bezvýznamný, a teď mu měl ukázat, jaká se s ním stala změna. Zatím co Basik slábl stářím, Bílý Tesák sílil mládím.

Bylo to při rozsekávání uloveného losa, když Bílý Tesák poznal svůj změněný poměr k světu psů. Dostal pro sebe kopyto a kus holenní kosti, k níž lnul velký kus masa. Stranou od ostatních psů – za clonou hustého keře – požíral svůj podíl, když se Basik na něj vrhl. Dřív než si uvědomil, co vlastně dělá, kousl dvakrát vetřelce a uskočil. Basika překvapila odvaha a mrštnost mladého psa. Stál a zíral tupě na Bílého Tesáka přes velkou, krvavou, masitou kost.

Basik byl stár a poznal už rostoucí odvahu psů, které byl dříve zvyklý ovládat. Dříve by se byl vrhl na Bílého Tesáka rozrušen spravedlivým hněvem. Ale nyní mu ochabující síly nedovolovaly takové zakročení. Zježil se divoce a zíral výhružně přes kost na Bílého Tesáka. A Bílý Tesák, v němž se probouzela stará zbožná úcta, uvažoval, jak by co nejčerstvěji ustoupil, scvrkal se před ním a zmenšoval.

A v tom se právě Basik zmýlil. Kdyby se byl spokojil s děláním divokých a zlověstných obličejů, bylo by všechno dopadlo dobře. Bílý Tesák mel sto chutí ustoupit, byl by couvl a ponechal mu své maso. Avšak Basik nečekal.

Považoval vítězství za jisté a vykročil pro maso. Když sklonil klidně hlavu, aby je očichal, Bílý Tesák se lehce naježil. Ani potom nebylo ještě pro Basika pozdě ustoupit. Kdyby byl nad masem zůstal jen stát se vztyčenou hlavou a výhružným pohledem, Bílý Tesák by byl nakonec couvl. Avšak Basika dráždila vůně čerstvého masa a chtivost jej ponoukala, aby se do něho zakousl.

To bylo pro Bílého Tesáka příliš mnoho. Maje v živé paměti celé měsíce

nadvlády nad ostatními psy spřežení, nemohl nečinně stát, zatím co jiný by ožíral maso, které náleželo jemu. Vrhel se na Basika podle svého zvyku bez výstrahy. A hned prvním chňapnutím roztrhl mu ucho na cáry. Starý pes náhlým útokem zpitoměl. Ale stalo se mu ještě několik dalších bolestných věcí. Byl poražen na bok. Měl prokousnuté hrdlo. A zatím co se zdvíhal na nohy, mladý pes mu dvakrát zaryl zuby do plece. Provedl to všechno úžasně rychle. Starý pes podnikl na Bílého Tesáka marný útok, jeho rozrušené čelisti sklapy naprázdno. Vzápětí měl roztržen čenich a vrávoral od masa pryč, Situace se teď obrátila. Bílý Tesák se výhružně ježil, stál nad holení kostí, Basik se opodál připravoval k ústupu. Neodvážil se riskovat zápas s tím mladým běsem a poznal znovu, tentokrát ještě trpčeji, slabost pokračujícího stáří. Pokoušel se hrdinsky zachránit svou důstojnost. Obrátil se zády k mladému psu i tučné kosti, jako by obé nebylo hodno jeho pozornosti, a odcházel vznešeně pryč. A teprve když byl z dohledu, zastavil se, aby si olízal krvácející rány.

Tak se zvýšilo sebevědomí a pýcha Bílého Tesáka. Už se neprocházel tak skromně mezi dospělými psy. I jeho chování k nim bylo méně skromné. Ne, že by vyhledával srážku, ani zdaleka. Ale vyžadoval uznání. Trval na svém právu pohybovat se volně a bez úrazu a neustupovat žádnému psu z cesty. Muselo se s ním počítat, a to bylo vše. Už nesměl být přehlížen a ignorován, jak to bylo údělem jiných štěňat i jeho druhů ze spřežení. Ustupovali z cesty dospělým psům a přenechávali jim z donucení svoje maso. Avšak Bílého Tesáka, nedružného samotáře, jenž se nedíval napravo ani nalevo, zamračeného a povýšeného, přijímali udivení starší psi jako sobě rovného. Brzy se naučili nechávat ho na pokoji, neodvažovali se nepřátelských činů, ani se nepokoušeli o navázání přátelství. Když ho nechali na pokoji, nechával na pokoji on je, a jak poznali po několika srážkách, bylo to tak nejlépe.

Uprostřed léta zažil Bílý Tesák něco nového. Běžel tiše a sám, jak bylo jeho obyčejem, podívat se na nový stan, který byl nedávno vztyčen na pokraji vesnice, a setkal se náhle s Kičí. Zastavil se a díval se na ni. Pamatoval se na ni neurčitě, ale pamatoval se, o ní se to však nedalo říci. Zavrčela na něj starým známým výhružným způsobem a jemu se rozbřesklo v paměti. Vrátily se mu rázem vzpomínky na zapomenuté mládí a na všechno, co bylo spojeno s tím známým zavrčením. Než poznal bohy, ona byla pro něj středem světa. I vrátily se mu jeho staré city a hnaly ho k ní. Radostně jí poskočil vstříc, ale ona jej odrazila obratnou ranou vyceně-ných tesáků, jež mu prorazily pysk až na kost. Nepochopil a jal se udiven couvat.

Nebyla to však vina Kiče. Vlčí matka si nepamatuje mlád'ata, která ji před

rokem opustila. Nepamatovala se na Bílého Tesáka. Bylo to cizí zvíře, vetřelec, a její nynější rodina štěňat jí dávala právo na takové drsné odmítnutí.

Jedno ze štěňat se batolilo k Bílému Tesáku. Byli zpola bratry, ale nevěděli to. Bílý Tesák zvědavě štěně očichal, ale Kiče se na něj vrhla a natrhla mu pysk po druhé, ucouvl ještě dál. Všechny staré vzpomínky a vjemy opět zmizely. Díval se na Kiči, jak lízala štěně a chvílemi na něj vrčela. Byla pro něj bezcenná. Naučil se obejít se bez ní. Zapomněl, co pro něj znamenala. V jeho světě nebylo pro ni místa, zrovna jako pro ni neexistoval on.

Stále ještě stál, zkrušen a zmaten, se zapomenutými vzpomínkami, a divil se, co to všechno znamená. Vtom se na něj Kiče vrhla po třetí, rozhodnuta zahnat ho nadobro z okolí štěňat. A Bílý Tesák se dal zahnat. Byla to samice jeho rodu a zákon jeho plemene zakazoval rvát se se samicemi. Nevěděl nic o tom zákonu, neboť k němu nemohl dospět myšlenkovým pochodem, ani si jej osvojit zkušeností ve světě. Znal jej pouze jako tajné nutkání, jako naléhání pudu – téhož pudu, který jej nutkal výt na měsíc a vnukal mu strach před smrtí a neznámem.

Míjely měsíce. Bílý Tesák sílil, přibíral na váze a svalech a jeho charakter se vyvíjel podle směrnic udaných dědičností a prostředím. Jeho dědičnost byla živoucí látka, kterou možno přirovnat k hlíně. Obsahovala mnoho možností a dala se uhníst v mnoho rozličných tvarů. Prostředí hnětlo tuto tvárnivou hlínu a dávalo jí zvláštní formu. A tak kdyby se byl Bílý Tesák nikdy nepřiblížil k lidským ohňům, divočina by z něho byla uhnětla pravého vlka. Ale lidští bohové mu dali jiné prostředí a to z něho udělalo psa, který měl v sobě hodně vlčího, ale byl to pes a nikoli vlk.

A tak podle přirozenosti a tlakem prostředí nabýval jeho charakter zvláštní tvárnosti. Nemohl se tomu vyhnout. Byl čím dál mrzutější, nedružnější, divočejší. Psi poznávali, že je líp žít s ním v míru než ve válce, a Šedý Bobr si ho den ode dne více cenil.

Ačkoli se zdálo, že Bílý Tesák je všemi svými vlastnostmi vtělená síla, přece měl jednu slabost. Nesnesl, aby se mu někdo smál. Nenáviděl výsměch lidí. Mohli se smát mezi sebou čemukoli, vyjma jemu, nedbal toho. Ale jakmile se smích obrátil na něj, strašlivě se vztekal. On, vážný, důstojný a zasmušilý, vztekal se pro smích až k směšnosti. Tak jej rozčilil a uvedl z míry, že několik hodin zuřil jako vzteklý. A běda psu, který se s ním v takové době srazil! Bílý Tesák věděl velmi dobře, že si nemůže vylévat vztek na Šedém Bobrovi, neboť za Šedým Bobrem byl klacek a božství. Ale za psy nebylo nic než volná prostora. Do té prchali, když se objevil Bílý Tesák, rozrušen smíchem lidí. V třetím roce života Bílého Tesáka přišla na Indiány tábořící v povodí

Mackenzie velká nouze. V létě zklamal lov ryb, v zimě se sobi vyhnuli oblíbeným cestám. Losů bylo málo, králíci skoro zmizeli, lovná a dravá zvěř vyhnula. Nemajíce obvyklé potravu a zeslabena hladem, vrhala se zvířata na sebe a vzájemně se požírala. Jen nejsilnější zůstali na živu. Bozi Bílého Tesáka se vždycky živili lovem. Staří a slabí z nich pomřeli hladem. Nářek se ozýval ve vesnici. Ženy a děti chodily bez jídla, aby ta trocha, kterou ještě měli, mohla zmizet v břiše vyhublých lovců strhaných tváří, kteří marně probíhali lesy a pátrali po mase.

Bozi byli dohnáni hladem tak daleko, že jedli měkce vydělanou kůži svých mokasínů a rukavic a psi žrali postroje, ba i biče. Mimo to žrali psi jeden druhého a bozi jedli psy. Nejdřív byli snědzeni nejslabší a nejhorší. Psi, kteří zůstali na živu, tomu přihlíželi a rozuměli. Několik nejodvážnějších a nejmoudřejších opustilo ohně bohů, které se teď staly jatkami. Prchli do pralesa a tam nakonec buď zahynuli hladem, nebo je sežrali vlci.

V této době bídy se i Bílý Tesák odplížil do hvozdu. Byl pro takový život lépe vybaven než ostatní psi, neboť jej vedly zkušenosti získané v mládí. Zvláště obratným se stal ve stopování drobných zvířat. Dovedl ležet ve skrytu celé hodiny, sledovat každý pohyb obezřelé veverky a vyčkávat s trpělivostí stejně velikou, jako byl jeho hlad, až se veverka odváží na zem. Ale ani potom se Bílý Tesák neukvapil. Čekal, až byl jist, že mu veverka neuteče zpátky na strom. Teprve potom vyrazil bleskem z úkrytu jako šedá střela, neuvěřitelně rychlá a nikdy se nemíjející cíle, a zasáhl prchající veverku, která neutíkala dosti rychle. Ačkoli měl na lovu veverek úspěch, přece byla jedna nesnáz, která bránila, aby z nich neztloustl. Bylo totiž málo veverek. A tak byl nucen lovit ještě menší zvířata. Jeho hlad byl někdy tak pronikavý, že neopovrhoval ani vyhrabáváním lesních myší z jejich děr. A nezřekl se ani zápasu s lasičkou, stejně hladovou jako on a tisíckrát krvelačnější.

Když ho hlad svíral nejhůř, plížil se zpátky k ohňům svých bohů. Ale nešel až k ohňům. Číhal v pralesě, dával pozor, aby nebyl objeven, a olupoval ve vzácných přestávkách nástrahy, když se do nich chytla nějaká zvěř. Dokonce oloupil i nástrahu Šedého Bobra o chyceného králíka v době, kdy se Šedý Bobr vrávoravě potuloval lesem, často usedaje, aby si odpočinul.

Jednoho dne se Bílý Tesák setkal s mladým vlkem, na kost vyhublým hladem. Kdyby sám nebyl býval hladov, Bílý Tesák by se byl k němu přidružil a nakonec by byl splynul se smečkou svých divokých bratří. Takhle však mladého vlka srazil, zabil jej a sežral.

Zdalo se, že mu přeje štěstí. Vždycky, když měl největší nouzi o potravu, našel nějakou kořist. A naopak, když byl nejslabší, měl štěstí, že nepotkal žádnou

větší šelmu. Po dvoudenním hodování na zabitém rysovi napadla ho hladová smečka vlků. Byla to dlouhá, krutá štvance, ale byl lépe živen než oni, a tak jim nakonec unikl. A nejen že jim unikl, ale vrátil se širokým obloukem po vlastní stopě a napadl jednoho z vyčerpaných pronásledovatelů, který zůstal pozadu. Potom opustil onen kraj a zamířil k údolí, kde se narodil. A tam ve starém doupěti se setkal s Kičí. I ona, věrna starému zvyku, prchla od nehostinných ohňů lidských bohů a zašla do starého útočiště, aby dala život novému vrhu mláďat. Z celého toho vrhu zbývalo na živu jen jedině mládě, když na ně Bílý Tesák přišel, a to také nemělo dlouho žít. Mladý život neměl vyhlídek za takové kruté nouze.

Kiče přivítala svého dorostlého syna velmi nesrdečně. Ale Bílý Tesák toho nedbal. Zapomněl už na matku. A tak se k ní filosoficky obrátil zády a klusal vzhůru proti toku říčky. Na rozvodí uhnul podél levého ramene, kde našel doupě rysice, s níž kdysi s matkou svedli zuřivý zápas. Uvelebil se v opuštěném doupěti a odpočíval celý den.

Na začátku léta, v posledních dnech hladu, setkal se s Lip-lipem, který také utekl do lesů a vedl bledný život. Běžíce proti sobě podél vysoké skalní stěny, zahnuli za mohutný balvan a stanuli tváří v tvář proti sobě. Okamžitě se zarazili a podezíravě se měřili.

Bílý Tesák byl ve skvělé formě. Lov se mu dařil, takže celý týden hodoval dosyta. Byl dokonce ještě pln poslední kořisti. Ale sotva spatřil Lip-lipa, zježil srst na celém hřbetě. Bylo to bezděčné vzrušení, způsobené podvědomými vzpomínkami na útoky, kterými jej kdysi Lip-lip pronásledoval. Automaticky zavrčel a naježil se. A neváhal ani okamžik. Provedl to rychle a důkladně. Lip-lip se pokusil couvnout, ale Bílý Tesák se naň prudce vrhl vší vahou a převalil jej na záda. Zuby Bílého Tesáka se zaryly do huňatého krku. Nastal smrtelný zápas. Po něm se Bílý Tesák procházel povzneseně kolem umírajícího protivníka a pak pokračoval klidně v cestě podél skalní stěny.

Nedlouho potom přišel jednoho dne na okraj hvozdu, kde se táhla úzká světlina dolů k řece Mackenzie. Byl už dříve na tom místě, ale tehdy bylo ještě holé. Teď na něm stála indiánská vesnice. Skryl se za stromy a zkoumal situaci. Výjevy, zvuky a pachy mu byly známé. Byla to stará vesnice, jež se přestěhovala na nové místo.

Avšak její zvuky a pachy se lišily od těch, které znal, když ji opouštěl. Neslyšel kňučení ani nářku. Jeho sluch pozdravily spokojené zvuky, a když uslyšel hněvivý výkřik nějaké ženy, věděl, že je to hněv vycházející z plného žaludku. A vzduch byl naplněn vůní ryb. Byla tam potrava. Hlad minul. Vyšel statečně z pralesa a běžel do tábora přímo ke stanu Šedého Bobra. Šedý Bobr tam nebyl,

ale Klú-kúč přivítala Bílého Te-sáka radostnými výkřiky a celou čerstvě chycenou rybou. A tak Bílý Tesák ulehl a čekal na příchod Šedého Bobra.

IV. KAPITOLA

1. Nepřítel rodu

Byla-li v povaze Bílého Tesáka nějaká, byť i velmi vzdálená možnost přátelit se s vlastním rodem, byla navždy zničena, když se stal vůdcem spřežení. Neboť nyní ho psi nenáviděli pro větší porce masa, jež mu dával Mit-sah, nenáviděli ho pro všechny domnělé i skutečné výsady, jichž se mu dostávalo, nenáviděli ho, že vždycky utíkal v čele spřežení a dráždil je svým mohutným chvostem a věčně ubíhajícíma nohama.

A Bílý Tesák jim oplácel stejně trpkou nenávisť. Být vůdcem spřežení nebylo nic příjemného. Musit utíkat před štěkající smečkou, jejíž členy tři roky ovládal a krotil, bylo skoro víc, než mohl snést. Ale musel to buď snášet, nebo zhynout, a život, který v něm bouřil, netoužil zahynout. Když dal Mit-sah povel vyrazit vpřed, v tom okamžiku celé spřežení vyrazilo s dychtivým, divošským štěkotem za Bílým Tesákem.

Nemohl se nijak bránit. Obrátil-li se na ně, Mit-sah jej zasáhl bodavým bičem do obličeje. Nezbyvalo mu než utíkat vpřed. Nemohl zápasit s tou vyjící hordou ocasem a zadkem, neboť to nebyly věru vhodné zbraně proti tolika nelítostným tesákům. A tak utíkal vpřed, znásilňoval každým skokem vlastní přirozenost a pýchu, a uháněl tak celý den.

Nelze znásilnit vlastní přirozenost, aniž se to na ní nevymstí. Je to jako s vlasem, který přinutíte nepřirozeně růst zpátky clo těla – vznikne bolestivá hnisavá rána. A tak tomu bylo i s Bílým Tesákem. Každý popud jeho přirozenosti jej nutil, aby se vrhl na smečku, která mu štěkala v patách. Ale bohové si přáli, aby to neučinil, a tuto vůli mu vnucoval desetimetrový bič ze sobího střeva. Tak Bílému Tesákovi nezbylo než krotit trpký hněv, a tím se v něm vyvíjela nenávisť a zlomyslnost přiměřená divokosti a nezkrotnosti jeho povahy.

Byl-li kdy nějaký tvor nepřítelem vlastního rodu, byl to Bílý Tesák. Nežádal milosti a nedával ji. Byl ustavičně ohrožován zuby smečky a sám ji stále označoval svými tesáky. Na rozdíl od vůdčích psů, kteří se po rozbití tábora choulili blízko bohů kvůli ochraně, Bílý Tesák opovrhoval takovou ochranou. Procházel se směle po táboře a mstil se v noci za to, co vytrpěl ve dne. Dříve než byl učiněn vůdcem spřežení, smečka se naučila vyhýbat se mu z cesty. Ale teď tomu bylo jinak. Psi rozčilení celodenním pronásledováním Bílého Te-sáka, podvědomě uchvázeni jeho útekem, ovládnuti pocitem celodenní nadvlády, nedovedli mu ustupovat z cesty. Když se mezi nimi objevil, došlo vždycky ke

rvačce. Jeho cestu označovalo vrčení a cvakot tesáků. I samo ovzduší bylo nabito nenávisť a zlovolností, která jen zvyšovala jeho nenávisť a zlomyslnost. Když Mit-sah křikl na spřežení, aby zastavilo, Bílý Tesák uposlechl. To z počátku působilo nepříjemnosti ostatním psům. Všichni se vrhli na nenáviděného vůdce, ale vtom se situace obrátila. Za ním stál Mit-sah s hvízdajícím bičem v ruce. A tak psi pochopili, že když se spřežení zastaví na rozkaz, musí nechat Bílého Tesáka na pokoji. Zastaví-li se však bez rozkazu, potom se smějí na něj vrhnout a třeba ho i zničit. Po několika bolestných zkušenostech se Bílý Tesák nikdy nezastavil bez rozkazu. Učil se rychle. Okolnosti žádaly, aby se rychle učil, měl-li překonat neobyčejně kruté podmínky, v nichž musel žít.

Avšak psi se nedovedli nikdy naučit, aby ho nechávali v táboře na pokoji. Každý den ho pronásledovali a vyzývavě oště-kávali, zapomínajíce na lekci z předešlého večera. A když ji opakoval, hned ji zase zapomněli. Mimo to jejich nenávisť vůči němu měla hlubší kořeny. Vycit'ovali rasový rozdíl a to byl sám o sobě dostatečný důvod k nepřátelství. Oni podobně jako on byli ochočení vlci. Ale žili s člověkem už mnoho generací. Mnoho z divočiny z nich vyprchalo, takže divočina byla pro ně strašlivým, ustavičně hrožícím a číhajícím neznámem. On však svým vzezřením, činy a popudy náležel stále k divočině. Byl jejím symbolem a zosobněním, takže když na něj vycenili zuby, bránil se před zákazonosnými silami, jež číhaly ve stínech pralesa a ve tmě za táborovým ohněm.

Jedné lekci se však psi dobře naučili: držet se pohromadě. Bílý Tesák byl pro ně příliš strašný, aby se mu některý z nich mohl postavit sám. Vystupovali proti němu hromadně, protože jinak by je byl v noci jednoho po druhém zabil. Takhle však neměl příležitost. Srazil někdy psa na záda, ale smečka se na něj vrhla dřív, než se mu mohl zakousnout do krku a zasadit mu smrtelnou ránu. Při první známce srážky se celá smečka shlukla dohromady a postavila se proti němu. Psi se také spolu rvali, ale rázem na vše zapomněli, jakmile některého ohrozil Bílý Tesák.

Naopak, ať se jakkoli pokoušeli, nemohli zabít Bílého Tesáka. Byl pro ně příliš rychlý, příliš nebezpečný a příliš moudrý. Vyhýbal se úzkým místům a vždycky z nich ustoupil, kdykoliv se ho pokusili obklíčit. Mimo to žádný pes ho nedovedl povalit na záda. Lnul nohama k zemi stejně pevně, jako lnul k životu. Ostatně život a schopnost udržet se na nohou znamenaly být v nekonečném boji se smečkou a nikdo to nevěděl líp než Bílý Tesák.

Tak se stal nepřítelem svého rodu, těch ochočených vlků, změkčilých lidskými ohni, zesláblých v ochranném stínu člověkovy síly. Bílý Tesák byl zatrpklý a

nesmiřitelný. Byl už tak uhněten. Vyhlásil krevní mstu všem psům. A prováděl ji tak strašlivě, že se Šedý Bobr, sám krutý divoch, musil podívat dravosti Bílého Tesáka. Nikdy, přísahal, nebylo takového zvířete. A Indiáni v cizích vesnicích s ním souhlasili, když slyšeli, jak Tesák řádí mezi psy.

Když bylo Bílému Tesákovi skoro pět let, Šedý Bobr jej vzal na dlouhou, velkou cestu a dlouho potom ještě vzpomínal na spousty, které Bílý Tesák natropil mezi psy v četných vesnicích podél řeky Mackenzie, na druhé straně Skalisticích hor a dolů podél řeky Porcupine až k Yukonu. Opájel se pomstou na svém plemeni. Byli to obyčejní, nevědomí psi. Nebyli připraveni na jeho rychlost a přímý útok, který podnikal bez výstrahy. Nevěděli, že je vraždícím bleskem. Ježili se na něj, vyzývavě se vztyčovali, kdežto on nemařil čas dlouhými přípravami a vrhal se do boje jako ocelová pružina. Skočil jim na krk a zničil je dřív, než si uvědomili, co se děje.

Stal se zkušeným zápasníkem. Počínal si hospodárně. Nikdy neplýtvat silou, nikdy dlouho nezápolil. Byl rychlý, a minul-li protivníka, stejně rychle unikl. Měl neobyčejně vyvinutou vlčí nechuť k boji zblízka. Nesnesl dlouhý styk s jiným tělem. To páchlo nebezpečím. Rozčilovalo ho to. Musil být sám, volný, na vlastních nohou, nedotýkat se žádného živého tvora. Byla to divočina, stále k němu lnoucí a jím se projevující. Tento pocit zesiloval toulavý život, který vedl od mládí. Ve stycích číhalo nebezpečí. Byla to past, věčná past, z níž strach číhal hluboko v jeho životě, vetkán do jeho svalů.

Proto cizí psi, s nimiž se střetl, byli ztraceni. Vyhnul se jejich tesákům, dostal je nebo unikl sám vždycky nedotčen. Byly ovšem výjimky. Někdy se na něj vrhlo několik psů a ztrestali ho dřív, než jim mohl uniknout, a někdy ho i jediný pes pořádně vyplatil. Ale to byly výjimky. Celkem byl tak znamenitý bojovník, že vyvázl po každé bez pohromy.

Jinou jeho předností bylo, že dovedl správně odhadovat čas a vzdálenost. Nedělal to vědomě. Neuvažoval o takových věcech. Bylo to všechno automatické. Jeho oči správně viděly a nervy správně donášely viděné k mozku. Byl prostě lépe uzpůsoben než průměrný pes. Všechny složky v něm pracovaly hladčeji a stejnoměrněji. Měl lepší, daleko lepší souhrn nervů, duševních schopností i svalů. Tak se dovedl uhnout skoku jiného psa nebo ráně tesáků a zároveň dovedl postřehnout a využít maličkého zlomku času, kdy provést vlastní útok. Mechanismus jeho těla a mozku byl dokonalejší. Nebylo by správné velebit jej pro to. Příroda byla k němu štedřejší než k průměrnému zvířeti. Bylo to v létě, když Bílý Tesák přišel do Fort Yukonu. Šedý Bobr koncem zimy překročil veliký předěl mezi řekami Mackenzie a Yukonem a trávil jaro na lovu v západních výběžcích Skalisticích hor. Potom, když odešel led z řeky Porcupine,

postavil si kanoe a pádloval po řece až tam, kde se spojuje s Yukonem, právě nad polárním kruhem. Tam stála stará obchodní stanice Společnosti Hudsonova zálivu, bylo tam mnoho Indiánů, mnoho potravy a netušeného vzrušení. Bylo to v létě roku 1898 a tisíce zlatokopů se ubíralo vzhůru po Yukonu do Dawsonu a Klondyku. Byli ještě sta mil vzdáleni od cíle, ačkoli mnozí z nich byli už rok na cestě. A nejmenší vzdálenost, kterou kdo z nich urazil, přesahovala pět tisíc mil, neboť někteří tam přišli z druhého konce světa. Šedý Bobr se tam zastavil. Doslechl se o zlaté horečce a přišel tam s několika balíky kožešin, rukavic a mokasínů. Nebyl by se odvážil tak dlouhé cesty, kdyby nebyl očekával bohatý zisk. Ale jeho očekávání nebylo ničím proti tomu, co dostal. Jeho nejdivočejší sny nepřesahovaly stoprocentní zisk, dosáhl však tisíce procent. A jako pravý Indián se usadil, aby obchodoval pomalu a opatrně, i kdyby k rozprodání zboží potřeboval zbytek zimy a celé léto.

Bílý Tesák spatřil první bělochy ve Fort Yukonu. Ve srovnání s Indiány, jež znal, připadali mu jako jiné plémě živých bytostí, plémě mocnějších bohů. Byl to jen pocit, nic víc, a přece neméně mocný. V mládí naň působily mohutné stany vztyčené člověkem jako projevy síly. Právě tak silným dojmem naň teď působily domy a rozlehlá pevnůstka, vybudovaná z mohutných klád. Zde byla moc. Ti bílí bozi byli silní. Ovládali mocnější hmotu než bozi, které znal a z nichž nejmocnější byl Šedý Bobr. A přece Šedý Bobr byl pouhý trpaslík mezi těmi bohy bílé kůže.

Bílý Tesák ovšem všechny tyto věci jen vycíťoval. Nebyl si jich vědom. Každý čin Bílého Tesáka byl založen na pocitu, že běloši jsou svrchovaní bohové. Především se k nim choval velmi podezíravě. Nedalo se říci, jakými neznámými hrůzami vládnou, ani jaké neznámé bolesti dovedou působit. Zvědavě je sledoval, boje se, aby ho nezpозorovali. Prvních několik hodin se spokojil tím, že se plížil a pozoroval je z bezpečné vzdálenosti. Potom si všiml, že se nic zlého nepřihodilo psům, kteří jim byli nablízku, a také se k nim přiblížil.

Oni také o něj jevili zvědavý zájem. Ihned je upoutalo jeho vlčí vzezření a ukazovali si naň. Toto ukazování upozornilo Bílého Tesáka, aby se měl na pozoru, a když se k němu chtěli přiblížit, vycenil zuby a couvl. Žádnému se nepodařilo vložit na něj ruku a bylo dobře, že se tak nestalo.

Bílý Tesák brzy poznal, že velmi málo z těchto bílých bohů – dohromady asi dvanáct – žilo v onom místě. Každý druhý nebo třetí den přijížděl k břehu ohromný parník (jako další projev nesmírné síly) a zdržel se tam několik hodin. Z těch parníků vystupovali bílí muži nebo zase na nich odjížděli.

Zdálo se, že těch bílých mužů je nespočetné množství. Za první dva dny jich viděl víc, než kolik spatřil Indiánů za celý život, a jak dny mýjely, přicházeli po

řece stále další, zastavili se a potom zase odcházeli vzhůru po řece do neznáma.

Jestliže však bílí bohové byli všemocní, jejich psi za mnoho nestáli. To Bílý Tesák brzy zjistil, když se přidružil k těm, kteří přišli na břeh se svými pány. Měli různé tvary i velikost. Někteří měli krátké nohy – až příliš krátké, jiní byli dlouhonozí – až příliš dlouhonozí. Místo srsti měli jemné vlasy a několik jich nemělo ani ty. A žádný z nich se nedovedl rvát.

Protože to byli nepřátelé jeho rodu, bylo povinností Bílého Tesáka bojovat s nimi. To také činil a brzy jimi začal pohrdat. Byli choulostiví a bezradní, dělali veliký hluk a doráželi nemotorně, pokoušejíce se provésti pouhou silou to, čeho Bílý Tesák dosahoval obratností a lstivostí. Vrhali se na něj se štěkotem. On uskočil stranou a oni nevěděli, co se s ním stalo, ale v tom okamžiku je zasáhl do plece, povalil je a zakousl se jim do chřtánu.

Někdy se tento útok podařil a sražený pes se válel v prachu, když se na něj vrhla smečka indiánských psů a za živa jej roztrhala. Bílý Tesák byl chytrý. Už dávno poznal, že se bozi hněvají, když jim někdo zabije psa. A běloši nečinili výjimku. Proto se spokojil tím, že jejich psa povalil, roztrhl mu hrdlo, ustoupil a nechal smečku dokončit kruté dílo. A tu se přihnali bílí bohové a vylévali si hněv na smečce, ale Bílý Tesák byl prost jejich nenávisti. Stál opodál a klidně přihlížel, jak na jeho druhy dopadají kameny, klacky, sekery a všechny možné zbraně. Bílý Tesák byl velmi chytrý.

Ale jeho druhové také zmoudřeli svým způsobem, a Bílý Tesák zmoudřel s nimi. Poznali, že jejich hlavní švanda začínala, když parník přistál k břehu. Když zničili několik cizích psů, bílí mužové zahnali svá zvířata zpátky na palubu a mstili se krutě na útočících. Jeden běloch, když viděl, jak mu před očima roztrhali na kusy jeho krásného psa setra, vytáhl revolver. Šestkrát za sebou vystřelil a šest členů indiánské smečky zůstalo ležet v krvi – jako další projev bělošské síly, která se hluboko vryla Bílému Tesáku do mozku.

Bílý Tesák se z toho všeho radoval. Nemiloval příbuzné a byl tak chytrý, že unikl každé pohromě. Zabíjení bělošských psů mu bylo zprvu zábavou. Ale později se stalo jeho zaměstnáním. Neměl co dělat. Šedý Bobr pilně obchodoval a bohatl. A tak se Bílý Tesák potuloval kolem přístavu s dravou rotou indiánských psů a čekal na parníky. S příjezdem parníku začínala švanda. Za několik minut poté, když se běloši vzpamatovali z překvapení, smečka se rozprchla. Bylo po švandě do té doby, než zase přijel další parník.

Lze však sotva říci, že Bílý Tesák byl členem té ničemné roty. Nemísil se s ní, nýbrž zůstával stále sám a povznesen a smečka se ho dokonce bála. Je ovšem pravda, že s ní pracoval. Začínal rvačku s cizím psem, zatím co smečka

čekala. A když psa povalil, smečka se na něj vrhla, aby jej roztrhala. Ale je stejně pravda, že se potom vzdálil a ponechával smečku na pospas pomstě rozhněvaných bohů.

Nevyžadovalo velkého úsilí začínat takové rvačky. Stačilo, aby se ukázal, když cizí psi přišli z parníku na břeh. Jakmile jej spatřili, vrhli se na něj. Byl to jejich pud. Byl z divočiny – z té neznámé, strašlivé, věčně hrozící věci, která se plížila tmou kolem táborových ohňů pravěkého světa, když jejich předkové, schouleni u ohně, prožívali přerod svých divokých pudů, učili se bát divočiny, z níž vyšli a pak ji opustili a zradili. A tento strach z divočiny generaci za generací tkvěl v jejich přirozenosti. Divočina po celá staletí pro ně představovala hrůzu a zkázu. A po celý ten čas jim jejich páni dovolovali zabíjeti tvory volně žijící v divočině. Tím chránili sebe i bohy, v jejichž společnosti žili.

A tak tito psi, přicházející přímo z mírného jižního světa po lodním můstku na břeh Yukonu, jakmile spatřili Bílého Tesáka, pocítili neodolatelnou touhu vrhnout se na něj a zničit ho. I když to byli v městě vyrostlí psi, přece pocítovali zděděný strach před divočinou. Neviděli tohoto vlčího tvora stojícího tam před nimi v jasném denním světle jen svými očima. Viděli jej očima svých dávných předků a zděděnou pamětí poznali v Bílém Tesákovi vlka a vzpomněli si na prastarou krevní mstu.

To všechno zpříjemňovalo Bílému Tesákovi život. Jestliže se ti cizí psi na něj vrhali při prvním spatření, tím líp pro něho a tím hůř pro ně. Považovali ho za svou zákonitou kořist a on se stejně díval na ně.

Ne nadarmo spatřil světlo světa v tom odlehlém doupěti a vybojoval své první zápasy s kurem, lasičkou a rysem. A ne nadarmo mu mládí ztrpčoval svým pronásledováním Lip-lip a celá smečka štěňat. Kdyby tomu bylo bývalo jinak, i on by byl jiný. Kdyby se nebyl v jeho mládí vyskytl Lip-lip, byl by prožil mládí pohromadě s ostatními štěňaty, byl by býval více psem a měl by psy raději. Kdyby byl býval Šedý Bobr nadán schopností milovat, byl by pronikl do hlubin Tesákovy přirozenosti a vynesl na povrch všechny jeho mírné vlastnosti. Ale nestalo se tak. Povaha Bílého Tesáka byla hnětena a utvářena tak, že se stal tím, čím teď byl: mrzutým, samotářským, ne-návidějícím a zuřivým nepřítelem vlastního plemene.

2. Šílený bůh

Ve Fort Yukonu žil malý hlouček bělochů, kteří byli v kraji už dlouho. Říkali o sobě, že tam „zkyslí“, a velmi si na tom zakládali. Pro jiné muže, kteří přišli do této země nedávno, měli jen pohrdání. Muži vystupující z parníků na břeh byli nováčci. Říkalo se jim zelenáči a oni se vždycky zlobili, kdykoli je někdo tak nazval. Zadělávali chléb práškem do pečiva. To byl nenávidný rozdíl mezi nimi

a „zkyslími“, kteří zadělávali chléb kváskem, protože neměli prášku do pečiva. Muži v obchodní stanici opovrhovali nováčky a rádi viděli, když je potkala nějaká nepříjemnost. A obzvláštní radost měli ze škod, které jejich psům působil Bílý Tesák a jeho špatně proslulá smečka. Kdykoli připlul nějaký parník, muži scházeli z pevnůstky dolů na břeh, aby se na tu švandu podívali. Těšili se na to stejně toužebně jako indiánští psi, hlasitě oceňující divoškou a vychytralou úlohu Bílého Tesáka.

Ale byl mezi nimi jeden muž, kterému se zvláště líbil tento sport. Sbíhal dolů na břeh, jakmile uslyšel z dálky zahoukání parníku, a když bylo po boji a Bílý Tesák se smečkou se roz-prchli, vracel se do stanice s výrazem lítosti na tváři. Někdy, když choulostivý pes přivezený z jihu padl a začal smrtelně ječet pod tesáky smečky, neudržel se, začal vyskakovat do vzduchu a křičel radostí. A vždycky se upřeně a žádostivě díval na Bílého Tesáka.

Tohoto muže nazývali muži z pevnůstky „Krasavec“. Nikdo neznal jeho pravé jméno a po celém kraji mu říkali Krasavec Smith. Ale byl všechno možné, jenom ne krásný. Jeho jméno bylo výsměchem, neboť byl velmi ošklivý. Příroda se k němu zachovala macešsky. Především byl maličký a na zakrslém těle měl ohybnou maličkou hlavu. V mládí, než byl nazván „Krasavec“, přezdívali mu chlapi „Špendlíková hlavička“.

Vzadu se mu lebka příkře skláněla do týla a vpředu přecházela v nízké a neobyčejně široké čelo. A zde počínajíc, příroda, jako by litovala své skouposti, rozšířila jeho rysy štědrá rukou. Oči měl veliké a daleko od sebe zasazené. Tvář v poměru k ostatnímu tělu měl ohromnou. K dovršení dojmu dala mu příroda mohutnou bradu s vysedlými čelistmi. Byla široká a silná, vyčnívající vpřed a dolů, takže se zdálo, jako by mu spočívala na prsou. Možná, že tento dojem působil tenký krk, neschopný nésti tak velké břímě.

Jeho mohutné čelisti působily dojmem dravé odhodlanosti. Ale něco jim chybělo. Snad byly příliš mohutné. Jeho brada byla hotový klam, neboť Krasavec byl široko daleko znám jako největší slaboch, bídák a zbabělec. K doplnění špatného dojmu měl veliké a žluté zuby a oba špičáky, větší než ostatní zuby, vyčnívaly mu pod hubenými rty jako dva tesáky. Oči měl žluté a kalné, jako by přírodě bylo došlo barvivo a ona smíchala zbytky ze všech svých tub. Stejně tomu bylo s jeho vlasy a vousy, řídkými a špinavě žlutými, jež se mu ježily na hlavě a na tváři jako větrem rozcuchané, lehké obilí.

Krasavec Smith byl zkrátka zrůda, ale vina toho byla jinde. On sám za to nemohl. Byl prostě tak stvořen. Vařil ostatním mužům v pevnůstce, myl nádobí a dělal všechnu hrubou práci. Oni jím neopovrhovali. Spíše jej dobromyslně trpěli, jako trpíme tvora macešsky přírodou obdařeného. A mimo to se ho báli.

Jeho zbabělý vztek jim naháněl strach, že je někdy střelí do zad nebo jim namíchá do kávy jed. Ale někdo jim musel vařit a krasavec Smith, ač měl ty nedostatky, vařit dovedl.

To byl člověk, který žádostivě pozoroval Bílého Tesáka, nadšen jeho divoškou obratností, a toužil po něm. Od začátku navazoval s Bílým Tesákem přátelské styky. Bílý Tesák ho začal ignorovat. Později, když se jeho nadbíhání stalo dotěrnějším, Bílý Tesák se ježil, vycenil zuby a ucouvl. Ten člověk se mu nelíbil. Vzbuzoval špatný dojem. Vycit'oval v něm zlo a bál se jeho natažené ruky a lahodné řeči. A proto ho nenáviděl.

Prostí tvorové chápou prostě dobré i zlé. Za dobré považují všechny věci, které jim přinášejí blaho, uspokojení a úlevu v bolesti, a proto mají dobro rádi. Za zlé považují všechno, co je spojeno s nepříjemností, hrozbou a bolestí, a podle toho nenávidí. Krasavec Smith budil v Bílém Tesáku dojem zla. Z jeho zakrslého těla a zvrhlé mysli vyzařovala tajemným způsobem jako mlha, vystupující z malarických močálů, ničemnost. Nikoli rozumovým uvažováním, ani svými pěti smysly, nýbrž tajemnějšími, neprozkoumanými smysly Bílý Tesák vycit'oval, že ten muž věštil zlo a bolest, proto byl zlý a bylo moudré nenávidět ho.

Bílý Tesák byl v táboře Šedého Bobra, když jej Krasavec Smith po prvé navštívil. Při slabém šelestu jeho kroků, dřív než se objevil, Bílý Tesák věděl, že přichází, a začal se ježit. Ležel bezstarostně natažen, ale když muž přišel, rychle vstal a odplížil se jako vlk na pokraj tábora. Nevěděl, co spolu mluvili, ale viděl, jak muž a Šedý Bobr spolu rozprávějí. Muž na něj jednou ukázal a Bílý Tesák zavrčel, jako by se ho ruka dotkla, ačkoli na něj jen z dálky ukázala. Muž se tomu zasmál a Bílý Tesák se odplížil do šerého hvozdu, ohlížeje se, když neslyšně utíkal po měkké půdě.

Šedý Bobr odmítl psa prodati. Zbohatl svým obchodováním a nic nepotřeboval. Mimo to Bílý Tesák byl cenné zvíře, nejsilnější tažný pes, jakého kdy měl, a nejlepší vůdce spřežení. Nebylo takového psa na celé Mackenzie ani Yukonu. Dovedl se rvát. Zabíjel ostatní psy tak snadno, jako lidé zabíjejí komáry. (Krasavci Smithovi se při těch slovech zaleskly oči a olízl si žádostivě tenké rty.) Nikoliv, Bílý Tesák nebyl na prodej za žádnou cenu.

Avšak Krasavec Smith znal Indiány. Navštěvoval tábor Šedého Bobra a vždycky přinášel pod kabátem ukrytou černou láhev.

Jednou z mocných vlastností kořalky je, že budí žízeň. Šedý Bobr dostával žízeň. Jeho popálený jazyk a žaludek začaly volat po nových dávkách palčivé tekutiny a jeho mozek, omá-men nezvyklou lihovinou, dovoloval mu, aby za ni obětoval vše. Peníze, které dostal za kožešiny, rukavice a mokašiny, jej začaly opouštět. Odcházely rychleji a rychleji, a čím jich měl méně, tím byl zlostnější.

Nakonec ho opustily peníze, zboží i rozvaha. Nezbývalo mu nic než žízeň, nebezpečný majetek, který se stával s každým dalším douškem nebezpečnějším. A tu Krasavec Smith začal znovu hovořit o koupi Bílého Tesáka, tentokrát však neučinil nabídku v dolarech, nýbrž v lahvích whisky, a Šedý Bobr mu naslouchal ochotněji.

„Chyťte si toho psa a můžete si ho vzít,“ řekl konečně.

Láhve byly dodány, ale po dvou dnech řekl Krasavec Smith Šedému Bobrovi: „Chyť mi toho psa!“

Bílý Tesák se jednoho večera vplížil do tábora a spokojeně ulehl. Obávaný bílý bůh tam nebyl. V posledních dnech rostly jeho pokusy vložit na něj ruku a Bílý Tesák byl nucen vyhýbat se táboru. Nevěděl, jaké zlo mu hrozí od těch dotěrných rukou. Věděl pouze, že mu hrozí nějakým zlem a že udělá nejlíp, když zůstane mimo jejich dosah.

Ale sotva ulehl, přivrávoral k němu Šedý Bobr a uvázal mu kolem krku řemen. Usedl vedle Bílého Tesáka. Konec řemenu držel v ruce. V druhé ruce držel láhev, chvílemi ji zdvíhal a její obsah si lil zurčivě do krku.

Uběhla tak hodina, když dusot vzdálených kroků oznámil, že se někdo blíží. Bílý Tesák je uslyšel první. Poznav je, naježil se, zatím co Šedý Bobr ospale kýval hlavou. Bílý Tesák se pokusil pomalu vytrhnout řemen z pánovy ruky, ale povolené prsty jej pevně sevřely. Šedý Bobr se probudil.

Do tábora vkročil Krasavec Smith a zůstal stát nad Bílým Tesákem. Pes na obávaného tvora zavrčel a pozoroval bystře jeho ruce. Muž natáhl jednu ruku a pomalu ji shýbal k jeho hlavě. Tiché vrčení nabylo drsného tónu. Ruka se skláněla dále. Pes se pod ní krčil, zlověstně ji pozoroval a jeho vrčení se vzrušeně zkracovalo, až mu došel vztekem dech. Náhle chňapl po ruce, rozevřev tlamu s tesáky jako had. Ruka utrhla zpět a zuby ostře cvakaly naprázdno. Šedý Bobr udeřil Bílého Tesáka po hlavě, až se přikrčil poslušně k zemi.

Bílý Tesák sledoval podezíravým pohledem každý mužův pohyb. Viděl Krasavce Smitha, jak se vzdálil a vzápětí se vracel s tlustou holí. A potom mu Šedý Bobr dal volný konec řemenu. Krasavec Smith vykročil z tábora. Řemen se napjal, jak se Bílý Tesák vzepřel. Šedý Bobr mu dal ránu s každé strany, aby jej přiměl vstát a jít za mužem. Uposlechl, ale vyrazil vpřed a vrhl se na cizince, který jej odvlékal. Krasavec Smith neuskočil. Čekal na to. Rozehnal se klackem a srazil Bílého Tesáka ve skoku na zem. Šedý Bobr se zasmál a pochvalně přikývl. Krasavec Smith opět napjal řemen a Bílý Tesák vstal se země a malátně vrávoral.

Nevyrazil po druhé. Jedna rána klackem stačila jej přesvědčit, že bílý bůh věděl,

jak ho má ovládat, a byl příliš moudrý, aby bojoval s nevyhnutelným. A tak následoval mrzutě Krasavce Smitha v patách, s ocasem vtaženým mezi nohy, a stále si tiše mručel. Avšak Krasavec Smith s něho nespouštěl oči a měl klacek stále připravený k ráně.

V pevnůstce Krasavec Smith Bílého Tesáka bezpečně přivázal a šel si lehnout. Bílý Tesák čekal hodinu. Potom začal hrýzt řemen a za deset minut byl volný. Dovedl užívat svých nádherných zubů. Překousl řemen napříč, jako by jej nožem přeřízl. Bílý Tesák si prohlédl pevnůstku a celý se zježil a zavrčel. Potom se obrátil a klusal zpátky do tábora Šedého Bobra. Nebyl ničím vázán k tomu cizímu a strašlivému bohu. vzdal se Šedému Bobrovi a stále mu náležel. Ale opakovalo se, co se už stalo – s jediným rozdílem. Šedý Bobr ho opět přivázal k řemenu a ráno jej dal Krasavci Smithovi. A tu se dostavil ten rozdíl. Krasavec Smith ho zbil. Použil na něj hole i biče a Bílý Tesák dostal takové bití, jako ještě nikdy v životě. Ani těžký výprask, který dostal jako štěně od Šedého Bobra, nebyl nic proti tomuto. Pevně přivázan, Bílý Tesák mohl jen bezmocně zuřit a trest vytrpět.

Krasavci Smithovi se líbil jeho úkol. Těšil se z něho. Divoce koulel kalnými očima a poslouchal s uspokojením bolestné výkřiky Bílého Tesáka a jeho bezmocné vytí a vrčení. Krasavec Smith byl krutý jako každý zbabělec. Sám se krčil a fňukal pod ranami a hněvivými slovy mužů a mstil se za to na tvorech slabších, než byl sám. Všechno živé má rádo sílu a moc a Krasavec Smith nebyl výjimkou. Protože mu bylo odepřeno míti moc mezi lidmi, vrhal se na slabší tvory a mstil se na nich za svou bezmocnost. Avšak Krasavec Smith se sám nestvořil, a proto mu nelze nic vytýkat. Přišel na svět se zmrzačeným tělem a zvířecí inteligencí. Byl tak stvořen a svět k němu nebyl vlídný.

Bílý Tesák věděl, proč je bit. Když mu Šedý Bobr uvázal řemen kolem krku a dal druhý konec řemenu Krasavci Smithovi, Bílý Tesák věděl, že si jeho bůh přeje, aby šel s Krasavcem. A když ho Krasavec Smith zanechal přivázaného před pevnůstkou, věděl, že je jeho vůlí, aby tam zůstal. Proto se vzepřel vůli obou bohů a zasloužil za to potrestání. Viděl už v minulosti, jak psi měnili pány, a viděl uprchlíky bít tak, jak byl teď sám bit. Byl moudrý, a přece v jeho přirozenosti byly mocnější síly než moudrost. Jednou z nich byla věrnost. Nemiloval Šedého Bobra, a přece, nehledě na jeho vůli a hněv, byl mu věrný. Nemohl si prostě pomoci. Tato věrnost byla vlastností hlíny, z níž byl uhněten. Byla to vlastnost, jež byla charakteristickou známkou jeho kmene, vlastnost, kterou se jeho rod lišil ode všech ostatních zvířat, vlastnost, jež umožnila vlkovi a divokému psu, aby opustili svobodný život a stali se společníky člověka. Po výprasku byl Bílý Tesák odvečen zpátky k pevnůstce. Ale tentokrát ho

Krasavec Smith přivázal ke klacku. Pes se tak snadno nevzdává svého boha, a právě tak tomu bylo i s Bílým Tesákem. Šedý Bobr byl jeho vlastní bůh a Bílý Tesák stále k němu lnul i proti jeho vůli a nechtěl se ho vzdát. Šedý Bobr ho zradil a opustil, ale to na něj nemělo žádný vliv. Ne nadarmo se vzdal tělem i duší Šedému Bobru. Bílý Tesák neznal výhrad a nemohl tento svazek tak snadno porušit.

Proto v noci, když muži v pevnůstce usnuli, začal Bílý Tesák hryzat klacek, který jej držel. Dřevo bylo vyztřelé a suché a měl je uvázáno tak těsně u krku, že sotva k němu zuby dosáhl. Pouze s největším napětím krčních svalů a ohnutím šíje se mu podařilo dostat dřevo mezi zuby, a jen díky nesmírné trpělivosti, která se protáhla na několik hodin, podařilo se mu klacek překousat. To bylo něco, o čem se mysli, že to psi nedokážou. Nebylo pro to příkladu. Ale Bílý Tesák to provedl a ráno utekl od pevnůstky s kusem klacku u krku.

Byl moudrý. Ale kdyby byl býval pouze moudrý, nebyl by se vrátil k Šedému Bobrovi, který ho už dvakrát zradil. Bílý Tesák byl také věrný, a tak se vrátil a byl zrazen po třetí. Znovu dovolil, aby mu Šedý Bobr přivázal ke krku klacek, a Krasavec Smith si pro něj opět přišel. A tentokrát dostal ještě Krutější výprask než předtím.

Šedý Bobr tupě přihlížel, když se bílý muž oháněl bičem. Nebránil psa. Nebyl to už jeho pes. Když dopadla poslední rána, Bílému Tesáku bylo zle. Změkčilý pes z jihu by to nebyl přežil, ale on ano. Jeho životní škola byla tvrdší a on byl z tvrdší hmoty. Měl příliš velkou životnost. Lnul příliš silně k životu. Ale bylo mu velmi zle. Nemohl se zprvu ani zdvihnout na nohy a Krasavec Smith na něj musel půl hodiny čekat, než se vzpamatoval. A potom, oslepen a potáčeje se, šel za Krasavcem k pevnůstce.

Tam byl připoután řetězem, který vzdoroval jeho zubům. Marně se pokoušel trháním vytáhnout skobu z klády, do níž byla zaražena. Po několika dnech, vystřízlivělý a ožebračen, vydal se Šedý Bobr vzhůru proti řece Portcupine na dlouhou cestu k Mackenzie. Bílý Tesák zůstal na Yukonu v majetku muže, který byl zpola šílený a úplně zvířecí. Ale co může pes vědět o šílenství? Pro Bílého Tesáka byl Krasavec Smith skutečný, byť i krutý bůh. Byl to v nejlepším případě šílený bůh, ale Bílý Tesák nevěděl nic o šílenství, věděl pouze, že se musí podrobit vůli nového pána a být poslušen každého jeho rozmaru a nápadu.

3. Vláda nenávisti

Pod poručnictvím šíleného boha stal se Bílý Tesák ďáblem. Byl chován na řetězu v přístavku za domem a Krasavec Smith ho tam škádlil a dráždil drobným trýzněním. Ničema brzy objevil citlivost Bílého Tesáka proti smíchu, a proto se mu vysmál, kdykoli mu provedl nějaký bolestný kousek. Šílený bůh se

smál hlučně a pohrdavě a ukazoval přitom posměšně prstem na Bílého Tesáka. V těch okamžicích opouštěl Bílého Tesáka rozum. Ve výbuších vzteku byl šílenější než Krasavec Smith.

Dosud byl Bílý Tesák jen nepřítelem svého rodu, ovšem dravým nepřítelem. Teď se však stal nepřítelem všech tvorů, a zuřivějším než dříve. Byl trýzněn tolik, že nenáviděl slepě a bez jiskerky rozumu. Nenáviděl řetěz, který ho poutal, muže, kteří se naň dívali skulinami, psy, kteří provázeli muže a zlomyslně na něj vrčeli při jeho bezmocnosti. Nenáviděl i dřevo kůlny, v níž byl zavřen. A především nade vše ostatní nenáviděl Krasavce Smitha.

Avšak Krasavec Smith měl důvod pro všecko, co dělal Bílému Tesákovi. Jednoho dne se kolem kůlny shromáždilo několik mužů. Krasavec Smith vstoupil dovnitř s klackem v ruce a odepjal Bílému Tesáku řetěz s krku. Když vyšel ven, Bílý Tesák si uvědomil, že je volný, začal divoce pobíhat po kůlně a snažil se dostat ven na zevlující lidi. Byl vznešeně strašlivý. Jsa celých pět stop dlouhý a tři stopy vysoký, byl značně těžší než vlk jeho velikosti. Po matce zdědil rozložitější tělo psa. Vážil devadesát liber, ale přitom neměl ani trochu nadbytečného tuku nebo masa. Byl samý sval, šlacha a kost – zápasník v nejlepším stavu.

Dveře kůlny se znovu otvíraly. Bílý Tesák se zarazil. Dalo se cosi nezvyklého. Vyčkával. Dveře se otevřely více. A tu kdosi strčil dovnitř velikého psa a prudce za ním zavřel dveře. Bílý Tesák ještě nikdy takového psa neviděl. (Byl to vlkodav.) Avšak velikost a divoké vzezření vetřelce ho nezarazily. Zde konečně bylo něco. Žádné dřevo ani železo, ale něco, na čem si mohl vylít nenávist, I vyskočil a lesknoucími se tesáky roztrhl psovi celý krk. Vlkodav potřásl hlavou, temně zavrčel a vrhl se na Bílého Tesáka. Ale Bílý Tesák byl všude a nikde, stále unikal a uhýbal, stále se vrhal na psa, aby jej podrásal tesáky, a včas uskočil z jeho dosahu.

Muži stojící venku křičeli a tleskali a Krasavec Smith roz-jařen koulel očima, jak Bílý Tesák rval a mrzačil protivníka. Vlkodav neměl od začátku zápasu nejmenší naděje na vítězství. Byl příliš těžký a pomalý. Nakonec si ho jeho pán vyvlekl z kůlny, zatím co Krasavec odháněl Bílého Tesáka holí. Pak byly vypláceny sázky a Krasavci cinkaly v kapse peníze.

Bílý Tesák potom dychtivě vyhlížel, kdy se začnou muži shromažďovat kolem jeho kůlny. To znamenalo zápas, jenž byl teď jediným způsobem, kterým mohl vybijet svou životnost. Byl trýzněn, ponoukán k nenávisti a udržován v zajetí, aby mohl ukojit svou nenávist jen tehdy, když mu jeho pán vpustil občas do kůlny nějakého protivníka. Krasavec Smith správně odhadl jeho sílu, neboť vždycky bez výjimky zvítězil. Jednou na něj pustili po sobě tři psy. Jindy k němu

zavřeli dospělého vlka, právě chyceného v divočině. A posléze proti němu poštváli dva psy najednou. To byl jeho nejkrutější zápas, a třebaš je nakonec zabil oba, sám div nepodlehł ránám.

Na podzim, když začal padat první sníh a po řece plula houbovitá tříšť, Krasavec Smith podnikl s Bílým Tesákem výpravu parníkem po Yukonu do Dawsonu. Bílý Tesák si zatím získal slavnou pověst po celém kraji. Byl znám široko daleko jako „Bojovný vlk“ a dřevěná klec, v níž byl chován na palubě parníku, byla ustavičně obklopena zvědavými muži. Vztekal se, vrčel na ně nebo klidně ležel a prohlížel si je s chladnou nenávistí. Proč by je neměl nenávidět? Nikdy si nepoložil tuto otázku. Znal jen nenávist a dával se jí unášet. Život se pro něj stal peklem. Nebyl stvořen pro těsné vězení, jaké lidé připravují divokým šelmám. A přece s ním zacházeli jako s divokou šelmou. Muži naň civěli, bodali jej holemi skrze mřížoví klece, aby ho dráždili k vrčení a potom se mu vysmáli. Tito lidé tvořili jeho prostředí a hnětli jej v dravějšího tvora, než jakého z něho chtěla mít příroda. Přesto mu příroda dala přizpůsobivost. Kde by bylo jiné zvíře pošlo nebo se zhroutilo, on se přizpůsoboval a žil bez újmy na duchu. Možná, že ten arcidábel a mučitel Krasavec Smith byl schopen zlomit ducha Bílého Tesáka, ale zatím nic nenasvědčovalo, že se mu to podaří.

Měl-li Krasavec Smith v sobě ďábla, Bílý Tesák měl druhého, a ti dva se spolu rvali bez ustání. Dříve byl Bílý Tesák tak moudrý, že se schoulil a poddával se muži s holí v ruce, ale nyní ho ta moudrost opustila. Pouhé spatření Krasavce Smitha jej dohánělo k zuřivosti. A když se střetli a byl zahrán klackem, nepřestával vrčet, skučet a cenit tesáky. Vždycky musel mít poslední slovo. Ať byl sebestrašněji bit, vždycky nakonec vrčel, a když Krasavec Smith od něho odcházel, následovalo ho Tesákovo vzdorné vrčení, nebo se Tesák zuřivě vrhl na mřížoví klece a nenávistně naň štěkal.

Když parník připlul do Dawsonu, Bílý Tesák vyšel na břeh. Ale i tam jej zavřeli do klece obklopené zvědavci. Byl vystaven jako „Bojovný vlk“ a muži platili půl dolaru ve zlatě, aby se naň směli podívat. Nebylo mu dopřáno odpočinku. Když si lehl, aby spal, hned ho někdo rýpl špičatým klackem – aby diváci za své peníze něco užili. Aby poskytoval zajímavou podívanou, byl udržován v ustavičné zuřivosti. Ale ještě horší bylo prostředí, v němž žil. Byl považován za nejnebezpečnější divokou šelmu a lidé se na něj také tak dívali a tak s ním jednali. Každé slovo, každý obezřelý pohyb diváků mu vnucoval krvelačnou zuřivost. Toto v něm jen zvyšovalo jeho divokost, ta ustavičně rostla. To byl další doklad plastičnosti hmoty, z níž byl uhněten, neboť podléhal tlaku prostředí.

Vedle toho, že byl vystavován, byl rovněž profesionálním zápasníkem. V

nepravidelných přestávkách, kdykoli bylo možno uspořádat zápas, byl vytažen z klece a odveden do lesa několik mil od města. Zpravidla se to dělo v noci, aby nezakročila místní policie. Po několikahodinovém čekání, když se rozednilo, přišli diváci a pes, s nímž měl zápasit. Tak zápasil se psy všech velikostí a druhů. Byla to divošská země, i lidé tam byli divoši, a zápasilo se zpravidla až k smrti.

A protože Bílý Tesák opět a opět zápasil, je zřejmo, že umírali ostatní psi. Nikde nepoznal porážky. Jeho raný výcvik, kdy zápasil s Lip-lipem a celou smečkou štěňat, přišel mu teď vhod. Byla to jeho schopnost udržet se na nohou. Žádný pes ho nedovedl povalit. To byl oblíbený úskok psů vlčího původu – vrhnout se na něj buď přímo, nebo se strany a pokusit se ho porazit na bok. Vlčáci z Mackenzie, eskymáčtí a labradorští psi – ti všichni se o něj pokoušeli, ale ztroskotali. Nikdy se nedal povalit. Lidé si o tom povídali a chodili se dívat, až se to stane, ale Bílý Tesák je po každé zklamal.

Hlavní převahu nad protivníky mu skýtala jeho úžasná mrštnost. Ať měli sebevětší zkušenost ve rvačkách, nikdy se nesrazili se psem, který se pohyboval tak bleskurychle jako on. Mimo to vítězil rychlostí svého útoku. Průměrný pes byl zvyklý na předběžné vrčení, ježení a obcházení, a právě proto byl povalen a vyřízen dřív, než začal bojovat nebo se vzpamatoval z překvapení. To se stávalo tak často, že zpravidla Bílého Tesáka drželi, dokud se druhý pes nepřipravil k boji nebo dokonce sám nepodnikl útok.

Avšak největší výhodou Bílého Tesáka byla jeho veliká zkušenost. Věděl více o zápasení než kterýkoli pes, s nímž se střetl. Vybojoval tolik zápasů a znal tolik úskoků a způsobů, že se jeho bojová metoda už nedala ani zlepšit.

Postupem času bojoval méně a méně zápasů. Muži se vzdávali naděje, že by bylo možno proti němu postavit rovnocenného soupeře, a Krasavec Smith byl nucen stavět proti němu vlky. Ty chytali Indiáni do pastí a zápas Bílého Tesáka s vlkem vždy přivábil velký dav diváků. Jednou proti němu postavili dospělou rysici a tenkrát Bílý Tesák zápasil o holý život. Byla rychlejší než on, vyrovnala se mu divokostí, on bojoval jen tesáky, ona zápasila i ostrými drápy.

Ale když zdolal i rysici, přestaly Bílému Tesáku všechny zápasy. Nebylo už žádných zvířat, s nimiž by mohl zápasit – alespoň žádná nebyla považována za rovna jemu. A tak byl vystavován v kleci až do jara. Tehdy přišel do kraje jakýsi Tim Keenan, řemeslný hráč pokeru. A s ním přišel první čistokrevný buldog na Klondyke. Bylo nevyhnutelné, aby se Bílý Tesák utkal s tímto psem, a chystaný zápas byl celý týden hlavním předmětem rozhovorů ve všech částech města.

4. Ve spárech smrti

Krasavec Smith stáhl Tesákovi řetěz s krku a odskočil. Tentokrát Bílý Tesák

nepodnikl okamžitě útok, nýbrž klidně stál s napjatýma ušima, pozorný a zvědavý, a prohlížel si podivné zvíře, jež stálo proti němu. Ještě nikdy takového psa neviděl. Tim Keenan postrčil buldoga vpřed a zamumlal: „Vem si ho!“ Pes se kolébal doprostřed kruhu. Byl krátký, zavalitý a nevzhledný. Zastavil se a mhoural očima na Bílého Tesáka.

Z davu se ozvaly výkřiky: „Hr na něj, Čeroki! – Chňapni ho, Čeroki! Sežer ho!“ Avšak zdálo se, že Čeroki netouží po boji. Odvrátil hlavu, zamhoural očima na křičící muže a vrtěl dobrácky krátkým ocasem. Nebál se, ale byl prostě líný. Mimo to se mu nezdálo, že by měl bojovat se psem, kterého viděl před sebou. Nebyl zvyklý bojovat s takovými psy, a proto čekal, až mu přivedou pořádného psa.

Tim Keenan vstoupil do kruhu a shýbl se k Čerokimu. Hladil ho po obou plecích proti srsti a zároveň jej strkal lehce kupředu, pobízející ho tím k boji. Dráždil ho tím také, neboť Čeroki začal velmi tiše vrčet. Jeho vrčení a pohyby mužových rukou měly společný rytmus. Mručení rytmicky stoupalo a klesalo, jak ruce třely boky psa vpřed a vzad.

To nezůstalo bez účinku na Bílého Tesáka. Na krku a na plecích se mu začala ježít srst. Tim Keenan naposled postrčil buldoga vpřed a opět ustoupil. Čeroki se nezastavil ani potom, když došla setrvačnost pánova povzbuzení, a hnal se dál na prohnutých nohách. Tu ho Bílý Tesák napadl. Ozval se výkřik překvapeného obdivu. Bílý Tesák přiskočil a odskočil, spíš jako kočka než pes, a se stejnou kočičí mrštností zaryl do protivníka tesáky.

Buldog krvácel z ucha po hluboké ráně na tlustém krku. Nedbal však toho, ani nezavrčel, nýbrž obrátil se a šel za Bílým Tesákem. Statečné chování obou protivníků, rychlost jednoho a neústupnost druhého vzrušily rváčského ducha davu. Muži uzavírali nové sázky a zvyšovali staré. Bílý Tesák znovu a znovu přiskakoval, trhal a unikal nedotčen. A podivný nepřítel šel stále za ním, beze spěchu, ale nikoli váhavě, nýbrž promyšleně a rozhodně, jako by se to rozumělo samo sebou. V jeho methodě byl pevný cíl – provésti něco, k čemu byl odhodlán a od čeho jej nic nemohlo odvrátit.

celé jeho chování, každý pohyb měl pečeť toho rozhodnutí. A to mátló Bílého Tesáka. Nikdy neviděl takového psa. Kůži měl měkkou, snadno krvácela. Neměl srst hustou jako rohož, která často zarazila zuby Bílého Tesáka, když zápasil se psy vlastního plemene. Kdykoli zasáhl tohoto psa tesáky, zaryly se snadno do měkkého masa, ale pes jako by se vůbec nebránil. Dále ho znepokojovalo, že pes neječel bolestí, jak tomu Bílý Tesák byl zvyklý u jiných psů, s nimiž bojoval. Kromě temného vrčení a mručení snášel pes rány mlčky. A nikdy ani na okamžik nepřestal sledovat protivníka.

Čeroki nebyl pomalý. Dovedl se dosti rychle obracet, ale Bílý Tesák už tam nikdy nebyl. Čeroki byl také zmaten. Ještě nikdy nebojoval se psem, s nímž by se nemohl utkat zblízka. Touha po utkání zblízka byla vzájemná, ale zde byl pes, který udržoval vzdálenost, uskakoval po celém bojišti. A když do něho zaryl zuby, nadržel, nýbrž okamžitě pustil a hned uskočil.

Ale Bílý Tesák se nemohl dostat protivníkovi pod krk. Bul-dog byl příliš nízký a mimo to jej chránily masivní čelisti. Bílý Tesák uskakoval sem a tam nezraněn, zatím co se rány Čero-kiho množily. Krk a hlavu měl po obou stranách rozdrásanou. Silně krvácel, ale nejevil známky znepokojení. Ustavičně pronásledoval protivníka a jednou se zastavil, pohlédl na přihlížející muže a zavrtěl pahýlem ocasu, jako by tím vyjadřoval ochotu k dalšímu boji.

V tom okamžiku se Bílý Tesák na něj vrhl a zase uskočil, roztrhnuv mu krátké ucho. Čeroki bez nejmenší známky hněvu pokračoval v pronásledování protivníka. Pohyboval se ve vnitřní straně kruhu, který Bílý Tesák obíhal, snaže se zakousnout se Čerokimu do krku. Jednou ho buldog minul o vlas a ozvaly se už pochvalné výkřiky. Ale Bílý Tesák se prudce obrátil kolem své osy a uskočil na druhou stranu z dosahu nebezpečí.

Čas míjel. Bílý Tesák stále prováděl divoký tanec po kolbišti, přiskakoval, uhýbal a stále zasazoval protivníkovi rány. A buldog ustavičně tíhl s chmurnou jistotou za ním. Dřív nebo později dosáhne cíle a zasadí protivníkovi ránu, která zápas rozhodne. Zatím přijímal všechny rány, které mu druhý stačil zasadit. Uši měl rozervány na třásně, plece a krk na několika místech rozdrásány a krvácel i z ohrnutých pysků – všechno po těch bleskurychlých výpadech, které nedovedl předvídat, ani se jim uhýbat.

Bílý Tesák se ustavičně pokoušel povalit Čerokiho na záda, ale jejich rozdíl ve výšce byl příliš veliký. Čeroki byl příliš nízký, příliš blízko země. Jeden takový pokus se stal Bílému Tesáku osudným. Při jednom útoku se mu podařilo překvapit Čerokiho, když měl odvrácenou hlavu, obraceje se nemotorně po protivníku. Odkryl si plec a Bílý Tesák po ni skočil, ale byl značně vyšší a vyrazil tak prudce, že jej setrvačnost přenesla přes záda protivníka. Po prvé v jeho zápasnické historii diváci spatřili, jak Bílý Tesák ztratil půdu pod nohama. Jeho tělo udělalo ve vzduchu kotrmelec a byl by dopadl na záda, kdyby se nebyl obrátil jako kočka ještě ve vzduchu, snaže se dopadnout na nohy. Ale nepodařilo se mu to a padl na bok. Vzápětí vyskočil na nohy, ale v tom okamžiku se mu Čeroki zakousl do hrdla.

Nadržel ho dobře, protože se mu zakousl příliš nízko u dru-di, ale nepustil ho. Bílý Tesák vyskočil na nohy, divoce se zmítal dokola a snažil se buldoga setřást. To těžké, zakousnuté tělo jej dohánělo k zuřivosti. Ztěžovalo jeho volné

pohyby a omezovalo jeho svobodu. Bylo to cosi jako past a všechny jeho pudy se proti tomu bouřily. Byla to zuřivá vzpoura. Několik minut řádil jako vzteklý, ale potom jej opanovala vůle žít. Zmocnila se ho nová láska k životu. Všechna rozumovost jej opustila. Bylo to, jako by neměl vůbec mozek. Jeho rozum byl zastřen slepou touhou těla žít a hýbat se, hýbat se stůj co stůj, neboť pohyb byl výrazem života.

Vlekl se kolem dokola, zmítal sebou a kroutil se, aby setřásl s hrdla padesát liber, které ho tam tížily. Bulldog nedělal nic jiného, než se držel. Někdy, ale velmi zřídka, podařilo se mu postavit se na nohy a opřít se proti Tesákovu tahu. Ale vzápětí ztratil půdu pod nohama a válel se po zemi, jak divoce jím Bílý Tesák zmítal. Čeroki plně věřil svému pudu. Věděl, že činí správně, drží-li se krku, a pociťoval přitom jisté uspokojení. V takových okamžicích dokonce přivřel oči a nechal se vláčet sem a tam, nedbaje zranění, které přitom mohl utřít. Na tom nezáleželo. Hlavní bylo držet se, a tak svíral pevně zuby a nepouštěl se.

Bílý Tesák se zastavil teprve, když byl úplně vyčerpán. Nemohl nic dělat a nechápal to. Ještě nikdy se mu při zápase nic takového nepříhodilo. Psi, s nimiž zápasil, nikdy tak nebojovali. Po těch jen chňapl, trhl a uskočil.

Ležel částečně na boku a lapal dech. Čeroki ho držel stále pod krkem, opíral se o něj a snažil se ho úplně převalit na bok. Bílý Tesák se vzpíral a cítil, jak čelisti buldoga lehce povolují, aby se mu znovu zakously trochu výše do hrdla. Bulldog měl zásadu držet, co mohl, a když se naskytla příležitost, snažil se o víc. Tato příležitost se mu naskytla, když se Bílý Tesák zastavil. Když se Bílý Tesák zmítal, Čeroki se spokojil pouhým držením.

Silný krk Čerokiho byl jedinou částí těla, na kterou mohly zuby Bílého Tesáka dosáhnout. Zakousl se mu do krku na místě, kde krk přecházel v plece, ale nedovedl vytrvale hryzat a neměl k tomu ani přizpůsobené čelisti. A tak křečovitě rval a trhal tesáky kůži. A tu se změnilo jejich postavení. Buldo-govi se podařilo převalit Tesáka na záda. Skočil na něj, stále ho drže za krk. Bílý Tesák ohnul zadek jako kočka a začal zadními pazoury rvát nepřítelovo břicho. Čeroki by byl býval rozpárán, kdyby nebyl rychle uvolnil čelisti a neuskočil v pravém úhlu stranou od Bílého Tesáka.

Ale jeho sevření nebylo možno uniknout. Bylo jako sám osud, stejně neúprosné. Pomalu vnikalo ke krční tepně. Bílého Tesáka zachránila jen volná kůže na krku a hustá srst, kterou byla pokryta. Kůže utvořila v buldogově hubě velký žvanec, jehož srst vzdorovala zubům. Bulldog kus po kuse sbíral do tlamy volnou kůži se srstí a tím začal Bílého Tesáka rdousit. Jeho dech byl každým okamžikem namáhavější.

Zdalo se, že bude brzy po boji. Muži, kteří vsadili na Čerokiho, jásalí a nabízeli směšné sázky. Stoupenci Bílého Tesáka byli zkrúšeni a odmítali sázky deset a dvacet na jednu, ačkoli jeden muž byl tak zbrklý, že uzavřel sázku padesát na jednu. Tento muž byl Krasavec Smith. Vstoupil do kruhu, ukázal prstem na Bílého Tesáka a dal se do pohrdavého smíchu. To mělo žádoucí účinek. Bílý Tesák se rozzuřil vztekem. Napjal poslední síly a vyskočil na nohy. Když se rozběhl kolem zá-pasiště a vlekl do krku zakousnutého protivníka, jeho hněv přešel ve zmatek. Opět ho ovládla touha žít a rozum prchl před vůlí těla k životu. Vlekl se kolem dokola a zase zpátky, klopýtal, padal a vstával, občas se dokonce vzepjal na zadní nohy a vyzdvihl nepřítele od země, marně se snaže setřást zakousnutou smrt.

Konečně klesl na záda vyčerpán a buldog se okamžitě zakousl výše. Drtil v zubech čím dále více masa chráněného kůží a rdousil Bílého Tesáka ještě krutěji. Ozvaly se pochvalné výkřiky a potlesk vítězi, jakož i volání „Bravo, Čeroki!“ Buldog na to odpověděl radostným vrtěním krátkého ocasu, ale pochvalný křik jej nezmatl. Mezi jeho useknutým ocasem a mocnými čelistmi nebyl žádný citový poměr. První se snad vrtěl, ale druhé pevně svíraly hrdlo Bílého Tesáka.

V tom okamžiku cosi rozptýlilo pozornost diváků. Zazněl cinkot zvonků a bylo slyšet volání poháněčů psů. Všichni, vyjma Krasavce Smitha, se starostlivě rozhlédli, majíce strach z policie. Spatřili však, jak k městu, nikoliv od města, běží dva muži vedle saní a psů. Patrně se vraceli z nějaké výpravy za zlatem. Když spatřili shromážděný dav mužů, zastavili psy a přišli blíže, zvědaví poznat, co se tam děje. Muž vedoucí psy měl plnovous, ale druhý, štíhlý a mladší muž, byl hladce oholen a tváře měl zrůžovělé rozproudenou krví a štiplavým mrazem. Bílý Tesák už přestal zápasit. Jen chvílemi se ještě křečovitě, ale marně vzepřel. Čím dále tím méně dechu mohl nabírat pod nelítostným tlakem buldogových čelistí. Třebas měl ochrannou srst, byl by měl už dávno prokousnutou krční tepnu, kdyby se mu buldog nebyl hned na začátku zakousl příliš nízko, téměř do prsou. Čerokimu trvalo příliš dlouho, než posunul sevření výše, a tím si tlamu nacpal překážející kůží a srstí.

Zatím Krasavci Smithovi stoupala k mozku jeho nezměrná bestialita a překonala poslední zbytek zdravého rozumu, který v něm ještě byl. Když viděl, jak se Bílému Tesákovi začínají kalit oči, věděl bezpečně, že zápas je pro psa ztracen. A tu se nezdržel. Vrh“ se na Bílého Tesáka a začal ho zuřivě kopat. Z davu se ozvalo syčení a protestující výkřiky, ale víc se nestalo. Zatím co Krasavec Smith stále kopal Bílého Tesáka, nastalo v zástupu pohnutí. Razil si jím cestu vysoký mladý cizinec a odrážel bez okolků napravo a nalevo zevlující

muže. Když prorazil kruhem diváků, Krasavec Smith se právě chystal zasadit Bílému Tesáku další kopanec. Stál na jedné noze, vykloněn z rovnováhy. V tom okamžiku jej cizincova pěst zasáhla drtivou ranou přímo do obličeje. Krasavcova levá noha se oddělila od země a celé tělo jako by se bylo vymrštilo do vzduchu. Tam se obrátil a padl do sněhu na záda. Cizinec se obrátil k davu.

„Vy zbabělci!“ vykřikl. „Vy bestie!“

Sám byl pln vzteku, spravedlivého vzteku. Šedé oči, jimiž blýskal na zástup mužů, kovově se mu leskly. Krasavec Smith se zdvihl na nohy a šel k němu, zbaběle fňukaje. Cizinec tomu neporozuměl. Nevěděl, jaký zbabělec je Krasavec. Domníval se že chce dále bojovat, a vykřikl: „Ty bestie!“ a položil znovu Krasavce Smitha druhou ranou do obličeje. Krasavec Smith rozhodl, že na sněhu bude pro něj bezpečněji, a tak zůstal ležet, nenamáhal se vstát.

„Pojďte sem, Matte, a pomozte mi!“ zavolal cizinec na poháněče psů, který jej následoval do kruhu.

Oba muži se sklonili nad psy. Matt se chopil Bílého Tesáka, připraven jej odtáhnout, až Čeroki povolí stisk čelistí. Mladý muž se pokoušel buldoga k tomu přimět. Uchopil ho rukama za obě čelisti a snažil se je rozevřít. Ale byl to marný pokus. A zatím co se rval s buldogem, cloumal jím a kroutil mu hlavou, vykřikoval při každém výdechu: „Bestie!“

Dav začal nevrle mručet a někteří muži protestovali proti kažení hry, ale okamžitě zmlkli, jakmile mladý muž zdvihl na okamžik hlavu a upřeně se na ně zahleděl.

„Vy proklaté bestie!“ vybuchl konečně a vrátil se ke svému těžkému úkolu.

„Je to marné, pane Scotte, tak mu je nerozevřete,“ řekl konečně Matt.

Oba muži se narovnali a prohlíželi spojené psy.

„Nekrvácí mnoho,“ poznamenal Matt. „Ještě není docela hotov.“

„Ale může být každým okamžikem,“ odpověděl Scott. „Nu-ž.~. viděl jste to? Zakousl se trochu dál.“

Rozčilení mladšího muže a jeho obavy o Bílého Tesáka rostly. Znovu a znovu bil Čerokiho do hlavy, ale tím čelisti neuvolnil. Čeroki vrtěl pahýlem ocasu na znamení, že rozumí smyslu těch ran, ale že ví, že sám je v právu a že dělá jen svou povinnost, když neuvolňuje sevření čelistí.

„Nepomůže mi někdo?“ vykřikl Scott zoufale na dav.

Leč nikdo se nenabídl. Naopak, zástup jej začal sarkasticky povzbuzovat a nabízel mu směšné rady.

„Budete asi muset použít nějakého páčidla,“ radil Matt.

Mladší muž sáhl do kapsy kalhot, vytáhl revolver a pokoušel se vsunout jeho hlaveň buldogovi mezi čelisti. Potom začal páčit tak silně, až bylo zřetelně slyšet

skřípění ocele o zuby. Oba muži klečeli skloněni nad psy, když vtom Tim Keenan vstoupil do kruhu. Zastavil se vedle Scotta, dotkl se ho na rameni a řekl zlověstně: „Nelámejte mu zuby, cizinče!“

„Tedy mu zlámu vaz!“ odpověděl Scott, neustávaje vrtat a páčit hlavní revolveru.

„Řekl jsem, abyste mu nelámali zuby!“ opakoval řemeslný hráč pokeru výhruzně. Ale jeho hrozba selhala. Scott neustal ve svém úsilí, jen zdvihl hlavu a otázal se lhostejně: „Váš pes?“

Řemeslný hráč souhlasně zamručel.

„Tedy pojdte sem a uvolněte mu čelisti!“

„Nuže, cizinče,“ protáhl muž podrážděn, „nebudu vám povídat, že to je věc, kterou bych sám nedokázal. Nevím, jak na to.“

„Tedy jděte pryč,“ odpověděl mladý muž, „a neobtěžujte mě! Nemám kdy.“

Tim Keenan zůstal stát nad ním, ale Scott si ho více nevšímal. Podařilo se mu vrazit hlaveň revolveru s jedné strany mezi čelisti a snažil se ji vyrazit druhou stranou ven. Když se mu i to podařilo, opatrně a lehce začal páčit, uvolňuje pomalu čelisti, zatím co Matt z nich vytahoval rozkousaný krk Bílého Tesáka.

„Pojďte si pro svého psa!“ rozkázal Scott majiteli Čerokiho.

Řemeslný hráč pokeru se poslušně shýbl a pevně uchopil buldoga.

„Ted!“ vykřikl Scott varovně, zasadiv naposled páku.

Psi byli od sebe odtrženi, ač se buldog zuřivě vzpíral.

„Odvedte ho!“ rozkázal Scott a Tim Keenan vlekl Čerokiho zpátky do zástupu. Bílý Tesák učinil několik marných pokusů vstát. Jednou se postavil na nohy, ale byly příliš slabé, aby ho unesly, a tak klesl pomalu zpátky na sníh. Oči měl zpola zavřeny a na povrchu skelné. Čelisti měl rozevřeny a z nich mu malátně visel jazyk, oteklý a bezvládný. Vypadal podle všech známek jako uškrcený pes. Matt jej ohledal.

„Je skoro po něm,“ prohlásil, „ale ještě dýchá.“

Krasavec Smith vstal a šel se podívat na Bílého Tesáka.

„Matte, jakou cenu má dobrý tažný pes?“ otázal se Scott.

Poháněč psů, jenž ještě klečel skloněn nad Bílým Tesákem, okamžik počítal.

„Tři sta dolarů,“ odpověděl.

„A jakou cenu má pes, který je tak zřízen jako tenhle?“ otázal se Scott, strčiv nohou do Bílého Tesáka.

„Polovinu,“ soudil poháněč psů.

Scott se obrátil ke Krasavci Smithovi.

„Slyšel jste, pane Bestie? Koupím od vás toho psa a dám za něj sto padesát dolarů.“

Otevřel zápisník a odpočítal bankovky.

Krasavec Smith dal ruce za záda a zdráhal se přijmout nabízené peníze.

„Já ho neprodám,“ prohlásil.

„O ano, prodáte,“ ujišťoval ho mladý muž, „protože já kupuji. Zde jsou peníze a pes je můj.“

Krasavec Smith, drže ruce za zády, začal ustupovat.

Scott k němu přiskočil a rozpráhl se pěstí k ráně. Krasavec Smith se skrčil, očekáváje ránu.

„Mám svá práva,“ skučel.

„Pozbyl jste práva na toho psa,“ dostal odpověď. „Vezmete si ty peníze nebo vás mám znovu udeřit?“

„Dobrá,“ řekl Krasavec Smith spěšně pln strachu. „Ale přijímám ty peníze s protestem,“ dodal. „Ten pes je zlato. Nedám se oloupit. Každý člověk má svá práva.“

„Docela, správně,“ odvětil Scott, dáváje mu peníze. „Každý člověk má svá práva. Ale vy nejste člověk, nýbrž zvíře.“

„Počkejte, až se vrátím do Dawsonu!“ hrozil Krasavec Smith. „Udám vás!“

„Jestliže někomu řeknete slovo, až se vrátíte do Dawsonu, dám vás vyhnat z města. Rozumíte?“

Krasavec Smith odpověděl zamručením.

„Rozumíte?“ zahřměl mladý muž prudce.

„Ano,“ zamručel Krasavec Smith couvaje.

„Ano, kdo?“

„Ano, pane,“ zahřměl Krasavec Smith.

„Pozor! On kouše!“ vykřikl kdosi a všichni se rozesmáli.

Scott se k němu obrátil zády a šel pomoci poháněči psů, jenž ošetřoval Bílého Tesáka.

Někteří z mužů už odcházeli, jiní stáli v hloučících, pozorovali a hovořili. Tím Keenan přistoupil k jedné skupině.

„Kdo je ten chlapík?“ otázal se.

„Weedon Scott,“ odpověděl kdosi.

„A kdo je, u všech čertů, Weedon Scott?“ zvolal řemeslný hráč pokeru.

„Jeden z těch znamenitých kutacích odborníků. Přijel sem s velkými podnikateli. Chcete-li si ušetřit zbytečné nesnáze, vyhněte se mu, to je moje rada. Je s úřady jedna ruka. Důlní komisař je jeho zvláštním přítelem.“

„Já jsem si myslel, že to asi bude někdo významný,“ prohodil řemeslný hráč.

„Proto jsem se hned od začátku držel zpátky.“

5. Nezkrotný

„Je to beznadějně,“ řekl Weedon Scott.

Seděl na prahu chaty a díval se upřeně na poháněče psů, jenž mu odpověděl stejně beznadějným pokrčením ramen.

A společně se zadívali na Bílého Tesáka, jenž zuřivě vrčel a ježil se na konci napínaného řetězu, namáhaje se, aby se dostal na saňové psy. Když dostali od Matta několik lekcí klackem, naučili se saňoví psi nechávat Bílého Tesáka na pokoji, a teď leželi opodál a nevšímal si ho, jako by tam ani nebyl.

„Je to vlk a nedá se zkrotit,“ prohlásil Weedon Scott.

„Nuže, to já tak přesně nevím,“ namítal Matt, „ale i tak může mít v žilách hodně psí krve. Však jedním jsem si jist a tomu se nelze vyhnout.“

Psovod se odmlčel a ukázal důvěrně hlavou na Losí horu.

„Nuže, povězte, co víte,“ řekl Scott břitce, když byl hezkou chvílí čekal. „Sem s tím. Co je to?“

Poháněč psů ukázal ohnutým palcem na Bílého Tesáka: „Ať je to vlk nebo pes, to je jedno – ale byl už jednou zkrocen.“

„Říkám vám, že byl a už zvykl na postroj. Podívejte se na něj důkladně!

Nevidíte ten pruh na prsou?“

„Máte pravdu, Matte. Byl saňovým psem, než se dostal ke Krasavci Smithovi.“

„A není důvodu, proč by nemohl opět tahat saně.“

„Myslíte?“ otázal se Scott dychtivě. Ale vzápětí v něm pohasla naděje, když dodal, vrtě hlavou: „Máme ho už dvě neděle a je divočejší než dříve.“

„Dopřejte mu času!“ radil Matt. „Pust'te ho trochu na svobodu!“

Druhý muž naň nedůvěřivě pohlédl.

„Ano,“ pokračoval Matt, „já vím, že jste to zkoušel, ale neměl jste přitom klacek v ruce.“

„Tedy to zkuste vy!“

Poháněč psů si našel klacek a šel s ním k přivázanému zvířeti. Bílý Tesák pozoroval klacek, jako lev uvězněný v kleci pozoruje krotitelův bič.

„Vidíte, jak pozoruje ten klacek?“ prohodil Matt. „To je dobré znamení. On není hloupý. Neskočí na mne, dokud budu mít ten klacek po ruce. Není věru tak docela nepřičetný.“

Když muž přiblížil ruku k jeho krku, Bílý Tesák se zježil, zavrčel a přikrčil se. Ale zatím co pozoroval blížící se ruku, sledoval i klacek v druhé ruce, hrozivě nad ním napřažený. Matt mu rozepjal řetěz na krku a odstoupil.

Bílý Tesák nedovedl ani pochopit, že je volný. Uběhlo už mnoho měsíců od té doby, co přešel v majetek Krasavce Smitha, a za celou tu dobu nepoznal ani okamžik svobody, vyjma okamžik, kdy byl puštěn, aby bojoval se psy. Ale po zápasu byl vždycky zase uvězněn.

Nevěděl, jak si to vyložit. Snad na něm bozi chtěli zkoušet nějaké nové ďábelství. Procházel se pomalu a obezřele, připraven na útok. Nevěděl, co má dělat, tak to bylo nezvyklé. Uhnul opatrně od obou pozorujících bohů a kráčel pozorně k rohu chaty. Nic se nestalo. Byl zřejmě zmaten. Vrátil se opět, zastavil se na několik metrů od obou mužů a upřeně je pozoroval.

„Neuteče?“ tázal se jeho nový majitel.

Matt pokrčil rameny. „Musíme se toho odvážit. Nemůžete to jinak zjistit, než když to zkusíte.“

„Ubožák!“ mumlal Scott soucitně. „Potřebuje trochu lidské vlídnosti,“ dodal, obrátil se a odcházel do chaty.

Vyšel ven s kusem masa a hodil je Bílému Tesákovi. Pes od něho odskočil a z dálky si jej podezíravě prohlížel.

„Hej, Majore!“ vykřikl Matt výstražně, ale bylo už pozdě.

Pes Major skočil po mase. V okamžiku, kdy je uchvátil, Bílý Tesák ho napadl a povalil. Matt zakročil, ale Bílý Tesák byl rychlejší než on. Major vrávoravě vstal a krev stříkající mu z krku barvila rudě sních.

„Je to zlé, ale zasloužil si to,“ poznamenal Scott.

Avšak Matt už zatím rozhoupal nohu, aby kopl Bílého Te-sáka. Pes vyskočil, tesáky se zablýsky a Matt bolestně vykřikl. Bílý Tesák několik kroků couval, divoce vrčel a Matt se shýbl a prohlížel si nohu.

„Dostal mě,“ hlásil, ukazuje na roztržené kalhoty a spodky, jež se barvily krví.

„Říkal jsem vám, že je to beznadějně, Matte!“ řekl Scott malomyslně. „Už jsem to všechno promyslel, ačkoli jsem tu myšlenku potíral. Ale teď jsme k tomu dospěli. Nedá se nic jiného dělat.“

A po těch slovech vytáhl zdráhavě revolver, otevřel váleček a prohlížel jeho obsah.

„Podívejte se, pane Scotte,“ namítal Matt, „ten pes prošel peklem. Nemůžete očekávat, aby z něho vyšel jako bílý anděl. Dopřejte mu času!“

„Podívejte se na Majora!“ odpověděl Scott.

Psovod se zadíval na postiženého psa, jenž klesl na sních zbarvený krvavým kruhem a byl zřejmě v posledním tažení.

„Sám jste řekl, pane Scotte, že se mu dobře stalo. Pokusil se vzít Bílému Tesákovi maso a zaplatil je smrtí. To se dalo očekávat. Já bych nedal uhel z pekla za psa, který by nebojoval o svoje maso.“

„Ale podívejte se na sebe, Matte! Se psy je to v pořádku, ale vůči nám musí mít nějaké meze.“

„Dobře se mi stalo,“ odporoval Matt tvrdošijně. „Proč jsem ho kopal? Sám jste řekl, že dobře udělal. Neměl jsem ho tedy právo kopat.“

„Byl by to jen dobrý skutek, kdybych ho zabil,“ naléhal Scott. „Nedá se zkrotit.“ „Nuže, podívejte se, pane Scotte, dopřejte mu času, aby se obhájl. Ještě neměl příležitost. Prošel peklem a teď jsme ho po prvé pustili na svobodu. Poskytněte mu spravedlivou příležitost, a jestliže se neosvědčí, sám ho zabijí. Souhlasíte?“

„Bůh ví, že ho nechci zabít, ani si nepřeji jeho smrti,“ odvětil Scott, odkládaje revolver. „Necháme ho volně běhat a uvidíme, co s ním svede vlídnost. A teď ho zkusím.“

Kráčel k Bílému Tesáku a začal na něj vlídně, chlácholivě hovořit.

„Připravte si klacek,“ radil Matt.

Scott však zavrtěl hlavou a dále se pokoušel získat důvěru Bílého Tesáka.

Bílý Tesák byl nedůvěřivý. Cosi mu hrozilo. Zabil bohova psa, pokousal druhého boha a co mohl očekávat jiného než strašlivý trest? Přece se však nepodrobil. Zježil se a vycenil zuby, stál pozorně a připraven na všechno. Bůh neměl v ruce klacek, a tak mu dovolil přijít docela blízko. Potom bůh natáhl ruku a spouštěl mu ji na hlavu. Bílý Tesák se skrčil a napjal. Bylo to nebezpečí, nějaká zrada či něco podobného. Znal ruce bohů, jejich osvědčenou nadvládu a promyšlené umění zraňovat. A k tomu přistupoval jeho starý odpor vůči každému doteku. Zavrchel zlověstněji, skrčil se ještě níž, ale ruka se stále blížila. Nechtěl kousnout tu ruku a snášel její nebezpečí tak dlouho, až se v něm vzbouřil pud a ovládl jej nenasytnou touhou po životě.

Weedon Scott se domníval, že je dosti rychlý, aby unikl náhlému chňapnutí, ale neznal ještě úžasnou mrštnost Bílého Tesáka, jenž chňapl s jistotou a rychlostí svinutého hada.

Scott překvapeně vykřikl, chytil se za roztrženou ruku a pevně ji svíral. Matt strašně zaklel a přiskočil k němu. Bílý Tesák se skrčil a couval, ježil se, cenil tesáky a výhružně blýskal očima. Teď mohl očekávat výprask stejně strašlivý, jaký kdysi dostal od Krasavce Smitha.

„Hej, co děláte?“ vykřikl náhle Scott.

Matt vrazil do chaty a vyšel ven s puškou.

„Nic,“ řekl pomalu s předstíraným klidem a lhostejností, „jen chci splnit ten slib, který jsem učinil. Myslím, že ho budu muset zabít, jak jsem řekl.“

„Ne, nezabijete ho!“

„Ano, zabijí. Dívejte se!“

A jako Matt se přimlouval za Bílého Tesáka, když jej kousl, tak teď se zaň zase přimlouval Weedon Scott.

„Říkal jste, abychom mu dopřáli času. Nuže, dopřejte mu ho! Začali jsme teprve

a nemůžeme toho nechat hned na začátku. Dobře se mi tentokrát stalo. A – podívejte se na něj!“

Bílý Tesák, jenž se vzdálil asi deset metrů k rohu chaty, vrčel s krvelačnou dravostí, ale nikoliv na Scotta, nýbrž na psovoda.

„Ať jsem na věky zatracen!“ vybuchl poháněč psů užasle.

„Podívejte se na tu inteligenci!“ pokračoval Scott naléhavě. „Zná význam střelné zbraně stejně jako vy. Má inteligenci a my jí musíme poskytnout čas. Odložte tu pušku!“

„Dobrá, souhlasím,“ pravil Matt a opřel pušku o hromadu dříví.

„Ale podívejte se na něj teď!“ vykřikl vzápětí.

Bílý Tesák se uklidnil a přestal vrčel. „To stojí za zkoušku. Dávejte pozor!“

Matt sáhl pro pušku a v tom okamžiku Bílý Tesák zavrčel. Odstoupil od pušky a Bílý Tesák přestal cenit zuby.

„A teď jen pro švandu!“

Matt vzal pušku a jal se ji pomalu zdvíhat k rameni. Bílý Tesák začal ihned vrčel a jeho vrčení mohutnělo, jak šla puška výše k rameni. Ale okamžik předtím, než ji Matt na něj namířil, Bílý Tesák uskočil za roh chaty. Matt se díval hledím na prázdné místo na sněhu, kde před okamžikem stál Bílý Tesák.

Psovod slavnostně odložil pušku, obrátil se a pohlédl na svého zaměstnavatele.

„Souhlasím s vámi, pane Scotte! Ten pes je příliš inteligentní na-to, aby byl zabit.“

6. Pán lásky

Když Bílý Tesák zpozoroval, že se Weedon Scott k němu blíží, zježil se, začal vrčel a dával najevo, že se nepodrobí trestu. Uběhlo čtyřadvacet hodin od okamžiku, kdy rozsápal Scottovi ruku, a ten ji teď nosil obvázanou na pásce. Bílý Tesák už v minulosti poznal odložené tresty a obával se, že mu to hrozí i teď. Což tomu mohlo být jinak? Dopustil se sva-tokrádeže, zaryv zuby do posvátného masa boha, a k tomu do masa svrchovaného boha bílé kůže. Jistě ho od bohů očekává něco strašlivého.

Bílý bůh seděl opodál. Bílý Tesák v tom neviděl nic nebezpečného. Když bohové udíleli trest, vždycky stáli na nohou. Mimo to tento bůh neměl klacek, bič, ani střelnou zbraň. A nadto on sám byl volný. Žádný řetěz ho nepoutal. Mohl utéci do bezpečí, než by se bůh zdvihl na nohy. Zatím mohl čekat a pozorovat.

Bůh klidně seděl a nehýbal se. Vrčení Bílého Tesáka pomalu přecházelo v mručení, až konečně docela utichlo. A tu náhle bůh promluvil a Bílému Tesáku se při zvuku jeho hlasu zježila srst na krku a začal znovu vrčel. Avšak bůh neučinil žádný nepřátelský pohyb a klidně hovořil dál. Bílý Tesák chvíli mručel s

ním, takže rytmus jeho vrčení odpovídal rytmu mužova hlasu. Avšak bůh nepřestával hovořit. Mluvil k Bílému Tesákovi tak, jak ještě nikdo naň nemluvil. Mluvil mírně a chlácholivě, s něžností, která jako by Bílého Tesáka dojíkala. Bezděčně, a nedbaje výstrahy svého pudu, začínal Bílý Tesák pociťovat důvěru k tomuto bohu. Měl pocit bezpečnosti, který zavrhovala jeho zkušenost s lidmi. Bůh po dlouhé době vstal a vešel do chaty. Když zase vyšel ven, Bílý Tesák si jej pátravě prohlížel. Neměl však ani klacek, ani bič, ani žádnou zbraň. Ani neměl nezraněnou ruku za zády, aby v ní něco držel. Usedl zase na totéž místo, několik kroků od Bílého Tesáka. Ukázal mu kus masa. Bílý Tesák zastříhal ušima a podezíravě si je prohlížel. Díval se současně na maso i na boha a byl připraven na každý podezřelý pohyb, všechny svaly měl napjaty a připraveny uskočit při první známce nepřátelství.

Ale trest nepřicházel. Bůh mu pouze přistrčil k nosu kus masa. A maso nebylo nijak podezřelé. Leč Bílý Tesák byl stále nedůvěřivý, nedotkl se masa, třeba mu bylo nabízeno s povzbudivými pohyby ruky. Bohové byli nesmírně moudří a nedalo se říci, jaká mistrná zrada číhala za tím zdánlivě neškodným kusem masa. Bílý Tesák už poznal, že maso a tresty, zvláště u indiánských žen, byly osudně spojeny.

Nakonec bůh hodil maso na sních před Bílého Tesáka. Ten je pečlivě očichal, ale nepohlédl na ně, neboť nespouštěl oči s boha. Nic se nestalo. Vzal maso do tlamy a polkl je. Stále se nic nedělo. Bůh mu dokonce nabízel další kus masa. Znovu je odmítl vzít z ruky a opět mu bylo předloženo. A to se opakovalo několikrát. Nakonec bůh odmítl maso odhodit. Držel je v ruce a ustavičně je psovi nabízel.

Maso bylo dobré a Bílý Tesák měl hlad. Píd' za pídí, nesmírně obezřele se blížil k ruce. Konečně byl ochoten vzít si maso z ruky. Přitom na okamžik nespouštěl oči s boha, natahoval hlavu s ušima položenýma nazad a bezděčně ježil srst na krku. V krku mu temně mručelo na výstrahu, že s ním nelze žertovat. Snědl maso a zase se nic nepříhodilo. Kus po kuse snědl všechno maso a nic se mu nestalo. Trest byl stále odkládán.

Olízl si pysky a čekal. Bůh hovořil dále. V jeho hlase zněla laskavost – cosi, co Bílý Tesák ještě nikdy nepoznal. Slova v něm budila pocity, které ještě nikdy nezakusil. Uvědomoval si jisté zvláštní uspokojení, jako by nějaká jeho potřeba byla uspokojována, jako by byla vyplňována jakási prázdnota v jeho nitru. A potom se opět dostavila výstraha pudu a prožitá zkušenost. Bohové byli velmi lstiví a dovedli netušenými cestami dosáhnout cíle.

Aha, myslil si to! Teď to přišlo! Bohova ruka, umějící obratně zraňovat, natáhla se k němu a mířila mu na hlavu. Avšak bůh stále hovořil. Jeho hlas byl měkký a

chlácholivý, vnukal důvěru přes hrozící ruku. Ale ruka vnukala nedůvěru, třeba hlas ujišťoval. Bílý Tesák byl zmítán protikladnými city a popudy. Prožíval velkou vnitřní bolest, jak strašlivě se ovládal a přemáhal s neobvyklou nerozhodností protivné síly, které v něm zápasily.

Nakonec udělal kompromis. Vrčel a ježil se, kladl uši nazad, ale nechňapl, ani neuskočil. Ruka klesala. Níž a níže. Dotkla se konečků naježené srsti. Skrčil se pod ní. Ona jej však následovala, čím dál více jej tisknouc. Krep se a chvěje na celém těle, stále se ovládal. Byla to muka. Ta ruka, – jež se ho dotýkala, znásilňovala jeho pud. Nemohl za jediný den zapomenout všechno zlo a příkoří, jehož se mu dostalo z rukou lidí. Ale byla to vůle boha a snažil se podrobit se jí. Ruka se nadzdvihla a znovu klesla, hladíc jej a laskajíc. Opakovalo se to, ale kdykoli se ruka nadzdvihla, srst se pod ní naježila. A po každé, když klesla, Bílý Tesák schlípl uši a hrozivě zamručel. Bílý Tesák vrčel a mručel ustavičnou výstrahou, dáváje tím najevo, že je připraven pomstít každou bolest, která mu bude způsobena. Nedalo se říci, kdy se projeví pravý bohův úmysl. Každým okamžikem se ten měkký, důvěru budící hlas mohl zvrátit v řev plný hněvu a ta jemná, hladící ruka se mohla proměnit ve svěrák, který by ho přidržel a potrestal.

Ale bůh jenom hovořil a ruka se stále zdvíhala a klesala, přátelsky jej hladíc. Bílý Tesák prožíval dvojí pocity. Bylo to protivné jeho pudům. Omezovalo jej to a odporovalo jeho vůli být osobně svobodný. Ale přece to nepůsobilo tělesnou bolest. Naopak, bylo to tělesně dokonce příjemné. Hladivé pohyby pomalu a opatrně přešly ve tření kolem uší a tělesná rozkoš se trochu zvýšila. Ale bál se stále a byl ve střehu, očekával netušené zlo, střídavě trpěl a radoval se, podle toho, který cit v něm nabyl převahy.

„Hrome, ať jsem zatracen – –“

To Matt, vycházející z chaty s vyhrnutými rukávy, v rukou mísu s vodou z nádobí, ztrnul na prahu, když spatřil Weedona na Scotta, jak hladí Bílého Tesáka za ušima.

V okamžiku, kdy se mu zajíkl hlas, Bílý Tesák uskočil a začal naň zuřivě vrčet, - Matt se podíval káravě na svého zaměstnavatele.

„Prominete-li mou upřímnost, pane Scotte, řeknu vám, že jste sedmnáctinásobný hlupák a ještě něco k tomu.“

Weedon Scott se povzneseně usmál, vstal a kráčel k Bílému Tesáku. Mluvil naň chlácholivě, ale ne dlouho, potom k němu vztáhl ruku, položil ji Bílému Tesáku na hlavu a pokračoval v přerušném laskání. Bílý Tesák to snášel a podezíravě upíral oči nikoliv na muže, který jej hladil, nýbrž na muže stojícího ve dveřích.

„Možná, že v hornictví jste prvotřídní odborník,“ hovořil Matt prorocky, „ale

minul jste se s povoláním a ztratil největší příležitost svého života, když jste v mládí neutekl z domova k cirkusu.“

Bílý Tesák zavrčel při zvuku jeho hlasu, ale tentokrát ne-vyskočil zpod ruky, která jej hladila po hlavě a po krku dlouhými, konejšivými pohyby.

To byl začátek konce pro Bílého Tesáka – konce starého života a vládnoucí nenávisti. Začínal mu svítat nový a nadpo-myslně krásnější život. Bylo však k tomu třeba velkého přemýšlení a nekonečné trpělivosti Weedona Scotta. Pro Bílého Tesáka to znamenalo přímo revoluční změny celé přirozenosti. Musel ignorovat všechny popudy a nutkání pudu a rozumu, pohrdat zkušeností a přelhávat sám život.

Život, jak jej znal, nejen že neměl uznání pro mnohé, co nyní činil, ale i všechny jeho proudy šly proti těm, jimž se nyní vzdal. Zkrátka, všechno uváženo, musel dospět k mnohem širší orientaci, než k jaké dospěl tenkrát, když přišel dobrovolně z divočiny a uznal Šedého Bobra za svého pána. Tenkrát byl pouhé štěně choulostivé přirozenosti, bez určité osobnosti, ochotné podlehnout tlaku okolností, jež je utvářely. Ale nyní to bylo jiné. Tlak okolností vykonal na něm své dílo až příliš dobře. Vytvořil z něho bojovného vlka, dravého a nesmiřitelného, nikoho nemilujícího a nikým nemilovaného. Změnit to vše znamenalo tolik, jako zvrátit celou osobnost, a to v době, kdy už neměl plastičnosti mládí, kdy se každé vlákno jeho bytosti zauzlilo a ztuhlo, kdy osnova života jej utkala v diamantově tvrdé tkanivo, drsné a nepoddajné, kdy jeho duch ztvrdnu jako železo a všechny jeho pudy vykrystalisovaly v pevná pravidla, výstrahy, nechuti a touhy.

Ale i v této nové orientaci zase tlak okolností jej hnětl a utvářel, změkčoval vše, co ztverdlo, a předělával to v ušlechtlejší tvar. Tímto tlakem okolností byl Weedon Scott. On pronikl až na kořen přirozenosti Bílého Tesáka a vlídností vzkřísil k životu schopnosti, které v něm dřímaly a už skoro odumřely. Jednou takovou mocnou schopností byla láska toho, jenž dříve měl bohy sotva rád. Avšak tato láska se nedostavila za den. Začala zálibou a z ní se pomalu vyvinula. Bílý Tesák neutekl, ačkoli směl běhat volně, protože se mu nový bůh líbil. Bylo to u něho zajisté lepší než život, který trávil u Krasavce Smitha v kleci. A on musel nezbytně mít nějakého boha. Nadvláda boha byla potřebou jeho přirozenosti. Pečeť závislosti na člověku byla mu vtisknuta záhy onoho dávného dne, kdy se obrátil k divočině zády a připlížil se k nohám Šedého Bobra, aby přijal očekávané bití. A tato pečeť mu byla vtisknuta opět nesmazatelně při jeho druhém návratu z divočiny, když se skončila dlouhá nouze a ve vesnici Šedého Bobra byly opět ryby.

A tak, protože potřeboval boha a protože dával přednost Weedonu Scottovi

před Krasavcem Smithem, Bílý Tesák zůstal. Na důkaz, že uznává závazek věrnosti, vzal na sebe povinnost hlídat pánův majetek. Plížil se kolem jeho chaty, když tažní psi spali, a první noční návštěvník ho musel odhánět klackem, dokud mu Weedon Scott nepřišel na pomoc. Avšak Bílý Tesák se brzy naučil rozeznávat zloděje od poctivých lidí a odhadovat ráz chůze a chování. Muže, který se ubíral hlučným krokem přímo k chatě, nechával na pokoji – ale pozoroval jej bděle, dokud se neotevřely dveře a pán ho neuvítal. Avšak člověk, který šel zticha a obezřele se rozhlížel – to byl člověk, kterého Bílý Tesák rázem odsoudil a jenž musel hned a rychle nedůstojně odejít.

Weedon Scott si vytkl za cíl vykoupit Bílého Tesáka, či spíše vykoupit lidstvo z bezpráví, kterého se dopustilo na Bílém Tesákovi. Byla to věc zásady a svědomí. Cítil, že zlo spáchané na Bílém Tesáku byl dluh učiněný člověkem a musí být splacen. A tak byl k bojovnému vlku obzvlášť laskav. Každý den jej hladil a laskal a dělal to vytrvale.

Bílý Tesák, ač se zprvu choval nedůvěřivě a nepřátelsky, pomalu si mazlení zvykl. Ale jedno nemohl překonat – vrčení. Začal vrčet v okamžiku, kdy se s ním pán začal mazlit, a vrčel tak dlouho, až pán přestal. Ale jeho vrčení mělo nový zvuk. Cizinec by ho nebyl postřehl a byl by považoval Bílého Tesáka za zjev divošské dravosti, nezkrotnosti a krvelačnosti. Avšak hrdlo a hlasivky Bílého Tesáka ztvrdly od zuřivých tónů, které vyrážel od dětství, stráveného v doupěti, a nemohl z nich teď vyloudit měkčí zvuky, jež by vyjadřovaly něhu, kterou cítil. Weedon Scott měl tak jemný sluch a porozumění, že postřehl ten nový zvuk zaobalený v zuřivost – tón, který byl nejjemnějším nádechem spokojeného mručení a který nikdo jiný neslyšel.

Jak dny míjely, zrychlovala se proměna záliby v lásku. Sám Bílý Tesák si toho byl vědom, ačkoli vědomě nevěděl, co je láska. Jevila se mu jako prázdnota v celé osobnosti – hladová, bolestně dychtivá prázdnota, jež volala po vyplnění. V bolesti a neklidu mu ulevovala jen blahodárná přítomnost nového boha. V takových okamžicích byla proň láska radostí, divokým a rozechvívajícím uspokojením. Ale když se bůh vzdálil, bolest a neklid se vrátily, znovu v něm vznikla prázdnota a tísnila jej svou neuspokojeností a dravým hladem, který v něm hlodal a hlodal.

Bílý Tesák pomalu nalézal sama sebe. Třebas byl dospělý a látka, z níž byl uhněten, byla nepoddajná, jeho přirozenost se začínala rozpínat. Zápasily v něm podivné city a nezvyklé impulsy. Staré zásady jeho chování se měnily. Dříve měl rád pohodlí a úlevu od bolesti, nenáviděl nepohodlí a bolest a podle toho jednal. Ale teď se všechno změnilo. Vlivem toho nového citu, který v něm hlodal, vyhledával často nepohodlí a bolest kvůli svému bohovi. Tak časně ráno,

místo aby se toulal a lovil po okolí nebo pohodlně ležel někde v chráněném koutě, vyčkával celé hodiny na bezútěšném prahu chaty, aby spatřil bohovu tvář. Večer, když se bůh vrátil domů, Bílý Tesák opouštěl teplý pelech, který si vyhrabal ve sněhu, aby dostal přátelské pohlazení nebo milé slovo na uvítanou. Masa, i samého masa se zřekl, jen aby mohl být u svého boha, získat jeho pohlazení nebo jej provázet do městečka.

Zálibu nahradila láska. Láska bohova byla talisman, vhozený do jeho hlubin, kam záliba nikdy nepronikla. A v odpověď na to se vynořila z hlubin nová věc – jeho láska. Vracel, co mu bylo dáváno. To byl vsutku pravý bůh, bůh lásky, teplý a zářivý bůh, v jehož světle se přirozenost Bílého Tesáka rozvíjela jako květina na slunci.

Avšak Bílý Tesák nebyl'okázalý. Byl příliš stár, příliš tvrdě utvářen, aby se dovedl vyjadřovat novými způsoby. Byl příliš zaujat sám sebou, příliš ztrnulý ve svém osamění. Příliš dlouho pěstoval zdrženlivost, samotářství a mrzoutství. Nikdy v životě neštěkal a nemohl se teď naučit štěkat na uvítanou, když jeho bůh přicházel. Nikdy nebyl výstřední ani pošetilý ve vyjadřování své lásky. Nikdy neběžel svému bohu v ústrety, ale vždycky čekal, vždycky tam byl. Jeho láska měla ráz zbožňování, němého, nemluvného, mlčenlivého vzývání. Svou lásku vyjadřoval pouze upřeným pohledem očí, sleduje jimi pozorně a vytrvale každý pohyb svého boha. A když se bůh na něj díval a hovořil k němu, jevil Tesák rozpaky, způsobené dychtivou snahou lásky vyjádřit se a tělesnou neschopností vyjádřit lásku.

Učil se v mnohém přizpůsobovat novému způsobu života. Uvědomil si, že musí nechávat psy svého pána na pokoji. Ale přesto se projevila jeho velitelská povaha a musel je nejdřív důkladně vyplatit, než uznali jeho svrchovanost a vůdcovství. Když se mu to jednou podařilo, měl s nimi potom málo nesnází. Ustupovali mu z cesty, když se mezi nimi procházel, a když prosadil svou vůli, poslechli ho.

Stejně se naučil snášet Matta jakožto majetek svého pána. Jeho pán jej zřídka kdy krmil. To byla povinnost Mattova, ale přesto Bílý Tesák uhodl, že jedl maso svého pána a že to jeho pán jej dává krmít. Matt se ho také pokusil zapřáhnout do postroje a přimět jej, aby táhl saně s ostatními psy. Avšak nedokázal to. Bílý Tesák se podrobil, teprve když mu sám Weedon Scott natáhl postroje a provedl ho v nich. Potom teprve uznal pánovu vůli, aby ho Matt řídil a poháněl, jako řídil a poháněl ostatní pánovy psy.

Na rozdíl od saní používaných na Mackenzie byly klon-dycké saně opatřeny lyžinami. A také způsob zapřahání psů byl jiný. Nebyli zapřaženi v podobě vějíře. Táhl v řadě jeden za druhým ve dvojitých postraňcích. A zde na

Klondyku vůdčí pes byl skutečným vůdcem. Byl jím vždy nejchytřejší a nejsilnější pes a spřežení jej poslouchalo a bálo se ho. Bílý Tesák musel rychle získat toto vůdčí místo v čele spřežení. Nespokojil se s podružným, jak Matt poznal po četných nesnázích a nepříjemnostech. Bílý Tesák si sám vybral své místo a Matt podporoval jeho volbu silnými slovy, když ho na něm vyzkoušel. Ačkoli Bílý Tesák pracoval celý den v saních, nepřestával v noci hlídat majetek svého pána. A tak ustavičně konal svou povinnost, stále bdělý a věrný, nejcennější ze všech psů.

„Smím-li vyplivnout, co mám na jazyku,“ řekl Matt jednoho dne, „dovolil bych si říci, že jste udělal opravdu moudrý kousek, když jste toho psa koupil. Ošidil jste Krasavce Smitha a ještě mu pohrozil pěstí.“

V šedých očích Weedona Scotta zablýskal hněv a zavrčel hněvivě: „Ta bestie!“ Na sklonku jara přišlo na Bílého Tesáka veliké trápení. Jeho milovaný pán náhle bez předchozí výstrahy zmizel. Nějaká výstraha vpravdě předcházela, ale Bílý Tesák se nevyznal v takových věcech a nechápal balení zavazadel. Teprve potom si uvědomil, že to balení předcházelo pánovo zmizení, ale tehdy neměl nejmenšího podezření. Toho večera marně čekal na návrat pána. O půlnoci jej mrazivý vítr zahnal do úkrytu za chatou. Tam dřímával a napínal uši po známém zvuku. Avšak ve dvě hodiny ráno jej úzkost vyhnala na studený práh, tam se schoulil a čekal.

Avšak pán nepřišel. Ráno se otevřely dveře a vyšel z nich Matt. Bílý Tesák se naň zpytavě zahleděl. Nebylo však společné řeči, aby se mohl zeptat, co chtěl vědět. Dny přicházely a mýjely, ale jeho pán se neukazoval. Bílý Tesák nepoznal v životě nemoci, ale tentokrát onemocněl. Roznemohl se tak těžce, že Matt byl konečně nucen vzít jej do chaty. A když psal svému zaměstnavateli, připojil Matt zmínku o Bílém Tesákovi.

Weedon Scott, čta ten dopis v zlatokopecké osadě za polárním kruhem, přišel na tyto řádky:

„Ten zatracený vlk nechce nic dělat. Nechce jíst. Není v něm trochu života. Všichni psi mu už vyprášili kožich. Chce vědět, co se s vámi stalo, a já nevím, jak bych mu to řekl. Snad z toho pojde.“

A bylo tomu tak, jak Matt psal. Bílý Tesák přestal žrát, zmalomyslněl a dal se vyplatit každým psem ze spřežení. V chatě ležel na podlaze u kamen bez zájmu o jídlo, o Matta i o život. Matt naň mohl vlídně hovořit nebo jej proklínat, všecko mu bylo jedno, obrátil na muže pouze kalné oči a pak si zase položil tlamu na přední pracky.

Jednoho večera, když si Matt četl pro sebe nahlas, vyrušilo jej tiché zakňučení Bílého Tesáka. Vstal od stolu, obrátil hlavu ke dveřím a pozorně naslouchal. Za

chvíli uslyšel kroky. Dveře se otevřely a dovnitř vstoupil Weedon Scott. Oba muži si potřásli rukama. Potom se Scott rozhlédl po světnici.

„Kde je ten vlk?“ otázal se.

A tu jej spatřil, jak stál u kamen na místě, kde léhal. Ne-rozběhl se li pánovi podle zvyku jiných psů. Stál, pozoroval a čekal.

„Hrome!“ zvolal Matt. „Podívejte se na něj, jak vrtí ocasem!“

Weedon Scott šel pomalu k němu a zároveň jej volal. Bílý Tesák přišel k němu nikoliv skokem, ale rychle. Byl rozpačitý vzrušením, ale když přicházel blíže, jeho oči dostávaly podivný výraz. Hořelo mu v nich cosi jako nesdělitelný, nesmírný přívál citů.

„Nikdy se na mne tak nedíval od té doby, co jste byl pryč.“ poznamenal Matt. Weedon Scott jej však neslyšel. Seděl na patách, tváří v tvář Bílému Tesáku a laskal jej, drbaje ho za ušima, hladě ho dlouhými tahy po krku a plecích a bubnuje mu jemně konečky prstů po zádech. A Bílý Tesák chápavě mručel, vyjadřuje víc než jindy svou spokojenost.

Ale to nebylo vše. Jeho radosti a veliké lásce, jež se ustavičně snažila o nějaké vyjádření, podařilo se najít nový způsob výrazu. Náhle natáhl hlavu a vložil ji mazlivými pohyby mezi pánovu paži a tělo. A tam, spokojen a schován, přestal vrčet a jen se tiskl a lísal.

Oba muži na sebe pohlédli. Scottovi zářily oči.

„Hrome!“ mumlal Matt ohromen.

Po chvíli, když se vzpamatoval, řekl: „Já jsem vždycky tvrdil, že ten pes je vlk. Podívejte se na něj!“

Po návratu milovaného pána se Bílý Tesák rychle zotavoval. Dvě noci a jeden den strávil v chatě. Potom vyšel ven. Saňoví psi zapomněli na jeho statečnost. Pamatovali jen jeho slabost a nemoc, a jakmile ho spatřili vyjít z chaty, vrhli se na něj.

„Jen je vyplat', starý vlku! Pořádně je vyplat'!“ mumlal Matt radostně, stoje na prahu dveří.

Bílý Tesák nepotřeboval povzbuzení. Postačil mu návrat milovaného pána. Opět jím proudil život, nádherný a nezkrotný. Rval se z čiré radosti. Vyjadřoval tím mnohé, co cítil a co by jinak bylo zůstalo nevyjádřeno. Mohlo to skončit jen jediným způsobem. Smečka se rozutekla, hanebně poražena, a teprve když se setmělo, začínali se psi jeden po druhém schlíple a pokorně vracet, dávající tím najevo poslušnost Bílému Tesáku.

Když se naučil lísat, dopřával si toho Bílý Tesák často. To byl pro něj vrchol, dále už nemohl jít. Věc, na kterou byl vždycky nesmírně žárliv, byla jeho vlastní hlava. Nikdy si na ni nedal rád sahat. Byla v něm divočina, strach před bolestí a

uskokem, a to jej nutilo vyhýbat se plaše všem dotykům. Pud mu velel, že hlava musí vždycky zůstat volná. A teď, lísa se k svému milovanému pánovi, vzdával se dobrovolně v beznadějnou nemohoucnost. Byl to výraz dokonalé důvěry, naprostého vzdání, jako by říkal: „Odevzdávám se ti do rukou. Staniž se se mnou vůle tvá!“

Jednoho večera krátce po návratu seděl Scott s Mattem při kartách. „Padesát dva a padesát čtyři a dvě esa jsou –“ počítal Matt, když se venku ozval pronikavý výkřik a zlobné vrčení. Oba muži na sebe pohlédli a vstali od stolu.

„Ten vlk někoho chytil,“ řekl Matt.

Divoký výkřik plný strachu a úzkosti je popohnal.

„Přineste světlo!“ křičel Scott a běžel ven.

Matt jej následoval s lampou. V jejím světle spatřili nějakého muže, ležícího na zádech ve sněhu. Ruce měl přitisknuty na tvář a ke krku a tak se snažil uchránit před zuby Bílého Tesáka. A měl toho věru potřebí. Bílý Tesák byl rozzuřen a útočil na nejchoulostivější místo. Muž měl rukávy modré flanelové košile zlovlně rozdrány od krku až k zápěstí a z hrůzně rozdrásaných rukou se mu řinula krev.

To vše oba muži spatřili na první pohled. Vzápětí chytil Weedon Scott Bílého Tesáka za krk a odtáhl ho. Bílý Tesák se vzpíral a vrčel, ale nepokoušel se kousnout a po pánově ostrém slově se rychle uklidnil.

Matt pomohl muži vstát. Když se zdvihl a spustil ruce, ukázala se ohyždná tvář Krasavce Smitha. Psod jej ihned pustil, jako kdyby byl zdvihl žhavý uhel.

Krasavec Smith mžoural očima ve svitu lampy a rozhlížel se kolem sebe.

Zahlédl Bílého Tesáka a zmocnil se ho děs.

Matt si všiml dvou předmětů ležících na sněhu. Sklonil k nim lampu a ukazoval na ně svému zaměstnavateli špičkou boty: byl to řetěz na psa a silný klacek.

Weedon Scott se podíval a přikývl. Nikdo nepromluvil ani slova. Psod položil Krasavci Smithovi ruku na rameno a obrátil ho čelem vzad. Nebylo třeba slov.

Krasavec Smith vykročil.

Zatím laskavý pán hladil Bílého Tesáka a mluvil k němu: „Chtěl tě ukrást, co? A ty sis to nedal líbit! Nu, nu, ten chlapík se spletl, vid’?“

„Ten si asi myslil, že ho drží dvacet čertů,“ chechtal se Matt.

Bílý Tesák, stále rozčilen a zježen, vrčel a vrčel, až mu srst začala pomalu lehat a vrčení přecházelo pomalu a neurčitě v broukavý, spokojený tón.

V. KAPITOLA

1. Dlouhá cesta

Bylo to ve vzduchu. Bílý Tesák vyciřoval blížící se pohromu dávno předtím, než bylo vidět nějaké její hmatatelné známky. Neurčitým způsobem vyciřoval, že mu

hrozí nějaká změna. Nevěděl jak a proč, ale předtuchu blížící se pohromy v něm probudili sami bohové. Jemnějšími způsoby, než si byli vědomi, prozrazovali svoje úmysly psovi, jenž hlídal jejich práh, a třebaš nikdy nevkročil do chaty, věděl, co se děje v jejich hlavách.

„Poslouchejte!“ zvolal jednou psodod při večeři.

Weedon Scott naslouchal. Dveřmi bylo slyšet tiché, úzkostlivé kňučení jako tlumený vzlykot. A potom se ozvalo krátké funění, jak se Bílý Tesák přesvědčoval, zdali je jeho bůh ještě uvnitř, či zda tajemným způsobem nezmizel.

„Já jsem přesvědčen, že ten vlk chce s vámi,“ řekl psodod.

Weedon Scott pohlédl přes stůl na svého druha očima, které téměř prosily, ačkoli to jeho slova zapírala.

„Co si u čerta počnu s vlkem v Kalifornii?“ otázal se.

„To já také říkám,“ odvětil Matt. „Co byste, u čerta, dělal s vlkem v Kalifornii?“ Leč to Weedona Scotta neuspokojilo. Zdálo se mu, že Matt k němu není dosti sdílný.

„Civilisovaní psi by se před ním nesměli ani ukázat,“ pokračoval Scott. „Zabil by je na potkání. Kdyby mě nepřivedl na mizinu placením náhrad, úřady by mi ho vzaly a daly jej odstranit elektřinou,“

„Já vím, je to rozený vrah,“ přitakal Matt.

Weedon Scott na něj pohlédl podezíravě.

„Nedělalo by to nikdy dobrotu,“ řekl rozhodně.

„Nikdy by to nedělalo dobrotu,“ souhlasil Matt. „Vždyť byste musel někoho zvlášť najmout, aby na něj dával pozor.“

Scottovo podezření bylo zmírněno. Vesele přikývl. V tichu, jež následovalo, bylo slyšet za dveřmi tiché, zpola štkavé kňučení a potom dlouhé, zkoumavé zafunění.

„Nedá se upřít, že vás má rád,“ prohodil Matt.

Scott se naň podíval náhle rozhněván: „Proklatě, člověče! Já vím, ale co si mám o tom myslet i dělat?“

„Já s vámi souhlasím, jenže...“

„Jenže co?“ vybuchl Scott.

„Jenže...“ začal psodod opatrně, ale pak se rozhodl jinak a bylo znát, že se sám začíná zlobit: „Nuže, nemusíte se proto tak rozčilovat. Soudě podle vašeho jednání, mohl bych si myslet, že sám nevíte, co máte dělat.“

Weedon Scott chvíli rozvažoval a potom řekl mírněji: „Máte pravdu, Matte! Nevím sám, co si mám o tom myslet, a to je ta celá nesnáz.“

„Vždyť by bylo směšné, abych toho psa bral s sebou,“ přerušil po chvíli sám

mlčení.

„Já s vámi souhlasím,“ odpověděl Matt, ale jeho zaměstnavatel s ním opět nebyl spokojen. „Já jen nechápu, u všech rohatých, jak to ví, že odcházíte,“ pokračoval psovod nevinně. „To já také nechápu,“ odpověděl Scott a zavrtěl smutně hlavou.

Potom přišel den, kdy Bílý Tesák otevřenými dveřmi chaty spatřil na podlaze osudný kufr, do něhož jeho milovaný pán něco skládal. Mimo to lidé přicházeli a odcházeli a dříve tiché ovzduší chaty bylo naplněno podivným zmatkem a neklidem. Ted' spatřil nepopiratelný důkaz. Bílý Tesák to už dlouho vy-ciťoval. Ted' o tom rozumově uvažoval. Jeho bůh se chystal k novému útěku. A protože ho nevzal po prvé s sebou, mohl i ted' čekat, že ho tu nechá.

Té noci začal dlouze výt jako vlk. Jako vyl kdysi za dob mladosti, když utekl z divočiny zpátky do vesnice a našel ji opuštěnou a místo stanu Šedého Bobra jen hromádku smetí, tak i ted' zdvihl čenich k chladným hvězdám, aby jim sdělil své hoře.

V chatě oba muži právě ulehli na lože.

„Zase přestal žrát,“ poznamenal Matt se svého lůžka.

Weedon Scott zamručel a bylo slyšet, jak odhrnuje přikrývky.

„Podle toho, jak se choval, když jste posledně odešel, nic bych se nedivil, kdyby tentokrát pošel.“

Přikrývky na druhém lůžku se hněvivě pohnuly.

„I mlčte!“ vykřikl Scott do tmy.

Druhého dne byly úzkost a nepokoj Bílého Tesáka ještě patrnější. Držel se svému pánu v patách, kdykoli vyšel z chaty, a hlídal na prahu, když byl uvnitř. Otevřenými dveřmi viděl zavazadlo připravené na podlaze. Ke kufru přibýly dva plátěné vaky a krabice. Matt zatím sbaloval pánovy přikrývky a kožešinový oblek do malé plachty. Bílý Tesák kňučel, když ty přípravy pozoroval.

Potom přišli dva Indiáni. Bílý Tesák je upřeně pozoroval, jak si hodili na ramena těžký kufr a kráčeli s kopce za Mattem, jenž nesl sbalené přikrývky a krabici. Avšak Bílý Tesák je nenásledoval. Jeho pán byl ještě v chatě. Za chvíli se Matt vrátil. Pán přišel ke dveřím a zavolal Bílého Tesáka dovnitř.

„Ubožáčku!“ řekl jemně, drbaje Bílého Tesáka za ušima a hladě jej po hřbetě.

„Odcházím na dalekou cestu, starochu, kam nemůžeš se mnou. A teď mi zavrč naposledy mi zavrč na rozloučenou!“

Avšak Bílý Tesák odepřel zavrččet. Místo toho pohlédl na pána zamyšleným, toužebným pohledem, přitulil se k němu a schoval si hlavu mezi pánovu paži a tělo, aby ji nebylo vidět.

„Už houká!“ křičel Matt. Od Yukonu zazněla drsná lodní píšťala říčního parníku.

„Musíte to zkrátit. Nezapomeňte zamknout dveře! Já vyjdu zadními. Pojdte!“

Oboje dveře zapadly současně a Weedon Scott čekal na Matta, až přijde k průčelí. Za dveřmi se ozvalo tiché kňučení a vzlykání. Potom bylo slyšet dychtivé funění.

„Musíte na něj dávat dobrý pozor, Matte,“ pravil Scott, když scházeli dolů s kopce. „Pište mi, jak se mu vede!“

„Zajisté,“ odpověděl pso-vod. – „Ale poslouchejte, ano?“

Oba muži se zastavili. Bílý Tesák vyl, jako vyjí psi, když jim zemře pán.

Vyjadřoval svoje hluboké hoře. Jeho hlas stoupal v srdceryvných kaskádách, zmíral v bědném chvění a znovu lkal a žaloval“

Aurora byl první parník, který toho roku odjížděl z vnitrozemí, a jeho paluby byly plny zbohatlých dobrodruhů a zkrachovaných zlatokopů, ti všichni šíleně dychtili dostat se ze země, jako kdysi šíleně toužili dostat se do ní. U lodního můstku potřásl Scott rukou Mattovi, jenž se chystal odejít na břeh. Ale Mattovi náhle ztrnulá ruka, když utkvěl na čemsi očima. Scott se obrátil, aby se podíval. Na

palubě seděl Bílý Tesák a zamyšleně je pozoroval.

Psovod tlumeně zaklel užaslým hlasem. Scott nebyl schopen slova.

„Zamkl jste přední dveře?“ otázal se Matt.

Scott přikývl a otázal se: „A což zadní?“

„Můžete se vsadit, že jsem je zavřel,“ odpověděl Matt přesvědčivě.

Bílý Tesák lichotivě schlípl uši, ale zůstal stát, kde byl, nepokoušel se přijít blíže.

„Budu ho muset vzít s sebou na břeh.“

Matt učinil několik kroků k Bílému Tesáku, ale ten mu uklouzl. Psovod se za ním rozběhl, ale Bílý Tesák mu unikl mezi nohy stojící skupiny mužů. Ukazoval se, obracel a kličkoval, pobíhal po palubě a unikal všem pokusům o polapení.

Když však jeho milovaný pán promluvil, Bílý Tesák k němu poslušně přiběhl.

„Nepřijde k člověku, který ho krmil tolik měsíců!“ mumlal psovod vyčítavě. „A vy – vy jste ho nekrmil od prvních dnů, co jste se seznámili. Nechápu, jak došel k tomu, že jste jeho pán.“

Scott hladil Bílého Tesáka, ale náhle se shýbl a ukázal na čerstvé řezné rány na jeho nose a velkou ránu mezi očima.

Matt se rovněž shýbl a přešel bílému Tesákovi po břicho.

„Zapomněli jsme úplně na okno. Celý se pořezal, i na břicho. Hrome, vyrazil sklo i s příčkami!“

Avšak Weedon Scott ho neposlouchal. Rychle uvažoval. Aurora houkala naposledy, oznamovala odjezd. Po lodním můstku se hrnuli na břeh muži. Matt si odvázal s krku barevný šátek a chystal se jej uvázat Bílému Tesákovi. Scott chytil psovoda za ruku.

„Na shledanou, Matte, starý kamaráde! O tom vlkovi – už mi nemusíte psát.

Víte, já jsem...!“

„Cože?“ zvolal psovod. „Nechcete snad říci...?“

„Právě to, co si myslíte. Zde máte šátek. Napíšu vám o něm.“

Matt se zastavil uprostřed lodního můstku.

„Nevydrží to podnebí!“ volal zpátky. „Leda byste ho dal v tom teple ostříhat!“

Lodní můstek byl vtažen na loď a Aurora odrazila od břehu. Weedon Scott mával naposled na rozloučenou. Potom se obrátil a sklonil se k Bílému Tesáku, stojícímu vedle něho.

„Teď vrč, u d'asa, vrč!“ řekl a hladil lísající se hlavu a uši kladoucí se nazad.

2. Jižní země

Bílý Tesák vystoupil z parníku v San Francisku. Byl ohromen. V hloubi své bytosti, aniž si to uvědomoval, spojoval s bohy sílu. A nikdy se mu bílí muži nezdáli tak zázrační jako nyní, když běžel po kluzkém dláždění San Franciska.

Chaty sroubené z klád, které dosud znal, vystřídaly nebetyčné budovy. Ulice byly přeplněny nebezpečím – vozy, kárami, automobily, velcí, namáhající se koně vlekli ohromné náklady a obludné autobusy a elektrické vozy houkaly a zvonily ulicemi, ječely ustavičnou hrozbu, jako to dělávají rysové v severských hvozdech.

To všechno bylo projevem síly. V tom všem a za tím vším byl člověk, vládnoucí, kontrolující a vyjadřující sama sebe ovládnutím hmoty. Bylo to ohromné, úžasné. Bílý Tesák byl naplněn posvátnou hrůzou. Zmocnil se ho strach. Jako v mládí pocítil svou malost onoho dne, kdy po prvé přišel z divočiny do vesnice Šedého Bobra, tak i teď na vrcholku své vyspělosti a pyšné síly musel se cítit malým a nepatrným. A bylo tam tolik bohů! Až se mu hlava točila, jak se kolem něho hemžili. Lomozem ulic mu zaléhaly uši. Byl zmaten úžasným a nekonečným chvatem a ruchem kolem sebe. Cítil se závislý jako ještě nikdy předtím na svém milovaném pánu. Následoval ho v patách, ať se dělo cokoliv, neztrácel ho ani na okamžik s očí.

Avšak Bílý Tesák měl zažít jen krátkou příšernou vidinu města – zážitek, který ho ještě dlouho pronásledoval ve spánku jako strašlivý a neskutečný sen. Pán jej dal do nákladního vozu a přivázal ho tam do-kouta mezi hromadu kufrů a zavazadel. Tam přecházel s velkým hlukem malý, svalnatý bůh, házel kufry a bednami, tahal je dveřmi dovnitř a stavěl je na hromady nebo je vyhazoval dveřmi s rachotem jiným bohům, kteří na ně venku čekali.

A zde v tom pekle zavazadel Bílý Tesák byl opuštěn svým pánem, nebo si aspoň myslil, že je opuštěn, až ucítil vedle sebe pánovy vaky a jal se je hlídat. „Je čas, že jste přišel,“ vrčel bůh vozu, když se Weedon Scott objevil za hodinu u dveří. „Ten váš pes mi nedovolí dotknout se vašich věcí.“

Bílý Tesák vyšel z vozu. Užasl. Příšerná vidina města zmizela. Vůz nebyl pro něho ničím více než místností v domě, když do něho vstoupil, obklopovalo ho město. Za tu krátkou dobu město zmizelo, ftev ulic už jej neohlušoval. Viděl před sebou usměvavou krajinu, zalitou sluncem a koupající se v poklidu. Ale neměl mnoho času, aby se podívoval té přeměně. Přijal ji, jako přijímal všechny ty nevypočitatelné činy a projevy síly bohů. Byl to jejich způsob.

Čekal na ně povoz. K muži přistoupil nějaký muž a žena. Žena objala jeho pána kolem krku – nepřátelský čin! Weedon Scott se v mžiku vymkl ženě z objetí a srazil se s Bílým Tesákem, jenž se proměnil ve vrčícího a běsnícího démona. „To nic není, maminko!“ hovořil Scott. Držel pevně Bílého Tesáka a chlácholil ho. „On myslil, že mi chceš ublížit, a to by nedopustil. To nic není. Brzy se všemu naučí.“

„A zatím snad budu smět milovat svého syna, když jeho pes při tom nebude,“

smála se, ačkoliv byla ještě bledá a rozechvělá leknutím.

Dívala se na Bílého Tesáka, jenž vrčel, ježil se a zlobně se díval.

„Musí se naučit, a to hned,“ řekl Scott.

Hovořil mírně k Bílému Tesáku, až jej uklidnil, a pak řekl pevným hlasem:

„Lehni, chlapče! Lehni!“

To byla jedna z věcí, kterým ho pán naučil, a Bílý Tesák uposlechl, ačkoli si lehl zdráhavě a nevrle.

„Teď, maminko!“

Scott rozevřel náruč, ale dával pozor na Bílého Tesáka. „Lehni!“ varoval ho.

„Lehni!“

Bílý Tesák, jenž se mlčky ježil, zpola vstáváje, zase si lehl a pozoroval, jak se nepřátelský čin opakuje. Ale čin neměl zlých následků. Potom byly odneseny pánovy vaky do kočáru, do něhož usedli cizí bozi s pánem, a Bílý Tesák běžel bděle za nimi. Ježil se na klusající koně a varoval je, že tam je proto, aby dával pozor, aby se nic nestalo bohovi, s nímž tak rychle pádili po zemi.

Za čtvrt hodiny zahrnul kočár kamennou branou do aleje ořechů, tvořících klenbu. Po obou stranách se prostíraly trávníky, z nichž tu a tam vyrůstaly mohutné, rozložitě duby. Nedaleko vedle svěží zeleně pěstěných trávníků žloutly sluncem sežehnuté louky a v pozadí se zdvíhaly hnědé kopce a horské pastviny. Na konci trávníku na malé vyvýšenině stál dům s hlubokou verandou a četnými okny.

Bílý Tesák neměl kdy všecko to přehlédnout. Sotva kočár vjel do aleje, napadl ho ovčácký pes jiskrných očí a ostrého čenichu. Bílý Tesák ani varovně nezavrčel, pouze se zježil a podnikl svůj tichý, smrtonosný útok. Ale nedokončil jej. Náhle se prudce zarazil, roztáhnuv přední nohy, a dopadl téměř na zadek, jak se snažil vyhnout se dotyku se psem, na nějž podnikl útok. Byla to fena a zákon jeho rodu stavěl mezi ně přehradu. Napadnout ji znamenalo znásilnění instinktu.

Avšak u ovčáčky to bylo jiné. Jako fena neměla podobného pudu. A naopak, jako ovčácký pes měla neobyčejně ostře vyvinutý pudový strach z divočiny a zvláště z vlka. Bílý Tesák byl pro ni vlkem, dědičným nepřítelem, který olupoval její svěřence od doby, kdy se ovce shlukly v první stádo a hlídal je některý její předek. A tak když se Bílý Tesák zarazil v prudkém běhu, aby se s ní nesrazil, skočila po něm ona. Zavrčel bezděčně, když ucítil, jak mu zaryla zuby do plece, ale nesnažil se jí ublížit. Couval ztrnule, ovládaje se, a snažil se ji obejít. Uhýbal sem a tam, kroutil se a obracel, leč marně. Ona ustavičně stála mezi ním a směrem, kterým chtěl odejít. „Pojď sem, Collie!“ zavolal cizí muž z kočáru. Weedon Scott se zasmál. „Jen je nech, otče! To je dobrá zkušenost. Bílý

Tesák se bude muset ještě mnohému naučit a jen mu prospěje, když začne hned. Jistě se přizpůsobí.“

Kočár jel dál a Collie ustavičně stála Bílému Tesáku v cestě. Pokusil se ji oběhnout, seběhl širokým kruhem s cesty na trávník, avšak ona utíkala ve vnitřním, menším kruhu a byla ustavičně před ním a cenila na něj dvě řady krásných dlouhých zubů. I běžel zpátky přes cestu na druhý trávník, ale ona jej znovu obrátila.

Kočár odvážel pána pryč. Bílý Tesák jej zahlédl, jak mizí v dáli mezi stromy. Byl v zoufalém postavení. Pokusil se oběhnout nový kruh. Ona jej následovala. Běžela velmi rychle. A tu se Bílý Tesák po ní náhle obrátil. Byl to jeho starý bojový uskok. Napadl ji plnou silou a povalil. Běžela tak rychle, že se několikrát převalila, než se postavila na nohy. Zaječela pronikavě překvapením a vztekem. Bílý Tesák nečekal. Cesta byla volná, a to bylo vše, co si přál. Fena se rozběhla za ním a nepřestávala ječet. Bílý Tesák však měl rovnou cestu před sebou, a když šlo o volný běh, mohl dát feně za vyučenou. Běžela zuřivě a hystericky, napínajíc všechny síly a štěkajíc dychtivě při každém skoku, ale Bílý Tesák jí hladce unikal, mlčky a bez námahy, nesl se jako stín.

Když zahnul za dům, přiběhl k podjezdu, před nímž stál kočár. V tom okamžiku Bílý Tesák náhle postřehl, že je napadán s boku. Hnal se na něj lovecký pes. Bílý Tesák se mu pokusil postavit, ale utíkal příliš rychle a ohař byl příliš blízko. Napadl jej s boku a jeho náraz byl tak prudký a nenadálý, že Bílého Tesáka porazil. Vyskočil na nohy rozrušen, uši položil nazad, skrčil nos a vycenil zuby. Špičáky zacvakly naprázdno, minuly se jen o píd' ohařova měkkého krku. Pán k nim běžel, ale byl příliš daleko, Collie zachránila oha-řovi život. Než se Bílý Tesák mohl na něj vrhnout a zasadit mu smrtelnou ránu, Collie doběhla. Byla ošálena a rozhořčena, nemluvě ani o tom, že byla hanebně povalena na zem. I přihnala se jako tornádo, rozhodnuta hájit svou důstojnost, plna spravedlivého hněvu a instinktivní nenávisti k tomu loupežníku z divočiny. Vrazila do Bílého Tesáka se strany, právě když se odrazil ke skoku, a znovu jej povalila na zem.

Vzápětí doběhl pán, uchopil Bílého Tesáka a jeho otec odvolával psy.

„Tohle je věru vřelé přijetí ubohého, opuštěného vlka z polárních končin,“ hovořil pán, zatím co se Bílý Tesák uklidňoval pod jeho konejšivou rukou. „V celém životě byl jen jednou povalen, a teď se mu to stalo dvakrát za půl minuty!“

Kočár odjel a z domu vyšli další cizí bohové. Někteří zůstali stát opodál v uctivé vzdálenosti, ale dvě ženy se dopustily nepřátelského činu: objaly Tesákova pána kolem krku! Avšak Bílý Tesák se s tím už začal smiřovat. Zdálo se, že to nemá zlých následků, a hlasy bohů nezněly ani trochu hrozivě. Tito bohové se

pokoušeli seznámit se s Bílým Tesákem, ale on je odehnal vrčením, a jeho pán učinil stejně, ale slovem. Bílý Tesák se přitiskl k pánovým nohám a dal se hladit na hlavě.

Ohař na rozkaz „Dicku, lehni!“ vyběhl na schodiště a ulehл na verandě, ale stále vrčel a pozoroval chmurně vetřelce. Collie si vzala na starost jedna bohyně, objala ji kolem krku, hladila a laskala, avšak Collie byla velmi rozčilená a ustarána, kňučela netrpělivě, a rozrušena trpěnou přítomností toho vlka, byla pevně přesvědčena, že se bohové dopouštějí omylu.

Všichni bohové se jali vystupovat po schodech k domu. Bílý Tesák šel těsně v patách pánovi. Dick stojící na schodech vrčel a Bílý Tesák se na něj ježil a odpovídal mu také vrčením.

„Vezmi Collie dovnitř a nech ty dva, ať si to vyřídí,“ navrhoval Scottův otec. „Pak budou přátelé.“

„Potom by mu Bílý Tesák na znamení přátelství musel jít na pohřeb,“ zasmál se jeho pán.

Starší Scott se podíval nedůvěřivě na Bílého Tesáka, potom na Dicka a posléze na syna.

„Chceš říci, že...?“

Weedon přikývl. „Ano, myslím. Za minutu, nejdéle za dvě by byl tvůj Dick mrtev.“

Obrátil se na Bílého Tesáka: „Pojď, vlku, tebe chci mít doma!“

Bílý Tesák kráčel upjatě po schodech a přes verandu, držel ohon vzhůru a dával pozor na Dicka, aby ho nenapadl s boku, a zároveň byl připraven na každý zuřivý útok neznáma, které se na něj mohlo vyřítit odněkud z domu. Ale nic po něm ne-vyskočilo, ačkoli to všude hledal a nenalézal. Konečně ulehл se spokojeným zamručením u pánových nohou a pozoroval všechno, co se kolem něho dělo, ustavičně připraven vyskočit na nohy a rvát se o život s hrůzami, které, jak vycitřoval, jistě někde pod střechou toho neznámého domu číhaly.

3. Bohova říše

Bílý Tesák nejen že byl nadán přizpůsobivou povahou, nýbrž i hodně cestoval a znal význam a nezbytnost přizpůsobení. A tak i zde, v Sierra Vista, jak se jmenovalo sídlo soudce Scotta, začal se Bílý Tesák brzy cítit doma. Ostatní psi znali způsoby jižních bohů lépe než on a v jejich očích nabyli oprávněnosti, když provázeli bohy dovnitř domu. Ačkoliv byl vlk a jeho případ neznal obdoby, přece bohové uznávali jeho přítomnost, a proto oni, jako psi bohů, nemohli než podrobit se.

Dick musel nejdřív projít několika upjatými formalitami a potom klidně přijal Bílého Tesáka jako přírůstek do domu.

Kdyby bylo bývalo po jeho, mohli být dobrými přáteli, ale Bílý Tesák nestál o přátelství. Nechtěl od psů nic jiného, než aby ho nechali na pokoji. Celý život se jich stranil a chtěl se jich dále stranit. Dickovy přátelské návrhy jej obtěžovaly, a proto ho odháněl vrčením. Na severu se naučil poznatku, že musí nechávat pánovy psy na pokoji, a ani teď to nezapomněl. Trval však na svém soukromí a uzavřenosti, a proto ignoroval Dicka tak dokonale, že se ten dobromyslný tvor nakonec vzdal sblížovacích pokusů a jevil o vlka stejně malý zájem jako o kůl u stáje.

Nikoli však Collie. Ačkoli Tesáka přijala, protože to bylo přání bohů, neměla důvodu, aby ho nechávala na pokoji. V její paměti byly nesmazatelně vryty nesčetné zločiny, kterých se dopouštěl jeho rod proti jejím předkům. Nemohla nikdy zapomenout pustošených ovčích stád. To všechno jí ponoukalo a dráždilo k odplatě. Nemohla vzdorovat v tvář bohům, kteří jej trpěli, ale to jí nebránilo, aby mu neztrpčovala život drobnými nepříjemnostmi. Mezi nimi byla krevní msta, stará celé věky, a ona se starala, aby mu ji stále připomínala.

A tak Collie využívala výhod svého pohlaví, aby Bílého Tesáka pronásledovala a týrala. Jeho pud mu nedovoloval napadnout ji, ale její vytrvalost mu bránila ignorovat ji. Když se naň rozběhla, nastavil jejím ostrým zubům srstí chráněný bok a povzneseně odcházel. Když naň příliš dotírala, byl nucen obejít ji v kruhu, s hlavou odvrácenou a s trpělivým, omrzelým výrazem v očích. Někdy ho však kousnutí do zadku pobídlo k ústupu. Zpravidla se mu však podařilo zachovat důstojnost. Ignoroval její přítomnost, kdekoli to bylo možné, a vyhýbal se jí zásadně z cesty. Když ji viděl nebo slyšel přicházet, vstal a odešel.

I v jiném se Bílý Tesák musel mnohému učit. Život na severu byl prostota sama proti spleťtým poměrům v Sierra Vista. Především se musel seznámit s celou pánovou rodinou. Do jisté míry byl na to připraven. Jako Mit-sah a Klú-kúč náleželi k Šedému Bobrovi a měli s ním společné jídlo, oheň a přikrývky, tak i teď v Sierra Vista náleželi k jeho milovanému pánovi všichni obyvatelé domu. Ale přece zde byl rozdíl a mnoho rozdílů. Sierra Vista byla daleko složitější věc než kožený stan Šedého Bobra. Bylo tam nutno mít na zřeteli mnoho osob. Byl tam starší Scott a jeho žena. Byly tam dvě pánovy sestry, Berta a Marie. Byla tam jeho žena Alice a jeho děti, čtyřletý Weedon a šestiletá Maud. Nikdo mu nemohl nijak podat vysvětlení o všech těchto lidech, nevěděl nic o krevních svazcích a příbuzenství a nikdy to nemohl pochopit. Ale přece se brzy dovtípil, že všichni náleželi k jeho pánovi. Potom pozorováním pohybů, řeči a zbarvením hlasu pomalu poznával, jak byli blízcí jeho pánovi a jak dalece se těšili jeho přízni. A podle toho zjištěného měřítko s nimi Bílý Tesák jednal. Čeho si vážil jeho pán, to i on měl v úctě, co bylo drahé pánovi, to ošetřoval a pečlivě hlídal i

Bílý Tesák.

Tak tomu bylo s dětmi. Celý život neměl rád děti. Nenáviděl jejich ruce a bál se jich, neboť poznal jejich tyranství a krutost, když žil v indiánské vesnici. Když se Weedon s Maud k němu po prvé přiblížili, vrčel varovně a zle se díval. Ale klepnutí od jeho pána a jeho ostré slovo jej přinutilo, aby snášel jejich laskání, ačkoli nepřestával vrčet pod jejich ruč-kama a v jeho vrčení nebyl onen zvláštní broukavý zvuk. Později poznal, že hoch a děvčátko mají v pánových očích velký význam. A od té doby jej mohli hladit i bez klepnutí a břitkého slova.

Ale Bílý Tesák přesto nikdy nebyl přehnaně přítulný. Podroboval se pánovým dětem s nevrlo, ale upřímnou ochotou a snášel jejich pošetilosti, jako snášíme bolestnou operaci. Když to nemohl déle snášet, vstal a odešel rozhodně od nich.

Ale po čase se naučil i děti mít rád, ačkoli to nikdy nedával najevo. Nechodil za nimi. Ale když je spatřil, neodešel, nýbrž čekal, až k němu přijdou. A ještě později bylo možno pozorovat, jak mu radostně zablýsklo v očích, když viděl, že jdou k němu, a díval se za nimi se zvláštním smutkem, když jej opustily a šly za jinou zábavou.

To všechno bylo věcí vývoje a vyžadovalo času. Po dětech byl mu nejbližší starší Scott. A to snad ze dvou důvodů. Především proto, že byl nepochybně cenným majetkem pánovým, a za druhé, že nebyl vtíravý. Bílý Tesák rád ležel u jeho nohou na široké verandě, když četl noviny a oblažoval chvílemi Bílého Tesáka pohledem nebo slovem – na důkaz, že uznává jeho přítomnost a existenci. Ale to jen tehdy, když jeho pán nebyl nablízku. Jakmile se pán objevil, přestali všichni ostatní tvorové pro Bílého Tesáka existovat.

Bílý Tesák dovoloval všem členům rodiny, aby jej hladili a zabývali se jím, ale nikdy jim nevěnoval to, co pánovi. Žádným laskáním mu nevyploudili z hrdla vrčivé broukání, a ať se jakkoli o to pokoušeli, nikdy ho nepřiměli, aby se k nim lísal. Tento projev naprosté odevzdanosti a důvěry měl pouze pro svého pána. Ve skutečnosti se nikdy nedíval na členy rodiny jinak než jako na pánův majetek.

Bílý Tesák se rovněž brzy naučil činit rozdíl mezi členy rodiny a domácím služebnictvem. To se ho bálo, zatím co on je trpěl, protože je rovněž považoval za pánův majetek. Mezi Bílým Tesákem a služebnictvem panovalo příměří, nic víc. Vařili pánovi, myli mu nádobí a dělali mnoho jiných věcí, které dělával Matt na Klondyku. Byli zkrátka příslušenstvím domácnosti.

Mimo dům musel se Bílý Tesák učit ještě více. Pánova říše byla rozlehlá a spleťtá, ale přece měla konce a meze. Jeho říše končila u silnice. Za ní byl majetek všech bohů – cesty a ulice. A za ploty byly říše jiných bohů. Spousta

zákonů ovládala všechny tyto věci a určovala chování vůči nim, on však nerozuměl řeči bohů, ani se nemohl učit jinak než zkušeností. A tak poslouchal svých přirozených pudů, dokud ho nepřivedly do konfliktu s nějakým zákonem. Když se to stalo několikrát, pochopil zákon a od té doby ho šetřil.

Ale nejmocnějším činitelem jeho výchovy byl úder pánovy ruky a pokárání jeho hlasu. Protože jej Bílý Tesák velmi miloval, rána od pána ho bolela daleko víc než bití, které dostával kdysi od Šedého Bobra nebo od Krasavce Smitha. Ti zraňovali jen jeho maso, zatím co pod ním stále zuřil jeho skvělý a nepodmanitelný duch. Avšak pánovo klepnutí bylo vždycky příliš lehké, aby zraňovalo maso. A přece pronikalo hlouběji. Bylo výrazem pánovy nespokojenosti a zkrušovalo ducha Bílého Tesáka.

Ve skutečnosti pán zřídka kdy bil, protože stačilo jeho slovo. Podle jeho zvuku Bílý Tesák poznával, zda jednal správně či nikoli. Podle něho řídil své chování a upravoval svoje činy. Pánovo slovo bylo kompasem, který jej vedl a učil poznávat způsoby nové země a nového života.

Na severu byl jediným domácím zvířetem pes. Všechna ostatní zvířata žila v divočině, a pokud nebyla příliš nebezpečná, zůstávala zákonitou kořistí kteréhokoli psa. Bílý Tesák celý život lovil divoká zvířata pro potravu.

Nenapadlo jej, že by v jižní zemi tomu mohlo být jinak. Brzy však to poznal v novém domově v údolí Santa Clara. Toulaje se jednoho rána kolem domu, přišel na slepici, která utekla z drůbežárny. Přirozený pud vybízel Bílého Tesáka, aby se na ni vrhl a zadával ji. Udělal několik skoků, tesáky se zableskly, slepice zakdákala a bylo po ní. Byla to čistokrevná, krmená a křehká mladá slípka. Bílý Tesák si olizoval pysky a rozhodl, že to bylo velmi chutné sousto. Odpoledne přišel na jinou zatoulanou slípku za stájemi. Jeden podkoní jí běžel na pomoc. Neznal Bílého Tesáka, a proto si vzal na pomoc lehký kočárový bič. Bílý Tesák po prvním šlehnutí pustil slípku a vrhl se na muže. Důkladný klacek, by ho byl snad zarazil, ale bič ne. Bez hlesu a neuhnul snesl druhé švihnutí, ale když skočil podkonímu po hrdle, zděšený muž vykřikl: „Můj Bože!“ a zavrával zpět. Pustil bič a zakryl si hrdlo oběma rukama. V okamžiku měl předloktí rozsápáno až na kost.

Muž byl poděšen. Neděsila ho tolik zuřivost Bílého Tesáka jako jeho mlčení a odvaha. Chránil si stále hrdlo rozsápanýma a krvácejícíma rukama a pokoušel se ustoupit do stáje. A bylo by to s ním špatně dopadlo, kdyby se nebyla na scéně objevila Collie. Právě jako kdysi zachránila život Dickovi, zachránila jej teď i podkonímu. Vrhla se rozvzteklá na Bílého Tesáka. Byla v právu. Byla moudřejší než chybující bohové. Všechna její podezření byla rázem potvrzena. Zde ten starý lupič se vracel k ničemu řemeslu.

Podkoní utekl do stáje a Bílý Tesák couval před zlými zuby Collie, nastavoval jí boky a ustavičně obíhal v kruhu. Avšak Collie se nespokojila s krátkým pronásledováním jako obvykle. Naopak, její rozčilení a hněv vzrůstal každým okamžikem, až nakonec Bílý Tesák zahodil důstojnost do větru a utekl před ní do polí.

„On se naučí nechávat slepice na pokoji,“ řekl jeho pán. „Ale nemohu mu dát trvalou lekci, dokud ho nechytinu při činu.“

Čin se dostavil druhého večera, ale ve větším měřítku, než jeho pán tušil. Bílý Tesák sledoval pozorně zvyky slípek v ohradě. Večer, když šly hřadovat, vylezl na hromadu čerstvě natahaného dříví. Odtamtud se dostal na střechu kurníku, sešel na okraj a seskočil do ohrady. Za okamžik byl v kurníku a vraždění začalo.

Ráno, když pán vyšel na verandu, uvítalo jej padesát bílých leghornek, jež podkoní složil do jedné řady. Tiše zahvízdl nejdřív překvapením a potom obdivem. Zároveň spatřil Bílého Tesáka, ale ten nejevil známky hanby ani viny. Nesl se pyšně, jako by vykonal chvályhodný a záslužný čin. Nebylo na něm vidět nejmenší vědomí viny. Pán sevřel rty. Stál před nepříjemným úkolem. Potom břitce zavolal nechápavého provinilce k sobě a v jeho hlase neznělo nic než bohorovný hněv. Vzal Bílého Tesáka za nos, přitiskl jej k zadáveným slípkám a tvrdě ho uhodil.

Bílý Tesák už nikdy neplenil kurníky. Bylo to proti zákonu a naučil se tomu. Potom jej pán vzal s sebou do ohrady pro drůbež. Přirozený pud nutkal Bílého Tesáka, když před sebou spatřil poletovat tolik slepic, aby po nich skočil. Uposlechl popudu, ale zarazil jej pánův hlas. Procházeli se v ohradě celé půl hodiny. Bílého Tesáka se chvílemi znovu zmocňoval dravý pud, ale po každé, když mu podléhal, zarazil jej pánův hlas. Tak se naučil důležitému zákonu, a než opustil ohradu drůbeže, uvědomil si, že slepice nesmí pronásledovat.

„Nikdy nevyléčíš psa, který dává slepice,“ potřásl starší Scott u oběda smutně hlavou, když mu syn vyprávěl, jakou lekci dal Bílému Tesáku. „Jakmile tomu jednou zvykne a okusí slepičí krev...“ a znovu zavrtěl smutně hlavou.

Avšak Weedon Scott nesouhlasil s otcem.

„Já ti povím, co udělám,“ prohlásil konečně. „Zavřu Bílého Tesáka na celé odpoledne k slepicím.“

„Ale myslí na ubohé slípky!“ namítal soudce.

„A dále,“ pokračoval jeho syn, „za každou slepici, kterou zadává, zaplatím ti dolar ve zlatě.“

„Ale měl bys pokutovat i tatínka,“ ozvala se Berta.

Sestra jí přizvukovala a kolem stolu zazněl sbor souhlasných výkřiků. Soudce

Scott přikývl.

„Dobrá.“ Weedon Scott okamžik uvažoval. „A jestliže Bílý Tesák do večera žádné slípce neublíží, budeš mu muset říci za každých deset minut, které stráví v slepičí ohradě, vážně a s rozmyslem, jako kdybys seděl na soudcovské stoličce a pronášel rozsudek: ‚Bílý Tesáku, jste lepší, než jsem si myslel.‘“

Celá rodina pozorovala zajímavé představení z úkrytu. Ale byla to nuda. Když Bílý Tesák osaměl, uzavřen v ohradě, lehl si a spal. Jen jednou vstal a šel se napít do krmítka vody. Slepice klidně ignoroval. Neexistovaly pro něho. Ve čtyři hodiny vstal, rozběhl se kolem dokola, vyskočil na střechu kurníku, seskočil na opačné straně a ubíral se vážně k domu. Naučil se zákonu. A na verandě před rozoselenou rodinou soudce Scott, obrácen tváří v tvář Bílému Tesáku, opakoval pomalu a slavnostně šestnáctkrát: „Bílý Tesáku, jste lepší, než jsem si myslel.“

Avšak nadbytek zákonů mátl Bílého Tesáka a často jej přiváděl do hanby. Naučil se, že se nesmí dotknout slepic, náležejících jiným bohům. A byly ještě kočky, králíci a krocani, ty všechny musel nechávat na pokoji. Když se jen částečně naučil tomuto zákonu, měl už dojem, že musí nechávat na pokoji všechna zvířata. Na pastvinách mu křepelky beztrestně vyletovaly před nosem. Napjat a rozechvěn dychtivostí a dravostí, ovládal svoje pudy a zůstal klidně stát. Poslouchal vůle bohů.

A tu jednoho dne na pastvinách spatřil, jak Dick vyplašil zajíce a rozběhl se za ním. Sám pán tomu přihlížel a nezakročil. Ba dokonce povzbuzoval Bílého Tesáka, aby se účastnil štvance. A tak poznal, že zajíci nejsou chráněni žádným zákazem. Nakonec pochopil celý ten složitý zákon. Mezi ním a domácími zvířaty nesmí být žádného nepřátelství. Když ne přátelství, tedy aspoň neutralita. Avšak ostatní zvířata – veverky a křepelky, králíci a zajíci, byli tvorové divočiny, kteří se nikdy nepodrobili člověku. Proto byli zákonitou kořistí každého psa. Bohové chránili pouze ochočená zvířata a nedovolovali mezi nimi zápas na život a na smrt. Bohové též vládli nad životem a smrtí svých poddaných a byli žárliví na svou moc.

Život v údolí Santa Clara byl složitý proti prostotě severu. A hlavní věc, kterou vyžadovaly tyto spletnosti civilisace, bylo sebeovládání, věc tak jemná jako třepetání ptačích křídel, ale zároveň tvrdá jako ocel. Život měl tisíc tvářností a Bílý Tesák poznával, že je musí všechny poznat. Život plynul kolem něho, hluboký, široký a pestrý, ustavičně dorážející na jeho smysly, vyžadující od něho okamžitého přizpůsobení a nutící jej skoro ustavičně potlačovat přirozené popudy.

V městě San José, kam běhával za kočárem a potom se toulal volně ulicemi,

byly krámy řezníků a v nich viselo maso na dosah ruky. Tohoto masa se nesměl dotknout. V domech, které jeho pán navštěvoval, byly kočky, ale musel je nechat na pokoji. A všude byli psi, kteří na něj vrčeli, ale nesměl je napadnout. A na přeplněných chodnících bylo nesčetně lidí, jejichž pozornost ustavičně poutal. Zastavovali se a dívali se naň, ukazovali si na něj, prohlíželi si ho, hovořili o něm, a co bylo nejhoršího, hladili ho. A všechny tyto nebezpečné doteky cizích lidí musel snášet. A přece nabyt této trpělivosti. Ba dokonce překonal svou neobratnost a rozpačitost. Povzneseným způsobem přijímal pozornosti množství cizích bohů. Blahosklonně přijímal jejich projevy přízně a obdivu. Così v jeho chování jim bránilo ve velké důvěrnosti. Pohládili jej po hlavě a šli dál, spokojeni a potěšeni vlastní odvahou.

Ale Bílému Tesáku nebylo to všechno tak snadné. Když běžel za kočárem městečkem San José, setkával se s kluky, kteří za ním rádi házeli kamením. Věděl však, že je nesmí honit a napadat. Tak byl nucen znásilnit vlastní pud sebezachování a činil to, neboť se ochočoval a stával členem civilisace. Avšak Bílý Tesák nebyl s tím vším docela spokojen. Neměl žádných abstraktních představ o spravedlnosti a poctivé hře. Ale každému tvorovi je vrozen jistý smysl pro rovnost a tento smysl se bouřil proti nespravedlnosti, že se nesměl bránit chlapcům, házejícím po něm kamením. Zapomínal, že podle smlouvy, kterou uzavřel s člověkem, bohové se zavázali živit jej a chránit. Avšak jednoho dne vyskočil jeho pán z bryčky s bičem v ruce a napráskal klukům házejícím kamením. Potom už nikdy kamením neházeli. Bílý Tesák porozuměl a byl spokojen.

Měl ještě jednu podobnou zkušenost. Na cestě do města se potloukali u hospody na křižovatce tři psi, kteří měli ve zvyku přepadat jej, když běžel kolem. Protože znal nebezpečný způsob boje Bílého Tesáka, pán mu nikdy nepřestával zdůrazňovat zákon, že se nesmí rvát. A protože se mu Bílý Tesák dobře naučil, byl vždycky v těžké situaci, kdykoli míjeli hospodu na křižovatce. Psy po každé zarazil svým divokým zavrčením, ale běhali za ním, štěkali, dráždili ho a doráželi naň. Snášel to nějaký čas. Muži v hospodě pobízeli psy, aby útočili na Bílého Tesáka. Jednoho dne na něj dokonce psy poštváli. Tu jeho pán zastavil vůz.

„Jdi na ně!“ řekl Bílému Tesáku.

Avšak Bílý Tesák tomu nemohl věřit. Díval se na pána a díval se na psy. Potom se tázavě a dychtivě ohlédl na pána.

Pán přikývl. „Jdi na ně, starý brachu, a sežer je!“

Bílý Tesák už neváhal. Obrátil se a vrazil mlčky mezi psy. Všichni tři se mu postavili. Ozvalo se zuřivé vrčení a mručení, cvakot zubů a změť huňatých těl.

Prach silnice se zdvihl v oblacích a zahalil bojiště. Avšak za několik minut se dva psi svíjeli na zemi a třetí prchal. Přeskočil příkop, proběhl skrz drátěný plot a uháněl pryč přes pole. Bílý Tesák jej následoval. Běžel vlčím způsobem a vlčí rychlostí, rychle a bez hluku, a v polích ho dopadl a zabil.

Tímto trojím vítězstvím se skončily jeho nesnáze se psy. Zpráva o tom putovala celým údolím a lidé dbali, aby jejich psi Bílého Tesáka neobtěžovali.

4. Volání krve

Míjely měsíce. V jižní zemi byl nadbytek potravy a žádná práce, a tak Bílý Tesák tloustl spokojen a šťasten. Ale nebyl jen v jižní zemi, nýbrž i v jižním způsobu života. Lidská vlídnost jej hřála jako slunce, a tak prospíval jako květina zasazená do dobré půdy.

A přece se stále trochu lišil od ostatních psů. Znal zákon líp než psi, kteří nepoznali jiný život, a zachovával zákon přesněji než oni, ale přesto v něm ustavičně číhala dravost, jako by divočina z něho nevyprchala a vlk v jeho žilách jen dřímá.

Nikdy se nepřátelil s ostatními psy. Žil stále odloučen od nich a chtěl se jich navždy stranit. V mládí, kdy jej pronásledoval Lip-lip a celá smečka štěňat, a za dnů těžkých zápasů u Krasavce Smitha vznikl v něm odpor proti všem psům.

Jeho přirozený běh života byl zvrácen, a tak když se odvrátil od svého plemene, přilnul k lidem.

Mimo to se naň všichni psi v jižní zemi dívali podezíravě. Probouzel v nich pudový strach před divočinou, a proto jej vždycky vítali s vrčením a bojovnou nenávisť. On naopak poznal, že nemusí proti nim používat zubů. Zpravidla stačilo vycenit tesáky a skrčit pysky, aby se útočící štěkající pes posadil na zadek.

Ale pohodlný život Bílého Tesáka měl jedno utrpení – Collie. Nepřála mu ani chvíli klidu. Nedbala zákona tak jako on. Vzporovala všemu pánovu úsilí, aby se s Bílým Tesákem spřátelila. Ustavičně slyšel ostré a nervosní vrčení. Nikdy mu nezapomněla tu příhodu se zadávenými slepicemi a vytrvale lnula k přesvědčení, že měl špatné úmysly. Vinila ho už před tím činem a jednala s ním podle toho. Stala se jeho soužením. Sledovala ho jako policajt kolem stáje a po celém pánově pozemku, a jakmile se jen podíval na nějakého holuba nebo kuře, začala dávat hlasitě najevo své rozhořčení a hněv. Bílý Tesák ji rád ignoroval. Leh si, hlavu položil na pracky a dělal, jako by spal. Tím ji vždycky zmátl a umlčel.

Vyjma Collie, všechno se Bílému Tesáku dařilo. Naučil se sebeovládání a znal zákon. Osvojil si vyrovnanost, klid a filosofickou snášenlivost. Nežil více v nepřátelském prostředí. Nebezpečí, bolest a smrt už nečíhaly všude kolem

něho. Neznámo, ta věc plná hrůzy a ustavičné hrozby, časem vyprchalo. Život lahodný a snadný plynul hladce a u cesty nečíhal strach, ani nepřítel.

Bílý Tesák postrádal sních, aniž si to uvědomoval. „Nepřirozeně dlouhé léto,“ myslil si, byl-li vůbec schopen o tom přemýšlet. A tak postrádal sních pouze neurčitým, podvědomým způsobem. Podobně, zvláště v letním vedru, kdy trpěl palčivým sluncem, pociťoval neurčitou touhu po severu. Ale nemělo to na něj jiný účinek než ten, že cítil neklid a nevolnost, nevěda proč.

Bílý Tesák nedával nikdy okázale najevo svoje city. Vyjma lísání hlavou a broukavé vrčení nedovedl jinak vyjadřovat svoji lásku. Ale poznal ještě třetí způsob. Vždycky byl citlivý ke smíchu bohů. Smích v něm budil zběsilý vztek a činil ho nepřičetným. Ale nedovedl se hněvat na milovaného pána, a když se bohu zlíbilo smát se mu dobromyslným, škádlivým způsobem, byl na rozpacích. Cítil dráždění a bodání starého hněvu, jak se v něm pokoušel propuknout, ale marně se zdvihal proti lásce. Tesák se nemohl hněvat, ale přece musel něco učinit. Zprvu se tvářil uražen, a tu se mu pán smál ještě víc. Pokusil se tvářit se důstojně, a pán se smál ještě upřímněji. Nakonec jej pán svým smíchem přiměl, že se přestal tvářit uraženě i důstojně. Pootevřel tlamu, lehce nakrčil nos a v očích se mu objevil výraz, který byl více láskou než humorem. Bílý Tesák se naučil smát.

Podobně se naučil dovádět s pánem, dal se povalit a strpěl mnohé hrubé hmaty. Za to předstíral hněv, ježil se, divoce vrčel a cvakal zuby tak zuřivě, jako kdyby chtěl doopravdy smrtelně kousnout. Ale nikdy se nezapomněl. Vždycky sklapl zuby naprázdno. Na konec takového dovádění, když byli v nejzuřivějším zápase, náhle od sebe odskočili, zůstali stát a divoce se na sebe dívali. A potom nenadále, jako když slunce vysvitne na rozbouřené moře, začali se smát. A vyvrcholilo to vždycky tím, že pán objal Bílého Tesáka kolem krku a Tesák vrčel a broukal svou píseň lásky.

Ale nikdo jiný nikdy s Bílým Tesákem nedováděl. On trval na své důstojnosti, a když se o to někdo pokusil, tu jeho zavrčení a zježení hřívky nevypadalo nijak hravě. To, že svému pánovi dovoloval takové důvěrnosti, nebylo ještě důvodem, aby byl obyčejným psem pro všechny, všem rozdával lásku a byl všem pro zábavu. Miloval jen jednoho a odpíral znehodnotit sebe i svou lásku.

Pán si často vyjížděl na koni. Doprovázet ho byla jedna z hlavních povinností Bílého Tesáka. Na severu sloužil, pachtil se v postroji, ale v jižní zemi nebylo saní, ani tam psi nenosili břemena na zádech. Sloužil tedy novým způsobem, běhal vedle pánova koně. Sebedelší vyjíždka Bílého Tesáka neunavila.

Měl hladký, neúnavný a lehký běh vlčí, takže i po padesáti-mílové cestě přibíhal domů svěží před koněm.

Při pánových vyjíždkách na koni dosáhl Bílý Tesák dalšího způsobu projevu svých citů, jenž byl pozoruhodný tím, že se mu podařil jen dvakrát v celém životě. Po prvé, když se pán snažil naučit bujného plnokrevníka otevřít a zavřít branku ohrady, aniž jezdec musel sestoupit s koně. Znovu a znovu otáčel koně k ohradě a nutil ho, aby zavřel vrátka. Kůň se po každé polekal a odskočil, stával se každým okamžikem nervosnější. Když se vzepjal, pán mu zasadil ostruhy a přinutil ho, aby zase klesl předníma nohama na zem, a kůň začal vyhazovat zadníma. Bílý Tesák sledoval tyto cviky s rostoucí úzkostí, až se už nemohl déle udržet, skočil před koně a začal zuřivě a výstražně štěkat. Ačkoli se později často pokoušel zaštěkat a pán jej k tomu povzbuzoval, podařilo se mu to jen jednou, a to v pánově nepřítomnosti. Příčinou toho byl prudký cval po pastvině: vyskočil zajíc, kůň se polekal a pán spadl a zlomil si nohu. Bílý Tesák skočil vztekle provinilému koni na krk, ale pánův hlas jej zarazil.

„Domů! Běž domů!“ rozkazoval mu pán, když poznal své zranění.

Bílý Tesák nejevil chuti opustit ho. Pán chtěl napsat domů lístek, ale marně hledal po kapsách nějaký kousek papíru a tužku. I jal se znovu rozkazovat Bílému Tesáku, aby běžel domů.

Ten si ho zamyšleně prohlížel, rozběhl se pryč, ale vrátil se a tiše kňučel. Pán k němu hovořil mírně, ale vážně a Bílý Tesák napjal uši a pozorně naslouchal.

„Všechno je v pořádku, starochu, jen běž domů!“ hovořil. „Běž domů a sděl jim, co se mi přihodilo. Běž domů, vlku!“

Bílý Tesák znal výraz „domů“, a třebaš nerozuměl ostatní pánově řeči, věděl, že si pán přeje, aby běžel domů. I obrátil se a klusal zdráhavě pryč. Potom se nerozhodně zastavil a ohlédl se na pána.

„Jdi domů!“ ozval se břitký rozkaz a Bílý Tesák ho tentokrát uposlechl.

Rodina seděla v odpoledním chládku na verandě, když Bílý Tesák přiběhl. Vrazil mezi ně pokryt prachem.

„Weedon se vrací,“ hlásila pánova matka.

Děti přivítali Bílého Tesáka radostnými výkřiky a běžely mu naproti. Vyhnul se jim a běžel dále na verandu, ale děti jej zahnalý do kouta za houpací židle. Vrčel a snažil se je odehnat. Matka se na ně starostlivě podívala.

„Znervosňuje mě, když je u dětí,“ pravila. „Bojím se, že se na ně neočekávaně vrhne.“

Bílý Tesák divoce vrčel, náhle vyrazil z kouta a porazil chlapce i děvčátko.

Matka je zavolala k sobě, chlácholila je a domlouvala jim, aby si Bílého Tesáka nevšímalý.

„Vlk je vlk,“ poznamenal soudce Scott. „Tomu nelze nikdy věřit.“

„Ale on není vlk,“ odporovala Berta, mluvíc za bratra v jeho nepřítomnosti.

„To je jen Weedonova domněnka,“ odpověděl soudce. „On se jen domnívá, že v Bílém Tesáku je něco psí krve, ale nic přesného o tom neví, jak by ti sám musil potvrdit. Pokud se jeho zevnějšku týče, – –“

Nedokončil větu. Bílý Tesák stál před ním a divoce vrčel.

„Jdi pryč! Lehni!“ rozkázal mu soudce Scott.

Bílý Tesák se obrátil na ženu milovaného pána. Vykřikla zděšeně, když jí chytil do zubů sukni a táhl za ni, až látka praskala. Zatím se však stal středem zájmu. Přestal vrčel, stál se vztyčenou hlavou a díval se jim do očí. Hrdlo se mu křečovitě stahovalo, ale nevydal nejmenšího zvuku. Pracoval celým tělem, jak vyvínoval křečovitě úsilí, aby se zbavil čehosi nesdělitelného, co zápasilo o vyjádření.

„Já doufám, že se nevztekl,“ pravila Weedonova matka. „Říkala jsem Weedonovi, že teplé podnebí nebude svědčit polárnímu zvířeti.“

„Já myslím, že se pokouší mluvit,“ prohlásila Berta. V tom okamžiku Bílý Tesák našel řeč v podobě divokého zaštekání.

„Weedonovi se něco přihodilo,“ pravila jeho žena rozhodně,

Ted' vyskočili všichni na nohy a Bílý Tesák ubíhal se schodů a ohlížel se, zdali ho následují. Po druhé a naposledy v životě zaštekal a oni mu porozuměli.

Touto příhodou si dobyl vřelejšího místa v srdcích obyvatel Sierra Vista, takže i podkoní, jemuž rozsápal ruku, přiznával, že je to moudrý pes, třebaš byl vlkem.

Soudce Scott se však stále držel svého mínění a dokazoval je ke všeobecné nespokojenosti měření a články z naučného slovníku a přírodopisných knih.

Dny mýjely. Vylévaly svou nerušenou sluneční září na údolí Santa Clara. Ale když se začínaly krátit a nastávala druhá zima Bílého Tesáka v jižní zemi, učinil podivný objev. Collieiny zuby přestaly být ostré. V jejím dráždění byla hravost a mírnost, která ho nemohla urazit, a zapomněl, že mu ztrpčovala život, a když kolem něho poskakovala, vážně jí odpovídal, snažil se být hravý, ale byl jen směšný.

Jednoho dne jej zlákala na dlouhý běh přes pastviny do lesů. Bylo to odpoledne, kdy si měl pán vyjet na koni, a Bílý Tesák to věděl. Kůň čekal osedlán u dveří. Bílý Tesák váhal. Ale bylo v něm cosi hlubšího než všechny zákony, kterým se naučil, než všechny zvyklosti, které jej utvářely, než láska k pánovi, než sama vlastní vůle žít, a když jej v okamžiku nerozhodnosti Collie škádlivě kousala a dala se do běhu, obrátil se a utíkal za ní. Pán jel toho dne sám. A lesem utíkal Bílý Tesák bok po boku s Collíí, jako kdysi před lety běhala mlčícími severskými hvozdy jeho matka Kiče se starým Jednookým.

5, Spící vlk

Bylo to asi v té době, kdy noviny byly plny zpráv o odvážném útěku trestance z vězení sanquentinského. Byl to nebezpečný zločinec. Od narození byl úchylný a ruce společnosti jej hnětly tak, že mu nijak nepomohly. Ruce společnosti jsou drsné a tento muž byl názorným příkladem jejich hrubé práce. Byl bestie – lidská bestie, a to tak strašlivá, že ji bylo možno označit jen slovem šelma. V sanquentinském vězení se ukázal nenapravitelným. Tresty nedovedly zlomit jeho vzpurného ducha. Mohl zemřít v němém běsnění a vzdorovat do posledního dechu, ale nemohl žít podroben. Čím zuřivě ji se rval, tím drsněji s ním společnost zacházela a jediný důsledek toho byl, že se stal ještě vzpurnějším. Svěrací kazajky, hlad, bití a mlácení byly chybné výchovné prostředky pro Jima Halla, ale byl tak vychováván. Jednali s ním tak od doby, kdy běhal jako malý zubožený hoch v chudé čtvrti San Franciska – měkká hlína v rukou společnosti, ochotná nabýt jakéhokoli tvaru.

Jim Halí se za třetího pobytu ve vězení setkal s dozorcem, jenž byl skoro stejná bestie jako on. Dozorce s ním jednal nespravedlivě, lhal o něm správci věznice, připravil jej o důvěru a pronásledoval ho. Rozdíl mezi nimi byl jen ten, že dozorce nosil svazek klíčů a revolver, kdežto Jim Hall měl jen holé ruce a zuby. Avšak jednoho dne se vrhl na dozorce a zakousl se mu do krku jako šelma z džungle.

Potom dali Jima Halla do cely nepolepšitelných. Bil v ní tři roky. Cela, její podlaha, strop i stěny byly ze železa. Nikdy z ní nevycházel. Nikdy neviděl oblohu ani slunce. Den byl proň soumrakem a noc černým tichem. Byl v železné hrobce, pohřben za živa. Nespatřil lidské tváře, s nikým nemluvil. Když mu do cely strčili jídlo, vrčel jako divoké zvíře. Všechno nenáviděl. Celé dny a noci dával řevem najevo svůj vztek na celý svět. Potom celé týdny a měsíce nevydal ani hlásku: v černém tichu stravoval vlastní duši. Byl to člověk netvor, nejstrašlivější představa děsu, jaká se kdy šklebila v představách šíleného mozku.

A tu jedné noci unikl. Správce věznice říkal, že to je nemožné, ale cela byla prázdná a na jejím prahu leželo tělo mrtvého dozorce. Jiní dva mrtví dozorcí, které zabil holýma rukama, aby zabránil hluku, označovali jeho cestu z vězení ke vnější zdi.

Byl ozbrojen zbraněmi zabitých dozorců – živý arsenál, jenž prchal horami, pronásledován organisovanou mocí společnosti. Na jeho hlavu byla vypsána velká odměna ve zlatě. Lakotní farmáři jej honili s brokovnicemi jako dravou zvěř. Jeho krev mohla zaplatit hypotéky nebo synův pobyt na studiích. Občané nadaní smyslem pro veřejný pořádek sňali se stěn pušky a vydali se za ním. Smečka ohařů se pustila po stopě jeho krvácejících nohou. A chrti zákona,

placení hlídači lidské společnosti, vyzbrojeni telefonem, telegrafem a zvláštním vlakem, šli mu ve dne v noci po stopě.

Někdy na něj narazili a muži se proti němu postavili jako hrdinové nebo jej honili přes ostnaté ploty k potěše celého státu, který o tom četl zprávy při snídani. Po takových utkáních byli mrtví a ranění svezeni do nejbližšího města a jejich místa zaujali muži dychtiví honby na člověka.

A pak najednou Jim Hall zmizel. Ohaři marně hledali ztracenou stopu. Ozbrojení muži zastavovali neškodné dobytkaře v odlehlých údolích a nutili je, aby se legitimovali. A zatím lidé činící si nároky na vypsanou odměnu objevili – aspoň tak tvrdili, že objevili – tělesné pozůstatky Jima Halla na deseti různých místech v horách.

Zprávy o tom všem byly čteny v Sierra Vista se zájmem i s úzkostí. Ženy se bály. Soudce Scott se jen smál, neboť Jim Hall stál kdysi před jeho soudem a byl jím odsouzen krátce předtím, než soudce odešel do pense. A Jim Hall veřejně před celým soudem prohlásil, že přijde den, kdy se pomstí soudci, který jej odsoudil.

Jim Hall byl jednou v právu. Nebyl vinen ze zločinu, pro který byl souzen. Byl, jak se říká ve zlodějské hantýrce, „svezen“. Byl obžalován pro zločin, který nespáchal. Protože byl už dvakrát trestán, soudce Scott jej odsoudil na padesát let do těžkého žaláře.

Soudce Scott nebyl vševědoucí a nemohl vědět, že se stal obětí policejního úskoku, že důkaz a svědectví byly uměle nastrojeny a Jim Hall nespáchal zločin, z něhož byl obžalován. A Jim Hall nevěděl, že soudce byl pouze neinformován. Jim Hall byl naopak přesvědčen, že soudce to všechno věděl a byl spolčen s policií k vykonání té ohavné nespravedlnosti. A proto když soudce Scott odsoudil Jima Halla k padesátiletému umírání za živa, Jim Hall, jenž nenáviděl celou společnost, která jej zradila a zničila, rozzuřil se v soudní síni tak, že jej muselo odvléci šest statných policistů. Soudce Scotta považoval za hlavního strůjce té hrozné nespravedlnosti a zahrnul jej svou zlobou a nenávisťnými výhrůžkami. A potom se Jim Hall odebral na smrt za živa... a teď z ní unikl.

O tom všem Bílý Tesák nic nevěděl. Ale mezi ním a Alicí, pánovou ženou, bylo tajemství. Každého večera, když se celá Sierra Vista odebrala na lože, Alice vstala a vpustila Bílého Tesáka dovnitř, aby spal ve velké síni. Bílý Tesák však nebyl domácí pes, ani nesměl spát v domě. Proto Alice každý den časně ráno vstala, sešla tiše dolů a pustila jej ven, než se rodina probudila.

Jedné takové noci, zatím co celý dům spal, Bílý Tesák procitl a zůstal tiše ležet. Velmi tiše začal věřit a vycítil přítomnost nějakého cizího boha. A vzápětí

zaslechl jeho pohyby. Bílý Tesák nepropukl v zuřivý štěkot. To nedělal. Cizí bůh se pohyboval velmi tiše, ale ještě tišeji šel za ním Bílý Tesák, neboť neměl šaty, které by se mu třely o tělo. Tiše jej sledoval. V divočině lovil zvěř, jež byla neskonale plachá, a znal výhodu překvapení.

Cizí bůh se zastavil pod hlavním schodištěm a naslouchal. Bílý Tesák stál a čekal nehybně jako mrtvý. Vzhůru schodištěm vedla cesta k jeho milovanému pánu a k bohům, kteří mu náleželi. Bílý Tesák se zježil, ale čekal. Cizí bůh zdvihl nohu a začal opatrně vystupovat po schodech. A tu se na něj Bílý Tesák vrhl. Ničím ho nevaroval, ani nezavrčel. Vymrštil tělo do výše skokem, který jej donesl na záda cizího boha. Bílý Tesák se zachytil předníma nohama za mužova ramena a zaryl mu tesáky do šíje. Zůstal tam okamžik zavěšen, ale stačilo to, aby strhl boha zpátky na záda. Svalili se společně na zem. Bílý Tesák uskočil, a když se muž pokoušel vstát, vrhl se naň znovu s vyceněnými tesáky.

Celý dům procitl a způsobil poplach. Zdola zazníval hluk, jako by se tam rvalo deset démonů. Zahřměly výstřely z revolveru. Mužský hlas zaječel pln hrůzy a úzkosti. Bylo slyšet zuřivé vrčení a mručení a nad tím vším zněly rány padajícího nábytku a rozbíjeného skla.

Avšak hřmot náhle utichl, jako začal. Celý zápas netrval déle než tři minuty. Poděšení členové domu se shromáždili u schodiště. Zdola, z černé propasti, zazníval klokotavý zvuk, jako když vzduchové bubliny probíhají vodou. Tento zvuk chvílemi přecházel ve zvláštní hvízdavé sípání. Ale i to záhy přestalo. Potom se už z černé temnoty neozývalo nic než těžké oddychování nějakého tvora, zoufale lapajícího po vzduchu.

Weedon Scott stiskl vypínač a schodiště i síň zalilo elektrické světlo. Potom se jal sestupovat s otcem se schodů, třímaje v ruce připravený revolver. Nebylo však třeba této opatrnosti. Bílý Tesák dobře vykonal svou práci. Uprostřed změti převrženého a rozbitého nábytku ležel na boku nějaký muž. Obličej měl zakryt rukou. Weedon Scott se k němu sklonil, zdvihl mu ruku a obrátil muže na záda. Zející rána na krku vysvětlovala, jak zemřel.

„Jim Hall,“ řekl soudce Scott a otec se synem na sebe významně pohlédli. A potom se Weedon Scot obrátil k Bílému Tesáku. I on ležel na boku. Oči měl zavřené, ale nadzdvihl lehce víčka, aby se na ně podíval, když se k němu shýbli, a sotva znatelně zavrtěl koncem ocasu. Weedon Scott jej pohládl po hlavě. Bílý Tesák temně zamručel na znamení, že ho poznává. Ale byl to chabý zvuk a ihned utichl. Víčka mu klesla a zůstala zavřena, i zdálo se, jako by se byl protáhl a celý zplaskl.

„Je chudák hotov!“ zamumlal jeho pán.

„Na to se ještě podíváme,“ odpověděl soudce a šel k telefonu.

„Upřímně řečeno, má jednu naději z tisíce,“ prohlásil venkovský lékař, když se půl druhé hodiny obíral s Bílým Tesákem.

Svítání pronikalo okny a přemáhalo svit elektrických žárovek. Celá rodina kromě dětí se shromáždila kolem lékaře, aby vyslechla jeho nález.

„Jednu zadní nohu má zlomenu,“ pokračoval. „Tři zlomená žebra, z nichž jedno jistě proniklo do plic. Ztratil skoro všechnu krev. Pravděpodobně utrpěl těžké vnitřní zranění. Asi na něj padl. A k tomu tři průstřely těla. Jedna naděje z tisíce, to je věru příliš optimistické. Nemá ani jedinou z deseti tisíc!“

„Ale nesmíme nic opominout, abychom mu pomohli,“ zvolal soudce Scott. „Na výlohách nezáleží. Prosviňte ho roentge-nem, dělejte cokoli! Weedone, telegrafuj do Saň Franciska pro doktora Nicholse! Tím se vás nechci nijak dotknout, doktore, rozumíte? Ale musíme mu poskytnout pečlivé ošetření.“ Lékař se shovívavě usmál: „Ovšemže rozumím. Zaslouží si všeho, co lze pro něho podniknout. Musíte ho ošetřovat, jako byste ošetřovali nemocné děcko. A nezapomeňte, co jsem vám říkal o teplotě! Přijdu zase v deset hodin.“

Bílému Tesáku se dostalo pečlivého ošetření. Návrh soudce Scotta, aby byla přijata zkušená ošetřovatelka, děvčata rozhořčeně zamítla, prohlásila, že se toho úkolu ujmou sama. A Bílý Tesák vyhrál tu jedinou naději z deseti tisíc, kterou mu místní lékař odpíral.

Lékaře nebylo možno nepříznivě posuzovat pro nesprávný úsudek. Celý život ošetřoval a operoval jen lidi, zchoulostivělé civilisací, kteří vedli zajištěný život a pocházeli z chráněných generací. Proti Bílému Tesáku byli to křehcí a mdlí tvorové, Inoucí k životu. Bílý Tesák pocházel z divočiny, kde slabí hynou a nikdo nemá zajištěnou ochranu. V jeho otcí ani matce nebylo slabosti, zrovna jako v nesčetných generacích před nimi. Bílý Tesák zdědil železnou tělesnou soustavu a životnost divočiny a Inul tělem i duší k životu s onou houževnatostí, kterou za starých dob měli všichni tvorové.

Spoután jako zajatec, obalen náplastmi a obvazy k nehybnosti, živořil Bílý Tesák celé týdny. Mnoho spal a snil a jeho mozkiem táhl nekonečný průvod vidin z dálného severu. Všechny přízraky minulosti se mu znovu zjevovaly. Žil opět v doupěti s Kičí, plazil se k nohám Šedého Bobra, aby mu sliboval poslušnost, utíkal před Lip-lipem a celou ztřeštěnou smečkou štěňat

A zase tiše běhal po hvozdech a sháněl v měsících hladu skrovnou potravu. A opět běžel v čele spřežení, slyšel za sebou práskání Mit-sahova biče a hlas Šedého Bobra, křičící „Ráá-ra-ra! Rá!“, když přiběhli k úzkému průchodu a spřežení se semklo jako zavíraný vějíř, aby projelo. Prožíval znovu všechny dny u Krasavce Smitha a svoje slavné zápasy. Tehdy kňučel a vrčel ze spánku a ti,

kdož stáli nad ním, říkali, že se um něco ošklivého zdá.

A jedním přízrakem zvlášť trpěl – vidinou ohromných, řvoucích a zvonících elektrických tramvají, které byly pro něho netvornými, ječícími rysy. Zdálo se mu obyčejně, že leží v houštině a číhá, zda se veverka odváží dostatečně daleko od stromu. A potom, když na ni skočil, proměnila se náhle v obludnou a strašlivou tramvaj, která se nad ním zdvíhala jako hora, ječela, zvonila a chrllila po něm oheň. Stejně se mu vedlo, když lákal jestřába dolů s oblohy. Snesl se naň s azuru, a jakmile dopadl na zem, proměnil se ve všudypřítomný vůz elektrické dráhy. Nebo zase byl v kůlně u Krasavce Smitha. Venku se shromažďovali muži a on věděl, že nastává zápas. Pozoroval dveře, kdy se v nich objeví nějaký protivník. Dveře se otevřely a dovnitř se vřítel obludný elektrický vůz. To se mu přihodilo tisíckrát a hrůza toho byla vždycky stejně živá a veliká.

Konečně přišel den, kdy mu mohli sejmout poslední náplast a obvaz. Byl to slavnostní den. Celá Sierra Vista se kolem něho shromáždila. Pán jej drbal za ušima a on mu broukavě vrčel. Pánova žena jej nazvala „Požehnaným vlkem“ a to jméno bylo přijato s nadšenou pochvalou a všechny ženy mu od té doby říkaly Požehnaný vlk.

Pokoušel se vstát na nohy, ale několikrát klesl slabostí. Ležel tak dlouho, že svaly pozbyly pružnosti a opustila je všechna síla. Styděl se trochu za svoji nemohoucnost, jako by selhával ve službě bohům, kterou jim byl povinen. Proto se hrdinsky pokoušel vstát, až se konečně zdvihl na všechny čtyři nohy, ale vrávoral a potácel se sem a tam.

„Požehnaný vlk!“ zvolaly ženy sborem.

Soudce Scott jej vítězoslavně pozoroval.

„Ano, Požehnaný vlk,“ souhlasil soudce. „Ode dneška mu budeme tak říkat. To by žádný obyčejný pes neudělal. Je to vlk.“

„Požehnaný vlk,“ opravila jej vlastní žena.

„Máš pravdu,“ přikývl soudce.

„Bude se muset učit chodit,“ pravil lékař, „a mohl by hned začít. To mu neuškodí. Vezměte ho ven!“

I vyšel ven jako král, obklopen celou domácností, jež o něho něžně pečovala. Byl velmi sláb, a když došel na trávník, ulehl, aby si odpočinul.

Pak se průvod hnul dále a do svalů Bílého Tesáka se vlévaly nové pramenky sil, a jak jimi pohyboval, proudila do nich krev. Tak došel až ke stájím, kde na prahu ležela Collie, obklopena půl tuctem štěňat, hrajících si na slunci.

Bílý Tesák se na ně díval udiven. Collie naň varovně zavrčela. Zůstal tedy opatrně opodál.

Pán k němu špičkou boty přistrčil jedno štěně. Bílý Tesák se podezíravě zježil, ale pán mu dal znamení, že je všechno v pořádku. Collie, sevřena v náručí jedné z žen, jej pozorovala a její vrčení ho varovalo, že není všechno v pořádku. Štěně se před ním batolilo. Napjal uši a zvědavě je pozoroval. Potom se jejich nosy dotkly a Bílý Tesák ucítil teplý jazýček štěněte na nose. I vytáhl jazyk, a aniž věděl proč, olízl štěněti obličejíček.

Potlesk a radostné výkřiky bohů uvítaly jeho krásný čin. Byl překvapen a nechápavě se na ně díval. Potom jej opět přemohla slabost, ulehl se vztyčenýma ušima, dal hlavu na stranu a pozoroval štěně. I ostatní štěňata se k němu přibatolila k velké nevoli Colliině, a on jim vážně dovolil, aby po něm lezla a převalovala se. Z počátku při potlesku bohů dával trochu najevo svou starou plachost a rozpačitost. To však přešlo, když dovádění a škádlení štěňat pokračovalo. I ulehl s přivřenýma, trpělivýma očima a podřimoval na teplém slunci.

FUATINŠTÍ ĎÁBLOVÉ

Ze všech četných škunerů, lodic a kutrů, slídících mezi ko-rálovými ostrovy jižních moří, měl David Grief nejraději Rattlera, škuner na způsob jachty o devadesáti tunách. Byl tak rychlý, že se za starých časů proslavil pašováním opia ze San Diega do Pugetovy úžiny, pleněním tuleních hnízd v Beringově moři a podloudným dopravováním zbraní na Daleký Východ. Byl postrachem vládních úředních kutrů, radostí námořníků a pýchou loďařů, kteří jej vystavěli. Ještě nyní, po čtyřiceti letech plavby, byl to týž starý Rattler, štíhlý, rychlý a mrštný, že to na březích všech přístavů od Valparaisa až k Manilskému zálivu způsobovalo četné spory a vády.

S velkou plachtou, visící volně dolů, s lany narážejícími tiše na táhlo za každého mírnějšího pohybu klouzala této noci loď rychlostí čtyř uzlů za zcela mírného vánku. Hodinu již stál David Grief opřen o pažení v závětrí a hleděl na světélkující vlny za zádi. Mírné závany větru, který se odrážel od přední plachty, ovívaly mu tváře a prsa. Obdivoval se vlastnostem své lodi.

„Och, je to krasavice, Taute, krasavice!“ pravil ke svému lodníkovi, konajcímu právě hlídku, a pohladil pažení lodi.

„Ovšem, pane,“ odvětil námořník silným prsním hlasem Polynesana. „Jsem na lodích již třicet let, ale žádná se této nevyrovnala. Na Raiateii jsme ji nazývali Fanauao.“

„Syn dne,“ překládal Grief lichotivý název.

„Kdo ji tak pojmenoval?“

Chystaje se odpovědět, Taute se náhle zahleděl upřeně kupředu. Týmž směrem se zadíval i Grief.

„Země!“ pravil Taute.

„Ano, Fuatino,“ přisvědčil Grief, upíraje zrak stále na místo, kde hvězdnatý obzor byl prohlouben temnou skvrnou. „Vše je v pořádku. Sdělím to kapitánovi.“ Rattler plul dále, až bylo vidět obrys ostrova, až bylo slyšet uspalý hukot příboje a mekot koz, až vítr vanoucí od břehu byl prosycen vůní květin.

„Kdyby nebylo té skuliny, mohli bychom se tam pustit za takové noci, jako je dnešní,“ podotkl kapitán Glass, pozoruje kormidelníka, mocně se opírajícího o kormidlo.

Rattler odplul na míli od břehu, neboť musel čekat až do rozednění, než by se pokusil vniknout nebezpečným vchodem k Fuatinu. Byla dokonalá tropická noc, ani sebemenší známky vichřice nebo deště. Na přídi ulehli ke spánku riatší lodníci, pokud jim to dovolovaly jejich povinnosti. Na zádi rozprostřeli svá lože kapitán, kormidelník a Grief s lenivou lhostejností. Mluvili o domorodcích.

„Jsou právě tak samá romantika,“ ozval se kormidelník Brown, „jako my běloši.“

„Samá romantika, jako na příklad Pilsach,“ smál se Grief, „a to už něco znamená! Jak je tomu dlouho, kapitáne, co vám upláchl?“

„Jedenáct let,“ zabručel kapitán Glass mrzutě.

„Vypravujte mi to!“ žebronil Brown. „Říká se, že od oné doby neopustil Fuatino. Je to pravda?“

„Ano, pravda,“ bručel kapitán. „Je stále zamilován do své ženy, té malé ničemnice. Ukradla mi ho, a byl to dobrý námořník, přestože byl Holanďan.“

„Němec je to,“ opravil Grief.

„I to je všecko jedno,“ zněla úsečná odpověď.

„Oné noci, kdy vystoupil na břeh a Notutu se do něho zadívala, bylo moře oloupeno o dobrého muže. Ostatně myslím, že se do sebe zadívali navzájem. Než bys řekl švec, položila mu na hlavu věnec z nějakých bílých květin a už byli spolu na břehu, drželi se za ruce a smáli se. Doufám, že zatím odstranil z kanálu ten velký korálový útes. Vždycky na něm poškodím jeden nebo dva měděné pláty na lodi.“

„Pokračujte ve své historce!“ naléhal Brown.

„To bylo vše. Provedl to pěkně. Oženil se ještě téže noci a už nikdy nepřišel na palubu. Hledal jsem ho druhého dne. V slaměné chatrči jsem našel bosého bílého divocha, plného květin a podobných hloupostí, hrajícího na kytaru. Vypadal jako osel na bále. Řekl mi, abych mu poslal jeho věci na břeh.

Odpověděl jsem, že ho dříve prokleji. To je vše. Uvidíte ji zítra. Mají už tři štěňata, tři malé taškáře. Mám pro něho dole fonograf a asi milion desek.“

„A vy jste z něho udělal svého agenta?“ tázal se Griefa kormidelník.

„Co jsem měl dělat? Fuatino je ostrov lásky a Pilsach zná dobře domorodce. Je jedním z nejlepších prodavačů, jež jsem kdy měl a mám. Je spolehlivý, uvidíte jej zítra.“

„Slyšte, mladý muži,“ zabručel kapitán Glass výhruzně ke kormidelníkovi, „jste romantický? Jestliže jste, zůstanete na palubě. Fuatino je ostrov chorobné romantiky. A uvidím-li vás na břehu – –“

Jeho náhlé umlknutí přimělo oba společníky, že na něho pohlédli. Sledovali jeho pohled upřený přes jejich hlavy k lanoví a uzřeli, co viděl on: hnědou ruku a rameno, svalnaté a mokré, pak druhou hnědou ruku a rameno, pak následovala hlava s dlouhými rozčuchanými vlasy jako hlava skřítkova a pak tváře s těkavými černými očima, s rysy a úsměvem lesního muže.

„Můj bože!“ šeptal Brown. „To je faun, mořský faun!“

„Je to Kozlí muž,“ pravil Glass.

„Je to Mauriri,“ ozval se Grief. „Podle posvátného obřadu zdejších zvyků je to můj vlastní krevní bratr. Jeho jméno náleží mně a moje jemu.“

Široké hnědé plece a nádherná prsa se objevila nad pažením, a jak se zdálo, celé toto mohutné tělo se naprosto lehce přehouplo přes pažení a vstoupilo neslyšně na palubu. Brown, jenž mohl být spíše něčím jiným než kormidelníkem ostrovního škuneru, byl okouzlen. Vše, co kdy četl z knih, hlásalo neklamně faunovskou podobnost tohoto hosta z mořských hlubin.

„Ale smutný faun,“ byl úsudek mladého muže, když zlato-hnědý lesní bůh kráčel k místu, kde si sedl David Grief a vztáhl k němu ruku.

„Davide!“ pravil David Grief.

„Mauriri, velký bratře!“ pravil Mauriri.

Podle zvyku mužů, kteří sjednali krevní bratrství, nepojmenovali se navzájem pravými jmény, ale každý svým vlastním. Pak rozmlouvali polyneským jazykem fuatinským, takže Brown mohl pouze sedět a hádat.

„Dlouho jste plaval, abyste mi mohl říci talofa,“ pravil Grief, když druhý usedl a smáčel palubu.

„Mnoho dní a nocí jsem čekal na váš příchod, Velký bratře!“ odpověděl Mauriri.

„Seděl jsem na Velké skále, kde je uložen dynamit, jehož jsem se stal strážcem. Viděl jsem, jak se blížíte ke vchodu a opět prcháte do tmy. Věděl jsem, že čekáte na rozednění, a přišel jsem za vámi. Přišel na nás veliký zármutek. Mataara zestárla. Často volala v těchto dnech po vašem příchodu. Motuaro je mrtev a ona je smutná.“

„Vzal si Naumoo za ženu?“ tázal se Grief, když podle tamního zvyku svěsil hlavu a zavzdychal.

„Ano. Nakonec utekli a žili s kozami v horách. Teprve když jim Mataara

odpustila, vrátili se, aby s ní žili ve Velkém domě. Nyní však zemřel a Naumoo zemře brzo. Velký je náš zármutek, Velký bratře! Zemřeli Tori a Tati-Tori a Petoo a Nari, i Pilsach a jiní.“

„Pilsach také?“ zvolal Grief. „Což jste tu měli nějakou nemoc?“

„Hodně se zde vraždilo. Před třemi týdny připlul cizí škuner. S Velké skály jsem viděl nad obzorem jeho košatou plachtu. Vlekli loď čluny, ale neuhnuli se před skaliskem a několikrát narazili. Nyní je loď u břehu a posádka se snaží opravit poškozené trámy. Na palubě je osm bílých mužů. Mají ženy z nějakého ostrova daleko na východě. Ženy mluví řečí podobající se řeči naší, ale přece jinou. Rozumíme jim však. Říkaly, že je muži ze škuneru ukradli. Nevím nic bližšího, ale zpívají a tančí a jsou šťastny.“

„A muži?“ přerušil ho Grief.

„Mluví francouzsky. Víím to, protože na vašem škuneru byl před lety kormidelník, který také mluvil francouzsky. Vedou je dva muži, kteří nevypadají jako ostatní. Mají modré oči jako vy a jsou to ďáblové. Jsou ďábel riad ďábla. I ostatní jsou ďáblové. Neplatí nám naše chlebovníky a taro a yamy. Berou nám všechno. Stěžujeme-li si, zabíjejí nás. Tak byl zabit Tori a Tati-Tori a Petoo a jiní. Nemůžeme bojovat, protože nemáme ručnic, leda snad dvě nebo tři, a ty jsou ještě staré.“

„Obtěžují naše ženy. Tak byl zabit Motuaro, když bránil Naumoo, kterou nyní vzali na palubu škuneru. Proto také byl zabit Pilsach. Toho střelil první z obou vedoucích mužů, Velký ďábel, a to jednou v jeho člunu a dvakrát, když se snažil vylézt na písek na břehu. Pilsach byl řádný muž a No-tutu sedí nyní doma a stále pláče. Mnozí naši lidé se bojí a utekli do hor i s kozami. V horách však není pro všechny dosti potravy. Lidé již nechtějí vycházet a chytat ryby. Kvůli těm ďáblům, kteří jim berou vše, co mají, nepracují již ani v zahradách. Rádi bychom se pustili do boje. Velký bratře, potřebujeme pušky a mnoho nábojů. Než jsem plaval k vám, poslal jsem vzkaz, lidé čekají. Cizí muži nevědí, že jste připluli. Dejte mi člun a ručnice, chci se vrátit před východem slunce! Až zítra přijdete, budeme připraveni, abychom cizí muže zabili. Musí být zabiti, Velký bratře, vy jste byl vždycky té krve jako my. Muži i ženy se modlili k mnohým bohům“ abyste brzy přišel. A vy jste nyní přišli.“

„Pojedu s člunem s vámi,“ pravil Grief.

„Ne, Velký bratře!“ odpověděl Mauriri. „Vy musíte zůstat na škuneru. Cizí muži se budou bát škuneru, a ne nás. My budeme mít pušky, oni o tom nevědí. Dostanou strach, jakmile uvidí váš škuner. S člunem pošlete tohoto mladého muže!“ Tak se stalo, že Brown, toužící po romantice a dobrodružství, o němž četl, ale dosud nikdy je neprožil, usedl na zádi rybářského člunu, naloženého

ručnicemi a náboji. Člun byl poháněn čtyřmi raiatskými veslaři, řízen zlatohnědým mořským faunem a plul vlašnou tropickou tmou k ostrovu Fuatinu, který byl přepaden piráty dvacátého století.

II

Kdybychom táhli čáru mezi Jaluitem v Maršálské skupině a Bougainvillem v ostrovech Šalamounových a kdybychom tuto linii přeřali jinou o dva stupně jižněji od rovníku, a to u Ukuoru v ostrovech Kalifornských, zdvíhal by se v této části osamělého moře hornatý a sluncem zalévaný ostrov Fuatino. Obydlen kmenem příbuzným Hawaiianům, Samojcům, Tahitianům a Maorům, je vrcholem klínu utvořeného z Polynesie, Melanesie a Mikronesie. Byl to ostrov Fuatino, který se druhého dne zrána objevil Davidu Griefovi dvě míle na východ a v přímé čáře s vycházejícím sluncem. Větrík byl stále stejně silný a Rattler plul po klidné mořské hladině rychlostí, jež by příslušela ostrovnímu škuneru za větru třikrát silnějšího. Ostrov Fuatino nebyl nic jiného než bývalý kráter, který se vynořil z mořského dna. Jeho západní část, rozeklaná a stlačená na úroveň moře, byla vchodem do samého kráteru, tvořícího přístav. Ostrov Fuatino se podobal drsné podkově, jejíž otvor byl obrácen na západ. K tomuto otvoru směřoval Rattler. Kapitán Glass měl v ruce dalekohled a hleděl na mapu, kterou si sám zhotovil, měl ji rozestřenu před sebou. Stál s výrazem vyjadřujícím polopobouření, poloodevzdanost.

„Už to jde,“ pravil. „Zimnice. Nemohla počkat až do zítřka? Strašně mě týrá, pane Griefe! Za pět minut bude s mou hlavou zle. Budete musít sám převzít řízení škuneru. Hochu, připrav mi postel! Hodně přikrývek! Naplň láhev horkou vodou! Moře je tak klidné, pane Griefe, že se můžete pustit rovnou a nemusíte se vyhýbat. Pust'te se po větru a projedete. Je to jediná bárka v jižním Tichém oceánu, která to dovede, a vím, že víte, jak to provést. Projedete kolem Velké skály, budete-li k ní mířit přímo, koncem návětrného ráhna.“

Mluvil rychle, téměř jako opilý člověk, neboť jeho zmalát-nělý mozek se vzpíral blížícímu se záchvatu malarie. Když vrávoral ke schůdkům vedoucím do podpalubí, zbrunátněla jeho tvář a naskakovaly mu skvrny jako za prudkého zánětu. Oči měl vypoulené, skelné, ruce se mu třásly a zuby jektaly v zimničné křeči.

„Dvě hodiny, než přijdu do potu,“ jektal opět na smrt bledý.

„A pak ještě několik hodin a budu zase v pořádku. Dobře znám tu prokletou chorobu, musí provést své až do konce. Vyvy... ztatím... mmmějte...“

Jeho hlas odumřel v slabý šepot, když klesl do své kabiny, a jeho zaměstnavatel se zatím ujal vedení. Rattler právě vjížděl do úžiny.

Dvě mohutné skály přes tisíc stop vysoké tvořily konce podkovovitého ostrova.

Obě byly téměř odděleny od ostatní pevniny a byly s ní spojeny pouze úzkým a nízkým poloostrovem. Mezi těmito hroty byl prostor půl míle široký, skoro přehrazený korálovým útesem, který se táhl napříč od jižního konce. Úžina, kterou kapitán Glass nazval skulinou, protínala tento útes, mířila pak přímo k severnímu konci podkovy a táhla se podél paty příkré skály. V tom místě, kde se konec ráhna téměř dotýkal skály po levé straně, mohl Grief, hle-děl-li napravo dolů, dobře vidět dno, které příkře vystupovalo na necelé dva sáhy od lodi. Využítkoval závanu větru, vehnal loď přímo do úžiny a proklouzl podél silného korálového útesu, aniž naň narazil.

Před ním se rozkládal fuatinský přístav. Byla to kruhovitá vodní plocha průměru pěti mil, vroubená bílými korálovými břehy, na nichž se zvedaly zelené zarostlé svahy k ponurým stěnám kráteru. Každý kout a skulina zvětralé lávy poskytoval útočiště popínavé révě a zakrslým stromům. Tenké praménky vody, spíše chomáče par, snášely se po srážech vysokých sto stop. Vlahý vlhký vzduch byl přeplněn vůní žlutých květů kassii.

Sumě lehce zčeřenými vlnami, Rattler vnikal dovnitř. Grief zkoumal dalekohledem břeh. Nikde nebylo známek života. Celé místo spalo v parném žáru tropického slunce. Nikdo je nevítal. Na písčíně u severního břehu, kde třásně kokosových palm skrývaly osadu, viděl tmavé body kanoí pod jejich přístřešky. Tam také odpočíval cizí parník. Ani na jeho palubě, ani kolem něho se nic nehýbalo. Teprve když byl břeh vzdálen už jen asi padesát yardů, dal Grief spustit kotvu na hloubce čtyřiceti sáhů. Když zařinčel řetěz, zpozoroval Grief několik domorodých žen půvabných postav, jaké lze vidět jen v Poly-nesii. Když se vyhrnuly na palubu škuneru, měly vlající ahus a byly ověnceny květinami. Mimo to však – ale to ženy neviděly – zpozoroval ještě sehnutou postavu nějakého muže, jak se odplížil z lodní kuchyně na před, sklouzl na písčinu a zmizel v zelených záclonách houštin.

Zatím co se vzdouvaly a svinovaly plachty, zřizoval se na palubě stan a dávala se do pořádku všechna lodní výzbroj, jak to bylo zvykem při zakotvení v přístavu, přecházel David Grief po palubě a také jinde než na cizím škuneru pátral po známkách života. Nemýlil se, zaslechl vzdálenou ránu z pušky, a to směrem od Velké skály. Další výstřel se neozval, a proto usoudil, že to byl asi nějaký střelec lovcí divokého kozla.

Koncem druhé hodiny se přestal kapitán Glass pod spoustou přikrývek třást a silně se potil.

„Za půl hodiny budu docela v pořádku,“ pravil slabě.

„Dobře,“ odpověděl Grief, „místo je jak po vymření. Půjdu na břeh navštívit Mataaru a shlédnout situaci.“

„Je to tvrdý oříšek, dejte si pozor!“ varoval jej kapitán. „Nebudete-li za hodinu zpět, pošlete alespoň nějaký vzkaz!“

Grief se chopil kormidla a čtyři z jeho raiatských lidí se sklonili nad vesly. Když přirazili k písčíně, pohlédl zvědavě na ženy, které stály pod plachtou rozprostřenou nad palubou škuneru. Pokynul jim na zkoušku rukou. Se smíchem mávnutí opětovaly.

„Talota,“ zvolal.

Rozuměly zvolání, ale odpověděly „Jorana“, z toho poznal, že jsou z Tovaryšských ostrovů.

„Huahine“, pojmenoval jeden z jeho lodníků bez váhání jejich ostrov. Grief na ně zavolal, odkud přišly. Odpověděly s chechtotem a smíchem: „Hudhine!“

„Vypadá jako škuner starého Dupuye,“ pravil Grief, mluvě tiše tahitským nářečím.

„Nedívejte se příliš nápadně! Co myslíte, není to Valetta?“

Muži vyskákali, lehce vytáhli člun na břeh a kradmo si prohlíželi loď.

„Je to Valetta,“ pravil Taute. „Odstranila před sedmi lety svůj košový stěžeň. V Papeete dostala nový, o deset stop kratší, a má jej dosud.“

„Hoši, jděte si pohovořit s ženami! Vždyť můžete Huahine a Raiateie téměř vidět a jistě některou z nich budete znát. Vypátrejte vše, co můžete! Ukáže-li se některý z bělochů, nedělejte kravál!“

Armáda krabů poustevníků se s chřestotem rozprchla, když Grief krácel po břehu, ale pod palmami nebylo vepřů, kteří by tam jako obvykle ryli a chrochtali. Kokosové ořechy ležely tam, kam spadly, a sušárny kopry nejevily známek činnosti. Průmysl a práce zmizely. Chýši za chýši nalézal prázdnou. Pak narazil na nějakého starce, slepého, bezzubého, úžasně vráscitého, jenž seděl ve stínu a strachem jen koktal, když naň promluvil. Vypadá to, jako by celé místo bylo postiženo morovou ranou, uvažoval Grief, když se blížil konečně k Velkému domu. Všude zkáza a spoušť. Nikde nebylo květinami zdobených mužů a dívek, nikde hnědých dětí, válejících se ve stínu vavřínových stromů. Mezi dveřmi, shrbená a kývajíc tělem sem tam, seděla Mataara, stará královna. Když spatřila Griefa, rozplakala se, naříkala a vyprávěla hned o svém hoři a hned opět o lítosti, že jí nezbyl nikdo, kdo by mu mohl opatřit pohostinství.

„A tak mi vzali Naumoo,“ končila. „Motuaro je mrtev. Moji lidé utekli a hladovějí s kozami a není zde nikoho, kdo by vám alespoň otevřel kokosový ořech, abyste se mohl napít. O bratře, vaši bílí bratři jsou ďáblové!“

„Nejsou to moji bratři, Mataaro!“ utěšoval ji Grief. „Jsou to lupiči a já od nich tento ostrov vyčistím.“

Umlkl, obrátil se a jeho ruka sáhla rychle k pasu a zpět, míříc revolverem na shrbenou mužskou postavu, která se k němu řítila zpod stromů. Nestiskl spoušť a muž nestanul, dokud se nevrhl Grief ovi k nohám. Pak počal chrlit proud podivných nejasných slov. Poznal v něm postavu, která se vyplížila z Valetty a zmizela v křovinách, ale nerozuměl jeho slovům, dokud ho nepostavil na nohy, aby viděl na jeho křečovitě se stahující zaječí pysky.

„Zachraňte mě, pane, zachraňte mě!“ bědoval muž anglicky, ač byl neklamně domorodec z jižního moře. „Já vás znám, zachraňte mě!“ Pak chrliil prudký příval nesouvislých slov a nepřestal, dokud ho Grief neuchopil za ramena a třásl jím tak dlouho, až byl nucen umlknout.

„Znám vás,“ řekl Grief, „před dvěma lety jste byl kuchařem ve francouzském hotelu v Papeete. Všichni vás nazývali Zaječím pyskem.“ Muž prudce přisvědčoval.

„Jsem nyní kuchařem na Valettě,“ prskal, koktal a kroutil křečovitě ústy, jak zápasil s jejich vadou.

„Znám vás, viděl jsem vás v hotelu. Viděl jsem vás u Laviny. Viděl jsem vás na Kittiwake. Viděl jsem vás na Maripose. Vy jste kapitán Grief a vy mě zachráníte. Jsou to ďáblové. Zabili kapitána Dupuye. Přinutili mě, abych zabil polovinu mužstva. Dva sestřelili s rahan. Ostatní postříleli ve vodě. Znal jsem je všechny. Ukradli pak děvčata v Huahine. Přibráli si na pomoc trestance z Nouméé. Oloupili obchodníky na Nových Hebridách. Povraždili kupce ve Vanikori a ukradli tam dvě ženy. Oni – – –“

Ale Grief více neslyšel. Mezi stromy se ozval od přístavu třeskot pušek a Grief běžel na břeh. Piráti z Tahiti a zločinci z Nové Kaledonie! Pěkná banda lotrů útočí nyní na jeho škuner! Zaječí pysk ho následoval, prskaje a koktaje stále ještě historii zločinů bílých ďáblů.

Třeskot pušek přestal tak náhle, jako začal, ale Grief běžel dál, puzen neblahými předtuchami. Na zatačce pěšiny se setkal s Mauririm, jenž mu běžel od břehu vstříc.

„Velký bratře,“ naříkal Kozlí muž, „přišel jsem pozdě. Zmocnili se vašeho škuneru! Pojdte, neboť nyní budou hledat vás!“

Pustil se dále pěšinou vedoucí od břehu.

„Kde je Brown?“ tázal se Grief.

„Na Velké skále. Řeknu vám to potom. Nyní pojdte!“

„Ale moji lidé v člunu?“

Mauriri zmíral strachem.

„Jsou se ženami na cizím škuneru. Nebudou zabiti. Mluvím pravdu. Ďáblové potřebují lodníky. Vás však zabijí. Poslechněte!“ Směrem od moře zaznívala

francouzská lovecká píseň chraplavým tenorem.

„Už přistáli u břehu. Zmocnili se vašeho škuneru, viděl jsem to.“

„Běžte!“

Grief věděl, kdy se dát do boje a kdy na útěk. Nepochyboval o tom, že nyní bylo na čase utíkat. Následoval v patách Mauri-riho pěšinou kolem starého muže sedícího ve slinu a mimo Mataaru, schoulenou mezi dveřmi Velkého domu. Za jeho vlastními patami se plazil Zaječí pysk jako pes. Za nimi se ozýval křik pronásledovatelů. Rychlost, k jaké je Mauriri nutil, byla by zchvátila i zvíře. Široká pěšina se úžila, zahnula vpravo a náhle vybíhala vzhůru. Minuli poslední chatrče s vysokými houštinami kassií a s hejny velkých zlatých vos. Cesta stoupala příkře, až přecházela v kamzičí stezku. Mauriri ukázal vzhůru k holé stěně vulkanické skály.

„Až se tam dostaneme, Velký bratře,“ pravil, „budeme v bezpečí. Bílí ďáblové se tam nikdy neodváží, neboť jsou tam balvany, které jim můžeme svrhnout na hlavu. A jiná cesta tam nevede. Proto se vždy tady zastaví a střílejí, když přebíháme nechráněné místo. Pojdte!“

Za čtvrt hodiny stanuli na onom nebezpečném místě.

„Rychle přeběhněte!“ napomenul je ještě Mauriri a vyběhl.

Jakmile se objevil, ozvalo se zdola ihned několik výstřelů. Kulky kolem něho šustily a rozléty se chomáče skalního prachu. Ale přeběhl bez pohromy. Grief ho následoval. Jedna kulka přeletěla tak blízko, že se téměř dotkla jeho tváře. Ani Zaječí pysk nebyl zasažen, ačkoli přebíhal o něco pomaleji.

Zbytek dne proleželi ve velké výši v lávové rozsedlině, kde se krčila vikev a rostla papaya. Tam osnoval Grief své plány a rozbíral situaci.

„Bylo to neštěstí,“ vypravoval Mauriri. „Za celou dobu, co zde jsou, zvolili si bílí ďáblové právě onu jedinou noc k lovu ryb. Bylo tma, když jsme přijeli do úžiny. Byli v člunech a v kanoích. Vždycky mají s sebou pušky. Jednoho raiatského muže zastřelili. Brown byl velmi statečný. Chtěli jsme se dostat až na konec zálivu, ale odřízli nás a byli jsme zahnáni mezi Velkou skálu a vesnici. Zachránili jsme sice pušky a všechny náboje, ale zmocnili se člunu. Tak se dověděli o vašem příchodu. Brown je nyní s puškami a náboji na této straně Velké skály.“

„Ale proč nevyšel na vrcholek Velké skály a nedal mi výstrahu, když jsem se sem blížil?“ kritisoval Grief.

„Neznali cestu, jen kozy a já ji známe. Zapomněl jsem na to, neboť jsem se plížil houštinami, abych se dostal k vodě a plaval k vám. Ti ďáblové však byli v houštinách. Stříleli po Brownovi i po raiatských z ručnic. Mne honili až do rozednění a ráno mě stíhali dole na úžině. Pak jste připlul se svým škunerem. Čekali, až jste vystoupil na břeh. Běžel jsem houštinami, ale vy jste byl již na

břehu.“

„To jste vy vypálil tu ránu?“

„Ano, abych vás varoval. Ale byl to můj poslední náboj a oni byli tak chytří, že palbu neopětovali.“

„Nu, a co vy, Zaječí pysku?“ obrátil se Grief na kuchaře Valetty.

Jeho vypravování bylo dlouhé a trapně podrobné. Po celý rok se plavil z Tahiti a Paumotu na Valettě. Starý Dupuy byl vlastníkem a kapitánem lodi. Na své poslední cestě nalodil v Tahiti dva cizince jako kormidelníka a skladníka. Vezl ještě jednoho cizince. Chtěl ho jmenovat svým jednatelem na Fan-riki. Raoul van Asveld a Caři Lepsius bylo jméno kormidelní-kovo a skladníkovo.

„Byli to bratři, vím to, neboť jsem je vyslechl na palubě, když mysli, že je nikdo neslyší,“ vysvětloval Zaječí pysk. „Valetta křížovala Nízkými ostrovy, sbírala škeble a perly z Dupuyových stanic. Frans Amundson, třetí cizinec, vystřídal Petra Gollarda na Fanriki. Domorodci na Fanriki říkali, že měl čtvrtník perel pro Dupuye. První noc po odjezdu z Fanriki jsme slyšeli v kabině střelbu. Pak byla shozena přes palubu těla Dupuye a Petra Gollarda. Tahitští lodníci utekli na zád' do podpalubí. Byli tam dva dny bez jídla. Pak dal Raoul van Asveld jed do jídla a přinutil Zaječí pysk, aby to uvařil a donesl jim. Polovina námořníků umřela.“

„Namířil na mne pušku, pane! Co jsem měl dělat?“ bědoval Zaječí pysk. „Z ostatních vystoupili dva z podpalubí a byli zastřeleni. Protože byl Fanriki jen deset mil daleko, naskákali ostatní do vody a chtěli uplavat. Byli také postříleni. Zůstal jsem na živu jen já a ti dva ďáblové. Potřebovali mě, abych jim vařil. Téhož dne se vrátili na Fanriki a vzali na palubu Franse Amundsona, neboť byl jedním z nich.“

Pak následovaly pro Zaječí pysk hrozné dny, když se škuner potuloval mořskými dálavami k západu. Byl jediným očitým svědkem a věděl, že by ho zabili, kdyby nebyl kuchařem. V Nouméi se k nim připojilo pět zločinců. Nikdy nepustili Zaječí pysk na břeh některého ostrova a Grief byl prvním cizincem, s nímž opět mluvil.

„A nyní mě zabijí,“ skončil Zaječí pysk, „neboť vědí, že jsem vám vše pověděl. Ale nejsem zbabělcem a zůstanu při vás, pane, a zemřu s vámi!“ < Kozlí muž potřásl hlavou a vstal.

„Ležte zde a odpočiňte si!“ pravil ke Griefovi. „Čeká nás dnes v noci dlouhá plavba. Pokud jde o kuchaře, dovedu ho nyní výše do hor, kde žijí moji bratři s kozami.“

III

„Je dobře, že vytrvale plavete, Velký bratře,“ šeptal Mauriri.“

Sestoupili z lávové rozsedliny k okraji zálivu a vstoupili do vody. Plavali tiše, bez šplouchání. Mauriri napřed. Černé stěny kráteru strměly nad nimi, že se zdálo, jako by plavali na dně nějaké velké nádoby. Nad nimi byla obloha mírně poprášená hvězdami. Viděli před sebou světlo označující Rattlera. Se vzdálené paluby tlumeně zazníval velebný církevní zpěv, hraný fonografem, který byl určen pro Pilsacha.

Oba plavci zabočili nalevo, daleko od zajatého škuneru. Po chorálu následoval smích a zpěv, pak spustil fonograf touž píseň znovu. Grief se usmál nad vhodností písně, nesoucí se po tmavé hladině: „Ved' nás, Dobrotivé Světlo!“ „Musíte se dostat přes nížinu k Velké skále,“ šeptal Mauriri. „Ti ďábové mají obsazeno pobřeží. Slyšte!“

Půl tuctu ran z pušek dokazovalo v nepravidelných přestávkách, že Brown stále ještě držel skálu a že piráti obsadili Nízký poloostrov. Když uplynula druhá hodina, plavali pod chmurnou střechou Velké skály. Mauriri, hledaje cestu, zamířil ke skalní štěrbině a tou vyšplhali o sto stop výše na nízký výstupek.

„Zůstaňte zde,“ pravil Mauriri, „půjdu k Brownovi. Ráno se vrátím.“

„Půjdu s vámi, bratře,“ řekl Grief. Mauriri se usmál do tmy.

„Ani vy, Velký bratře, byste to nedovedl. Já jsem Kozlí muž a já jediný z celého Fuatina dovedu přejít Velkou skálu v noci. Mimo to bude to po prvé, co se toho odvážím. Natáhněte ruku! Cítíte to? Zde je ukryt Pilsachův dynamit. Lehněte si těsně ke stěně a můžete spát. Nespádnete. Nyní půjdu.“

Vysoko nad hučícím příbojem, na úzkém skalním výstupku vedle tuny dynamitu spřádal David Grief svůj válečný plán. Pak si podložil hlavu rukou a usnul.

Když jej ráno Mauriri vedl přes vrcholek Velké skály, pochopil David Grief, proč tak nemohl učinit v noci. Přestože jeho nervy námořníka byly zvyklé na výšku i na odvážné šplhání, divil se, že to dokázal ve dne. Byla tam místa, kde se musil naklonit kupředu nad průrvami sto stop hlubokými, až nataženýma rukama dosáhl opory na protější stěně, a pak teprve mohl přesunout také nohy. Jednou byl nucen skočit deset stop nad zející propastí tisíc stop hlubokou o sáh níže na úzký skalní výstupek, měřící sotva stopu. A všecku svou chladnokrevnost ztratil na římse široké sotva dvanáct palců, kde se mu zdálo, že tam není naprosto nic, čeho by se mohl rukama přidržet. Mauriri, vida ho váhat, naklonil se daleko přes propast a podporoval ho. Tehdy poznal, proč byl Mauriri nazýván Kozlím mužem.

IV

Obrana Velké skály měla dobré i špatné stránky. Nebylo lze dobýt ji útokem, dva muži ji mohli udržet proti deseti tisícům. Chránila také vchod k otevřenému moři. Dva škunery, Raoul van Asweld a jeho lupičská banda byli takto

zazátkování. Grief se svou tunou dynamitu, kterou přenesl na skálu, byl pánem. To dokázal kteréhosi jitra, když se škunery pokoušely dostat se na moře. Valetta vedla, velrybářský člun ji vlekl. Byl obsazen zajatým fuatinským mužstvem. Grief a Kozlí muž hleděli s bezpečného skalního výstupku přímo dolů s výše tří set stop. Měli své pušky i hořící louč a velký balík dynamitových patron s doutnáky vedle sebe. Když se pod nimi octl velrybářský člun, potřásl Mauriri hlavou.

„Jsou to naši bratři, nemůžeme na ně střílet!“ Na přídi Valetty bylo několik vlastních Griefových raiatských lodníků. Jiný z nich stál vzadu u kormidla. Piráti byli buď v podpalubí, nebo na druhém škuneru, kromě jednoho, jenž stál s puškou v ruce uprostřed paluby. Měl královninu dceru Naumoo vedle sebe.

„To je hlavní ďábel,“ šeptal Mauriri. „Jeho oči jsou modré jako vaše. Je to strašný muž, hledte, má u sebe Naumoo, abychom po něm nemohli střílet.“ Do úžiny vnikal lehký větřík a mírný příboj, takže škuner pokračoval jen zvolna.

„Mluvíte anglicky?“ volal Grief dolů.

Muž se zarazil, zdvihl svou ručnici téměř kolmo a pohlédl nahoru. Jeho pohyby byly rychlé, byla v nich jakási kočičí, pružnost a v jeho osmahlé tváři se zračila útočná chtivost. Byla to tvář vrahova.

„Ano,“ odvětil, „co chcete?“

„Obráťte, nebo vyhodím váš škuner do vzduchu!“ varoval Grief.

Rozdmýchal doutnák a šeptal: „Řekněte Naumoo, aby Od něho odskočila a běžela na zád!“

Na Rattleru, těsně na zádi, třeskly ručnice a kulky pleskly o skálu. Van Asweld se opovrživě usmál a Mauriri volal dolů na ženu jazykem domorodců. Když byla loď těsně pod nimi“

spatřil Grief, jak náhle Naumoo odskočila od muže. V témž okamžiku přiložil louč k doutnáku dynamitové patrony a pustil ji dolů. Van Asweld se snažil děvče zadržet. Kozlí muž na něho namířil a čekal na vhodný okamžik. Dynamitový náboj dopadl na palubu a koulel se k odpadnímu otvoru. Van Asweld ho spatřil, váhal a pak běžel i s děvčetem na zád'. Oba se snažili zachránit si život. Kozlí muž vypálil, ale odrazil jen třísku na rohu lodní kuchyně. Kulky z Rattiera se množily a oba muži na skále se schoulili do kouta a čekali. Mauriri se chtěl podívat, co se dole děje, ale Grief ho zadržel.

„Doutnák byl příliš dlouhý,“ pravil, „po druhé ho zkrátím.“ Pět minut trvalo, než nastal výbuch. Co se pak stalo, nemohl říci, neboť střelci z Rattiera po řadě pálili a udržovali tak stálý oheň. Grief, ovanut několika kulkami, odvážil se vyhlédnout. Valetta se klonila a potápěla se s poškozenou palubou a pažením. Snažila se dostat se zpět do přístavu. Na palubu Rattiera šplhali muži a

huahinské ženy, jež byly ukryty v kabině Valetty. Fuatinské mužstvo velrybářského člunu, vle-koucí loď, odvázalo vlečné lano, dalo se zpět úžinou a veslovalo divoce k jižnímu břehu. S pobřeží poloostrova oznamovaly výstřely z pušek, že Brown a jeho lidé pronikli džunglí k břehu a pustili se do práce. Kulky přestaly létat. Grief a Mauriri pomáhali puškami svým spojencům. Ale nemohli způsobit odpůrci škody, neboť mužstvo Rattiera pálilo, samo chráněno přístřešky. Vítr a příboj zaháněly škuner zpět. Po Valettě nebylo ani stopy, neboť zmizela v hlubinách kráteru. Raoul van Asweld udělal dvě věci, které prozrazovaly jeho odvalu a chladnokrevnost a budily podiv u Griefa. Střelbou pušek z Rattiera donutil prchající fuatinské muže, že se vrátili a vzdali se. V téže době poslal polovinu svých lupičů do člunu Rattiera a rozestavil je po břehu a přes poloostrov. Zabránil tak Brownovi příchod na ostatní část ostrova. Občasná střelba prozrazovala Griefovi, že Brown byl hnán zpět na druhou stranu Velké skály. Kromě ztráty Valetty se situace nezměnila.

Na Velké skále nebylo ani potravin, ani vody. Po několik nocí plaval Mauriri, doprovázen jedním z raiatských mužů, pro zásoby na konec zálivu. Ale pak přišla noc, kdy byla rozžata nad vodou světla a střílelo se z pušek. Po tomto opatření byla Velká skála obležena i na vodní straně.

„Je to směšná situace,“ poznamenal Brown, prožívaje dobrodružství, jaké se podle jeho mínění mohlo přihodit pouze v jižním moři. „Držíme je a nesmíme je pustit, Raoul pak drží nás a nemůže odejít. Nemůže odtud a my, zadržující jeho, zemřeme hlady.“

„Přijde-li déšť, naplní skalní prohlubně,“ řekl Mauriri. Bylo to jejich prvních čtyřadvacet hodin bez vody.

„Velký bratře, dnes večer se spolu vydáme pro vodu. Je to práce pro statné muže.“

Téže noci vedl Griefa k vodě s oné strany Velké skály, jež vedla k poloostrovu, s nádobkami z kokosových ořechů, z nichž každá měla obsah asi čtvrt galonu a byla pevně zazátkována. Plavali ne dále než nějakých sto stop. Stranou slyšeli chvílemi zaskřípání vesla nebo úhoz lopatky z kanoe, chvílemi pak viděli oheň sirek, když si muži ve strážných člunech zapalovali dýmky nebo cigarety.

„Počkejte zde,“ šeptal Mauriri, „a držte nádoby!“ Přemetl se a plaval. Grief s tváří k hladině pozoroval, jak za ním světélkovala rozčeřená voda, až ztemněla a utišila se. Za další chvíli se vynořil Mauriri neslyšně na hladinu vedle Griefa.

„Napijte se!“

Nádoba byla plná a Grief pil sladkou čerstvou vodu, přicházející ze slaných hlubin.

„Proudí sem ze země,“ pravil Mauriri.

„Na dně?“

„Ne. Dno je tu tak hluboko, jak jsou hory vysoko. Proudí padesát stop pod námi. Plavejte dolů, až ucítíte její chlad!“

Když naplnil a vyprázdnil několikrát své plíce po způsobu potápěče, přemetl se a potopil. Jeho rty cítily slanost vody a jeho tělo její teplotu. Konečně voda znatelně ochladla a pozbyla slanosti. Pak se jeho tělo dostalo náhle do chladného podzemního proudu. Odstranil malou zátku z nádoby, a zatím co do ní kloktala slaná voda, pozoroval fosforečný lesk velké ryby, vlekoucí se líně kolem něho. Potom drže vzrůstající tíhu nádob, zůstal Grief nad hladinou, kdežto Mauriri bral dolů nádobu za nádobou a naplňoval je.

„Jsou tu žraloci,“ pravil Grief, když plavali zpět k břehu.

„Objeví-li se skutečně, Velký bratře, nebudeme pít pitnou vodu, leda bude-li pršet“

Za týden plaval Mauriri a jeden z raiatských mužů zpět s prázdnými lahvemi. V přístavu se objevili první žraloci. Druhého dne lidé na Velké skále žíznil.

„Musíme zkusit své štěstí,“ pravil Grief. „Dnes v noci půjdu pro vodu s Mautau. Zítra v noci půjdete vy, bratře, a Tehaa.“ Grief dostal teprve tři čtvrtníky, když se objevili žraloci a zahnali ho. Na skále bylo šest osob a pinta vody denně. V úmorném vedru středních tropů to není dostatečná vláha pro tělo. Následující noci se vrátili Mauriri a Tehaa bez vody. Druhého dne poznal Brown útrapy žízně, když rty pukaly do krve, ústa se potahovala zrnitým hlenem a opuchlý jazyk nenalézal pro sebe v ústech dosti místa. Grief vyplaval za tmy s Mautauem. Druh za druhem pronikal slanou vodou, až se dostal do chladného sladkého proudu. Pili dychtivě, zatím co se láhve plnily. Právě přišla řada na Mautaua, aby se ponořil s poslední nádobou, a Grief, upíraje oči pod hladinu, uzřel lesklý hřbet mořského ducha a světélkující vlny rozčeřené zápasem. Vrátil se sám, aniž se však zbavil drahocenného nákladu plných lahví.

Měli málo potravy. Na skále nic nerostlo a její boky, pokryté škeblemi teprve nad úrovní moře, byly příliš strmé, aby bylo lze dostat se k nim. Tu a tam, pokud dovolovaly skalní štěrbiny, ukořistili několik páchnoucích škeblí a mořských ježků. Několikrát se jim podařilo chytit do ok nějakého mořského ptáka. Jednou se jim podařilo ulovit žraloka na kus ptačího masa, nabodnutého na hák. Potom s pomocí žraločího masa, žárlivě střeženého na vnaidlo, ulovili několik žraloků.

Voda však zůstala jejich nejhroznějším nedostatkem. Mauriri se modlil za déšť ke Kozímu bohu, Taute se modlil k bohu missionářů a dva jeho krajané odpadlíci vzývali božstva starých pohanských časů. Grief se šklebil a přemýšlel, Brown však s očima divoce vypoulenýma a s vyplazeným jazykem klel. Zejména

proklínal fonograf, jenž za večerního chládku přednášel zpěvy na palubě Rattlera. Zvláště chorál „Z dosahu smíchu a pláče“ jej uváděl v šílenství. Tento zpěv se zdál zvlášť oblíbený na palubě škuneru, neboť se hrál ze všech nejčastěji. Brown, hladov a žízniv, napolo beze smyslů slabostí a utrpením, dovedl ležet lhostejně mezi skalami, poslouchat drnkání ukulele a kytar a huly a himiny huahinských žen. Jakmile však nad hladinou zazněly hlasy zpěváckého sboru Trojického, mohl se pominout.

Kdysi večer zpíval chraplavý tenor společně se strojem:

Z dosahu smíchu a pláče budu již brzo.

Z dosahu bdění i spánku, z dosahu, setí i sklizně budu již brzo, budu již brzo.

Tu Brown vyskočil a slepě střílel z pušky na škuner. Na palubě se ozval smích mužů a žen, z poloostrova pak přišlo v odpověď několik kulek. Ale chraplavý tenor pěl dál a Brown střílel, dokud hymnus nebyl dohrán.

Bylo to téže noci, kdy se Grief a Mauriri vrátili pouze s jednou lahví vody.

Griefovi chyběl na zádech šest palců dlouhý pruh kůže jako připomínka, že unikl útoku žraloka, jemuž se podařilo otřít se o něho kozí, drsnou jako skelný papír.

Jiného dne časně zrána, dříve než sluneční žár nabyl plné síly, přišla se strany Raoula van Answelda nabídka k rozmluvě. Brown přinesl vzkaz od přední stráže mezi skalami o sto yardů dále. Grief byl právě sehnut nad malým ohněm, kde pekl řízek žraločího masa. Poslední dvacet čtyři hodiny měli štěstí.

Podařilo se jim nasbírat mořské chaluhy a mořské ježky. Teha ulovil žraloka a Mauriri zajal na dně rozsedliny dosti velikou chobotnici. Ve tmě pak podnikl dvě zdařilé plavby pro vodu, a to dříve, než jej žraloci vyčenicchali.

„Říkal, že by rád přišel a promluvil s vámi,“ pravil Brown. „Vím však, o co tě šelmě běží. Chce vidět, jak máme ještě daleko do smrti hladem.“

„Přiveďte ho!“ pravil Grief.

„A pak ho zabijeme!“ vykřikl Kozlí muž radostně. Grief zavrtěl hlavou.

„Vždyť je to přece vrah lidí, Velký bratře, šelma a ďábel!“ namítal Kozlí muž.

„Nesmí se však zabít, bratře! Je to náš zvyk nerušit dané slovo.“

„Bláhový zvyk!“

„Ale je náš!“ odvětil Grief vážně, obraceje řízek žraločího masa na žhavém uhlí a pozoruje hladové pohledy a čichání Tahaovo.

„To nesmíš dělat, Tahao, až přijde Velký ďábel. Dělej, jako bys ani nevěděl, co je hlad. Hleď, vař zatím mořské ježky, a vy, bratře, vařte sepii! Pohostíme u nás Velkého ďábla. Ne-šetřte ničím, uvařte všechno!“

Grief si stále hleděl své pečeně. Vstal, když Raoul van Answeld, provázen dogou, vstoupil do tábora. Raoul se nezmýlil a nepodal mu ruku, protože věděl, že by asi zůstala přehlédnuta.

„Halo,“ pravil, „slyšel jsem o vás.“

„Byl bych raději, kdybych o vás nebyl kdy slyšel,“ odpověděl Grief.

„Totéž na mé straně,“ pokračoval Answeld. „Dříve než jsem poznal, kdo jste, považoval jsem vás za obyčejného obchodního kapitána. Tím se stalo, že se vám podařilo nás zde za-zátkovat.“

„A já se k své hanbě přiznávám, že jsem vás podceňoval,“ usmál se Grief.

„Pokládal jsem vás za obyčejného pobřežního zloděje, a ne za skutečného inteligentního piráta a vraha. Hle, důsledkem je ztráta mého škuneru. Patrně jsou stupně i v takových hodnotách.“

Raoul se zarděl hněvem, ale ovládl se. Ač tajil své překvapení, těkaly jeho zraky po zásobách potravin a po plných nádobách pitné vody. Byl vysoké, štíhlé postavy, dobře urostlé. Grief, studuje ho, odhadoval jeho povahu podle tváře. Měl bystrý a smělý pohled, oči však byly příliš blízko sebe, nepatrně sice, ale přece více, než bylo v souladu se širokým čelem, silnou bradou a čelistmi. Jeho lícní kosti byly široké. Síla! Jeho tvář silou sálala, ale Grief přece cítil něco, co nebylo lze označit, co však tomu muži chybělo.

„Jsme oba silní muži,“ pravil Raoul, ukloniv se.

„Před věky bychom byli zápasili o vládu nad zemí.“ Nyní se uklonil také Grief.

„Jak se však věci mají, musíme se hrbít pod tíhou koloniálních zákonů vlád, jejichž osudy bychom snad byli před věky sami určovali.“

„Všechno se obrátí v prach a popel,“ podotkl Raoul sentimentálně a sedl si.

„Pokračujte v jídle! Nenechte se vyrušovat!“

„Chcete nám pomoci?“ znělo Griefovo pozvání. Raoul na něho pohlédl s napjatou pozorností a pak pozvání přijal.

„Topím se ve vlastním potu,“ pravil. „Mohl bych se omýt?“

Grief přisvědčil a nařídil Mauririmu, aby podal láhev. Raoul pohlédl zkoumavě Kozlímu muži do očí. Viděl jen naprostou lhostejnost, když byl drahocenný čtvrtník vody vylit na zem.

„Pes má žízeň,“ pravil Raoul.

Grief pokynul a druhá nádoba byla předložena zvířeti.

Raoul zkoumal opět pohledy domorodců a opět nic nevyzkoumal.

„Je mi líto, že nemáme kávu,“ omlouval se Grief. „Budete se musít spokojit s pouhou vodou. Láhev sem, Tehaa! Ochutnejte kousek žraloka! Pak dostanete pečínku z chobotnice, pak mořské ježky a chaluhový salát. Lituji, že nemáme drůbež. Včera si hoši trochu zalenošili a nepokusili se chytit nějakého ptáka.“

Jeho chuť k jídlu by se nebyla zarazila ani nad drátěnými hřebíky namáčenými v omastku, ale Grief jedl nedbale a házel kousky psovi.

„Bojím se, že jsem ještě nepřivykl této prosté stravě,“ vzdychl, narovnáva se.

„Zaletované zásoby na Rattleru, nu, na těch bych si přece pochutnal, ale tohle svinstvo!“ vzal půl-liberní kus pečeného žraloka a hodil jej psovi. „Myslím, že se k nim dostanu, nevzdáte-li se hezky brzo.“

Raoul se odporně usmál.

„Jdu nabídnout podmínky,“ pravil jizlivě.

Grief zavrtěl hlavou:

„Není podmínek. Držím vás zde dobře a nepomýšlím vás odtud pustit.“

„Vy myslíte, že mě budete ještě dlouho držet v této díži?“ zvolal Raoul.

„Nevyjdete odtud živ nikdy, leda v železech!“ Grief hleděl na svého hosta, jako by uvažoval. „Jednal jsem už dříve s lidmi vašeho druhu. Pěkně jsme od nich vyčistili Jižní moře. Ale vy jste, jak bych to řekl, jakýmsi anachronismem. Vy jste se přežil a my se vás zbavíme. Co se mne týká, radil bych vám, abyste se vrátil na škuner a vystřelil si mozek. Je to jediný způsob, jak byste se vyhnul tomu, co vás čeká.“

Pokud jde o Raoula, ukázala se rozmluva bezvýslednou. Vrátil se k svým přesvědčen, že se muži na skále mohou držet ještě léta, ačkoli by byl býval brzo vyveden ze svého bludu, kdyby byl mohl pozorovat Tehau a raiatské muže v okamžiku, když se obrátil a odešel z dohledu. Plazili se po holé zemi a žvýkali a chroustali zbytky, které tam nedozrál jeho pes.

„Nyní máme hlad,“ pravil Grief, „ale je to přece lépe, než abychom hladověli ještě po mnoho příštích dnů. Když se u nás Velký ďábel najedl a napil dobré vody, nebude chtít dlouho zůstat na Fuatinu. Již zítra se pokusí dostat se odtud. Dnes v noci budeme vy i já spát na vrcholku skály a Tehaa, protože dobře střílí, bude tam s námi, chce-li se odvážit této cesty.“

Tehaa byl mezi raiatskými jediným dosti dobrým lezcem a mohl se pustit na tak nebezpečnou cestu. Jitro jej zastihlo v koutě zahrazeném balvany, na sto yardů po pravici Griefově a Mauririho. Prvním znamením byly rány z poloostrova, kde Brown a jeho dva raiatští oznamovali ústup a následovali za oblehateli džunglí k břehu. Déle než hodinu čekal Grief v hnízdě na skále, nežli se objevil Rattler, razící si cestu k úžině. Zajatí fuatinští muži vlekli loď velrybářským člunem. Pluli zvolna a Mauriri na ně volal, dávaje jim příkazy podle Gricfo-vých příkazů. Vedle Griefa leželo několik svazečků dynamitových nábojů dohromady dobře spletených a s neobyčejně krátkými doutnáky.

Paluba Rattlera byla zalidněna. Napřed s puškou v ruce stál mezi raiatskými lodníky ničema, jehož Mauriri označil jako Raoulova bratra. Na zádi u kormidla stál druhý. Ma-taara, stará královna, byla k němu přivázána provazy, tělo k tělu. S druhé kormidelníkovy strany stál kapitán Glass, spoután na ruku. Uprostřed paluby byl Raoul a s ním Na-umoo, také k němu přivázána.

„Dobré jitro, mistře Davide!“ zvolal Raoul.

„Varoval jsem vás přece, že opustíte ostrov pouze v poutech,“ bručel Grief smutným hlasem.

„Však vy nezabijete všechny své lidi, které mám na palubě,“ zněla odpověď. Škuner se pohyboval zvolna, podle toho, jak veslovalo mužstvo na vlečném člunu. Když byl téměř přímo pod skálou, veslaři sice neustali, ale zvolnili veslování. Muž stojící na přídi namířil na ně ihned pušku.

„Hodte, Velký bratře!“ zvolala Naumoo fuatin-ským nářečím. „Jsem plna smutku a chci zemřít. Má připravený nůž, aby přeřízl provaz, ale budu ho držet. Nebojte se, Velký bratře, hodte, hodte přímo a buďte zdrav!“

Grief váhal, pak namířil náboj a připravil doutnák.

„Hodte!“ naléhal Kozlí muž. – Grief stále váhal.

„Dostanou-li se na moře, Velký bratře, zemře Naumoo tak jako tak. A jsou tam ještě ostatní. Co je její život proti všem?“

„Hodíte-li náboj nebo vy-pálíte-li jen ránu, zabijeme všechny na palubě,“ volal Raoul nahoru. „Vy nemůžete zabít všechny lidi, ale já mohu. – Přestaň!“

To platilo Naumoo, která volala nahoru domácím jazykem. A Raoul ji uchopil za hrdlo, aby ji přinutil mlčet. Vtom však ho Naumoo objala oběma rukama a vzhledla prosebně ke Griefovi.

„Hodte to, pane Griefe, ať jdou všichni k čertu!“ zaduněl kapitán Glass svým hlubokým hlasem. „Jsou to lupiči, vrahové a kabina je jich plna.“

Zločinec přivázaný ke staré královně se napolo obrátil, aby pohrozil kapitánu Glassovi puškou, když Tehaa na něho vystřelil. Puška vypadla ničemovi z rukou a na jeho tváři se objevil výraz úžasu, když mu nohy vypověděly službu a on klesal na palubu a strhnul s sebou i královnu.

„Bokem ke skále, těsně ke skále!“ volal Grief. Kapitán Glass otočil kolem kormidla, že se bok Rattlera přiblížil ke skalní stěně. Uprostřed paluby stále ještě zápasil Raoul s Naumoo. Jeho bratr mu běžel s přídi k pomoci, aniž ho zasáhly výstřely z pušek Tehaa a Kozlího muže, kteří vystřelili rychle za sebou. Když Raoulův bratr přiložil ústí ručnice k boku Naumoo, přiložil Grief hořící louč k doutnáku dynamitové patrony. Právě když oběma rukama mrštil dolů svazek dynamitových nábojů, vyšla rána z pušky a Naumoo klesala zároveň s dopadem dynamitu na palubu. Tentokrát byl doutnák dosti krátký. Výbuch nastal v okamžiku, kdy náboj dopadl, a kus Rattlera s Raoulem, jeho bratrem a Naumoo navždy zmizel.

Bok škuneru byl porouchán a loď počala ihned klesat. S přídi všichni raiatští lodníci seskákali do vody. Kapitán Glass uvítal prvního muže, který vyskočil z podpalubí, silným kopnutím do obličeje, byl však sražen k zemi a v tlačnici

pošlapán. Za zločinci vyběhly huahinské ženy. Když seskákaly do moře, klesl Rattler na bok, těsně u paty skály. Konce palubních trámů ještě vyčnívaly, když spočinul na dně.

Grief pozoroval vše, co se stalo. Viděl, jak se Mataara asi na sáh hluboko odpoutala od mrtvého piráta a vyplavala nad vodu. Když se vynořila, spatřila kapitána Glasse, jenž nemohl plavat a o několik sáhů dále se potápěl. Královna, stará žena, ale ostrovanka, přemetla se, plavala dolů pod vodu, vytáhla ho a zamířila k vyčnívajícím trámům.

Pět plavých a hnědých hlav se mísilo mezi černými hlavami Polynesianů, roztroušených po hladině. Grief, drže pušku v ruce, čekal na vhodnou příležitost. Kozlí muž byl šťastnější. Viděl tělo jednoho z vedoucích mužů těžce klesat pod vodu. Raiatským lodníkům, silným svalnatým mužům, byla dopřána pomsta. Ti, kdož hleděli s výše, viděli, jak čtyři silní zločinci, kteří zůstali na živu, byli uchopeni, sevřeni, zatlačeni hluboko pod vodu a utopeni jako štěňata. V deseti minutách bylo po všem. Huahinské ženy, smějíce a chechtající se, držely se obruby velrybářského člunu. Raiatští veslaři, čekající na rozkazy, seskupili se kolem vyčnívajících trámů, kterých se drželi kapitán Glass a Mataara.

„Chudák silný, starý Rattler!“ naříkal kapitán Glass.

„Není tak zle,“ odvětil Grief. „Za týden jej vyzvedneme, dáme uprostřed nové trámy a pustíme se zase na cestu. A jak je vám?“ tázal se královny.

„Naumoo odešla, bratře, ale Fuatino je opět náš. Počne nový život. Pošlu vzkaz všem svým lidem do hor, kde žijí mezi kozami. Dnes v noci se budeme radovat a veselit ve Velkém domě jako dosud nikdy.“

„Lod' potřebovala nové trámy a pažení již před lety,“ tvrdil kapitán Glass. „Ale chronometry nebudou pro tuto plavbu již upotřebitelné.“

KŘÍDLA SLUNCE

Poslední nezávislá polyneská država v Jižním moři byl ostrov Futi-Iva. Jeho nezávislost podporovali tři činitelé. Prvním a druhým byla osamocenost a bojovnost jeho obyvatel. To by ho však konečně zachránilo, kdyby nebylo další okolnosti, že totiž Japonsko, Francie, Velká Británie, Německo a Spojené státy přišly zároveň na to, že by se jim hodil. Bylo to, jako když se hoši tahají o krejcar. Druh druhu se staví do cesty. Válečné lodi pěti velmocí se tlačily do jediného přístavu na Futi-Ivě. Bylo slyšet pověst o válce a výhrůžky válkou. Při snídani četl celý svět sloupce o Futi-Ivě. Jak se jakýsi americký modrokabátník tehdy vyjádřil, chtěli všichni naráz vlézt do týchž necek. Tím se stalo, že ostrov Futi-Iva unikl i spojenému protektorátu a král Tulifau, jinak Tui Tu-lifau, vykonával i nadále nejvyšší spravedlnost, nižší vykonával ve svém

dřevěném paláci, vystavěném sydneyjským kupcem z kalifornského santalového dřeva. Tui Tulifau byl král nejen každým coulem, ale také každým okamžikem. Vždyť panoval již padesát osm roků a pět měsíců, ačkoli mu bylo jen padesát osm let a tři měsíce. Jinými slovy řečeno, panoval o pět milionů vteřin dříve, než začal dýchat, a byl korunován o dva měsíce dříve, než se narodil.

Byl to královský král, vladařské, mužné postavy, stoje měřil šest a půl stopy, a aniž byl výstředně tlustý, vážil třistadvacet liber. To však nebylo u polyneských náčelníků nic neobvyklého. Sepeli, jeho královna, měřila šest stop tři palce a vážila dvěstěšedesát liber, kdežto její bratr, Uiliami, jenž velel vojsku v mezidobích, kdy se vzdal místa předsedy ministerstva, převyšoval ji o jeden palec a převažoval ji o rovných padesát liber. Tui Tulifau byl veselá duše, veliký jedlík a piják. Veselé duše byli i jeho poddaní, vyjma chvíle, kdy je pojal hněv, neboť pak byli schopni dopustit se i takového činu, jako hodit zcíplým seletem po původci svého hněvu. Přesto dovedli podle okolností bojovat jako Maorové, jak se loupeživí obchodníci se santalovým dřevem a honci černých dělníků často přesvědčili.

Před dvěma hodinami minul Griefův škuner Cantani Skalní sloupy a plazil se k přístavu, poháněn šeptavým vánkem, který se nemohl odhodlat, aby zadul pořádně. Byl chladný, hvězd-natý večer. Všichni lelkovali na zádi a čekali, až je jejich hlemýždí rychlost přivede ke kotvišti. Skladník Willie Smee se vynořil z kabiny, nápadný ve svém pozemním obleku. Kormidelník pohlédl na jeho košili z nejjemnějšího a nejbělejšího hedvábí a významně se zachechtal.

„Vsadím se s vámi o půl koruny, že nepojedete s tou košilí z Futi-Ivy.

Nedostane-li ji Taitua, bude to jen zásluhou Tui Tulifaua,“ varoval Grief. „Ať ji raději ani na vás nevidí, nebo bude po ní veta.“

„To je pravda,“ přisvědčoval kapitán Boig, když přestal pozorovat světla na břehu. „Na poslední cestě vypokutoval na jednom z mých lodníků kožený pás a nůž s pochvou.“ Pak se obrátil ke kormidelníkovi: „Můžete nechat loď, jak je, pane Mashi, nemusíte jí příliš ulehčovat. Není ani zdání, že by přišel vítr, a ráno můžete doplout ke skladišti kopry.“ Za minutu zarachotila kotva. Velrybářský člun byl již připraven po boku lodi a četa určená k plavbě na břeh vstupovala do něho. Mimo lodníky, kteří vždy toužili po břehu, byl v člunu pouze Grief a skladník. Na konci přístavní hráze z korálového kamene odloučil se Willie Smee, koktaje něco na omluvu, od svého velitele a zmizel v palmovém stromořadí. Grief se dal opačným směrem podél starého misionářského kostela. Tam na břehu mezi hroby tančili mladíci a děvčata, lehce oděni v ahus a lava-lava, ověncení květinami, s velkými světélkujícími květy hibisku. Dále minul Grief dlouhý dům himine, krytý rákosím, kde několik desítek starších lidí

sedělo v dlouhých řadách za zpěvu starých hymnů, jimž je naučili zapomenutí misionáři. Minul také palác Tui Tuliáfův, kde se konala obvyklá pitka, jak poznal podle světél a zvuků, neboť ze všech šťastných ostrovů Jižního moře byl ostrov Futi-Iva nejšťastnější. Oslavovali a zapíjeli narození i smrt a mrtví i nenarození se oslavovali stejně.

Grief se držel stále Kručinkové ulice, jež se vinula a zatáčela bujným porostem květin a kapradinových algarob. Teplý vzduch byl naplněn vůní a nad hlavou se tyčily mangové stromy přetížené plody, nádherné vavříny a jemně zpestřené palmy. Všude byly roztroušeny domky kryté rákosím. Hlasy a smích kroužily tmou. Stranou na vodě se míhající světla a polohlasem zpívané sbory daly tušit rybáře, vracející se z výspy.

Grief konečně ustoupil stranou z cesty a klopýtl o vepře, jenž zachrochtal nevolí. Nahlédl do otevřených dveří a uzřel tlustého, staršího domorodce, sedícího na hromadě rohoží, chvílemi si zcela automaticky poškraboval nahé nohy chvo-jíštěm z kokosových vláken. Měl brýle a četl pozorně v knize, o níž Grief věděl, že je to anglická bible. Vždyť to byl Jeremiáš, jeho agent, pojmenovaný tak po proroku Jeremiášovi.

Jeremiáš byl světlejší pleti než ostatní domorodci futiivan-ští, jak bylo přirozené u plnokrevného Samojana. Vychován byl misionáři a sloužil dobře jejich věci mezi kanibaly na atolech na západě jako učitel laik. Za odměnu jej poslali do ráje na Futi-Ivu, kde všichni jsou nebo kdysi byli obráceni na víru, aby zabraňoval odpadlictví.

Na neštěstí byl Jeremiáš příliš dobře vychován. Zabloudilý sem svazek Darwina a jankovitá žena vábily ho do řad odpadlíků. Nebyla to úplná apostasie. Očinek Darwina se jevil jen v jakési intelektuální únavě. Nač bylo všechno plahočení, aby člověk porozuměl tomuto komplikovanému světu, zvláště když byl oddán s jankovitou ženou? Když Jeremiáš povolil ve své horlivosti, správa misíí mu hrozila stále hlasitěji, že ho pošle zpět na atoly, a jazyku jeho ženy přibývalo na ostrosti. Tui Tulifau byl soucitný panovník. Královna, jak bylo známo, bila ho, zejména když byl obzvláště opilý. Z politických důvodů, protože královna náležela právě tak královskému rodu jako král a její bratr velel vojsku, nemohl se s ní Tui Tulifau rozvést, zato však mohl a dal rozvést Jeremiáše, jenž se pak ihned oddal obchodu. Jako samostatný obchodník se neseťkal se zdarem, hlavně pro neblahou přízeň Tui Tulifaua. Odepřít úvěr tomuto boдрému panovníkovi bylo tolik, jako přivolat konfiskaci, a poskytnout mu úvěr znamenalo bankrot. Když se tak asi rok povaloval v nečinnosti na břehu, stal se Jeremiáš agentem Davida Griefa a po celých dvanáct let služby se projevoval jako poctivý a prospěšný. Grief byl první muž, jenž dovedl úspěšně odepřít králi úvěr

nebo těžít z toho, povolil-li mu jej.

Jeremiáš se zadíval důstojně přes obrubu brejlí na svého zaměstnavatele, poznamenal si vážně v bibli, kam dočetl, položil ji stranou a podal mu vážně ruku,

„Jsem rád, že jste přišel osobně,“ pravil.

„Jak jinak bych mohl přijít?“ smál se Grief. Jeremiáš však neměl smyslu pro humor a nedbal této poznámky.

„Obchodní situace ostrova je zpropadeně špatná,“ pravil slavnostně, vyslovuje obtížně delší slova. „Ocet mého skladu je hrozný.“

„Špatné obchody?“

„Naopak, byly výtečné. Všechny příhrady v krámě jsou prázdné, úplně prázdné. Ale...“ Jeho oči se zaleskly pýchou.

„Ale mám ještě mnoho zboží ve skladištích, mám je pečlivě uzamčeno.“

„Povolil jste Tui Tulifauovi příliš velký úvěr?“

„Naopak, nedal jsem mu úvěr vůbec. A všechny staré účty jsou vyrovnány.“

„Nechápu vás, Jeremiáši!“ přiznával se Grief. „Jak se v tom mám vyznat? – Příhrady prázdné, nic na úvěr, staré účty vyrovnány, skladiště pečlivě uzamčena – v čem to tedy vězí?“

Jeremiáš hned neodpověděl. Hrabal v zadním koutě pod ro-hožemi a vytáhl velkou pokladnici. Grief upozoroval k svému překvapení, že nebyla uzamčena, ačkoli Samojan byl vždy až protivně úzkostlivý, pokud šlo o střežení pokladny. Vytáhl papír ležící navrchu a podal mu jej: „V tomhle to vězí.“

Grief viděl před sebou pěkně provedenou bankovku: „První královská futiivanská banka zaplatí doručiteli na požádání jednu libru šterlinků“, četl. Uprostřed se skvěla tvář domorodce. Na konci byla značka Tui Tulifaua a podpis Fulualey s připojeným tištěným dodatkem „kancléř pokladu“.

„Kdo u čerta je ten Fulualea?“ dotazoval se Grief. „Je to Fidžian nebo ne? Slovo znamená Křídla Slunce?“

„Právě, znamená Křídla Slunce. Tak se uvádí ten bídný podvodník. Přišel sem z Fidži, aby obrátil Futi-Ivu nohama vzhůru, to jest obchodně.“

„Je to tuším některý z těch ostrých hochů z Levuky?“

Jeremiáš potřásl smutně hlavou. „Ne, ten nízký chlapík je běloch a taškář. Přijal ušlechtilé a krásně znějící fidžiské jméno a vleče je blátem, jen aby mohl provést své bezbožné záměry. Opil Tui Tulifaua, opil ho silně. Udržuje ho v ustavičné opilosti. Za odměnu byl jmenován kancléřem pokladu a dosáhl ještě jiných věcí. Vydal tyto falešné papíry a donutil lidi, aby je přijímali. Zavedl daň na zboží, daň z kopry a daň z tabáku. Máme také přístavní řád, poplatky a taxy. Ale pro lid daně neplatí, jen pro obchodníky. Když se zavedla daň na

kopru, zmenšil jsem ihned přiměřeně její nákupní cenu. Tu počal lid reptat a Křídla Slunce vydal hned nový zákon, zavádějící znovu starou cenu a zakazující každému zmenšovat ji. Mně pokutoval dvěma librami a pěti selaty, neboť věděl dobře, že jsem měl pět selat. Najdete je zapsány v hlavní knize. Haw-kins, agent fulcrumské společnosti, byl pokutován nejprve selaty, pak jalovcovou, a protože měl pro to příliš mnoho řečí, přišlo vojsko a zapálilo mu skladiště. Když jsem odepřel prodávat, Křídla Slunce mě opět pokutoval a slíbil mi, že mi spálí skladiště, poruším-li předpis ještě jednou. Prodal jsem tedy všechno, co jsem měl v přihrádkách, a zde máte krabici, plnou bezcenných papírů. Dopálíte mě, vyplatíte-li mi služné v papírech, a přece to bude po právu, nic jinak, než zcela po právu. Nuže, co si počneme?“

Grief pokrčil rameny: „Musím dříve vidět Křídla Slunce a zhlédnout situaci.“

„Musíte se však na něho podívat brzo,“ radil Jeremiáš, „nebo vám zatím uloží bůhvíco pokut. Tak sebral všechny mince v celé říši. Má je nyní všechny, mimo ty snad, které jsou zakopány v zemi.“

III

Na zpáteční cestě Kručinkovou ulicí, pod rozžatými svítilnami označujícími vchod k paláci, potkal Grief obtlouklého gentlemana menší postavy, v naškrobených kalhotách, hladce ostříhaného a kvetoucí pleti, jenž se odtamtud právě vynořil. Jeho opatrná, rozvázná chůze byla Griefovi povědomá. Poznal ji hned. Vídal ji dříve na březích více než tuctu jiho-mořských ostrovů.

„U všech všudy, Cornelius Deasy!“ zvolal.

„Snad to není Grief sám, ten starý šelma?“ zněla odpověď, když si tiskli ruce.

„Nechtěl byste přijít na palubu? Mám tam trochu výtečné irské pálenky,“ zvolal Grief.

Cornelius vypjal ramena a nadmul se: „Nic takového, pane Griefe! Jsem nyní Fulualea. Co bývalo, to už není. Z dopuštění jeho vznešeného majestátu krále Tulifaua jsem nyní kancléřem pokladu a také šéfem spravedlnosti, mimo chvíli, kdy se králi samému zlíbí řídit ze sportu kormidlo spravedlnosti.“

Grief zahvíděl překvapením: „Tak vy jste ta Křídla Slunce!“

„Dávám přednost řeči domorodců,“ zněla oprava. „Fulualea, je-li libo.“

Nezapomínám na staré časy, pane Griefe, ale musím vám leccos říci s bolestí v srdci. Musíte zaplatit své zákonité poplatky z dovozu zboží jako každý jiný obchodník, jenž přichází oloupit šlechetný polyneský lid, divochy usazené na korálových ostrovech... Kde jsem přestal? Ach ano, už vím. Vy jste přestoupil předpis. Se špatným úmyslem jste vplul do přístavu futiivanského po západu slunce, aniž jste měl na lodí rozžaté postranní svítilny. Nepřerušujte mě! Viděl jsem to na vlastní oči. Za ten přestupek se vám ukládá pokuta pěti liber. Máte

nějakou jalovcovou? To je vážný poklesek. Životy námořníků našeho útulného přístavu se nesmějí vydávat v nebezpečí proto, aby někdo uspořil za penny oleje. Ptal jsem se vás, máte nějakou jalovcovou? Ptá se vás nyní správce přístavu.“

„Vzal jste na svá bedra těžké břímě,“ poškleboval se Grief.

„Je to břímě bělochovo. Ti taškáři kupci je celé vložili na bedra ubohého Tui Tulifaua, nejdobrosrdečnějšího starého monarchy, jaký kdy seděl na jihomořském trůně a cucal grog ze své královské láhve. Já, Cornelius, či lépe Fulualea, jsem zde, abych dozíral, aby spravedlnosti bylo učiněno zadost. Ač je mi líto, že tak musím učinit, přece jen je mou povinností, abych vás upozornil, že jste se provinil porušením karantény.“

„Karantény?“

„Ano, je to předpis přístavního lékaře. Nikdo nesmí vstoupit na břeh, dokud se neprovedla zdravotní prohlídka na lodi. Jaké hrozné nebezpečnoství by hrozilo důvěřivým domorodcům, kdyby na vaší lodi byly ovčí neštovice nebo černý kašel! Kdo je zde, aby chránil ty šlechetné, důvěřivé ostrovany? Já, Fulualea, Křídla Slunce, mně náleží toto vznešené poslání!“

„Kdo u čerta je přístavním lékařem?“ vyptával se Grief.

„Já to jsem, Fulualea. Váš přestupek je vážný. Uvážil jsem vše a ukládám vám za pokutu pět lahví prvotřídní holandské jalovcové.“

Grief se srdečně zasmál: „Dohodneme se, Corneliie! Pojdte se mnou na loď a napijeme se!“

Křídla Slunce odmítl vznešeným posunkem tuto nabídku: „To je podplácení! Něco takového je mi cizí, jsem věren svému úřadu. A pročpak jste ještě nepředložil své lodní papíry? Jako přednosta celního úřadu pokutuji vás pěti librami a dvěma dalšími lahvemi jalovcové.“

„Hledte, Corneliie, žert je žert, ale tento zde zabíhá již příliš daleko. Zde není Levuky. Mám chuť vzít vás pořádně za nos. Cožpak se budete stále stavět proti mně na zadní nohy?“

Křídlo Slunce na krok ustoupil, pobouřen spravedlivým hněvem. „Jen žádné násilné vztažení ruky na mou osobu!“ hrozil. „Máte pravdu, zde není Levuky. A na důkaz toho se postavím proti vám na odpor s Tui Tulifauem a královským vojskem za sebou. To právě chci a mohu. Buď zaplatíte správně pokuty, nebo vám zabavím loď. Nejste první. Co jiného udělal čínský kupec perel Petr Gee, nežli že se vloudil do přístavu a ztropil výtržnost pro několik ubohých pokut? Ne, nechtěl je zaplatit a je nyní na břehu a přemýšlí o tom.“

„Nechcete přece říci...“

„Zajisté, že chci. Při vykonávání svého úřadu jsem mu zabavil loď. Pětina

královského vojska je nyní na palubě na stráž. Loď bude prodána ode dneška za týden. V podlodí má asi deset tun perleti. Uvažuji, budu-li moci prodat vám ji za jalovcovou. Mohu vám přislíbit vzácný obchod. Co jste řekl, kolik jalovcové máte?“

„Stále jen jalovcovou, co?“

„A proč ne? To je jako polévka pro Tui Tulifaua. Skutečně to vyžaduje všech mých sil i mimo úřední hodiny, mám-li ho dostatečně zásobit, neboť je kořalkou až ku podivu štědrý. Celý zástup příživníků se stále tlačí kolem něho. Je to nevděčná práce. Chcete zaplatit pokuty, pane Grieře, nebo budu snad nucen použít ráznějšího opatření?“

Grieř se k němu obrátil netrpělivě zády.

„Jste opilý, Cornelie! Rozmyslete si to a hledte, abyste nabyl brzo jasných smyslů! Bývalé rozpustilé doby Jižního moře jsou ty tam. Nyní už není kdy na takové vtipy.“

„Myslíte-li, že se vrátíte na svou loď, pane Grieře, musím vám ušetřit námahu. Znam lidi vašeho druhu. Předvídal jsem vaši nepoddajnost a tvrdošijnost. Najdete své mužstvo na hře-hu. Loď je zabavena.“

Grieř se obrátil polo k němu, domnívaje se ještě, že žertuje. Fulualea od něho ustoupil opět o krok. Vedle něho se objevila ve tmě postava svalnatého muže. „Jste to vy, Uiliami?“ zaskuhral Fulualea. „Zde je zase jiný námořní pirát. Stůjte při mně se svou silnou paží, můj herkul-ský bratře!“

„Budte zdrav, Uiliami!“ řekl Grieř. „Od které doby pobíhají na Futi-lvě taškáři z Levuky? Ten zde říká, že prý moje loď je zabavena. Je to pravda?“

„Pravda!“ vyrazil Uiliami ze svého mohutného hrdla. „Máte ještě nějaké takové košile, jako má Willie Smee? Tui Tuli-fauovi by se líbila taková košile. Slyšel o ní.“

„To je všechno jedno,“ přerušil ho Fulualea. „Košile nebo škuner, král je bude mít všechny.“

„Jste trochu nešetrný, Cornelie!“ bručel Grieř. „Je to pirátství! Zabavil jste mi loď, aniž jste mi dal výstrahu!“

„Jakou výstrahu? Jak zde stojím, ani před třemi minutami neodmítl jste platit pokuty?“

„Ale v té chvíli byla loď již zabavena!“

„Zajisté, a proč by ne? Což jsem nevěděl, že odmítnete? Všecko je správně provedeno, žádná nespravedlivost, jen Spravedlivost, ta jasná, zářící hvězda, k jejímuž velebnému oltáři se Cornelius Deasy nebo Fulualea, což je totéž, vždy modlí. Hledte, pane kupčíku, ať odejdete, nebo na vás zavolám palácovou stráž. Uiliami, tento kupec je nepokojná, bouřlivá povaha. Zavolejte stráž!“

Uiliami zapískl na píš'alu, visící na jeho mohutných, nahých prsou na tkanici z kokosových vláken. Grief popuzen napřáhl svou ruku na Cornelia, ale ten uskočil do bezpečí za mohutný trup Uiliamův. Tucet svalnatých Polynesianů, ne pod šest stop výšky, přiběhlo od paláce a seřadilo se se svým velitelem. „Můžete jít, pane kupčíku!“ velel Cornelius. „Rozmluva je u konce. Projednáme všechny vaše případy zítra. Dostavte se přesně o desáté hodině, abyste se zodpovídal z následujících obvinění, totiž: z rušení pokoje a řádu, z pobuřujících a zrádných výroků, z násilného útoku na vrchní úřední osobu s úmyslem udeřit, zmrzačit a znetvořit ji, z porušení karantény, z nedbání přístavních předpisů a z hrubého porušení celních pravidel. Zítra ráno, chlapíku, zítra! Spravedlnost se koná v době, kdy padají plody chlebovníků. A Bulí buď milostiv vaší duši!“

Ještě před hodinou určenou k soudnímu přelíčení zjednal si Grief, provázený Petrem Gee, přístup k Tui Tulifauovi. Král, obklopen púltuctem náčelníků, ležel na rohoži ve stínu vavřínových stromů v nádvoří paláce. Ač bylo ještě časně, palácová děvčata mu pilně přisluhovala jalovcovou. Král měl radost, když spatřil svého starého přítele Davida, a litoval, že naběhl ošklivým novým ustanovením. Jinak se však tvrdošíjně vyhýbal rozmluvě o této věci. Všechny námitky vyvlastněných obchodníků odbýval nabízením jalovcové. „Napijte se!“ byla stále táž odpověď, ač které si chvíle odkryl své ledví tolik, že řekl, že Křídla Slunce je podivuhodný muž. Dosud nikdy se nedařilo tak dobře záležitostí paláce, dosud nikdy nebylo v pokladně tolik peněz a v oběhu tolik jalovcové. „Jsem velice spokojen s Fulualeou,“ končil. „Napijte se!“

„Musíme hledět, abychom z toho vyvázli jak možno nejdříve,“ šeptal Grief o několik minut později Petru Geeovi, „nebo zde zmrzneme docela. Mohli by si za pět minut vzpomenout, že mě budou soudit také pro žhářství, kacířství, malomocenství nebo pro cokoli jiného, a musím se příliš přemáhat.“

Když vystoupili ze společnosti královny, zahlédl Grief Sepeli, královnu. Vyhlížela z paláce. Když spatřila svého královského manžela a jeho družinu z mokré čtvrti, zachmuřila se a tato chmura na její tváři vnukla Griefovi myšlenku. Má-li se však zdařit, může se to stát jen s její pomocí.

V jiném stinném koutě rozsáhlého nádvoří konal Cornelius soud. Začal časně, neboť když Grief přišel, byl případ Willie Smee již projednán. Celá královská armáda kromě oddílu střežícího zabavené lodi byla přítomna.

„Nechť žalovaný předstoupí,“ řekl Cornelius, „a vyslechne spravedlivý a milostivý rozsudek soudního dvoru pro své vzpurné a nevděčné chování, nehodící se pro skladníka. Obžalovaný tvrdí, že nemá peněz. Dobře. Soudní dvůr lituje, že nemá trestnici. Místo toho a vzhledem k nuzným poměrům žalovaného ukládá soudní dvůr řečenému obžalovanému, aby pokutou složil

jednu bílou hedvábnou košili téhož druhu, stříhu a jakosti, jakou má právě na sobě.“ Cornelius pokynul několika vojínům a ti odvedli skladníka ihned za blízký vavřínový strom. Za minutu se objevil bez jmenované součástky svého oděvu a usedl vedle Griefa.

„Čehopak jste se dopustil?“ tázal se Grief.

„Bůh mě zatrat', vím-li to. A jaké zločiny jste spáchal vy?“

„Další případ!“ ozval se Cornelius svým nejúřednějším hlasem. „Nechť předstoupí obžalovaný David Grief! Soudní dvůr uvážil všechny okolnosti tohoto případu nebo vlastně případů a usnesl se na tomto rozsudku – totiž – mlčet!“ zahřměl na Griefa, jenž se pokoušel přerušit ho. „Pravím vám, že všechno je uváženo, pečlivě uváženo. Soudní dvůr si nepřeje, aby musil použít ještě přísnějších opatření proti žalovanému, a používá této příležitosti k tomu, aby žalovaného upozornil, že je odpověden za neuposlechnutí soudních příkazů. Za zjevné a úmyslné přestoupení přístavních pravidel a nařízení, porušení karantény, nedbání plavebních zákonů prohlašuje se jeho škuner Can-tani tímto za zabavený vládou futiivanskou, bude prodán ve veřejné dražbě ode dneška za deset dní se vším příslušenstvím, výzbrojí, nákladem a zbožím, náležejícím k němu. Za osobní zločiny, totiž násilné a vzpurné chování, všeobecně známé nešetření říšských zákonů ukládá se žalovanému pokuta jednoho sta liber šterlinků a patnáct beden jalovcové. Neptám se vás, máte-li co říci, nýbrž jen, chcete-li platit. Tak zní otázka.“

Grief zavrtěl hlavou.

„Zatím,“ pokračoval Cornelius, „považujete se za vězně na ‚svobodné noze‘. Nemáme vězení, do něhož bychom vás zavřeli.“

Konečně se dostalo soudnímu dvoru na vědomost, že dnes časně zrána žalovaný úmyslně a vědomě poslal lodníky, kteří jsou v jeho službách, aby na výspě nachytali ryb k snídani. Tento čin je zjevným porušením práv rybářů futiivanských. Domácí průmysl se musí chránit. Soudní dvůr vytyká přísně toto chování žalovaného, a kdyby se tento přestupek opakoval, přestupník a přestupnici, každý a všichni vespolek, budou ihned přidržáni k nucené práci na opravě Kručinkové ulice. Líčení je skončeno.“

Když vycházeli z nádvoří, pošťuchoval Grief nenápadně Petra Gee, aby se podíval směrem, kde Tui Tulifau ležel na rohožích. Skladníkova košile, napjatá až k prasknutí, halila již jeho královský tuk.

„Věc jest jasná,“ pravil Petr Gee za porady v Jeremiášově domě. „Tomu taškáři běží o to, aby sebral všechny kovové peníze. Zatím udržuje krále v náladě jalovcovou, kterou uloupil na našich lodích. Jakmile se mu naskytne příležitost, sebere pokladnu a vypálí odtud na vaší nebo na mé lodi.“

„Je to bídný chlap,“ prohlásil Jeremiáš, přestav čistit své brýle. „Je to padouch a holomek. Měl by dostat zcíplým seletem přes hlavu!“

„Tak tomu je,“ přisvědčil Grief. „Však ho to také nemine. Nedivil bych se, Jeremiáši, kdybyste vy provedl tuto exekuci. Buďte připraven a připravte si na to nějakou vybranou mrchu! Tui Tulifau je nyní na břehu a otvírá bednu mé skotské. Půjdu do paláce dělat kuchyňskou politiku s královnou. Zatím narovnejte do krámu něco zboží ze skladiště! Půjčím vám také zboží, Hawkinsi! Vy, Petře, opatřte německý sklad! Nastavte tam vše, co máte, a prodávejte za papírové peníze!

Pamatujte, že ztráty hradím já. Nemýlím-li se, budeme mít ve třech dnech národní shromáždění nebo revoluci. Vy, Jeremiáši, pošlete posly po celém ostrově k rybářům a farmářům, všude, i k lovcům koz do hor! Vzkažte jim, aby se ode dneška za tři dni sešli v paláci.“

„Ale co vojsko?“ namítal Jeremiáš.

„Postarám se o ně. Nedostali už dva měsíce žold. Ostatně Uiliami je královnin bratr. Nedávejte do krámu příliš mnoho zboží! Jakmile se objeví vojáci s papírovými penězi, přestaňte prodávat!

„Tak mi vypálí sklad,“ namítal Jeremiáš.

„Ať si vypálí! Však král Tulifau to všechno zaplatí.“

„Zaplatí mi také moji košili?“ tázal se Willie Smee.

„To je věc čistě soukromá mezi vámi a Tui Tulifauem,“ odpověděl Grief.

„Začíná už praskat na zádech,“ naříkal skladník. „Pozoroval jsem to dobře dnes ráno, a to ji neměl na sobě ještě ani deset minut. Stála mě třicet šilinků a měl jsem ji na sobě jen jednou.“

„A kde seženu zcíplé sele?“ tázal se Jeremiáš.

„Zabijte nějaké,“ radil Grief, „ale jen malé!“

„Malé stojí deset šilinků.“

„Zapište je do hlavní knihy na účet režijních nákladů!“ Grief na chvíli umkl.

„Chcete-li, aby bylo pořádně mrtvé, zabte je raději hned!“

VI

„Mluvíte dobře, Davide!“ pravila královna Sepeli. „Fulualea ho potřeštil a Tui Tulifau se topí v jalovcové. Nesvolí-li k velkému shromáždění, nabiji mu. Je snadno napráskat mu, když je opilý.“ Zdvihla zařatou pěst. Její amazonské rozměry a rozhodnost v její tváři byly takové, že Grief ihned dospěl k přesvědčení, že král shromáždění jistě svolá. Jazyk futiivanský byl tak příbuzný samojskému, že jím mluvil jako domorodec.

„A vy, Uiliami,“ pravil, „zmínil jste se o tom, že vojáci žádali žold a odepřeli přijmout papír, který jim Fulualea nabídl. Řekněte jim, aby papír přijali, a hledte,

aby se jim zaplatilo již zítra!“

„A nač takové starosti?“ namítal Uiliami. „Král je blaženě opilý. V pokladně je mnoho peněz. Jsem úplně spokojen. Mám doma dvě bedny jalovcové a mnoho zboží z Hawkinsova skladu.“

„Och, milý bratře, vy jste velké prase!“ vybuchla Sepeli. „Což nemluví David? Nemáte uši? Až se jalovcová a zboží ve vašem domě vyčerpá a kupci s jalovcovou ani se zbožím už nepřijedou a Křídla Slunce upláchne na Levuku se všemi kovovými penězi, co si pak počnete? Zlato a stříbro jsou peníze, ale papír je papír. Říkám vám, že lidé reptají. V paláci nemáme již ryby, yamy a bataty jako by zmizely s povrchu zemského, protože je lidé nenosí. Obyvatelé hor nepřinášejí již celý týden divoké kozy. Ačkoliv Křídla Slunce nutí kupce, aby kupovali kopru za starou cenu, lidé ji neprodávají, nestojí o papírové peníze. Jen dnes jsem poslala posly do dvaceti domů. Nemáme vajec. Poslal snad Křídla Slunce mor na slepice? Nevím, ale tolik vím, že nemáme vajec. Ještě dobře, že ti, co mnoho pijí, málo jedí, jinak by už byl v paláci hlad. Řekněte vojákům, ať přijmou svůj plat, byť i v papírových penězích!“

„A pamatujte,“ upozorňoval Grief, „že se sice v krámech prodává, ale že vojáci, jakmile přijdou se svými papírky, budou odmítnuti. Za tři dni bude velká rada a Křídla Slunce bude pak mrtev jako zcíplé sele.“

V den velkého shromáždění shromáždilo se obyvatelstvo ostrova v hlavním městě. Pět tisíc obyvatel Futi-Ivy se dostavilo v kanoích, na velribářských člunech, pěšky i na hřbetech oslů. Tři předchozí dni byly plny rozčilení. Z počátku se prodávalo mnoho z nebohatých kupeckých krámů, ale jakmile se objevili vojáci, byli odmítnuti a bylo jim řečeno, aby si šli k Fulualeovi pro mince. „Což se nepraví v nápisech na bankovkách,“ připomínali kupci, „že se na vlastníkovu žádost papír vymění za kov?“

Pouze silná autorita Uiliamova zabránila spálení kupeckých domů. Přece však jedna Griefova kůlna na kopru lehla popelem a Jeremiáš ji správně připsal k tíži na králův účet. Jeremiášovi nadávali a posmívali se a rozbili mu brýle. Willie Smeeovi odřeli kůži na kotnících. To zavinili tři vojáci výtržníci, kteří se na něho vrhli jeden za druhým svými zuby. Kapitánu Boigovi ublížili podobně. Petr Gee vyvázl bez poškození, protože se proti němu náhodou použilo jako zbraně chlebových košíků místo čelistí.

Tui Tulifau se Sepeli po boku, obklopen svými žízlivými náčelníky, seděl v čele rady na velkém nádvoří. Jeho pravé oko a čelist byly naběhlé, jako by byly přišly příliš do styku s něčí pěstí. V paláci se šušovalo, že toho rána provedla Sepeli manželskou pořádnost. Její choť byl dnes střízliv a jeho tuk prokukoval ochable trhlinami hedvábné košile Willie Smea. Měl ohromnou žízeň. Ustavičně

mu podávali mladé mléčné kokosové ořechy. Před nádvořím byly zástupy obecného lidu zdržovány vojskem. Pouze nižší úředníci, děvčata, šviháci a pak mluvčí s odznaky své hodnosti byli připuštěni dovnitř. Cornelius Deasy jakožto osvědčený vysoký a oblíbený úředník seděl blízko po králově pravici. Po levici královnině naproti Corneliovi a obklopen bílými obchodníky, které měl zastupovat, seděl Jeremiáš. Oloupen o své brýle, upíral krátkozraké oči na kancléře pokladu.

Pořadem, mluvčí z návětrné strany pobřeží, mluvčí ze zá-větrné strany pobřeží, mluvčí horských vesnic, každý podporován nižšími mluvčími a náčelníky, povstal a přednesl svou řeč. Co mluvili, bylo stále totéž. Reptali proti papírovým penězům. Vyhlídky nebyly utěšené. Kopr se přestala sušit. Lid byl podezíravý. Věci došly tak daleko, že každý chtěl jen platit své dluhy a nikdo nechtěl, aby se platilo jemu. Věřitelé utíkali před svými dlužníky. Peníze zlevnily. Ceny stouply a zboží se nabízelo méně a méně. Kus drůbeže byl třikrát dražší než dříve a nadto ještě byl tak tuhý, jako by chtěl zdechnout sešlostí věkem, nebude-li prodán co nejrychleji. Vyhlídky do budoucnosti byly smutné.

Ukazovala se různá neblahá znamení. V některých okresech vypukl mor krys. Úroda byla špatná. Jablka byla malá. Nejúrodnějším vavřínovým stromům na pobřeží opadalo z neznámé příčiny listí. Plody mangových stromů nejsou tak chutné, jako bývaly. Pisangy byly ohlodány červy— Ryby opustily moře a objevila se spousta žraloků. Divoké kozy se rozutekly na nepřístupné vrcholky. Voda pramenů zhořkla. Na horách se ozývaly podivné zvuky, duchové prováděli noční reje. Žena Punta-Pune náhle oněměla a ve vesnici Eiho se narodilo kůzle s pěti nohama. A bylo pevným přesvědčením všech starších, shromážděných na vesnických hromadách, že to vše se musí přičíst podivným penězům Fulualeovým.

Uiliami mluvil za vojsko. Jeho lidé byli nespokojeni a bouřili se. Ačkoli královým rozhodnutím bylo obchodníkům nařizeno přijímat papírové peníze, odmítali je. Nechce to sice tvrdit, ale vypadá to, jako by to všecko souviselo s divnými penězi Fulualeovými.

Jeremiáš jako mluvčí kupců mluvil hned za ním. Když povstal, bylo vidět, že stál rozkročen nad velkým proutěným košíkem. Zdržel se u látek kupců, u jejich rozmanitosti, krásy, trvanlivosti, jež tak vynikaly nad futiivanskou tkaninu, křehkou, chatrnou a řídkou. Nikdo jí už neužíval. A přece ji všichni nosili, a nic jiného než ji, nežli přišli kupci. Prodávali síťky proti moskytům, lacino, za babku, síťky, jaké by nejlepší futi-ivanský tkadlec nedovedl zhotovit ani za tisíc let. Prodlel tak u neporovnatelných vlastností pušek, seker, ocelových udic, potom se dostal k jehlám, nitím, vlasům na udice a konečně k bílé mouce a petroleji.

Vykládal obšírně o organisaci, veřejném pořádku a civili-saci. Užíval přitom větších i menších lží, možných i nemožných důvodů. Dokazoval, že obchodníci jsou průkopníci civilisace, že je nutno podporovat je a chránit v jejich obchodu, jinak by už vůbec nepřišli. Dále na západ byly ostrovy, které nechtěly chránit obchodníky. Jaký byl toho následek? Kupci už nepřišli a lidé jsou tam živi jako zvířata. Nemají nic na sebe, nemají hedvábné košile (a tu pohlédl významně na krále) a požívají jeden druhého.

Papíry, které zavedl Křídla Slunce, nejsou peníze. Kupci vědí, co jsou peníze, a nechtějí přijímat papíry. Bude-li Futi-Iva trvat na tom, že se papír musí přijímat, kupci odejdou a již se nevrátí. A pak budou futiivanští běhat nazí, protože zapomněli, jak se dělala domácí tkanina, a budou požídat druh druhá.

Namluvil toho ještě více. Hovořil dobrou hodinu a vracel se stále k tomu, jaký hrozný stav by nastal, kdyby kupci už nepřišli. „A toho dne,“ končil svou řeč, „jak budou Tutiivanští známi celému světu? Lidé je budou nazývat kai-kanaky (lido-žrouty)! Kaikanaky, kaikanaky!“

Tui Tulifau mluvil jen málo. „Záležitost se předložila lidu,“ pravil, „armádě a obchodníkům. Nyní je na Křídlech Slunce, aby vyložil své stanovisko. Nelze zapírat, že svým finančním systémem provedl divy. Častokrát mi již vyložil účinek svého systému,“ končil Tui Tulifau, „je velice jednoduchý, ať vám jej vysvětlí nyní sám!“

„Běží jen o spiknutí bílých kupců,“ tvrdil Cornelius. „Jeremiáš měl pravdu jen potud, pokud uvedl různé výhody bílé mouky a petroleje. Futi-Iva potřebovala civilisaci, potřebovala ji a chtěla ji víc a více. To je správné stanovisko a musí se na něm setrvat. Papírové peníze jsou význačnou známkou vyšší civilisace. To je důvod, proč je on, Křídla Slunce, také zavedl. A to je i důvod, proč se kupci vzpírají. Nechtějí vidět Futi-Ivu civilisovanou. Proč přišli se svým zbožím přes širý oceán na Futi-Ivu? On, Křídla Slunce, jiní to poví tváří v tvář ve velkém shromáždění celého národa. V jejich vlastních vlastech jsou lidé příliš civilisovaní, aby kupcům dovolovali takové nepřiměřené výdělky, jaké dělají zde na Futi-Ivě. Stanou-li se Futi-Ivané náležitě civilisovanými, obchod cizích kupců bude ten tam. Toho dne se každý Futi-Ivan bude moci stát kupcem, bude-li chtít. To je důvod, proč bílí kupci brojí proti systému papírových peněz, jež on, Křídla Slunce, zde zavedl. Proč se nazývá Křídla Slunce? Protože přináší světlo z nadoblačného světa. Papírové peníze jsou tím světlem. Loupeživí bílí kupci nemohou v tomto světle prospívat. Proto se proti němu vzpírají. Dokáže to dobrému lidu futiivanskému, dokáže to vlastními ústy nepřátel. Je dobře známo, že všechny vysoce civili-sované země mají systém papírových peněz. Táži se Jeremiáše, není-li tomu tak?“

Jeremiáš neodpověděl.

„Vidíte,“ pokračoval Cornelius, „ani neodpovídá. Nemůže popřít, že je to pravda. Anglie, Francie, Německo, Amerika, všechny velké země mají systém peněz papírových. Osvědčily se tam, osvědčují se a působí tam již po století. Vyzývám vás, Jeremiáši, jako poctivého muže, jako muže, který byl kdysi horlivým dělníkem na vinici Páně, abyste popřel, můžete-li, že ve všech velkých státech Papalangi je zaveden onen systém!“

Jeremiáš to nemohl popřít a jeho prsty si hrály nervosně víkem košíku na kolenou.

„Vidíte, že je tomu tak, jak jsem vám řekl,“ pokračoval Cornelius. „Jeremiáš souhlasí, že je tomu tak. Proto se vás ptám, ptám se všech dobrých lidí na Futi-Ivě, je-li ten systém dobrý pro státy Papalangi, proč by nebyl dobrý pro Futi-Ivu?“

„Protože není týž,“ zvolal Jeremiáš. „Papíry Křidel Slunce jsou jiné papíry než papíry oněch velkých států.“

Bylo patrné, že Cornelius byl na to připraven. Vytáhl futi-ivanskou bankovku a všichni ji poznali.

„Co je to?“ tázal se. „Papír, nic než papír!“ zněla Jeremiášova odpověď.

„A toto zde?“ Tu vytáhl Cornelius bankovku anglické banky. „To je anglický papírový peníz,“ vysvětloval shromáždění a podával bankovku Jeremiášovi, aby ji prohlédl. „Je to pravda, Jeremiáši, že je to anglický papírový peníz?“

Jeremiáš váhavě přisvědčil.

„Řekl jste, že papírové peníze Futi-Ivy jsou pouhý papír, nuže, čím jsou anglické papírové peníze? Nuže?... Musíte mi odpovědět jako poctivý muž. Všichni čekají na vaši odpověď, Jeremiáši!“

„Je to... je to...“ začal zaražený Jeremiáš, ale pak se zakoktal, neboť tento žalud přesahoval jeho schopnost.

„Papír, pouhý papír!“ dořekl za něho Cornelius, napodobuje jeho rozvláchnou výslovnost.

Na všech tvářích se objevil výraz přesvědčení. Král zatleskal podivem rukama a zabručel: „Je to jasné, zcela jasné!“

„Vidíte, sám to uznává!“ zvolal Cornelius, V jeho hlase i v posuncích se zračilo jisté vítězství. „Nezná žádného rozdílu, protože žádného rozdílu není. Je to správný obraz peněz, jsou to peníze samy.“

Zatím Grief zašeptal něco do ucha Jeremiášovi. Ten přikývl a počal mluvit: „Je však dobře známo všem Papalangi, že anglická vláda vyplatí za papír kovové peníze.“

Deasyovo vítězství bylo nyní úplné. Zamával ve vzduchu futiivanskou

bankovkou: „A není to na tomto papírku také napsáno?“

Grief opět zašeptal.

„Že Futi-Iva vyplatí kovové peníze?“ tázal se Jeremiáš.

„Tak je to psáno.“

Grief zašeptal po třetí.

„Na požádání?“ tázal se Jeremiáš.

„Na požádání,“ ujišťoval Cornelius.

„Nuže, já žádám nyní kovové peníze,“ pravil Jeremiáš a vytáhl z pytlíku u pasu malý balíček bankovek.

Cornelius ohledal balíček rychlým, zkoumavým pohledem.

„Velmi dobře,“ souhlasil. „Dám vám hned kovové peníze. Kolik?“

„A uvidíme hned systém v činnosti,“ prohlásil král, protože chtěl být účasten kancléřova triumfu.

„Slyšeli jste? Bude nyní vyplácet kovové peníze!“ zvolal Jeremiáš mocným hlasem do shromáždění.

Zároveň ponořil obě ruce do košíku a vytáhl z něho mnoho balíčků futiivanských bankovek. V celém shromáždění zavládlo zvláštní hnutí.

„Mám zde,“ oznamoval Jeremiáš, „tisíc dvě stě osm liber, dvanáct šilinků a šest penny. A zde mám pytel na kovové peníze.“

Cornelius se zarazil. Neočekával takové sumy. Jeho těkavým očím se však objevili všude mluvčí a náčelníci, kteří také vytahovali balíčky bankovek.

Armáda s dvouměsíčním žoldem v rukou se tlačila dopředu a za ní vniklo do nádvoří obyvatelstvo s penězi ještě hojnějšími.

„Je to run na banku, a vy jste jej vyvolal!“ řekl Cornelius vyčítavě Griefovi.

„Zde mám pytel na kovové peníze,“ naléhal Jeremiáš.

„Musíme to odložit,“ řekl Cornelius zoufale. „Teď nejsou bankovní hodiny.“

Jeremiáš mával balíčkem bankovek.

„Na těch není nic psáno o bankovních hodinách. Stojí tam „na požádání“, a já je nyní požaduji!“

„Ať přijdou zítra, Tulifaue!“ utíkal se Cornelius ke králi. „Zítra se jim vyplatí.“

Tui Tulifau váhal, ale jeho manželka na něho upřeně pohlédla a její snědá paže se napjala, jak zařala silnou, mohutnou pěst. Tui Tulifau se snažil hledět jinam, ale marně. Ner-vosně si zakašlal.

„Uvidíme nyní systém působit,“ určil král. „Lidé přišli z daleka.“

„Je to příliš mnoho dobrých peněz, jež dáváte vyplatit,“ bručel Deasy tiše králi.

Sepeli zaslechla, co řekl, a zahučela tak divoce, až se král poděsil a ustoupil od ní dále.

„Nezapomeňte na sele!“ šeptal Grief Jeremiášovi a ten ihned povstal. Rychlým

posunkem utišil začínající již zmatek hlasů.

„Na Futi-Ivě býval starý a úctyhodný zvyk,“ pravil, „byl-li někdo usvědčen jako známý ničema, že mu byly údy zpřerá-ženy palicí a byl přivázán ke kůlu na mělčinu, aby byl za živa sežrán žraloky. Na neštěstí ta doba již minula. Přesto nám zůstal jiný starý a úctyhodný zvyk. Víte všichni, jaký. Je-li někdo usvědčen jako zloděj a lhář, ztluče se zcíplým seletem.“

Jeho pravice sáhla do koše. Přestože neměl brýle, zcíplé sele, jež se z koše vynořilo, dopadlo Deasovi přímo na krk. Bylo hozeno takovou silou, že se sedící kancléř překotil na bok. Než se mohl vzchopit, Sepeli s čilostí u ženy nečekanou, ačkoli vážila dvě stě šedesát liber, přiskočila k němu. Jednou rukou ho chytila za límec u košile, druhou uchopila sele a za divokého jáсотu rozveseleného království mu královsky napráskala.

Tui Tulif auovi nezbývalo, než aby vesele přijal neštěstí oblíbence, rozloživ na rohože své sádelnaté tělo, svíjel se v záchvatu gargantuovského smíchu. Když Sepeli opustila sele i kancléře, jistý mluvčí ze západního pobřeží zdvihl mrchu. Cornelius byl již na nohou a prchal, ale sele mu dopadlo na nohy a podrazilo ho. Národ i vojsko se za výkřiků a smíchu zúčastnilo tohoto sportu. Ať se exkancléř pokladu vrtl kamkoli, byl ihned zasažen nebo poražen zcíplým seletem. Pobíhal jako vyplašený králík sem tam mezi vavřínovými stromy a palmami. Nikdo se ho rukou nedotkl. Jeho mučitelé mu všady nadběhli a hnali ho stále a sele stále poletovalo tak rychle, jak jen ruce postačily je zdvíhat. Když se honba přehnala dále Kručinkovou ulicí, dovedl Grief obchodníky ke královské pokladně a bylo již hezky pozdě, když se za poslední futiivanskou bankovku vyplatil kov.

VIII

Vlahým chladem večera vesloval nějaký muž z houštiny džungle k lodi Cantani. Na porouchané, chatrné kocábce vesloval zvolna a chvílemi ustával, aby vystříkal vniklou vodu. Veslaři se vesele chechtali, když přirazil k lodi a namáhavě šplhal k pažení. Muž byl potrhán, zablácen a jako by napolo omámen.

„Mohl bych s vámi promluvit slovo, kapitáne Griefe?“ tázal se smutně a pokorně.

„Sedněte si stranou po větru a trochu dále!“ odvětil Grief. „Ještě trochu dále! Tak je to v pořádku.“

Cornelius usedl na pažení a chopil se oběma rukama za hlavu. „Dobře tak,“ pravil. „Jsem cítit jako čerstvé bojiště. Hlava mě bolí, div se nerozskočí. Mám zlomený vaz. Zuby se mi viklají v dásních, celá hnízda sršňů mi bzučí v uších. Mám vykloubenou celou páteř. Prožil jsem zemětřesení a mor a nebesa dštíla

samá selata!“ Umkl. Vzdychal a pak zaúpěl: „Jito obraz hrozná smrti, takové, o jaké se žádnému básníku ani nesnilo. Být sežrán krysami nebo uvařen v oleji nebo roztrhán divokými koni, to vše je nepříjemné, ale být utlučen na smrt zcíplým seletem“ – zachvěl se nad tím hrůzou – „to skutečně přesahuje lidskou obrazotvornost.“

Kapitán Boig vtáhl do sebe vzduch, odstrčil židli dále proti větru a opět usedl. „Slyšel jsem, že poplujete nyní k Yapu, pane Griefe,“ pokračoval Cornelius. „Prosil bych vás o dvě věci, o převoz a o doušek staré pálené, kterou jsem odmítl oné noci, kdy jste připlul.“

Grief zatleskal rukama na černého stewarda a poručil přinést mýdlo a ručníky. „Jděte na před, Corneliie, a nejprve se pořádně očistěte!“ pravil. „Hoch vám přinese pár plátěnek a košili. A abych nezapomněl, než odejdete: Jakpak se stalo, že jsme v pokladně našli více kovu, než za kolik jste vydal bankovek?“

„To byl můj vlastní kapitál, který jsem si přinesl pro příhodu.“

„Rozhodli jsme se, že po proplacení všech závazků vydáme přebytek vám. Ale deset šilinků vám přece odpočítáme.“

„Zač?“

„Myslíte, že zcíplá selata rostou na stromech? Peníz deseti šilinků za ono sele je zapsán v účtech.“

Cornelius se otřásl a projevil souhlas přikývnutím:

„Jsem skutečně vděčen za to, že to sele nebylo za patnáct nebo za dvacet šilinků!“ –

PARLAYOVY PERLY

Kormidelník otočil kormidlem a Malahini vklouzla do slabého větru a vyrovnala svou polohu. Její přední plachta zplihla, ozvalo se rat-tat konců ráhna. Rychlé přehození plachetních provazců, loď se naklonila na druhou stranu a plachty se na-dmuly. Ač bylo časně zrána a vál čerstvý vítr, pět bělochů snídajících na zádi bylo jen málo oděno. David Grief a jeho host Gregory Mulhall, Angličan, byli ještě v pyjama a jejich bosé nohy vězely v čínských trepkách. Kapitán a kormidelník byli v tenkých košilích a neškrobených pantalonech z hrubého plátna a skladník stále ještě držel v ruce košili a rozmýšlel se, má-li si ji obléci. Pot mu stál na čele a on chtivě nastavoval nahá prsa větru, ale ten nechlادil.

„Je dnes i za takového vánku pěkně dusno,“ naříkal.

„Rád bych věděl, jak to vypadá na západě,“ dodal Grief k všeobecnému nářku.

„Nevydrží to, nepotrvá to dlouho,“ odvětil kormidelník Hermann. Točilo se to po celou noc, pět minut tak, pět minut onak, každou hodinu z jiné strany.“

„Něco se chystá, něco se chystá,“ zabručel kapitán, rozčísil si naježené vousy prsty obou rukou a nastavil svou kostrbatou bradu větru, ale marně pátral po

ochlazení.

„Počasí je už po čtrnáct dní jako potrhlé. Tři neděle jsme již neměli pořádný vítr. Všechno je páté přes deváté. Včera večer při západu slunce se tlakoměr stále měnil a dneska ráno zas. Znalci povětří to přezírají, ale já přece jen nerad vidím, když tak příliš kolísá. Víte, jde mi to na nervy. Tak se měnil tlakoměr, když jsme přišli o Lancaster. Byl jsem tehdy teprve plavčíkem, ale pamatuji to dobře. Zbrusu nová, čtyřstěžňová, ocelová loď, první cesta, starému pánu puklo srdce. Byl u společnosti čtyřicet let, ale pak hned začal chřadnout a do roka zemřel.“

Přes vítr a časnou ranní hodinu bylo vedro, že se mohli zalknout. Vítr sliboval chládek, ale neposkytoval ho. Nemohl by být horší, kdyby byl vál ze Sahary, vyjma neobyčejnou vlhkost, jíž byl přesycen. Nikde ani mráčku, ani obláčku, ba ani stopy po nich, a přece matnost, nejasnost obzoru budila dojem pošmournosti. Nikde nebylo určitých, ohraničených oblak, ale přesto obloha jako by byla zahalena hustým závojem, jímž slunce nemohlo zcela proniknout.

„Pozor, obraťte!“ velel Warfield s mírnou přísností v hlase.

Hnědí lodníci, odění kalhotami, přistoupili unaveně, ale rychle k hlavní plachtě a k lanu plachty závětrné.

„Kormidlo zcela na závětrí!“

Kormidelník otočil silně kormidlem a Malahini zabočila do plného větru a otočila se.

„Přisámbůh, vaše loď je čarodějka!“ řekl uznale Mulhall. „Nevěděl jsem, že vy, jihomořští kupci, umíte jezdit s yach-tami.“

„Náležela původně gloucesterskému rybáři,“ vysvětloval Grief, „a všechny gloucesterské čluny jsou yachty, pokud jde o stavbu, výzbroj a plachtění.“

„Mířil jste však přímo, ... proč jste toho nechal?“ kriti-soval Angličan.

„Zkuste to, kapitáne Warfielde!“ ponoukal Grief. „Ukažte mu, co je za silného odlivu vchod do laguny!“

„Těsně po větru!“ nařídil kapitán.

„Těsně po větru!“ opakoval domorodec a povolil na půl kola.

Malahini ležela přímo v úzkém průlivu, který byl vchodem do laguny velkého, dlouhého a úzkého oválu atolu, vypadajícího, jako by tři atoly za své stavby byly splynuly, srostly, ale opominuly vynořit své hraniční stěny. Kokosové palmy rostly ve skupinách na kruhové písčíně, ale bylo mezi nimi dosti mezer, kde písčina byla příliš nízko k úrovni moře, takže tam kokosové palmy nemohly růst. Mezerami bylo vidět chráněnou lagunu, jejíž hladina byla hladká a klidná jako zrcadlo. V této nepravidelné laguně bylo mnoho čtverečných mil vody a všechna ta voda musila za odlivu proběhnout jediným úzkým průlivem. Byl tak

úzký a výtok vody tak mohutný, že se úžina podobala spíše bystřině než pouhému vchodu pro příliv a odliv z atolu. Voda se pěníla, čeřila, vířila a kroužila a hnala se k moři bílou pěnou rozčeřených vln. Každý náraz a úder rozbujnělých vln do boků Malahiny odchyloval ji z přímého směru a zaháněl ji jako údery ocelových roubíků k břehům úžiny. Měla již kus cesty za sebou, když ji blízkost ke korálovému okraji donutila zabočit k druhé straně. Tam byl její bok vysazen proudem a rychlým proudem byla hnána zpět k moři.

„Nu, teď je čas pro váš nový a nákladný stroj!“ žertoval Grief dobrosrdečně. Bylo patrné, že tento stroj byl slabou stránkou kapitána Warfielda. Zebronil a prosil o něj Griefa tak dlouho, až konečně svolil a opatřil jej.

„Však se nám jistě vyplatí,“ opáčil kapitán. „Počkejte a uvidíte! Poškozuje pojištění. Víte, že pojišťovatelé na Pau-montu byli proti němu?“

Grief ukázal na malý kutr, pachtící se za nimi tímž směrem,

„Vsadím se o pět frank, že malá Nuhiva nás předhoní.“

„To jistě,“ přisvědčoval kapitán Warfield. „Přepíná své síly. Pokud jde o délku, jsme my proti ní dopravní lodí, ale opatřili jsme si sílu pouze čtyřiceti koní. Ona má sice jen deset koňských sil, ale má malý ponor, klouže jen po povrchu. Přesto však přece nesvede nic s tímto proudem. Ten se žene rychlostí desíti uzlů.“

Rychlostí desíti uzlů, zmítajíc a točíc se s boku na bok, vyplula Malahini s odlivem opět na moře.

„Za půl hodiny poleví a pak se pustíme opět kupředu,“ řekl kapitán Warfield a potom podrážděně dodal: „Nikdo nemá práva nazývat tento ostrov Parlay. Na mapách admirality i na francouzských mapách je označen jakožto Hikihoho. Bougainville jej objevil a jméno přijal od domorodců.“

„Co záleží na jménu?“ tázal se skladník a ustal v oblékání košile. „Tu je právě před naším nosem a starý Parlay je tam se svými perlami.“

„Viděl už někdo jeho perly?“ pochyboval Hermann a hleděl s jednoho na druhého.

„To přece ví každý,“ odpověděl skladník a obrátil se k černochovi u kormidla:

„Tai-Hotauri, jak je to s perlami starého Parlaye?“

„Můj bratr se potápí pro Parlaye tři, čtyři měsíce a vypravuje mnoho o perlách. Hikihoho je velmi dobré místo na perly.“

„A přece ho kupci perel nemohli nikdy přimět, aby se odloučil aspoň od jedné,“ vpadl kapitán.

„Když se plavil na Tahiti, měl prý jich plný klobouk pro Armandu,“ rozváděl skladník hovor dále. „To bylo před patnácti lety. Od té doby k nim stále přidával nové perly a hromadil také lastury. Všichni to viděli, má jich už na sta tun. Říká

se, že laguna už je úplně vylovena. Snad proto ohlásil nyní dražbu.“

„Bude-li skutečně prodávat, bude to za celý rok největší prodej na Paumontu,“ pravil Grief.

„Jářku, hleďte!“ vybuchl Mulhall, zmořen dusným vedrem stejně jako všichni ostatní. „Co to všechno znamená? O kom to vlastně mluvíte? Co je s perlami? Nač všechno to tajnůst-kářství?“

„Hikihoho náleží starému Parlayovi,“ odvětil skladník. „Má celé jmění v perlách, uschráněných rok od roku. Před několika týdny rozhlásil, že je bude zítra prodávat v dražbě překupníkům. Vidíte, jak se v laguně tyčí stěžně škunerů?“

„Ano, osm je jich,“ ozval se Hermann.

„Co dělají v takovém mizerném atolu, jako je tento?“ pokračoval skladník. „Za celý rok se zde nenahromadí kopry ani na jeden lodní náklad. Dostavily se sem na dražbu. My jsme zde také z té příčiny. Proto se i malá Nuhiva plahočí za námi, ač nevím, co by mohla koupit. Narii Herring jest jejím vlastníkem a pánem. Jeho jediným vlastnictvím jsou jeho nervy, dluhy a účty za whisky. Je geniem v těchto věcech. Má tolik dluhů, že není na Papeete jediného kupce, jenž by nebyl účasten v jeho podnicích. Musí ho zakládat svými prostředky, aby mohl pracovat svým způsobem. Chtějí opět nabýt svého a Narii se má při tom dobře. Já nejsem nikomu nic dlužen, a co z toho mám? Kdybych teď padl někde na břehu, nechají mě tam ležet a zemřít. Vždyť tím nikdo nic neztratí. Ale Narii Herring – co všechno by neudělali, kdyby někde padl?! Vynasnažili by se udělat pro něho to nejlepší. Mají u něho příliš mnoho svých peněz, aby ho nechali ležet. Vzali by ho hned k sobě domů a hýčkali by ho jako bratra. Věřte mi, že poctivost v placení dluhů se nevyplácí a že není příčiny, proč by se tím kdo chlubil.“

„A co s tím má ten chlap Narii co dělat?“ otázal se omrzele Angličan, pak se obrátil ke Griefovi a pravil: „Jaký je to nesmysl s těmi perlami? Začněte přece od začátku!“

„Vy mi pomůžete,“ obrátil se Grief k ostatním a začal vypravovat: „Starý Parlay je charakter. Podle toho, jak jsem ho poznal, myslím, že je tak trochu potrhlý. Ať je tomu jakkoli, zde máte celou historii. Parlay je plnokrevný Francouz, řekl mi kdysi, že sem přišel z Paříže. Jeho přízvuk je čistě pařížský. Dostal se sem ještě za starých časů. Přišel za obchodem a tak dále. A teď, jak se dostal na Hikihoho. Přišel jako obchodník v době, kdy obchod kvetl. Na ostrově žilo asi sto ubohých Paumoťanů. Oženil se s královnou – národní zvyk. Když zemřela, vše bylo jeho. Přišly osypky a nezbylo tam víc než tucet obyvatel. Živil je, spravoval je a byl králem. Nu a královna před smrtí porodila děvče. To je ta Armanda. Když jí byla tři léta, poslal ji Parlay do kláštera na Papeete. V šesti

nebo v sedmi letech ji poslal do Francie. Začínáte už chápat situaci? Nejlepší a nejaristokratičtější klášter ve Francii nebyl příliš dobrý pro jedinou dceru paumontského ostrovního krále a boháče, a víte také, že stará vlastenecká Francie nečiní rozdíl v pleti. Armanda byla vychována jako princezna a sama se za ni také pokládala. Považovala se za plnokrevnou a neměla ani tušení, že pochází ze smíšeného lože.

A pak přišla tragedie. Stařec byl vždycky vrtošivý, řídil se jen svou hlavou a zastával úlohy despoty na Hikihoho. Když bylo Armandě osmnáct let, poslal pro ni. Peněz měl, že nevěděl, co s nimi. Dal vystavět velký dům na Hikihoho a nádherný bungalow na Papeete. Armanda měla přijet poštovním parníkem z Nového Zeelandu a Parlay sám se vypravil se svým škunerem, aby se s ní setkal v Papeete. A byl by provedl svou, kdyby nebylo na světě orkánů. Bylo to onoho roku, kdy byl smeten Manuhui a jedenáct set lidí utonulo, že ano?“ Ostatní přisvědčili a kapitán Warfield dodal:

„Byl jsem tenkrát na Magpii a dostali jsme se na břeh, všichni, i kuchař Magpie, čtvrt míle daleko od břehu mezi ko-kosovníky u Taiohajského zálivu, a přece se všichni domnívají, že je to osvědčený přístav proti bouřím.“

„Dobrá,“ pokračoval Grief, „starý Parlay byl také zachvácen bouří a dostal se se svými perlami na Papeete o tři neděle později. Musil cestou se svým škunerem přistát a provést na něm několik tuctů oprav, než se s ním mohl pustit na moře.“

Armanda byla zatím na Papeete. Nikdo na ni nečekal. Udělala podle francouzského zvyku návštěvy u guvernéra a přístavního lékaře. Přijali ji, ale jejich kvočny nebyly doma a neoplatily jí návštěvu. Nebyla z jejich třídy, ač o tom neměla tušení a teprve tímto něžným způsobem byla na to upozorněna. Na francouzském křižníku byl hezký mladý důstojník, ztratil pro ni své srdce, nikoliv však hlavu. Můžete si představit duševní otřes této mladé ženy, zjemnělé, krásné, vychované jako aristokratka, zahrnuté vším nejlepším, co ve staré Francii bylo lze za peníze koupit. A můžete také tušit konec. V bungallowu byl japonský sluha, ten to viděl. Vypravoval pak, že to provedla způsobem hodným samuraje. Vzala stiletto, přiložila jeho hrot pečlivě na srdce a oběma rukama zvolna a jistě si vtiskla zbraň do prsou, bez chvatu, s rozmyslem, žádný okamžitý výbuch pudu po sebezničení.

Když již bylo po všem, připlul starý Parlay se svými perlami. Zprvu ho to úplně zkrušilo. Po dva dni ho drželi v osadním klubu ve svěrací kazajce.“

„Strýc jeho ženy, starý Paumoʻan, vyprostil ho ze svěrací kazajky a osvobodil jej,“ dodal skladník.

„Pak se mu podařilo všechno to strávit,“ pokračoval Grief. „Vrazil tři kulky do

skety důstojníka.“

„Ten pak ležel tři měsíce v nemocnici,“ dodal kapitán War-field.

„Hodil sklenici vína guvernérovi do tváře, utkal se s příslušným lékařem v souboji, zalarmoval své domorodé služebnictvo, rozbil špitál, přerazil dvě žebra a klíční kosti ošetřovateli a pak utekl ke svému škuneru. S puškou v každé ruce čelil náčelníku policie a všem četníkům, kteří ho chtěli zatknout, a vrátil se na Hikihoho. Práví se, že od té doby nikdy neopustil svůj ostrov.“

Skladník přisvědčil: „Bylo to před patnácti lety a od té doby se Parlay odtamtud nehnul.“

„A strádal dále perly,“ ozval se kapitán. „Je to starý blázen,“ praví Finn.

„Co dělá?“ vyptával se Mulhall.

„Dělá počasí. Domorodci v to pevně věří a nelze jim to vymluvit. Zeptejte se zde Tai-Hotauri! Holá, Tai-Hotauri, co myslíte o starém Parlayovi a o počasí?“

„Je to takový velký ďábel,“ zněla odpověď. „Chce-li, aby byl vítr, udělá jej, nechce-li, není vítr.“

„Tedy nějaký starý čaroděj?“ pravil Mulhall.

„Jeho perly nepřinesou štěstí,“ vybuchl Tai-Hotauri a kroutil prorocky hlavou.

„Říká, že bude prodávat. Přijede mnoho škunerů. Pak udělá velkou vichřici a uvidíte, že všichni vezmou za své. Všichni domorodí muži to říkají.“

„Nyní je doba bouří,“ usmál se kapitán Warfield mrzutě. „Nejsou daleko od pravdy. Právě nyní se k něčemu chystá a raději bych viděl, kdyby Malahini byla odtud tisíc mil daleko.“

„Je trochu blázen,“ končil Grief. „Snažil jsem se vpravit do jeho situace. Po osmnáct let se soustřeďovaly všechny jeho myšlenky na Armandu. Pak po léta myslil, že je stále ještě živa, ale dosud se nevrátila z Francie. To je jeden z důvodů, proč tak lpěl na perlách. A po celou tu dobu nenáviděl bělochy. Nikdy jim nezapomněl, že ji zabili, ačkoli po celá léta zapomínal, že je mrtva. Halo, kam jste dali vítr?“

Plachty visely zplihle dolů a kapitán Warfield nevolí až chrochtal. Vedro, již dříve nesnesitelné, stalo se úmorným.

Pot stékal po všech tvářích a hned ten, hned onen těžce oddychoval a lapal mimovolně po vzduchu.

„Už zase vane! Závětrnou plachtu napříč, rychle!“

Lodníci skokem vyplnili kapitánův rozkaz a v pěti minutách byl škuner v úžině a zmohl dokonce proud. Větrík opět přestal, pak zadul předešlým směrem a opřel se o plachty z opačné strany.

„Zde přichází Nuhiva,“ řekl Grief. „Spustila už svůj stroj. Hledte, jak pěni hladinu!“

„Hotovo?“ tázal se kapitán inženýra, portugalského míšen-ce, jenž úzkým příklopem vedle kabiny protáhl hlavu a plece a utíral si s tváře pot chomáčem z promaštěných hadrů na čištění strojů.

„Zajisté,“ odpověděl.

„Tak to spust'te!“

Inženýr zmizel ve svém doupěti a za okamžik zůstal parník vzadu. Škuner však nemohl udržet vedení. Malý kutr udělal tři stopy než škuner dvě a brzo byl mu po boku a hnal se kupředu. Na palubě byli pouze domorodci. Muž stojící u kormidla kynul směšně na pozdrav a zároveň na rozloučenou.

„To je Narii Herring,“ řekl Grief Mulhallovi, „ten silný chlapík u kormidla, nejodvážnější a nejničemnější taškář v Paumontu.“

Za pět minut přivábil jejich oči k Nuhivě výkřik radosti z úst jejich vlastních námořníků. Její stroj selhal a rychle ji doháněli. Mužstvo Malahini vyskočilo do lanoví a posmívalo se Nuhivě, když ji míjeli. Malý kutr se naklonil větrem a proud jej unášel zpět.

„Náš stroj je přece jen něco jiného,“ liboval si Grief, když se laguna před nimi rozevřela a oni zamířili stranou ke kotvišti.

Kapitán Warfield byl očividně potěšen, ač jen bručel: „Jen žádný strach, ten se nevyplácí!“ Malahini vplula dobře doprostřed malého zálivu, než našla vhodné místo, aby zakotvila.

„Tam na Dolly je Isaacs,“ upozorňoval Grief a kynul rukou na pozdrav. „A Petr Gee je na Roberte. Kdežpak, aby on se zdržel takového prodeje perel, jako je zde! A tam je Francini na Kaktusu. Jsou zde všichni, všichni překupníci. Starý Parlay dosáhne pěkných cen.“

„Ještě si neopravili stroje,“ broukal si kapitán Warfield spokojeně. Hleděl přes lagunu směrem, kde bylo vidět mezi řídkými kokosovníky plachty Nuhivy.

II

Parlayův dům byla velká, dvoupatrová budova, vystavěná z kalifornského dříví a krytá galvanisovanou železnou střechou. Dům byl tak nepoměrně velký proti malému kruhu atolu, že na písečném břehu a nad ním vypadal jako obrovský nádor. Lidé z Malahini vykonali hned po zakotvení zdvořilostní návštěvu na břehu. Ostatní kapitáni a kupci byli ve velké komnatě a prohlíželi si perly, které se měly druhého dne vydražit. Paumontští sluhové, domorodci z Hikiho a příbuzní vlastníkovu chodili kolem a nabízeli whisky a absint. V této zvědavé společnosti se pohyboval sám Parlay, šklebil se a brebentil jako zchátralý vrak kdysi statného a mocného muže. Oči měl hluboko zapadlé a horečné, tváře vpadlé a vyschlé. Jeho vlasy dělaly dojem, že vyrostly jen místy v chomáčích, a také jeho knír a císařský vous vypadal podobně.

„Přisámbůh,“ bručel Mulhall polohlasem, „je to nohatý Napoleon III“ ale vysmahlý, vypečený, vy smažený. Jako by měl prašivinu. Není divu, že má hlavu stále na jednu stranu. Musí tak udržovat rovnováhu.“

„Dostaneme vichřici,“ zněl starcův pozdrav Griefovi. „Čekáte jistě mnoho perel, přicházíte-li sem za takového počasí, yjako je dnes.“

„Stojí za to, aby pro ně člověk šel do pekel,“ smál se Grief vesele a přebíhal očima stoly pokryté vyloženým zbožím.

„Už mnoho lidí si pro ně přišlo,“ brebentil starý Parlay. „Hleďte tuto zde!“ Ukázal na velkou, dokonalou perlu velikosti vlašského ořechu, ležící stranou na kusu kamzičí kůže. „Na Tahiti mi za ni nabízeli šedesát tisíc franků. Nabídnou mi za ni stejně mnoho a ještě více zítra, nebudou-li odfouknuti bouří. Hle tuto perlu! Našel ji můj bratranec, bratranec podle mého sňatku. Víte, byl domorodcem a zároveň také zlodějem. Ukryl ji. Byla má. Jeho bratranec, který byl také mým bratrancem – jsme zde všichni příbuzní – zabil ho pro ni a utekl na kutru do Noo-Nau. Stíhal jsem ho, ale náčelník v Noo-Nau ho pro ni zabil, ještě než jsem tam přibyl. Och ano, mnoho nebožtíků má po sobě památky na tomto stole. Napijte se, kapitáne! Netvařte se příliš vlídně! Vy jste nováček na ostrovech?“

„Kapitán Robinson z Roberty,“ řekl Grief, představuje ho.

Mulhall si zatím stiskl ruku s Petrem Geem.

„Nemyslíl jsem nikdy, že je na světě tolik perel,“ řekl Mulhall.

„Ani já jsem jich neviděl dosud tolik pohromadě,“ připouštěl Petr Gee.

„Co myslíte, jakou mají cenu?“

„Padesát až šedesát tisíc liber, a to ještě pro nás překupníky. V Paříži...?“

Pokrčil rameny a vytáhl obočí na znamení, že tu sumu nelze ani vyslovit.

Mulhall si utřel pot s očí. Všichni se potili a těžce dýchali. V podávaných nápojích nebyl led a whisky a absint byly jako louh.

„Ano, ano,“ žvatlal Parlay. „Mnoho nebožtíků leží zde na stole. Znáám tyto perly, všechny je znám. Hleďte, tam ty tři! Jsou dokonale stejné, není-liž pravda? Potápěč z Velkonočního ostrova rni je našel v jednom týdnu. Za týden pak ho napadl žralok, urval mu ruku a otrava krve dokonala jeho dílo. – A ta velká barokní perla, nic zvláštního, nabídne-li mi za ni zítra někdo dvacet franků, budu mluvit o štěstí, ta se dostala na světlo boží z hlubiny dvaceti dvou sáhů. Ten muž byl z Ra-ratongy. Překonal rekordy všech potápěčů. Vynesl ji z hlubiny dvaceti dvou sáhů. Viděl jsem ho. A přitom mu pukly plíce nebo dostal křeče. Zemřel za dvě hodiny. Umíraje křičel, že ho bylo slyšet na kolik mil. Byl to nejstatečnější domorodec, jakého jsem kdy viděl. Půl tuctu mých potápěčů zemřelo tím způsobem, že dostali křeče. A ještě mnoho jich zemře. Mnoho jich zemře,..."

„Přestaňte se svým krákáním, Parlayi!“ zakřikl ho jeden z kapitánů.

„Kdybych byl silným mužem, zvedl bych rychle kotvy a hleděl se dostat odtud,“ odvětil stařec. „Vy však ne, vy všichni zůstanete. Ani bych vám to neradil, kdybych myslel, že půjdete. Vás nelze zahnat, tak jako nelze zahnat supy a mrchy. Napijte se ještě, statní námořníci! Vida, vida, čeho všeho se lidé odváží pro několik malých kapek perlorodky! Hle, zde jsou, krasavice! Dražba bude zítra, přesně o desáté hodině. Starý Parlay vyprodává, supi se slétávají. Starý Parlay byl kdysi silnější než mnohý z nich a uvidí ještě mnohého mrtvého.“

„Není-li to ničemná stará šelma?“ šeptal skladník Malahini Petru Geeovi.

„A co, strhne-li se vítr?“ řekl kapitán Dolly. „Hikihoho nebude nikdy smeten.“

„Byl by to tím větší důvod,“ namítal kapitán Warfield. „Nevěřil bych mu!“

„Kdo to nyní sýčkuje?“ ptal se Grief.

„Nerad bych přišel o stroj dříve, než se sám zaplatí,“ odvětil zasmušile kapitán Warfield. Parlay odhopkoval s překvapující rychlostí přes naplněnou komnatu k tlakoměru na zdi.

„Podívejte se, stateční námořníci!“ zvolal vítězoslavně.

Muž stojící nejbliže u tlakoměru pohlédl na číslici. Účinek se hned zračil na jeho tváři.

„Klesl o deset,“ bylo vše, co řekl, a přece se objevila úzkost snad na tvářích všech a zdálo se, jako by se všichni chtěli honem vyhrnout ze dveří.

„Slyšte!“ vyzýval Parlay.

V nastalém tichu jako by se byl příboj stal nezvykle hlasitým. Znělo to jako silný rachot a řev.

„Moře se začíná silně dmout,“ řekl někdo a všichni se hrnuli k oknům a řídkými kokosovníky zírali na moře. Rada ohromných, hladkých vodních mas se valila ke korálovému břehu.

Několik minut hleděli na tento vzácný zjev a mluvili tichým hlasem a v těch několika minutách pozorovali všichni, že vlny rostou stále výše. Byl to ošklivý, nevlídný pohled na dmoucí se moře v úplném bezvětří a jejich hlasy se mimoděk ztišily ještě více. Starý Parlay je náhle vyrušil svým blekotavým hlasem.

„Ještě je kdy dostat se na moře, stateční pánové! Můžete dát lodi přes lagunu do vleku svým člunům.“

„Máte pravdu, starý muži,“ řekl Darling, kormidelník Kaktusu, statný pětadvacetiletý výrostek. „Vichřice půjde k jihu a přežene se. Na nás to ani nefoukne.“

Závan úlevy proletěl komnatou. Ozval se opět hovor a hlasy byly opět hlasitější. Někteří překupníci se vrátili dokonce ke stolu k další prohlídce perel.

Parlayův hlas se stal ještě pronikavějším.

„Tak je to v pořádku,“ povzbuzoval. „I kdyby měl nastat konec světa, nezanecháte přece obchodu.“

„Koupíme to zítra tak jako tak,“ ujišťoval ho Isaacs.

„Leda byste kupovali v pekle.“

Sbor nedůvěřivého smíchu starce popudil. Obrátil se prudce k Darlingovi:

„Odkdypak chlapci, jako jste vy, rozumějí bouřím? A kdopak je ten, kdo vyslídil všechny cesty vichřice v Paumontu? V kterýchpak knihách to chcete najít? Já jsem plul Paumontem, než ještě nejstarší z vás začal dýchat. Já to znám.

Orkány ženoucí se k východu opisují tak velkou křivku, že zde tvoří téměř přímou čáru. K západu dělají však krátkou křivku. Vzpomeňte si na mapu! Jak to bylo, když orkán v jedenadevadesátém smetl Auri a Hiolau? Křivka, milý hochu, křivka! V hodině, ve dvou, nejvýše ve třech, bude vichr zde.

Poslechněte!“

Mohutný dunivý náraz otřásl korálovými základy atolu. Dům se zachvěl.

Domorodí sluhové s lahvemi whisky a absintu v rukou sběhli se dohromady jakoby k ochraně a hleděli ustrašení okny na ohromnou spoustu vln, dorážejících na břeh až k rohu skladiště na kopru.

Parlay pohlédl na tlakoměr, zachechtal se a dotkl se kosým pohledem svých hostů, kapitán Warfield tam přistoupil a podíval se na přístroj. „29,75,“ četl.

„Klesl zase o pět. Přisámbůh, ten starý ďábel má pravdu! Už to jde, a co se mne týká, půjdu na palubu.“

„Už se tmí,“ téměř šeptal Isaacs.

„U čerta, to je jako na divadle!“ prohodil Mulhall ke Grie-fovi a pohlédl na hodinky. „Je deset hodin zrána, ale je jako za soumraku-. Světla se stahují před tragedií. Chybí již jen tlumená hudba.“

V odpověď otřásl druhý dunivý náraz atolem a domem. Téměř jako v panice se hnala společnost ke dveřím. V matném světle vypadaly jejich zapocené tváře příšerně. Isaacs oddychoval astmaticky v dusivém parnu.

„Kam tak pospícháte?“ chechtal se Parlay a posmíval se odcházejícím hostům.

„Napijte se ještě na rozloučenou, stateční pánové!“

Nikdo si ho nevšiml. Když se dali již pěšinou vroubenou lasturami k břehu, vystrčil ještě hlavu ze dveří a volal: „Nezapomeňte, pánové, že zítra v deset hodin prodává starý Parlay své perly!“

Na břehu se udal zvláštní výstup. Člun za člunem byl spěšně obsazen mužstvem a odrazil od břehu. Tmělo se stále více. Mrtvé bezvětří trvalo dosud a písek se jim chvěl pod nohama za každého nárazu moře na zevní břeh. Narii Herring kráčel líně písčinou. Poškleboval se příliš patrnému spěchu kapitánů a kupců. S

ním byli tři z jeho námořníků a mimo to Tai-Hotauri.

„Vstupte do člunu a chopte se vesel!“ volal na něj kapitán Warfield.

Tai-Hotauri rychle přistoupil, kdežto Narii Herring a jeho tři mužové stanuli a dívali se ze vzdálenosti čtyřiceti stop.

„Nepracuji už pro vás, kapitáne!“ řekl Tai-Hotauri vzdorovitě a hlasitě. Ale jeho tvář odporovala zvuku jeho hlasu, neboť dělala dojem, jako by chtěl dát nějaký úžasný pokyn. „Střelte mě, pane!“ šeptal drsně a dával opět nějaké významné znamení.

Kapitán se toho chopil a chystal se k činu. Zdvihl pěsti i hlas: „Jděte do člunu,“ zahřměl, „nebo vám vydělám pořádně kůži!“

Námořník vzdorovitě ustoupil, ale vtom zakročil Grief a konejšil kapitána.

„Budu nyní pracovat na Nuhivě,“ řekl Tai-Hotauri a připojil se k druhé skupině.

„Vraťte se ihned!“ hrozil kapitán.

„Je to svobodný muž, kapitáne!“ ozval se Narii Herring. „Plavil se se mnou již dříve a nyní bude u mne zase. To je vše.“

„Pojďte, musíme na palubu!“ naléhal Grief. „Hledte, jak se setmělo!“

Kapitán Warfield povolil, ale když již člun odrazil, postavil se na příď a zahrozil pěstí na břeh.

„Však se s vámi vypořádám, Narii!“ křičel. „Vy jste zde jediný kapitán, který krade lidi ostatním!“ Usedl a tiše uvažoval: „Co jen se to děje s Tai-Hotaurim? Něco se s ním děje, ale co?“

Když člun přirazil k Malahini, vítala je již nad pažením Hermannova úzkostlivá tvář.

„Barometr klesl až na dno,“ oznamoval. „Přijde vichřice. Přehodil jsem kotvu na druhou stranu.“

„Přehodte také druhou!“ nařizoval kapitán Warfield a dohlížel k tomu. „A zde, vytáhněte člun! Položte jej na palubu a převraťte jej dnem nahoru!“

Na palubách všech škunerů byli lidé v práci. Se všech stran se ozýval rachot řetězů, jak se kotvy přehazovaly na druhou stranu, a zde se ta loď, tam opět ona otočila a vyhodila druhou kotvu. Ty, které měly třetí kotvu, jako Malahini, připravily se, že ji vyhodí též, až vítr prozradí, z které strany bude douť.

Rév mohutného příboje stále vzrůstal, ač laguna ležela klidně jako zrcadlo. Na písčíně, kde trčel Parlayův dům, nebylo známk života. Kůlny na čluny a na kopru, jakož i kůlny, kde byly uloženy lastury, byly opuštěny.

„Za dva centíky bych zdvihl kotvy a vyplul odtud,“ řekl Grief. „Udělal bych to, kdyby tam bylo volné moře, ale ty řetězy atolů k severu a k východu nám překážejí. Zde je nám přece lépe, co myslíte, kapitáne Warfielde?“

„Souhlasím s vámi, ačkoli laguna není právě pěkný rybník, kde by se člověk

mohl příliš prohánět. Rád bych věděl, z které strany to začne. Halo! Jedna z Parlayových kůlen se již poroučí!“

Viděli, jak slámou krytá kůlna se nadzdvihla a rozsypala se, zatím co se chomáč pěny přemetl přes písčinu a zapadl do laguny.

„Už je to tady!“ zvolal Mulhall. „Už to víme, hle, jde to opět!“

Trosky kůlny byly zdviženy do výše a mrštěny na písčinu. Třetí vlna je rozbila na padrt' a spláchla zbytky po svahu do laguny.

„Bude aspoň chladněji,“ bručel Hermann. „Nemohu již dýchat, je proklaté vedro. Jsem už vyprahlý jako pec.“

Rozřízl silným nožem kokosový ořech a vypil jeho obsah. Ostatní následovali jeho příkladu. Ustali pouze, aby pohlédli, jak se jedna z Parlayových kůlen na mušle rozpadla v trosky. Tlakoměr ukazoval 29,50.

„Jsme teď asi hezky blízko u středu pruhu nízkého tlaku,“ podotkl Grief bodře.

„Nebyl jsem ještě nikdy v ohnisku orká-nu. Pro vás to bude také něco nového, Mulhalle! Podle rychlosti, jakou tlakoměr klesá, bude to stát za to.“

Kapitán Warfield zamručel a oči všech se obrátily k němu. Hleděl dalekohledem k jihovýchodu.

„Už to jde,“ řekl klidně.

Nepotřebovali skel, aby to viděli. Jako kdyby nějaká letící blána, podivně ohraničená, byla natažena nad hladinu laguny. Vedle ní podél atolu letěl stejnou rychlostí vítr, ohýbal kokosové palmy a unášel chomáče listí. Těsně před větrem se táhl po hladině široký, ostře ohraničený pruh temně zbarvené a zčeřené vody. Před tímto pruhem jako předvoj byly jen místy chomáče pěny, načeršené ojedinelými závany větru. Za tím pruhem na čtvrt míle zšíří byl jiný pruh, hladký jako sklo. Pak následoval druhý temný pruh větru a za ním se pokrývala laguna čeřící se a vířící bělostí.

„Co je ten hladký pruh?“ tázal se Mulhall.

„Tišina,“ odvětil Warfield.

„Ale žene se právě tak rychle jako vítr,“ zněla námitka.

„Musí, neboť jinak by byl pohlcen větrem a nebyl by tišinou. Je to dvojitá vichřice. Viděl jsem kdysi již něco podobného na Sávali. Zcela pravidelně dvojitá vichřice. Naráz nás uchopí.

Pak přestane a napadne nás po druhé. Opřete se a držte se! Už je nad námi. Hled'te na Robertu!“

Roberta, ležíc nejbližší proti větru na volném řetěze, byla odplavena po délce o kus dále jako stéblo a ponořila se. Jsouc připoutána k řetězu, vynořila se opět bokem proti větru úžasným trhnutím. Škuner za škunerem, Malahini s nimi, byly smeteny tím prvním nárazem a objevily se zase na svých napjatých řetězech.

Mulhallovi a několika námořníkům byly podraženy nohy, jak Malahini na kotvách sebou škubala.

A náhle byl vítr ten tam. Letící pruh bezvětří dostihl k nim. Grief rozžehl sirku. Hořela nechráněna v klidném vzduchu bez plápolání. Panovalo temné pološero. Zatažená obloha, nížící se již po několik hodin, jako by byla klesla úplně na hladinu moře.

Řetěz Roberty se napjal, div že nepraskl, když se přihnal druhý náraz orkánu. Podobně se stalo pořadem i u ostatních škunerů. Moře bílé zuřivostí vřelo a vířilo malými načeřenými vlnkami. Paluba Malahini se chvěla pod nohama mužstva. Pevně napjaté provazce narážely za praskotu na stěžně a všechno ráhnoví divoce rachotilo a chřestilo, jako by jím otřásala nějaká mocná ruka. Nebylo možné se obrátit tváří proti větru a dýchat. Mulhall, choulící se s ostatními za stěnou kabiny, vyklonil se, ale jeho plíce byly v okamžiku naplněny takovým množstvím vzduchu, že ho nemohly pojmout, a byl by se téměř udusil, než mohl skrýt hlavu.

„To je neuvěřitelné!“ vypravil ze sebe, lapaje po vzduchu, ale nikdo ho neslyšel. Hermann a několik námořníků lezlo po čtyřech na před, aby spustili třetí kotvu. Grief se dotkl kapitána Warfielda a ukázal mu na Robertu, jak ji vřel žene k nim. Warfield přiložil ústa Griefovi k uchu a křičel: „Jsme vlečeni také!“ Grief přiskočil ke kormidlu a prudce jím trhl, aby otočil Malahini bokem. Třetí kotva se zachytila a Roberta plula kolem zádi dopředu, na tučť sáhů stranou. Kynuli rukou Petrovi Geeovi a kapitánu Robinsonovi, kteří se zástupem námořníků byli v práci na palubě.

„Zatloukají příklopy,“ křičel Grief, „pro případ, že by je to zahnilo do úžiny. Už to tak dopadlo. Kotvy se smýkají!“

„My se držíme!“ křičel Warfield. „Teď se žene Kaktus na Misi. Chytne je to obě.“

Misi se držela na kotvě, ale náraz Kaktusu na ni byl příliš silný a oba škunery, nemohouce se od sebe odloučit, byly hnány po vířící hladině. Bylo vidět, jak se jejich mužstvo snaží veškerou mocí oddělit je od sebe. Roberta zbavená kotev a pokrytá na přídi dehtovanou plachtovinou, směřovala k úžině na severozápadním konci laguny. Viděli, jak jí projela a vyplula na moře. Misi však a Kaktus, nemohouce se vyprostit od sebe, narazily na břeh atolu asi míli daleko od úžiny.

Vichr rostl víc a více. Celit mu vyžadovalo všech sil, a musil-li se někdo plazit proti němu několik minut po palubě, byl úplně znaven a vyčerpán. Hermann se svými námořníky se pachtil stále, přivazoval, zabezpečoval vše a připevňoval více ochranných pásů na plachty. Vichřice jim drala a trhala jejich tenké košile s

těla. Pohybovali se jen zvolna, jako by jejich těla vážila centy. Nespouštěli ruku s opory, dokud se nezachytila na opoře jiné. Volné konce lan a provazců trčely vodorovně a slabší provazce byly zpřetrhány a odváty.

Mulhall ukázal k břehu. Kůlny rákosím kryté zmizely a Parlayův dům kolísal jako opilec. Protože vichr dul po délce atolu, byl dům chráněn několika mílemi kokosových stromů. Ale veliké vlny, dorážející zvenčí přes břeh, podrývaly dům a drobily z něho kusy. Poněvadž moře odnášelo již pískové břehy, hrozil dům sesutím. Tu a tam bylo vidět postavy lidí, jak se přivazují ke kokosovníkům. Kmeny těchto stromů se nekymácely a neprašťely. Ohnuty silně větrem, zůstaly v té poloze a úžasně se chvěly. Pod nimi se valila přes písčinu bílá pěna příboje.

Vzedmuté moře se valilo rovněž po délce atolu. Mělo dosti místa pro rozběh na prostoru deseti mil od návětrného okraje atolu a ztápělo škunery, převalujíc se přes ně. Bok a příď Malahini mizely chvílemi pod mohutnými vlnami a chvílemi i její vrchní středopalubí bylo až po pažení naplněno rozbouřenou vodou.

„Teď přišla chvíle pro váš stroj!“ zahoukl Grief. A kapitán Warfield, plaze se po čtyřech k místu, kde ležel inženýr, houkal důrazně své rozkazy.

Když se spustil stroj, Malahini, ženouc se plnou parou kupředu, chovala se lépe. Vlny sice stále dorážely na její boky, ale již sebou netrhala tak strašně na kotvách. Nebyla však s to dosáhnout toho, aby kotevní řetězy byly volnější. Čtyřicet koňských sil způsobilo jen to, že řetězy nebyly tak přespříliš napjaty. Vichr stále rostl. Malá Nuhiva, ležící stranou od Malahini a blíže k břehu, prožívala se svým dosud neopraveným strojem zlé chvíle, co její kapitán byl na břehu. Potápěla se tak často a tak hluboko, že po každé pochybovali, zda se vůbec ještě vyprostí. Ve tři hodiny odpoledne byla zachváčena druhým návalem vln, než se ještě vyprostila z prvního, a už se neobjevila.

Mulhall pohlédl na Griefa.

„Voda prolomila její příklopy,“ zahoukl Grief v odpověď.

Kapitán Warfield ukázal na Winifreda, malý škuner potápějící se po jejich druhé straně, a zahoukal něco Griefovi do ucha. Jeho slova dolétala jen v jednotlivých nesouvislých slabikách, byla přerušována pomlčkami podle toho, jak ostatní slabiky nebo slova odnášela vichřice.

„Shnilé rozbité necky.. kotvy drží... ale jak se udrží pohromadě... stará jako archa...“

Za hodinu pokynul Hermann směrem k ní. Chyběl jí ouva-zový sloup na přídi, čelný stěžeň a vrchní kus přídě. Vše bylo odtrženo jejími kotvami. Obrátila se po délce, převrátila se na bok a v takovém stavu byla hnána k břehu.

Zbývalo pět lodí a jediná z nich, Malahini, měla stroj. Obávající se osudu

Nuhivy a Winifreda, dvě lodi následovaly příkladu Roberty, přerazily řetězové kruhy a pustily se do úžiny. První byla Dolly, ale její dehtované plachtoví bylo vichrem odneseno a ztroskotala na závětrném okraji atolu blíže Misi a Kaktusu. Moana, jež se tím nedala zastrašit, pustila se za ní a skončila stejným osudem. „Pěknou mašinku máme, co?“ ječel kapitán Warfield do ucha svému pánovi. Grief mu podal ruku a stiskl ji. „Ta se vyplatí,“ křičel v odpověď. „Vítr přeskakuje k jihu a trochu se nám uvolní.“

Zvolna a jistě, ale s prudkostí stále rostoucí se vítr obrátil k jihu a k jihozápadu, až tři škunery, které ještě zůstaly, mířily svou přídí přímo proti břehu. Trosky Parlayova domu byly vichrem uchváčeny, zdviženy, vrženy do laguny a hnány po jejím povrchu. Hnaly se stranou od Malahini a narazily na Paparau, ležící čtvrt míle za ní. Na přídi Papary nastala zim-ničná práce a za čtvrt hodiny se hnaly trosky dále. Ale vzaly s sebou přední stěžeň.

Blíže u břehu ležela Tahaa, štíhlá, spíše yachta, ale s pří-klopy dobře uzavřenými. Její kotvy dosud držely, ale její kapitán, nepozoruje zmírnění větru, snažil se zmírnit jeho odpor tím, že dal překotit stěžně.

„Máme pěknou mašinku, pěknou!“ blahopřál Grief svému kapitánu. „Ta nám zachrání naše skořápky.“

Kapitán Warfield potřásl v pochybnostech hlavou. Hladina laguny se počala za změny větru rychle uklidňovat, ale pocítili již dmutí moře zevně atolu a viděli, jak se převaluje přes jeho břehy. Nebylo tam již tolik stromů, některé byly zpřelámány, jiné vyvráceny. Viděli, jak jeden kmen s třemi osobami byl uchváčen vichrem a mrštěn do laguny. Dvě z těchto osob se pustily kmene a plovaly k Tahaa. Zanedlouho potom, právě než se setmělo, viděli, jak někdo seskočil s přídi tohoto škuneru a usilovně plaval k Malahini bílými zčeřenými vlnami.

„To je Tai-Hotauri,“ řekl Grief. „Nyní se dovíme novinek.“

Námořník se chopil bidla, vyšplhal na palubu a lezl po čtyřech na zád'. Dopřáli mu, aby si oddechl a pak v úkrytu za stěnou kabiny úryvkovitě a většinou posunky jim sdělil, co se stalo.

„Narii... prokletý lupič... chtěl ukrást... perly... zabít Parlaye... jeden muž, měl zabít Parlaye... nikdo nevěděl, kdo... tři námořníci, Narii a já... pět bobů... klobouk... Narii řekl, že jeden bob černý... nikdo nevěděl... zabít Parlaye. – Narii, prokletý lhář... všechny boby černé... pět černých... V kůlně tma... každý muž černý bob... Velký vítr přišel... žádná příležitost... každý vylezl na strom... žádné štěstí jeho perly... řekl jsem hned... žádné štěstí.“

„Kde je Parlay? houkl Grief.

„Nahoře, strom... tři jeho lidé týž strom... Narii a jeden člověk druhý strom... můj strom odfouknut do pekla, tak já přijít na palubu.“

„Kde jsou perly?“

„Nahoře strom, s Parlayem. Možná, Narii je ještě dostat.“

Grief sdělil postupně každému do ucha vypravování Tai-Hotauriho. Kapitán Warfield byl neobyčejně pobouřen a viděli, jak zatíná zuby.

Hermann šel dolů a vrátil se se svítilnou, ale v tom okamžiku, kdy ji pozdvihl nad úroveň stěny kabiny, vítr ji zhasil.

Vše štěstí měl se svítilnou kompasnice, podařilo se jim rozžehnout ji po několika společných pokusech.

„Pěkná noc v takovém větru!“ houkl Grief Mulhallovi do ucha. „A duje stále víc a více!“

„Jakou rychlostí?“

„Sto mil za hodinu... dvě stě... nevím, nikdy jsem něco takového neviděl.“

Laguna byla víc a více zneklidňována mořem, valícím se přes atol. Sta mil oceánu přihnul orkán, převyšující daleko účinky odlivu. Sotva nyní nastal příliv, bylo ihned znát zmo-hutnění vln vzedmutého moře. Měsíc i vítr hnal oceán na atol Hikihoho.

Kapitán Warfield se vrátil opět z jedné ze svých občasných pochůzek do strojovny a oznámil, že inženýr leží ve mdlobách.

„Nemůžeme přece zastavit stroje!“ končil bezmocně.

„Pravda,“ odvětil Grief. „Dopravte ho na palubu! Já ho vystřídám.“

Dveře do strojovny byly zabeďněny a vchod získali úzkým průlomem z kabiny. Vedro a zápach plynu byl tak veliký, že se div nezalkli. Grief spěšně, ale pozorně prohlédl stroj, pak rychle prohlédl zařízení malé komůrky a zhasil olejovou lampu. Pracoval potmě, jen při odlesku cigár, jež si zapaloval v kabině. Přes svou duševní rovnováhu počal brzy jevit známky únavy, jsa uzavřen s mechanickou obludou, jež se plaho-čila, supěla a sténala ve tmě plné hlomozu. Obnažen až po pás, pln kolomazi a oleje, modřin a odřenin, jak jím zmítající se a kymácející loď pohazovala, s hlavou omámenou plynem a výparý, jež musel dýchat, pracoval hodinu za hodinou. Při práci střídavě laskal, velebil, konejšil a opět proklínal stroj a všechny jeho součástky. Zapalovač začal zlobit, nassavač vypovídal chvílemi službu, a co nejhoršího, válce se počaly rozpalovat!

Za porady konané v kabině míšenec inženýr prosil a naléhal, aby stroj alespoň na půl hodiny zastavili, aby vychladl a aby se uvedl do pořádku napáječ.

Kapitán Warfield byl proti takovému přerušení. Míšenec přísahal, že se stroj zkaží, že přestane vůbec fungovat. Grief s planoucíma očima, zamazán a potlučen, křičel a oba je proklínal a chrлил rozkazy. Mulhall, skladník a Hermann musili do kabiny a přecezovat dvakrát i třikrát gasolin. Do podlahy strojovny vysekali otvory a jeden z námořníků vybíral vodu z otvoru na chlazení válců,

zatím co Grief napájel ložiska olejem.

„Nevěděl jsem, že jste znalec gasolinu,“ podivoval se Warfield Griefovi, když se přišel do kabiny nalokat trochu vzduchu, méně nečistého, než byl vzduch ve strojně.

„Koupám se v gasolinu,“ zabručel divoce mezi zuby, „jím ho.“

Na jaký způsob upotřebení gasolinu by byl ještě přišel, není známo, neboť v témž okamžiku všichni muži v kabině, rovněž i nádoba s gasolinem, určeným ještě k přečištění, byli vrženi kupředu proti stěně, když se Malahini náhle hluboko ponořila. V několika minutách, nemohouce se udržet na nohou, skutáleli se zpět a opět kupředu, narážejíce hned na tu, hned na onu stranu. Škuner byl zachvácen třemi prudkými útoky vln. Praštěl, sténal a chvěl se, nemoha snést ohromný tlak vod, které se převalily přes jeho palubu. Grief zalezl ke stroji, kdežto kapitán Warfield čekal na příležitost, aby se dostal přes schůdky na palubu. Trvalo to půl hodiny, než se vrátil.

„Velrybářský člun je ten tam,“ oznamoval. „Lodní kuchyně je smetena, všechno je pryč mimo palubu a poklopy. A kdyby stroj nešel, byli bychom všichni pryč! Jen chutě k dílu!“

O půlnoci byly inženýrový plíce a hlava tak dalece prosty plynových výparů, že mohl vystřídat Griefa. Ten vystoupil na palubu, aby své plíce a hlavu přivedl do pořádku. Připojil se k ostatním, kteří se choulili za kabinou, drželi se rukama a pro větší jistotu se ještě přivázali provazy. Byla to podivná směs, neboť tam také bylo jediné útočiště pro námořníky. Někteří přijali kapitánovo pozvání do kabiny, ale byli odtamtud brzo vypuzeni výpary. Malahini se potopila ještě několikrát, a tak dýchali jakousi směs vzduchu a pěny a vody.

„Je to pěkný čas, Mulhalle, co?“ houkl Grief na svého hosta mezi dvojným takovým potopením.

Mulhall se dusil a zajíkal a mohl pouze přikývnout. Chrlice nemohly zmocit množství vody na palubě škuneru. Vlny se přelévaly přes pažení jednou stranou sem a druhou ven. Chvílemi, když se zobec lodi vypjal k obloze a loď seděla jen na zadní spodině, převalily se vlny na zád'. Valily se podél planěk na zádi, rozlily se přes střechu kabiny, potápěly a bičovaly ty, kdož se tam utekli, a vyvalily se pak přes pažení na zádi.

Mulhall ho ušel první a upozornil na něho Grief a: Byl to Narii Herring, choulící se a přidržující se tam, kde na něho dopadalo mdlé světlo kompasnice. Byl úplně nahý, měl jen pás a obnažený nůž, zastrčený mezi pásem a kůží.

Kapitán Warfield odvázal provaz, jímž byl přivázán, a dal se přes těla ostatních. Když zahlédli jeho tvář ve světle kompasnice, zpozorovali, jak srší hněvem. Viděli, že mluví, ale vichr odnášel zvuk jeho slov. Nechtěl se přiblížit svými ústy

k Nariiovu uchu. Místo toho ukázal stranou na pažení. Narii Herring porozuměl. Jeho bílé zuby se objevily v jízlivém úsměvu. Vzchopil se – nádherná postava muže.

„To je vražda!“ houkl Mulhall na Griefa.

„Byl by zavraždil starého Parlaye!“ zahoukl Grief v odpověď.

Na okamžik byla záď prosta vody a Malahini byla v rovnováze. Narii se pokusil bravurně přejít k pažení, ale vichr ho srazil. Odplazil se a zmizel ve tmě a všichni byli jisti, že opustil loď. Malahini se hluboko ponořila, a když vyšli opět na povrch ze záplavy, jež se přes ně převalila, naklonil se Grief k uchu Mulhallovu: „Tomu se nic nestane! Je to Rybí muž a z Tahiti. Přepluje lagunu a dostane se na břeh na druhé straně atolu, zbyl-li tam ještě atol vůbec.“

Za pět minut, za opětného ponoření, se převalilo k nim přes svršek kabiny několik těl. Zachytili a drželi je, až voda opadla, pájí je dopravili dolů a zkoumali jejich totožnost. Starý Parlay ležel na podlaze naznak se zavřenýma očima, bez hnutí. Druzí dva byli jeho bratřenci. Všichni tři byli nazí a zkrváceni. Zlomená ruka jednoho visela bezvládně po boku. Druhý muž krvácel silně ze strašné skalpové rány.

„To udělal Narii?“ tázal se Mulhall.

Grief zavrtěl hlavou: „Ne, to je tím, jak jej vlekly vlny přes palubu a přes kabinu.“ Náhle cosi přestalo a nechalo je v úžasu a v nejistotě. V tuto chvíli si bylo těžko uvědomit, že není vítr. Jako tnutím meče byla vichřice náhle přerušena. Škuner se zmítal a kymácel, až kotvové řetězy skřípěly, jak mohli po prvé opět slyšet. Rovněž po prvé slyšeli zase šplouchání vln, dorážejících na loď. Inženýr vysadil vrtuli a ulevil stroji.

„Jsme v mrtvém bodě,“ pravil Grief. „Je to však úskok. Přejde opět tak silný vítr, jako byl dříve.“ Pohlédl na tlakoměr: „29,32“ četl.

Nedovedl hned zeslabit svůj hlas, jímž po kolik hodin vzdoroval větru, a mluvil tak hlasitě, že to v nastalém ztišení drásalo uši ostatních.

„Má všechna žebra zpřerážená,“ řekl skladník, když ohledal Parlayovo tělo.

„Dýchá ještě, ale chýlí se to s ním ke konci.“

Starý Parlay zasténal, pohnul bezmocně rukou a otevřel oči. Podle jejich výrazu bylo patrné, že přítomné poznal.

„Moji stateční pánové!“ šeptal namáhavě. „Nezapomeňte... dražba... v deset hodin... v pekle...“

Zavřel oči a spodní čelist hrozila klesnout, ale ovládl záchvat agónie tak dlouho, aby vypustil ještě poslední hlasitý posměšek.

Nahoře i dole propuklo opět peklo. Starý známý řev vichru opět začal. Malahini, uchváčena se strany, byla tlačena dolů, až téměř ke svým bočním trámům, a

opisovala oblouk kolem svých kotev. Vyrovnali ji do větru, až se prudkým trhnutím octla opět v rovnováze. Spustili zase vrtuli a stroj počal znova pracovat.

„Severozápad!“ houkl kapitán Warfield na Griefa, když Grief vystoupil na palubu. Změnil směr o osm stupňů.

„Narii se nyní již naprosto nedostane přes lagunu,“ upozornil Grief.

„Tím hůře, vrátí se opět na naši stranu.“

V

Když se dostali z ohniska orkánu, počal tlakoměr stoupat. Stejně rychle počal víchř slábnout. Když přešel jen v hlučivý vítr, stroj pukl, roztrhl svůj podklad posledním křečovitým napětím svých čtyřiceti koňských sil a překotil se na bok. Voda v podlodí jej zalila, až se vyvalily mraky par. Inženýr naříkal všecek nešťasten, ale Grief pohlédl vděčně na trosky a odešel do kabiny, aby smyl mastnotu se svých prsou a rukou hrstmi bavlněných odpadků.

Slunce svítilo a vál mírný vánek, když se Grief vrátil na palubu. Sešil už skalpovou ránu na hlavě zraněného a napravil ruku druhému. Malahini ležela blízko břehu. Na přídi vytahovali a narovnávali Hermann a hlouček lodníků kotevní řetězy. Po Papaře a Taha nebylo ani stopy. Kapitán Warfield ohledával dalekohledem protější okraj atolu.

„Nezůstala z nich ani lať,“ řekl. „To je z toho, nemá-li někdo stroje. Byly patrně odplaveny, než ještě začal vanout nejprudší vítr.“

Na břehu, tam, kde stával Parlayův dům, nebylo ani stopy po nějakém stavení. Na prostoře tří set yardů, kde prorazilo moře, nebylo ani jednoho stromu, ba ani pahýlu. Tu a tam, dále od toho místa, stála nějaká palma a množství jich bylo nad zemí přelomeno. Tai-Hotauri tvrdil, že v koruně jedné zbylé palmy vidí něco se hýbat. Malahini nezbyl ani jediný člun. Přepřelav tedy Tai-Hotauri k břehu, pozorován ostatními, a vyšplhal se na strom.

Když se vrátil, pomohli přes pažení mladému domorodému děvčeti z Parlayova služebnictva. Dříve však jim podalo rozbitý koš. Bylo v něm několik slepých kořat. Všecka byla pošlá, jen jedno slabě mňoukalo a potácelo se na slabých nožkách.

„Halo!“ zvolal Mulhall. „Kdo je to?“

Viděli nějakého muže kráčet po břehu. Šel bezstarostně jako na ranní procházce. Kapitán Warfield zaskřípal zuby. Byl to Narii Herring.

„Halo, kapitáne!“ volal Narii, když byl ve stejné čáře s lodí. „Mohu k vám na loď a dostanu něco k snídani?“

Tvář i krk kapitána Warfielda počaly nabíhat a brunátnět. Chtěl promluvit, ale dusil se.

„Za dva centíky... za dva centíky...“ bylo vše, co ze sebe vypravil.

ZÁKON ŽIVOTA

Starý Koskoosh dychtivě naslouchal. Ač mu zrak již dávno ochabl, měl dosud bystrý sluch a sebemenší zvuk pronikl k jeho dohasínající vnímavosti, udržující se stále ještě za jeho zvadlým, svráštělým čelem. Jeho vnučka Sit-cum-to-ha kynula svým pronikavým hlasem psům a ranami a kopanci je nutila do postrojů. Měla příliš mnoho práce, aby se mohla zdržovat myšlenkami na svého sešlého děda, sedícího tu o samotě ve sněhu, opuštěného a bezradného. Tábor musí být naložen, protože je očekává dlouhá cesta a den se nedá prodloužit. Volal ji život a povinnosti života, nikoli smrti. A on byl nyní již příliš blíže k smrti.

Ta myšlenka starce na okamžik poděsila, proto natáhl svou chromou ruku a zatápal jí nejistě po malé hromadě suchého dříví vedle sebe. Když se přesvědčil, že dříví je tu dosud, vrátil ruku do úkrytu pod vypelichané kožišiny a naslouchal dále. Suchý praskot polozmrzlých kozí mu prozradil, že byla stržena náčelníkova chýše ze sobích kozí a skládána tak, aby mohla být naložena na saně. Náčelník byl jeho syn, statný, silný muž, zkušený lovec a odvážný vůdce svého kmene. Zatím co se ženy plahočily s táborovými zavazadly, ozval se jeho hlas, plísňící je pro zdlouhavost. Starý Koskoosh napjal sluch. Bylo to naposled, kdy mohl ten hlas slyšet. Pak došlo na Geehowovu chýši. Potom na Tuskenovu. Sedm, osm, devět, pouze chýše Šamanova mohla ještě zbývat. A slyš! Nyní se dali do práce i s ní. Zaslechl, jak Šaman vrčel, když ji ukládal na saně. Nějaké dítě někde zavrňelo a nějaká žena je konejšila tichými, mručivými zvuky. Je to asi malý Kootee, hádal stařec, slabé, neduživé dítě, které snad již brzy zemře. Ostatní mu vypálí jámu ve zmrzlé tundře a pak tam nad ním nakupí kameny na ochranu před rosomáky. Nu, a co z toho všeho? O několik let dříve nebo později a přitom žaludek právě tak často prázdný jako plný. A posléze čeká smrt, nejhladovější ze všech.

Co to? Ah, muži ovazují saně a přitahují pevněji řemeny. Stařec naslouchal, protože věděl, že to již nikdy více neuslyší. Biče zasvištěly mezi psy. Slyš, jak kvičí! Jak nenávidí práci a cestování! A již zavrzaly saně a jedny za druhými mizely ve ztichlých dálavách. Pomalu odjeli všichni. Vystoupili, zmizeli z jeho života a on tu byl nyní sám, tváří v tvář své nejtrpčí hodině. Nikoli! Sníh zavrzal pod mokasinem, nějaký muž stanul vedle něho a na starcově hlavě vlídně spočinula ruka. Jak hodný je jeho syn, že tak učinil! Stařec pamatoval na jiné starce, jejichž synové se takto nezdrželi, když se kmen vydal na další cestu. Jeho syn tak učinil! Stařec opět zabloudil svými myšlenkami do minulosti, až ho z nich probudil hlas mladého muže: „Všechno v pořádku?“

A stařec odvětil: „V pořádku.“

„Máš zde dříví,“ pokračoval syn, „a oheň hoří dobře. Již se šeří a mráz povolil. Bude sněžit. Již začíná.“

„Ano, již sněží.“

„Muži pospíchají. Mají těžký náklad a jejich žaludky zplaskly nedostatkem potravy. Cesta je daleká a jedou rychle. Již půjdu. Je vše v pořádku?“

„V pořádku. Jsem jako poslední podzimní list, který ještě lehce visí na stonku. Zavane vítr a list spadne. Můj hlas je již jako hlas stařeny, oči mi již neukazují cestu. Mám těžké nohy, a jsem unaven. Je to v pořádku.“

Sklonil uspokojen hlavu, až na sněhu odumřel poslední zvuk kroků a stařec si uvědomil, že syn je již mimo doslech jeho hlasu. Pak se jeho ruka opět rychle vysunula k hromadě chrastí. To jediné tu ještě stálo mezi ním a věčností. Náruč roští znamenala nyní míru jeho života. Kus po kusu zmizí a právě tak krok za krokem se k němu bude blížit smrt. Až se poslední sněť promění v popel, mrazu přibude na síle. Nejprve podlehnou jeho nohy, pak ruce a tupá bezcitnost povlovně zachvátí celé tělo. Hlava mu klesne na kolena a – odpočine si. Je to tak snadné! Všichni musí zemřít.

Nestěžoval si, nenaříkal. Je to běh života a je to správné. Narodil se na zemi, žil na zemi a onen zákon mu tedy nebyl nový. Je to zákon všeho masa. Příroda nemá s masem slitování. Její zájem není zájmem určitého jedince. Její zájem je v druhu, v rase. To byla nejhlubší abstrakce, již byla schopna barbarská mysl starého Koskooshe, věřil v ni však pevně. Viděl její doklady stále kolem sebe, po celý život. Probuzení mízy na jaře, rašení vrbových ratolestí, jejich zelenající se listoví a pak opadávání žlutých listů, jediné v tom je celá historie života. Pouze jeden úkol uložila Příroda jedinci. Nesplnil-li ho, zemřel. Splnil-li ho, zemřel také. Příroda toho nedbala, bylo zde dosti těch, kdož byli poslušní jejích rozkazů, a pouze poslušnost stále žila. Koskooshův kmen byl velice stár. Starci, jež znal jako hoch, znali jiné starce, kteří byli před nimi. Je to tedy pravda, že kmen žil a žije, že žil poslušností všech svých členů až do zapomenuté minulosti. Na členech nezáleželo. Zmizeli, jako mizí oblaka na letní obloze. I on zmizí jako oni. Příroda toho nedbá. Dala životu jeden úkol, dala mu pouze jeden zákon. Obnovovat se byl úkol života a jeho zákonem byla smrt. Mladá dívka je pěkný tvor na pohled, silného těla, pružných kroků a jiskrných očí. Avšak svůj úkol má teprve před sebou. Její oči se ještě více rozzáří, její kroky se zrychlí. A bude hezčí a hezčí, až ji některý lovec odvede do své chýše, aby mu vařila a stala se matkou jeho dětí. A až přijde potomstvo, odejde její krása. Její údy ochabnou, svaly změknu, oči se zakalí, zkrvavějí a pohasnou. Pouze malé děti najdou ještě zalíbení v té svráštělé tváři staré squaw u ohniště. Její úkol je splněn. A zanedlouho, při prvním útoku hladu nebo při prvním dlouhém pochodu ji tu

nechají, opustí ji právě tak, jako opustili nyní jeho, ve sněhu s malou kupou dříví. Tak zní zákon.

Přiložil suchou větev opatrně na oheň a oddal se znovu svému přemítání. Všude tomu tak je a se všemi věcmi. Moskyti mizí při prvním mrazu. Malá lesní veverka se odplíží v ústraní, aby zemřela. Když přikvačí stáří na králíka, je neobratný, těžkopádný a nemůže uprchnout svým nepřátelům. I velký medvěd zmalátní, oslepne, otupí a nakonec podlehne smečce ječících vlčáků.

Vzpomněl, jak on sám jedné zimy zanechal svého vlastního otce na hořením toku Klondiku, oné zimy, než přišel misionář se svými knížkami a bednou léků. Častokrát si Koskoosh olízl rty při vzpomínce na tu bednu, ačkoli jeho ústa již odpírala vydat sliny. Zvláště dobře mu chutnal „Mír-nitel bolestí“. Ale misionář jim byl na obtíž, protože nepřinesl do tábora potraviny. Sám jedl s velkou chutí a lovci počali reptat. Na rozvodí řeky Mayo si však nachladil plíce a psi pak odhrabali kamení a seprali se o jeho kosti.

Koskoosh opět přiložil na oheň suchou sněť a zabloudil dále do minulosti. Přišel čas velkého hladu, kdy se starci krčili s prázdnými žaludky u ohňů a vypravovali matné vzpomínky na staré časy, kdy Yukon proudil volně po tři zimy a pak ležel pod ledovou korou po tři léta. Za onoho hladu přišel o svou matku. V létě selhal lov lososů a kmen již dychtil po zimě a příchodu karibů. Zima přišla, avšak bez karibů. Nikdo nic takového nepamatoval, nikdy se nic podobného nestalo, ani v životě nejstarších mužů. Avšak karibové nepřišli, a byl to už sedmý rok. Králíci již nestačili a psi byli jen kost a kůže. A v té dlouhé zimní temnotě děti naříkaly a mřely a ženy a starci rovněž. Sotva jeden z desíti zůstal na živu a spatřil slunce, když se opět na jaře vrátilo. To byl hlad!

Avšak zažil také léta hojnosti, kdy se nadbytek masa kazil a psi tučněli a nebyli k potřebě, jak se přejedli, léta, kdy nechali zvěř pobíhat, aniž ji usmrtili, kdy se chýše hemžily malými chlapci a děvčaty. Tehdy muži zbujněli, oživilo staré spory, překročili vrcholky na jihu a pobili kmen Pellvů. Vzpomněl, že jako hoch v takové době nadbytku viděl soba štvaného vlky. Zing-ha s ním ležel ve sněhu a díval se, Zing-ha, který se potom stal nejlepším lovcem a posléze spadl do ledové jámy na Yukonu. Našli ho o měsíc později, právě jak napolo vylezl a přimrzl k ledu.

Avšak onen sob: Zing-ha a on si spolu vyšli, aby si hráli na honbu po způsobu svých otců. Na břehu potoka přišli na čerstvou stopu soba a zároveň na stopy mnoha vlků. „Nějaký starý,“ řekl Zing-ha, který uměl tehdy lépe číst ve stopách, „nějaký starý, který se již nemůže držet se stádem. Vlci ho odřízli od jeho bratří a již se ho nevzdají.“ A bylo tomu tak. Ve dne v noci, bez ustání budou vrčet a cenit zuby za jeho patami, chňapat po jeho čenichu, budou ho štvát až do jeho

posledního dechu. Jak Zing-ha a on cítili v sobě loveckou vášeň! Ten zápas bude stát za podívanou!

Rychle se pustili dále po stopách a také on, Koskoosh, ve stopování nevyvíčený, sledoval je téměř slepě, tak byly zřetelné. Četli celou tu chmurnou tragedii napsanou do sněhu. Pak přišli k místu, kde se sob zastavil. Na tři délky těla dorostlého muže byl sníh všemi směry udupán a rozryt. Uprostřed byly hlubší otisky sobích kopyt, všude kolem lehčí otisky stop vlků. Zatím co jedni doráželi na zvíře, druzí odpočívali. Plný otisk jejich těl ve sněhu byl tak jasný, jako by tam byl vtlačen teprve před okamžikem. Jeden z vlků byl patrně zasažen divokým výpadem rozběsněné oběti a udupán k smrti. Několik dobře ohlodaných kostí bylo toho důkazem.

A pak se opět zastavili. Zde to mohutné zvíře zápasilo zoufale. Jak sníh dokazoval, bylo dvakrát sraženo k zemi, dvakrát setřáslo útočníky a opět se vzchopilo. Splnilo již dávno svůj úkol, život však mu byl stále ještě drahý. Zing-ha řekl, že je zvláštní, že sob jednou již zdolaný ještě se vyprostil.

Potom opět přišli k místu, kde se sob snažil dostat na břeh potoka a vstoupit do podrostu. Avšak jeho nepřátelé se na něho vrhli zezadu, až klopýtl nazpět, spadl na ně a dva z nich zatlačil hluboko do sněhu. Bylo patrné, že místo, kde sob skončil, je nedaleko, protože se dvou mrtvých vlků jejich bratří nedotkli. Velice blízko sebe následovaly ještě dvě zastávky. Stopa zvířete již byla zbrocena krví a kroky byly kratší. Pak zaslechli hoši první zvuky zápasu – nikoli hlučný sbor smečky, ale krátký přerývaný štěkot, prozrazující, že jde již do tuhého a že se zuby zatínají hluboko do masa. Zing-ha se plazil po větru sněhem a za ním se plížil on, Koskoosh, jenž se měl v příštích letech stát náčelníkem svého kmene. Opatrně rozhrnuli spodní větve mladého, jehličnatého porostu a zírali kupředu. A spatřili konec.

Celý obraz, jako všechny dojmy mládí, byl nyní jasně před jeho očima. A oči, ačkoli zakalené stářím, hleděly na tu závěrečnou scénu tak živě jako v oné dávné době. Koskoosh byl tím překvapen, protože v době, která pak následovala, kdy byl vůdcem mužů a hlavou porad svého kmene, vykonal mnoho velkých činů.

Dlouho vzpomínal na dny svého mládí, až oheň zkomíral a mráz počal hldat silněji. Oživil oheň dvěma větvemi a odhadoval délku svého života podle množství dříví, jež mu ještě zbývalo. Kdyby byla Sit-cum-to-ha více pamatovala na svého děda a nasbírala větší hromadu paliva, hodiny jeho života by byly delší. Bylo to pro ni tak snadné! Ona však byla vždy nedbalé dítě a nectila své předky od té doby, kdy se na ni Bobr, syn syna Zing-haova, po prvé zahleděl. Nu, a co z toho? Nejednal snad on ve svém bezstarostném mládí stejným

způsobem? Na okamžik naslouchal mrtvému tichu kolem sebe. Snad srdce synovo změkne, snad se vrátí se psy a vezme svého otce s ostatním kmenem tam, kde ve stádech pobíhají tuční a masití karibové.

Napínal sluch a jeho neklidný mozek na okamžik ztichl. Nikoli, nikde žádný zvuk, nic! On sám tu dýchal ve velkém tichu. Jak je opuštěn, jak osamělý! Avšak slyš! Co je to? Chlad provanul jeho tělem. Znamé táhlé vytí přerušilo ticho. Bylo to blízko. A v jeho zkalených očích se opět promítala vidina toho soba – starého sobího býka – rozdrásané boky, zkrvavené běhy, pocuchaná hřívá, silné rozvětvené parohy skloněné k zemi a porážející nepřítelů až do konce. Viděl lesk šedých, planoucích očí, vyplazené jazyky a slintající vlčí tesáky. A viděl, jak se jejich kruh úží, až se vše změnilo v pouhý tmavý bod na zdupaném sněhu.

Chladný čenich se mu otřel o tvář a při tom dotyku poskočila jeho duše z minulosti k přítomnosti. Jeho ruka se mihla bleskem k ohništi a vytrhla z něho hořící větev. Šelma ustoupila, zachvácená náhlým strachem před člověkem, a zavolala táhlým zavytím své druhy. Ti dychtivě přibíhali, až se kruh krčících se a slintajících šelem kolem starce uzavřel. Stařec naslouchal pozorně jejich pohybům a potom počal divoce mávat hořícím oharkem. Vytí přešlo ve zběsilé vrčení, ale šelmy odepřely vzdálit se. Jedna z nich se přiblížila skokem a krčila se na svém zadku. Pak druhá a třetí. Nechtěly již ustoupit ráám.

„Proč tak lpět na životě?“ tázal se stařec a odhodil oharek do sněhu. Oharek zasyčel a uhasl. Kruh příšerně zavrčel, avšak neustoupil. A Koskoosh opět spatřil tu poslední zastávku starého sobího býka a znaven sklonil hlavu ke kolenům. K čemu to vše? Není to snad zákon života?

CO MI ZNAMENÁ ŽIVOT

Zrodil jsem se z dělnické třídy. Záhy jsem v sobě objevil nadšení, ctižádostivost a ideály, a upokojit je stalo se problémem mého dětského života. Moje okolí bylo drsné. Neměl jsem vyhlídku, spíše pohled vzhůru. Moje místo ve společnosti bylo na samém dně. Tam nenabízel život nic, leč špínu a bídu těla i ducha, neboť tam tělo i duch stejně hladověly a za-krňovaly.

Nade mnou se tyčila obrovská stavba společnosti a v mé mysli jediná cesta ven byla vzhůru. Záhy jsem se rozhodl šplhat vzhůru do této stavby. Tam nahoře nosili muži černé šaty a nažehlené košile a ženy se oblékaly v překrásná roucha. Byly tam také dobré věci k jídlu, a bylo tam hojně k jídlu. To se týká těla. Ale byly tam také věci ducha. Nade mnou, věděl jsem, bylo nesobectví ducha, čisté a ušlechtilé věci, krásný duševní život. Věděl jsem to, protože jsem četl novely z půjčoven. V těch novelách kromě intrikánů a dobrodružných žen všichni muži a ženy myslili ušlechtilé, mluvili krásně a prováděli slavné činy.

Zkrátka, jako jsem přijímal východ slunce, tak jsem přijímal i to, že nade mnou je všechno krásné a ušlechtilé a vše, co se podává, je důstojné života, vše to činí život cenným, aby byl žit, a odměňuje to člověka za jeho práci a bídu. Ale není snadné šplhat vzhůru z dělnické třídy, zvláště když je člověk handicapován ideály a ilusemi. Žil jsem na farmě v Kalifornii a bylo mi těžko najít žebřík, po němž bych lezl vzhůru. Vyzvídal jsem o úrokové míře vložených peněz a trápil svůj dětský mozek tím, abych porozuměl onomu podivuhodnému lidskému vynálezu, složitému úrokování. Pak jsem si zjistil obvyklé mzdy dělníků v každém věku a výdaje na živobytí. Ze všech těchto dat jsem uzavřel, že kdybych ihned začal a pracoval a střídal do svého padesátého roku, mohl bych potom zanechat práce a účastnit se radostí a dobrot, jež by se mi otevřely výše ve společnosti. Ovšem, že jsem se rozhodl neženit se, ale zapomněl jsem docela na veliký balvan neštěstí dělnického světa – na nemoc.

Ale život, jenž ve mně vřel, požadoval více než chatrnou existenci střídání a strádání. V deseti letech jsem se stal roznašečem novin na ulicích města a našel jsem novou vyhlídku. Kolem mne byla táž špína a bída a nade mnou dosud trval tentýž ráj, čekající, až jej získám, ale žebřík, po němž jsem měl lézt vzhůru, byl už jiný. Nyní to byl žebřík obchodu. Proč bych měl střídat svůj výdělek a vložit jej do státních papírů, když mohu koupit dvoje noviny za pět centů, obratem ruky je prodat za deset centů a tak zdvojnásobit svůj kapitál? Žebřík obchodu, to byl žebřík pro mne a už jsem se viděl, jak se stanu holohlavým úspěšným obchodním princem.

Ach, ty vidiny! Když mi bylo šestnáct let, získal jsem si už titul „prince“. Ale tento titul byl mi dán bandou hrdlořezů a zlodějů, u nichž jsem byl nazýván „princem ústřicových pirátů“. A v té době jsem vstoupil na první příčku obchodního žebříku. Byl jsem kapitalistou. Měl jsem loď a úplnou výzbroj na ústřicové loupežení. Počal jsem vykořisťovat své bližní. Měl jsem posádku jednoho muže. Jako kapitán a majetník bral jsem z kořisti dvě třetiny a posádce jsem dával třetinu, ačkoli posádka pracovala právě tak těžce jako já a riskovala právě tak život a svobodu.

Tato příčka byla onou výší, na kterou jsem se vyšplhal po obchodním žebříku. Jedné noci jsem vyjel na loupež mezi čínské rybaře. Provazy a sítě měly cenu dolarů a centů. Byla to loupež, připouštím, ale byl to dokonalý projev kapitalismu. Kapitalista odnímá majetek svých bližních ve způsobu srážky nebo ošálením trustu anebo kupováním senátorů a soudců nejvyššího soudu. Já jsem byl drsný. To byl jediný rozdíl. Užíval jsem střelné zbraně. Ale moje posádka té noci byla z oněch nezdatných lidí, proti nimž kapitalista obyčejně hřmí, poněvadž takoví nezdatní lidé způsobují větší výdaje a zmenšují dividendy.

Moje posádka způsobila obojí. Z neopatrnosti zapálila velikou plachtu a úplně ji zničila. Té noci nebylo dividend a čínští rybáři byli bohatší o sítě a provazy, jichž jsme se nezmocnili. Byl jsem na mizině, neschopen tenkrát zaplatit 65 dolarů za novou hlavní plachtu. Zanechal jsem svou loď na kotvách a odešel na loď v zátocě a s tou lodí na loupež vzhůru po řece Sacramentu. Když jsem byl na této plavbě, jiná banda lupičů přepadla mou loď. Ukradli všechno, i kotvy. Později, když jsem našel plovoucí trup své lodi, prodal jsem jej za dvacet dolarů. Sestoupil jsem s oné příčky, na kterou jsem se vyšplhal, a potom už nikdy jsem nezkoušel žebřík obchodu.

Od té doby jsem byl stále nemilosrdně vykořisťován jinými kapitalisty. Měl jsem svaly a oni z nich dělali peníze, zatím co já jsem získal jen velmi skrovné živobytí. Byl jsem plavcem na lodi, přístavním nakladačem a lodním nádeníkem, pracoval jsem v továrnách a prádelnách, sekal jsem trávu, čistil koberce a myl okna. Nikdy jsem nedosáhl plného zisku své práce. Pohlížel jsem na dceru majetníka továrny, když jela v kočáře, a cítil jsem, že částečně i moje svaly napomáhají jízdě v tomto kočáře na gumových kolech. Hleděl jsem na syna továrníkova, jak jde do koleje, a cítil jsem, že i moje svaly částečně napomáhají, aby se mohlo zaplatit za víno a kamarádství, jehož byl účasten. Ale necítil jsem trpkosti. Vše bylo ve hře. Oni byli těmi silnými ve společnosti. Nuže, i já jsem byl silný. Mohl bych se propracovat k místu mezi nimi a mohl bych získávat peníze ze svalů jiných lidí. Nebál jsem se práce. Miloval jsem těžkou práci. Dám se do toho a budu pracovat ve větší míře než kdy předtím a snad se stanu sloupem společnosti.

A právě tenkrát náhoda tomu chtěla, že jsem našel zaměstnavatele, jenž smýšlel právě tak. Byl jsem ochoten pracovat a on byl více než ochoten chtít, a-bych pracoval. Myslil jsem, že se učím řemeslu. Ve skutečnosti jsem však nahradil dva lidi. Myslil jsem, že ze mne učiní elektrotechnika, ve skutečnosti však na mne vydělával 50 dolarů měsíčně. Oni dva lidé totiž, které jsem nahradil, měli po 40 dolarech měsíčně, já jsem vykonával práci obou za třicet dolarů měsíčně.

Tento zaměstnavatel mě udřel téměř k smrti. Člověk může rád pojídat ústřice, ale příliš mnoho ústřic by ho od této výživy odpudilo. A tak bylo se mnou. Příliš mnoho práce mě unavovalo. Nepřál jsem si již vidět práci. Utekl jsem z práce. Stal jsem se tulákem, prožebrával jsem svou cestu od domu k domu, putoval po Spojených státech a krvavě se potil v brlozích a žalářích.

Zrodil jsem se z dělnické třídy a nyní ve svých 18 letech jsem byl hlouběji, než je příčka, od které jsem vyšel. Byl jsem ve sklepě společnosti, dole v podzemních hloubkách bídy, o nichž mluvit není ani pěkné, ani slušné. Byl jsem

v jámě, v propasti, v lidské louži, v jatkách a kostnicích naší civilisace. To je část stavby společnosti, kterou však společnost ráda pomíjí. Nedostatek místa mě nutí, abych o tom pomlčel, řeknu toliko, že věci, které jsem tu viděl, naplnily mě hrozným strachem.

Ustrašen počal jsem přemýšlet. Viděl jsem holou pravdu v složité civilizaci, v níž jsem žil. Život byl věcí potravy a obydlí. Aby získali potravu a obydlí, lidé prodávali různé věci. Obchodník prodával boty, politik prodával svou schopnost a zástupce lidu ovšem prodával důvěru, a všichni prodávali čest. Všechno bylo obchodním artiklem a lidé všechno prodávali a kupovali. Co mohl prodat dělník, byl sval. Cest práce neměla na tržišti ceny. Dělník měl svaly a toliko svaly mohl prodávat.

Ale byl tu rozdíl, ohromný rozdíl. Boty a důvěra a čest se mohly obnovovat. Byl jich nekonečný sklad. Ale svaly naproti tomu se neobnovovaly. Když obchodník vyprodal boty, zásobil svůj sklad znova. Ale dělníkův sklad svalů se nemohl zásobit takovým způsobem. Čím více ze svého svalu prodal, tím méně mu zbývalo. Byl to jeho obchodní artikl a zásoba se každého dne zmenšovala. A nakonec, nezemřel-li dříve, vyprodal a zavřel krám. Byl svalově na mizině a nezbývalo mu nic než sestoupit do sklepa společnosti a bíděně zajít.

Poznal jsem dále, že mozek byl právě takovým obchodním artiklem. Ale i ten se lišil od svalu. Prodavač mozku byl v největším kvetu, když byl padesát nebo šedesát let star, a tento kousek se platil většími cenami než jindy. Ale dělník byl upracován anebo zničen v 45 nebo v 50 letech.

Byl jsem ve sklepě společnosti a to místo se mi za obydlí nelíbilo. Nebylo tam zdrávo a byl tam špatný vzduch. Ne-mohu-li žít aspoň v přízemí společnosti, zkusím to na půdě. Pravda, i tam to bylo chatrné, ale aspoň vzduch byl čistý. A tak jsem se rozhodl neprodávat nic více ze svých svalů, ale stát se prodavačem mozku.

Pak počal divý hon po vědomostech. Vrátil jsem se do Kalifornie a otevřel jsem knihy. Když jsem se tak připravoval, abych se stal prodavačem mozku, musel jsem se nevyhnutelně zabývat také sociologií. Mezi jistým druhem knih jsem našel vědecky formulované jednoduché sociologické pojetí, k němuž jsem už ostatně došel sám. Jiné a větší duše, už nežli jsem se zrodil, vypracovaly vše, o čem jsem dříve přemýšlel, a ještě mnohem více. Objevil jsem, že jsem socialistou.

Socialisté jsou revolucionáři, pokud se snaží o to, aby svrhli dnešní společnost a zbudovali společnost budoucnosti. I já jsem byl socialistou a revolucionářem. Přidal jsem se ke skupině dělnické třídy a intelektuálních revolucionářů a po prvé jsem se octl v proudu duchovního života. Našel jsem veliké duchy a břitké

mozky. Setkal jsem se s moudrými, i když upracovanými členy dělnické třídy, s kazateli kněžství zbavenými, příliš křesťanskými, aby mohli sloužit uctívačům mamonu, se ztroskotanými universitními profesory, kteří se nelíbili vládnoucí třídě a byli vyhozeni, poněvadž chtěli svou vědu uplatňovat v lidských záležitostech.

Našel jsem také vřelou víru v lidství, zářící idealismus, ne-sobectví, krásu, odříkání a mučednictví – všechny ty skvělé a nádherné věci, jež povzbuzují ducha. Zde byl život čistý, ušlechtilý a životný. Zde se život očišťoval, stával se podivuhodným a krásným. A já jsem byl rád, že žiji. Byl jsem ve spojení s velikými duchy, kteří cenili tělo a ducha nad dolary a centy a jimž chatrná schránka vyhladovělého bídného dítěte značila více než všechna nádhera a poměry obchodního rozpětí a světového panství. Vše, co bylo kolem mne, bylo ušlechtilé a hrdinné ve svém snažení.

A já, já pošetilec jsem pokládal všechno to za pouhé ochutnání těch rozkoší života, které najdu výše ve společnosti. Ztratil jsem mnoho ze svých ilusí od té doby, kdy jsem četl novely z půjčovny na kalifornské farmě. A bylo mi souzeno ztratit mnoho ilusí i z těch, které jsem dosud měl.

Jako prodavač mozku jsem měl úspěch. Společnost mi otevřela svoje brány. Vstoupil jsem přímo do přízemí a moje rozčarování rychle pokračovalo.

Obědvával jsem s vládci společnosti a s jejich ženami a dcerami. Ženy byly krásně ustrojeny, připouštím. Ale k svému překvapení jsem objevil, že byly z téže hlíny jako ostatní ženy, které jsem poznal dole ve sklepě.

Ale to mě neohromilo tolik, jako spíše jejich hmotařství. Je pravda, ty krásně oblečené a krásné ženy žvatlaly o pěkných ideálech a milounských moralitách, ale přes to žvatlání vedoucí motiv jejich života byl hmotařský. A byly tak sentimentálně sobecké! Napomáhaly při všech druzích dobročinnosti a rozhlašovaly to o sobě, zatím co jídla, která jedly, a šaty, které nosily, byly kupovány za dividendy, poskvrněné krví a potem dětské práce. A když jsem toto poznání projevil hlasitě a ve své nevinosti jsem očekával, že se sebe strhnou ihned to zkrvácené hedvábí a klenoty, rozčilily se a rozhorlily a kázaly mi o nedostatku šetření, pijáctví a vrozené zkaženosti, jež způsobují všechnu tu bídu ve sklepě společnosti. A když jsem poznamenal, že nemyslím, že by to byl nedostatek šetření, ne-střídmost a zkaženost zpola vyhladovělého šestiletého dítěte, co ho donucuje k tomu, aby pracovalo každé noci 12 hodin v prádelně na jihu, tyto ženy se dotkly mého Soukromého života a nazvaly mě „agitátorem“, jako by tím celou při urovnaly.

A nevedlo se mi lépe ani s vlastními vládci. Očekával jsem, že najdu lidi čisté, ušlechtilé a živé, jejichž ideály jsou čisté, ušlechtilé a živé. Pohyboval jsem se

mezi lidmi, kteří byli na vysokých místech – mezi kazateli, politiky, obchodníky, profesory a vydavateli. Jedl jsem s nimi, pil s nimi víno, jezdil s nimi v automobilu a studoval je. Pravda, našel jsem mezi nimi mnohé, kteří byli čistí a ušlechtilí. Ale kromě vzácných výjimek nebyli živí. Věřím pevně, že bych mohl spočítat výjimky na prstech svých rukou. Kde nebyli neživí hnilobou, rychlým a nečistým životem, tam byli pouhými nepohřbenými mrtvolami – čistými a ušlechtilými jako dobře zachované mumie, ale neživými. Ve spojitosti s tím bych mohl připomenout zvláště profesory, s kterými jsem se setkal: lidi, kteří žijí podle onoho dekadentního ideálu university – „ne-vášnivého sledování nevášnivé inteligence“. Setkal jsem se s lidmi, kteří ve svých diskusích proti válce vzývali jméno „Knížete míru“, ale do rukou Pinketonů vkládali pušky, jimiž stříleli stávkující ve vlastních továrnách. Setkal jsem se s lidmi, kteří se rozhorlovali nad brutalitou zápasnictví, ale v téže době byli oněmi činiteli, kteří falšovali potraviny, zabíjející každým rokem více nemluvňat, než jich kdy zabil krvavý Herodes.

Rozmlouval jsem v hotelích a klubech, v domovech a v Pull-nianových vozech a na lodních pohovkách s kapitány průmyslu a divil jsem se, jak málo jsou scestovalí v království duchovním. Na druhé straně jsem objevil, že jejich rozum, pokud se týče obchodu, byl velmi vyvinut. A také jsem objevil, že jejich morálka, pokud se týče obchodu, rovnala se nule. Tento delikátní aristokratický gentleman byl na oko ředitelem a nástrojem společnosti, ale chránil i osoby, které okrádaly vdovy a sirotky. Tento gentleman, jenž sbíral krásná vydání a byl zvláště patronem literatury, byl v područí vládce politického stroje. Tento vydavatel, jenž uveřejňoval poznámky o dryáčnických lécích a neodvážil se napsat ve svých novinách o těchto dryáčnických lécích pravdu, poněvadž se bál, že by ztratil inserát, nazval mě mizerným demagogem, poněvadž jsem mu řekl, že jeho politické názory jsou zastaralé a že jeho biologie je současná s Pliniem.

Tento senátor byl nástrojem a otrokem, loutkou velikého nevzdělaného vládce politického stroje. Takový byl i tento guvernér a tento soudce nejvyššího soudu, a všichni tři jezdili na volné železniční lístky. Tento člověk, hovořící střízlivě a vážně o krásách idealismu a o dobrotě zboží, podvedl své druhy v obchodě. Tento člověk, sloup kostela a štědrý obda-rovatel cizích misií, drel děvčata ve svém obchodě 10 hodin denně za hladovou mzdu. Tento člověk, jenž podporoval university, soudil se o několik dolarů a centů. A tento železniční magnát zrušil své slovo jako gentleman a křesťan, když zaručil tajný zisk jednomu ze dvou kapitánů průmyslu, kteří spolu zápasili na smrt. Bylo to všude stejné, zločin a podvod, podvod a zločin, lidé, kteří byli živí, ale

kteří nebyli ani čistí, ani ušlechtilí, lidé, kteří byli čistí a ušlechtilí, ale nebyli živí. A pak tu byla ohromná beznadějná masa, ani ušlechtilá, ani živá, ale pouze čistá. Nehřešila vědomě. Ale hřešila tím, že mlčky snášela všechnu tu nemravnost a že z ní získávala. Kdyby byla bývala ušlechtilá a živá, nebyla by si mohla těchto věcí nevšímat a byla by odmítla podíl zisku z podvodu a zločinu. Shledal jsem, že se mi nelíbí žít v přízemní společnosti. Intelektuálně mě to mrzelo. Morálně a duchovně jsem cítil odpor. Vzpomínal jsem na známé duchy a idealisty, na své kazatele zbavené kněžství, ztroskotané profesory a třídně uvědomělé dělníky čistých srdcí. Vzpomínal jsem na svoje dny a noci slunečního jasu a světla hvězd, kdy život byl sladkým divem, duchovním rájem. A tak jsem se vrátil do dělnické třídy, v které jsem se zrodil a kam jsem patřil. Nechci už šplhat výše. Stavba společnosti, tyčící se nad mou hlavou, nemá pro mne rozkoše. Jen základ této stavby mě zajímá. Tam rád pracuji se sochořem v ruce, paží vedle paže, s duchy, idealisty a třídně uvědomělými dělníky, tu a tam nasazuji páku a otřásám celou stavbou. Jednoho dne, až budeme mít více rukou a sochorů, převrhneme ji s celým tím prohnilým životem a nepohřbenými mrtvolami, s jejím obludným sobectvím a špinavým hmotařstvím. Pak vyčistíme sklep a vystavíme lidstvu nové obydlí, v kterém nebude přízemí, v kterém všechny místnosti budou jasné a vzdušné a vzduch k dýchání bude čistý, ušlechtilý a živý.

Taková je moje vyhlídka. Žádostivě hledím k době, kdy bude člověk žít pro něco cennějšího a vyššího než pro svůj žaludek, kdy podnět, jenž bude povzbuzovat lidi k činům, bude ušlechtilejší než podnět dneška, jenž je podnětem žaludku. Mám pevnou víru v ušlechtilost člověka. Věřím, že duchovní ušlechtilost a nesobectví překoná ohromnou chamtivost dneška. A konec konců mám nezlomnou víru v dělníka. Jak řekl jistý Francouz: „Schodiště času se ozývá dřeváky stoupajícími vzhůru a lesklými botami sestupujícími.“

Newtom, Iowa. – Listopad 1905.